

A black and white photograph of a young girl and boy. The girl is on the left, leaning towards the boy on the right. She has her hand near her mouth as if she is part of a chain of people whispering a secret. The boy is smiling slightly. The background is dark and out of focus, suggesting a crowd of people.

BESTSELLER *NEW YORK TIMES*

Castelul de sticlă

Jeannette Walls

youngart

Jeannette Walls s-a născut la 1 aprilie 1960, în Phoenix, Arizona. A avut o copilărie destul de dificilă din cauza lipsurilor și a mutărilor foarte dese ale familiei dintr-un oraș într-altul. La vârsta de 17 ani s-a mutat la New York, unde și-a început cariera de jurnalist. A absolvit Barnard College și a colaborat cu mai multe publicații din New York. Apărută în 2005, cartea ei de memorii, *Castelul de sticlă*, a fost bestseller *New York Times* meii bine de șase ani. Jeannette Walls este, de asemenea, autoarea altor două cărți devenite bestseller imediat după publicare: *The Silver Star* și *Halfbroke Horses*.

Jeannete Walls

CASTELUL DE STICLĂ

MEMORII

Traducere din limba engleză
de Lorena Lupu

Redactor: Iulia Pomagă
Tehnoredactor: Ionuț Pastoriu
Copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WALLS, JEANNETTE
Castelul de sticlă / Jeannette Walls; trad.: Lorena Lupu.
— București: Youngart, 2015
ISBN 978-606-93849-1-6
I. Lupu, Lorena (trad.)
821.111-31 135.1

Jeannette Walls *The Glass Castle*
Copyright © 2005 by Jeannette Walls
© youigart, 2015, pentru prezenta ediție, yongart este un imprint al
Grupului Editorial Art.

*Lui John, pentru că m-a convins că toți oamenii interesanți
au un trecut.*

*Întinericul este o cale și lumina este un loc,
Paradisul care nu a existat niciodată
Și nici nu va fi vreodată e întotdeauna real.*

Dylan Thomas, *Poem de ziua*

CUPRINS

I O FEMEIE DE PE STRADĂ

II DEȘERTUL

III WELCH

IV NEW YORK

V ZIUA RECUNOȘȚINȚEI

Mulțumiri

I

O FEMEIE DE PE STRADĂ

Eram într-un taxi, întrebându-mă dacă nu cumva mă îmbrăcasem prea sofisticat pentru seara respectivă, când am aruncat o privire pe fereastră și am văzut-o pe mama cotrobăind printr-un container de gunoi. Abia se înserase. Un vânt necruțător de martie biciuia aburii care ieșeau din gurile de canal, iar oamenii mergeau grăbiți pe trotuare, cu gulerile ridicate. Eram blocată în trafic, la vreo două sute de metri de petrecerea spre care mă îndreptam.

Mama era la câțiva metri de mine. Avea niște cărpe înfășurate în jurul umerilor, ca să o apere de răcoarea primăverii, și scormonea prin tomberon în timp ce cățelul ei, o corcitură de terrier alb cu negru, se juca printre picioarele ei. Gesturile mamei îmi erau atât de cunoscute – felul în care își înclina capul și își împingea în față buza inferioară în timp ce examina articole de eventuală valoare pe care le pescuia din containerul de gunoi, felul în care ochii i se umpleau de bucurie copilărească atunci când descoperea ceva care-i plăcea. Părul ei lung era plin de șuvițe gri, încâlcit și ciufulit, iar ochii i se cufundaseră adânc în orbite, dar încă îmi amintea de mama care fusese pe când eram fetiță, mama care făcea salturi de pe stânci, care picta în deșert și care citea Shakespeare cu voce tare. Pomeții îi erau încă înalți și fermi, dar pielea i se scorojise și devenise arămie după atâtea ierni și veri în care fusese expusă intemperiilor. Pentru trecători, probabil ca arăta ca oricare alta dintre miile de persoane fără locuință din New York.

Trecuseră mai multe luni de când o întâlnisem pe mama, iar când a ridicat privirea, am fost copleșită de groaza că m-ar putea vedea și m-ar putea striga pe nume, că cineva în drum

spre aceeași petrecere ne-ar putea zări împreună, mama s-ar prezenta, și secretul meu ar deveni public.

M-am lăsat în jos pe banchetă, apoi i-am cerut șoferului să întoarcă și să mă ducă acasă, pe Park Avenue.

Taxiul s-a oprit în fața clădirii noastre, portarul mi-a deschis ușa, iar liftierul m-a dus până sus. Soțul meu muncea până târziu, așa cum făcea deseori, iar apartamentul era învăluit în liniște, cu excepția pocnetelor produse de tocurile mele pe podeaua de lemn lăcuit. Eram încă buimăcită de faptul că o văzusem pe mama, de șocul acestei întâlniri întâmplătoare, de imaginea ei scotocind fericită în containerul de gunoi. Am pus Vivaldi, sperând că muzica mă va ajuta să mă calmez.

M-am uitat de jur-împrejur prin încăpere. Privirea mea întâlnea vase de bronz și argint de la începutul secolului XX și cărți vechi, cu coperte de piele, pe care le colecționez de la târgurile de vechituri. Acolo se aflau hărțile georgiene pe care le înrămasem, covorașele persane și fotoliul de piele capitonată în care îmi plăcea să mă cufund în fiecare seară. Încercasem să-mi fac un cămin aici, încercasem să transform acest apartament în genul de loc în care ar fi fost dispusă să trăiască persoana care îmi doream să fiu. Dar nu mă puteam bucura niciodată pe deplin de acest spațiu fără să-mi fac griji că mama și tata se ghemuiau pe undeva, pe bordura unui trotuar. Îmi făceam griji pentru ei, dar, totodată, mă simțeam stânjenită din cauza lor, și mi-era rușine de mine, pentru că purtam perle și locuiam pe Park Avenue, în timp ce părinții mei se chinuiau să-și țină de cald unul altuia și să facă rost de ceva de mâncare.

Ce puteam să fac? Am încercat să-i ajut de nenumărate ori, dar tata insista că nu aveau nevoie de nimic, iar mama îmi cerea câte-o prostioară, cum ar fi un parfum cu pulverizator sau o legitimație de membru la un club de sănătate, îmi spuneau că trăiau viața pe care și-o doreau.

După ce mă lăsasem în jos în taxi, să nu mă vadă mama, mă uram pe mine însămi – îmi uram obiectele de anticariat,

hainele și apartamentul. Trebuia să fac ceva, și atunci am sunat-o pe o prietenă a mamei și i-am lăsat un mesaj. Era modul nostru de-a ține legătura. Mamei îi lua întotdeauna câteva zile până să mă contacteze, dar când m-a sunat, vocea ei era aceeași dintotdeauna, binedispusă și familiară, de parcă am fi luat prânzul împreună în ziua anterioară. I-am spus că voiam s-o văd și i-am propus să treacă pe la noi, dar ea își dorea să meargă la un restaurant. Îi plăcea să mănânce în oraș, așa că am căzut de acord să ne vedem la prânz, la restaurantul ei chinezesc preferat.

Când am ajuns, mama era deja într-un separeu, studia meniul. Se străduise să se aranjeze. Purta un pulover gri și pufos, care avea doar câteva pete, și pantofi bărbătești de piele neagră. Se spălase pe față, dar avea gâtul și tâmplele negre de murdărie.

Mi-a făcut bucuuroasă semn cu mâna când m-a văzut.

— Uite-o pe fetița mea cea mică! a strigat ea.

Am sărutat-o pe obraz. Azvârlise într-o pungă toate recipientele de plastic de pe masă cu sos de soia, sos pentru friptură și muștar iute-picant. Apoi, a golit în pungă și un bol de lemn plin cu tăieței uscați.

— O gustare pentru mai încolo, mi-a explicat ea.

Am comandat. Mama și-a ales *Seafood Delight*.

— Știi cât de mult îmi plac fructele de mare, a spus.

A început să vorbească despre Picasso. Văzuse o retrospectivă a operei lui și ajunsese la concluzia că era cu mult supraevaluat. Din punctul ei de vedere, toate chestiile astea cubiste erau niște șarlatanii. Picasso nu făcuse nimic demn de luat în considerare după perioada sa roz.

— Îmi fac griji pentru tine, i-am mărturisit. Spune-mi cu ce te pot ajuta.

Zâmbetul i-a pierit.

— Ce te face să crezi că am nevoie de ajutorul tău?

— Nu sunt bogată, am adăugat. Dar am niște bani. Spune-mi de ce ai nevoie.

Ea a rămas o clipă pe gânduri.

— Mi-ar prinde bine un tratament cu electroliză.

— Fii serioasă.

— Sunt serioasă. Dacă o femeie arată bine, se simte bine.

— Haide, mamă.

Am simțit că mi se încordează umerii, așa cum se întâmpla de fiecare dată în timpul acestor discuții.

— Mă refer la ceva care ar putea să-ți schimbe viața, să o facă mai bună.

— Vrei să mă ajuți să-mi schimb viața? a întrebat mama. Eu mă simt bine. Tu ești cea care are nevoie de ajutor. Ai un sistem de valori confuz.

— Mamă, te-am văzut cum cotrobăiai printr-un tomberon în East Village acum câteva zile.

— Ei, bine, oamenii din țara asta sunt prea risipitori. E modul meu de a recicla lucrurile.

A mai luat o îmbucătură din *Seafood Delight*.

— De ce n-ai venit să mă saluți?

— Mi-a fost prea rușine, mamă. M-am ascuns.

Mama a ațintit un bețișor spre mine.

— Vezi? a ripostat ea. Iată. La asta mă refeream. Te rușinezi mult prea repede. Tatăl tău și cu mine suntem așa cum suntem. Acceptă asta.

— Și ce-ar trebui să le spun oamenilor despre părinții mei?

— Spune adevărul. E destul de simplu.

II

DEȘERTUL

Mă cuprinseseră flăcările.

Asta e prima mea amintire. Aveam trei ani și locuiam într-un parc de rulote dintr-un oraș din sudul Arizonei, un oraș căruia nu i-am știut niciodată numele. Stăteam pe un scaun din fața mașinii de gătit și purtam o rochiță roz pe care mi-o cumpărase bunica. Rozul era culoarea mea preferată. Partea de jos a rochiței se înfoia, ca un tutu, și îmi plăcea să mă învârt în fața oglinzii, imaginându-mi că arăt ca o balerină. Dar atunci purtam rochița în timp ce pregăteam niște crenvurști, mă uitam la ei cum se umflă și cum plutesc în apa care fierbea, iar lumina soarelui de dimineață târzie se strecura prin ferestruica de la chicineta rulotei.

O auzeam pe mama cântând în camera de alături, în timp ce lucra la unul dintre tablourile ei. Juju, câinele nostru negru, mă privea. Am împuns un crenvurst cu o furculiță, m-am aplecat și i l-am dat. Cărnăciorul era fierbinte, iar Juju a început să-l lingă într-o doară, dar când m-am ridicat și am început să amestec din nou crenvurștii în oală, am simțit o flacără și o fierbințeală în partea dreaptă. M-am întors să văd de unde venea și mi-am dat seama că îmi luase foc rochița. Încremenită de frică, am privit flăcările albe și galbene cum transformau materialul roz al fusteii într-o dungă zdrențuită, maronie, urcând spre abdomen. Apoi au țâșnit în sus și mi-au atins fața.

Am urlat. Am simțit mirosul arsurii și am auzit un trosnet oribil, în timp ce focul îmi pârjolea părul și genele. Juju lătra. Eu am urlat din nou.

Mama a dat buzna în încăpere.

— Mami, ajută-mă! am țipat îngrozită.

Încă mai stăteam în picioare pe scaun, lovind focul cu furculița pe care o folosisem pentru a amesteca în crenvurști.

Mama a ieșit în fugă și s-a întors cu una dintre păturile acelea din surplusul armatei, pe care le uram pentru că lâna îmi zgâria pielea. A aruncat-o peste mine ca să stingă flăcările. Tata era plecat cu mașina, așa că mama ne-a înșfăcat pe mine și pe fratele meu mai mic, Brian, și s-a îndreptat în grabă spre rulota învecinată. Femeia care locuia acolo întindea rufe la uscat. Avea cleștișori de rufe în gură. Pe un ton anormal de calm, mama i-a explicat ce se întâmplase și a întrebat-o dacă ne putea duce cu mașina până la spital. Femeia și-a azvârlit cleștișorii și rufele chiar acolo, în noroi, și fără să spună o vorbă, a alergat să-și aducă mașina.

***

Când am ajuns la spital, asistentele m-au întins pe o targă. Vorbeau în șoapte răsunătoare, îngrijorate, în timp ce tăiau cu o foarfecă strălucitoare ce mai rămăsese din rochița mea frumoasă, roz. Apoi m-au ridicat, m-au întins pe un pat mare de metal plin de cuburi de gheață și mi-au presărat o parte din gheață pe corp. Un doctor cu păr cărunt și ochelari cu ramă neagră a condus-o pe mama afară din salon. În timp ce ieșeau, l-am auzit spunându-i că era foarte grav. Asistentele au rămas în încăpere, aplecate asupra mea. Îmi dădeam seama că provocasem o încurcătură mare și stăteam liniștită. Una dintre ele mi-a strâns mâna și mi-a spus că o să mă fac bine.

— Știu, am răspuns, dar dacă n-o să se întâmple sista, va fi în regulă și așa.

Asistenta mi-a strâns mâna din nou și și-a mușcat buza de jos.

Camera era mică și albă, cu lumini strălucitoare și dulapuri de metal. M-am uitat o vreme la șirurile de buline minuscule de pe panourile tavanului. Cuburile de gheață îmi acopereau stomacul și coastele și îmi apăseau obraji. Cu colțul ochiului,

am văzut o mână mică și murdară întinzându-se la câțiva centimetri de fața mea și înșfacând un pumn de cuburi de gheață. Am auzit un sunet răsunător, asemănător cu un ronțait, și m-am uitat în jos. Era Brian, care mânca gheața.

***

Doctorii au spus că eram norocoasă că supraviețuisem. Mi-au luat fâșii de piele de pe partea superioară a coapsei și mi le-au pus peste zonele cu cele mai grave arsuri: stomac, coaste și piept. Mi-au spus că asta e o grefa de piele. După ce-au terminat, mi-au înfășurat în pansamente toată partea dreaptă.

— Ia uite, sunt pe jumătate mumie, i-am spus uneia dintre asistente.

Ea a zâmbit și mi-a pus brațul drept într-o eșarfă, pe care a agățat-o de un stativ, să nu-l pot mișca.

Asistentele și doctorii mi-au pus tot felul de întrebări: Cum de te-ai ars? Ți-au făcut vreodată părinții tăi vreun rău? De unde ai toate vânătăile și tăieturile astea? Părinții mei nu mi-au făcut niciodată niciun rău, le-am răspuns eu. Am căpătat toate tăieturile și vânătăile jucându-mă pe afară, iar arsurile, când pregăteam crenvurști. Ei m-au întrebat de ce pregăteam eu crenvurști de una singură, la trei ani. Era simplu, le-am zis. Nu trebuie decât să-i pui în apă și să-i fierbi. Nu era ca o rețetă complicată, pe care trebuia să fii suficient de mare ca s-o poți prepara. Cratița era prea grea s-o pot ridica atunci când era plină cu apă, de aceea, puneam un scaun lângă chiuvetă, mă urcam pe el, umpleam un pahar cu apă, apoi mă urcam pe un scaun lângă mașina de gătit și turnam apa în cratiță. Făceam chestia asta iar și iar, până când cratița era suficient de plină. Apoi aprindeam mașina de gătit, iar când fierbea apa, puneam și crenvurștii.

— Mama spune că simt matură pentru vârsta mea, le-am zis eu, și mă lasă să gătesc de multe ori de una singură.

Două asistente s-au uitat una la cealaltă, apoi una dintre

ele a notat ceva pe o fișă. Am întrebat ce era în neregulă. Nimic, mi-au răspuns, nimic.

***

Din două în două zile, asistentele îmi schimbau bandajele. Le îndepărtau pe cele folosite, făcute cocoloș și pline de pete de sânge de un galben lichid și de bucățele de piele arsă. După care aplicau un alt bandaj peste arsuri, o fașă mare și subțire. Noaptea, îmi treceam mâna peste pielea aspră și plină de cruste care nu era acoperită de bandaje. Uneori, îmi desprindeam crustele. Asistentele îmi spusese să n-o fac, dar nu mă puteam abține să nu le rup cât mai lent, să văd cât de mare era bucata de piele pe care reușeam s-o desprind. După ce rupeam două dintre ele, îmi imaginam că își vorbesc una alteia pe voci piuitoare.

Spitalul era curat și strălucitor. Totul era alb – pereții, cearșafurile, uniformele asistentelor – sau argintiu – paturile, tăvile, instrumentele medicale. Toată lumea vorbea pe un ton calm, politicos. Era atât de liniște, încât puteai auzi încălțăminte cu talpă de cauciuc a asistentelor scârțâind de-a lungul coridorului. Nu eram obișnuită cu liniștea și ordinea, dar îmi plăceau.

De asemenea, îmi plăcea că aveam propria mea cameră, mai ales că, în rulotă, împărțeam camera cu fratele și cu sora mea. Salonul meu avea chiar și un televizor, fixat pe perete. Acasă nu aveam televizor, așa că m-am uitat la el fără încetare. Red Buttons și Luciile Ball¹ erau preferații mei.

Asistentele și medicii mă întrebau întruna cum mă simt, dacă îmi era foame sau dacă aveam nevoie de ceva. Asistentele îmi aduceau mâncare delicioasă de trei ori pe zi, salată de fructe sau jeleu la desert, și îmi schimbau cearșafurile chiar dacă păreau curate. Câteodată le citeam, iar ele îmi spuneau

---

¹ Actori americani de comedie (n.r.).

că sunt deșteaptă și citesc la fel de bine ca un copil de șase ani.

Într-o zi, o asistentă cu păr blond, buclat și fardată cu albastru, mesteca de zor ceva. Am întrebat-o ce era, și mi-a spus că era gumă de mestecat. Nu auzisem niciodată de gumă de mestecat, și atunci, s-a dus și mi-a adus un pachet întreg. Am scos o lamă bețigaș, am desfăcut hârtia albă și foia sclipitoare, argintie de sub ea, apoi am cercetat guma cu aspect pudrat, de culoarea cimentului. Am băgat-o în gură și am fost uimită de dulceața intensă.

— E foarte bună! am exclamat eu.

— Mestec-o, dar să n-o înghiți, mi-a spus asistenta, râzând.

A zâmbit din toată inima și le-a chemat și pe celelalte asistente, să mă vadă cum mestecam prima bucată de gumă. Apoi, mi-a adus prânzul și mi-a spus că trebuie să-mi scot guma din gură, dar să nu mă îngrijorez, puteam să primesc alta după masă. Mi-a promis să îmi cumpere alt pachet dacă îl termin pe acela.

Asta era partea minunată în spital. Nu trebuia să te temi niciodată că ți se vor termina lucruri precum mâncarea, gheața sau guma de mestecat. Aș fi fost fericită să rămân în spitalul ăla pentru totdeauna.

***

Când familia a venit să mă viziteze, ecoul certurilor, hohotelor de răs, cântecelor și țipetelor a răsunat prin încăperile liniștite. Asistentele le-au făcut „sst!”, iar mama, tata, Lori și Brian și-au coborât vocile pentru câteva minute, apoi, treptat, au redevenit gălăgioși. Toată lumea se uita la tata. Nu-mi dădeam seama dacă asta se întâmpla pentru că era atât de frumos sau pentru că li se adresa oamenilor cu „amice” și cu „moșule”, și-și lăsa capul pe spate când râdea.

Într-o zi, tata s-a aplecat deasupra patului meu și m-a întrebat dacă asistentele și medicii se purtau bine cu mine.

Dacă n-o făceau, era pregătit să spargă niște mutre. I-am spus tatei cât de drăguță și de prietenoasă era toată lumea.

— Păi, bineînțeles, a răspuns el. Știu că ești fata lui Rex Walls.

Când mama a vrut să afle ce anume făceau medicii și asistentele, de mi se păreau atât de drăguți, i-am povestit despre guma de mestecat.

— Căh! a făcut ea.

Nu era de acord cu obiceiul de a mesteca gumă. Era un obicei dezgustător al claselor inferioare, iar asistenta ar fi trebuit s-o întrebe înainte să mă încurajeze într-un comportament atât de vulgar. A zis că-i va trage femeii ăleia un perdaf pe cinste.

— Până la urmă, eu sunt mama ta, și am un cuvânt de spus în privința creșterii tale.

***

— Vă e dor de mine? am întrebat-o pe sora mea mai mare, Lori, în timpul unei vizite.

— Nu foarte tare, mi-a răspuns. S-au întâmplat prea multe lucruri.

— De exemplu?

— Chestiile obișnuite, nimic altceva.

— Poate că lui Lori nu-i e dor de tine, dulceața mea, dar mie îmi e foarte dor, a intervenit tata. N-ar trebui să fii în spelunca asta antiseptică.

S-a așezat pe patul meu și a început să-mi spună povestea cu Lori, când a înțepat-o un scorpion otrăvitor. O auzisem de vreo douăsprezece ori, dar încă îmi plăcea cum o povestea tata. Mama și tata explorau deșertul, când Lori, care avea patru ani, a întors o piatră, iar scorpionul care se ascundea acolo a înțepat-o în picior. Lori a fost cuprinsă de convulsii, i-a înțepenit corpul și a început să transpire abundant. Dar tata nu avea încredere în spitale, așa că a dus-o la un medic-

vrăjitor Navajo, care a deschis rana cu cuțitul, a pus o pastă maroniu-închis pe ea și curând, Lori a fost ca nouă.

— Mama ta ar fi trebuit să te ducă la vrăjitorul ăla în ziua în care te-ai ars, a spus tata, nu la șarlatanii ăștia înfumurați de la Facultatea de Medicină.

***

La următoarea vizită, Brian avea capul înfășurat într-un bandaj alb și murdar, cu pete uscate de sânge. Mama a spus că se prăbușise de pe spătarul canapelei și își spărsese capul izbindu-se de podea, dar ea și tata hotărâseră să nu-l aducă la spital.

— Era sânge peste tot, a povestit mama, dar pe moment ne ajunge un copil în spital.

— Și apoi, a adăugat tata, capul lui Brian e atât de tare, că sunt sigur că podeaua a fost izbită mai tare decât el.

Lui Brian i s-a părut că replica asta era tare amuzantă și nu se mai putea opri din râs.

Mama mi-a spus că mă înscrisese la o loterie din bâlci și câștigasem o plimbare cu elicopterul. Am fost entuziasmată. Nu fusesem niciodată într-un elicopter sau într-un avion.

— Și când o să fac plimbarea asta? am întrebat.

— Ne-am dus noi, a răspuns mama. A fost distractiv.

Apoi, tata a început să se certe cu medicul. Totul a pornit de la părerea tatei, că n-ar trebui să fiu bandajată.

— Arsurile trebuie să respire, i-a spus el doctorului.

Acesta i-a răspuns că bandajele erau necesare pentru a preveni infecțiile. Tata s-a holbat la doctor.

— La dracu' cu infecțiile, a zis el.

I-a spus doctorului că îmi vor rămâne cicatrice pe viață din cauza lui, dar ce Dumnezeu, nu voi fi singura care va pleca din locul acela plină de cicatrice.

Tata și-a încleștat pumnii, de parcă ar fi vrut să-l pocnească pe doctor, care și-a ridicat mâinile și a bătut în retragere.

Înainte să se întâmple ceva, a apărut un gardian în uniformă și le-a spus mamei, tatei, lui Lori și lui Brian că trebuie să plece.

După aceea, o asistentă m-a întrebat dacă mă simțeam bine.

— Desigur, i-am răspuns.

I-am mărturisit că nu-mi păsa dacă rămâneam cu o cicatrice permanentă și jenantă. Femeia m-a încurajat; din câte se părea, aveam motive mai serioase de îngrijorare.

***

Câteva zile mai târziu, după vreo șase săptămâni petrecute în spital, tata a apărut singur în cadrul ușii salonului meu. Mi-a spus că o să facem o externare în stilul Rex Walls.

— Ești sigur că e-n regulă? l-am întrebat.

— Trebuie doar să ai încredere în tatăl tău, a replicat el.

Mi-a eliberat brațul din eșarfa suspendată deasupra capului. În timp ce mă îmbrățișa, am inspirat mirosul lui binecunoscut de Vitalis, whiskey și fum de țigară. Mi-a amintit de casă.

Tata a traversat în grabă coridorul, ținându-mă în brațe. O asistentă ne-a strigat să ne oprim, dar tata a rupt-o la fugă. A deschis o ieșire de urgență, a coborât în pas alergător scările și a țâșnit în stradă. Mașina noastră, un Plymouth uzat pe care o botezasem Gâscă Albastră, era parcată pe după colț, cu motorul pornit. Mama stătea în față, iar Lori și Brian pe bancheta din spate, împreună cu Juju. Tata m-a strecurat pe locul de lângă mama și a trecut la volan.

— Nu-ți face griji, păpușa mea, a spus tata. Acum, ești în siguranță.

***

La câteva zile după ce mama și tata m-au adus acasă, mi-

am pregătit niște crenvurști. Mi-era foame, mama era ocupată cu pictatul, și nu era nimeni altcineva care să mi-i facă.

— Bravo ție, mi-a spus mama când m-a văzut. Trebuie să-ți revii la normal. Nu poți trăi temându-te de ceva atât de elementar cum e focul.

Și n-am făcut-o. În schimb, m-a fascinat. Și tata credea că ar trebui să înfrunt dușmanul, prin urmare, mi-a arătat cum să-mi trec degetul printr-o flacăra de lumânare. Am făcut-o iar și iar, încetinindu-mi mișcarea la fiecare încercare, privind felul în care degetul tăia flacăra în două, tatonând pentru a vedea cât de mult puteam suporta până să capăt o arsură propriu-zisă. Căutam întotdeauna focurile mai mari. De câte ori vecinii ardeau gunoiul, alergam până acolo și priveam flăcările care se luptau să iasă din containerul de gunoi. Înaintam din ce în ce mai mult și simțeam căldura învăluindu-mi fața, până când ajungeam atât de aproape, încât mai-mai că era de nesuportat, și atunci mă retrăgeam până la limita suportabilului.

Vecina care mă dusese cu mașina la spital a fost surprinsă că nu fugeam mâncând pământul de toate focurile pe care le vedeam.

— De ce dracu' ar face una ca asta? striga tata cu un zâmbet plin de mândrie. S-a luptat deja cu focul și-a învins.

Am început să fur chibrituri de la tata. Mă duceam în spatele rulotei și le aprindeam. Îmi plăcea sunetul ca un scârțâit pe care îl scotea chibritul atunci când îl frecam de banda maronie, ca un șmirghel, și felul în care țâșnea flacăra din capătul acoperit cu roșu, cu un pocnet și un șuier, îi simțeam căldura apropiindu-mi-se de vârfurile degetelor, apoi o stingeam triumfătoare. Aprindeam bucățele de hârtie și grămăjoare de crengi, și îmi țineam respirația până în momentul în care flacăra părea să crească dincolo de orice control. Apoi călcam apăsând peste flăcări, răcnind înjurăturile pe care le folosea tata – „Nenorocit prost ca un cur!” sau „Muistule!”

Odată, am ieșit din casă cu jucăria mea preferată, o păpușă Tinkerbelle de plastic. Avea vreo cinci centimetri, părul blond legat într-o coadă de cal, și își ținea mâinile pe coapse într-o manieră sigură de sine și tupeistă pe care o admiram. Am aprins un chibrit și l-am ținut aproape de chipul lui Tinkerbelle, să-i arăt cum era. Părea chiar mai frumoasă în strălucirea flăcării. Când chibritul ăla s-a stins, am aprins un altul, și de data asta, l-am ținut cât mai aproape de chipul lui Tinkerbelle. Deodată, ochii ei s-au făcut mari, de parcă ar fi fost cuprinsă de groază; mi-am dat seama, spre groaza mea, că fața începuse să i se topească. Năsucul odată desăvârșit al lui Tinkerbelle dispăruse complet, iar buzele ei roșii, cochete fuseseră înlocuite cu o pată urâtă, strâmbă. Am încercat să-i corectez trăsăturile așa cum fuseseră, dar n-am reușit decât să le stric și mai tare. Aproape în aceeași clipă, fața ei s-a răcit și s-a întărit din nou. Am acoperit-o cu pansamente. Mi-aș fi dorit să-i pot face o grefa de piele lui Tinkerbelle, dar sista ar fi presupus să o tai în bucăți. Chiar dacă avea chipul topit, a rămas în continuare jucăria mea preferată.

***

Câteva luni mai târziu, tata a venit acasă în toiul nopții și ne-a trezit pe toți.

— A venit timpul să ridicăm ancora și să lăsăm locul ăsta de căcat în urmă, a strigat el.

Ne-a dat cincisprezece minute să adunăm lucrurile de care aveam nevoie și să le înghesum în mașină.

— E totul în regulă, tată? l-am întrebat. Ne urmărește cineva?

— Nu-ți face tu probleme, a zis tata. Lasă chestiile astea pe seama mea. Nu am eu întotdeauna grijă de voi?

— Sigur că ai, am răspuns eu.

— Asta e fata mea! a spus tata, îmbrățișându-mă, apoi s-a răstit la noi, ordonându-ne să ne mișcăm mai repede.

El a luat obiectele esențiale – o cratiță mare și neagră de fontă, un fâraș, câteva farfurii de tablă din surplusuri militare, câteva cuțite, pistolul său, arcul și săgețile mamei – și le-a îndesat în portbagajul Gâștei Albastre. A spus că n-ar trebui să luăm prea multe alte lucruri, în afară de cele de care aveam nevoie pentru a supraviețui. Mama a ieșit grăbită în curte și a început să sape la lumina lunii, căutând borcanul în care aveam banii. Nu-și mai amintea unde îl îngropase.

A trecut o oră până când am izbutit, în sfârșit, să legăm tablourile mamei de capota mașinii, să îndesăm în portbagaj tot ce se putea și să stivim prisosul de obiecte de pe bancheta din spate și de pe podeaua mașinii. Tata conducea Gâscă Albastră prin întuneric, mergând foarte încet, să nu atragă atenția cuiva din parcul de rulote că spălăm putina, după cum îi plăcea lui să spună. Bombănea că nu înțelege de ce dracu' ne-a luat atât de mult timp să adunăm ce ne trebuia și să ne suim cururile în mașină.

— Tată, am strigat eu, am uitat-o pe Tinkerbelle!

— Tinkerbelle poate să se descurce și singură, a zis tata. E ca fetița mea mică și curajoasă. *Ești îndrăzneță și pregătită de aventură, nu-i așa?*

— Cred că da, am răspuns.

Am sperat că, indiferent cine o va găsi pe Tinkerbelle, o va iubi în pofida faptului avea fața topită. Ca să mă consolez, am încercat să-l legăn pe Quijote, motanul nostru gri cu alb căruia îi lipsea o ureche, dar a mârâit și m-a zgâriat pe față.

— Taci din gură, Quijote! i-am strigat eu.

— Pisicilor nu le place să călătorească, mi-a explicat mama.

— Cui nu-i place să călătorească, nu e invitat la aventura noastră, a strigat tata.

A oprit mașina, l-a apucat pe Quijote de ceafa și l-a azvârlit pe fereastră. Quijote a aterizat cu un mieunat strident și o bufnitură, tata a apăsat pe accelerație, iar eu am izbucnit în lacrimi.

— Nu mai fi atât de sentimentală, mi-a spus mama.

A adăugat că puteam face oricând rost de altă pisică, și că acum Quijote urma să devină o pisică sălbatică, ceea ce era cu mult mai distractiv decât să fii o pisică de casă. Brian, speriat că tata l-ar putea arunca pe fereastră și pe Juju, a îmbrățișat strâns câinele.

Pentru a ne distrage atenția, nouă, copiilor, mama ne-a făcut să cântăm piese precum, *Don't Fence Me In*“ sau „*This Land Is Yourland*”, iar tata ne-a antrenat în versiuni înălțătoare ale unor cântece precum „*Old Man River*“ și preferata lui, „*Swing Low, Sweet Chariot*”. După un timp, i-am uitat pe Quijote, pe Tinkerbelle și pe toți prietenii pe care îi lăsasem în urmă, în parcul cu rulote, tata a început să ne vorbească despre toate lucrurile incitante pe care urma să le facem, și despre cum aveam să ne îmbogățim în locul cel nou în care urma să trăim.

— Unde ne ducem, tată? l-am întrebat eu.

— Oriunde nimerim, mi-a răspuns.

***

Ceva mai târziu în noaptea aia, tata a oprit mașina în mijlocul deșertului și am dormit sub stele. Nu am avut perne, dar tata a spus că asta făcea parte din planul său. Ne învăța să păstrăm o poziție corectă a corpului. Nici indienii nu foloseau perne, ne-a explicat el, și uite cât de dreپți stăteau. Dar aveam păturile aspre de armată, așa că le-am întins pe jos și ne-am așezat, privind stelele. I-am spus lui Lori cât eram de norocoși să dormim sub cerul liber, ca indienii.

— Am putea trăi așa pentru totdeauna, am zis eu.

— Se pare că o s-o și facem, a răspuns ea.

***

Spălăm mereu putina, de obicei în toiul nopții. Îi auzeam uneori pe mama și pe tata discutând despre oamenii care ne

urmăreau. Tata îi numea bandiți, vampiri și Gestapo. Uneori, făcea aluzii misterioase referitoare la directorii de la Standard Oii care încercau să fure terenurile deținute de familia mamei în Texas, și la agenții FBI care îl urmăreau din cauza unui episod întunecat pe care nu ni l-a relatat niciodată, pentru că nu voia să ne pună și pe noi în pericol.

Tata era atât de sigur de faptul că o echipă FBI era pe urmele noastre, încât fuma țigările fără filtru de la celălalt capăt. Astfel, ne explica el, ardea numele mărcii, iar dacă oamenii care ne urmăreau aruncau un ochi în scrumiera noastră, găseau doar chiștoace imposibil de identificat în locul țigărilor Pali Mall care puteau să-l dea de gol. Și totuși, mama ne-a spus că FBI-ul nu îl căuta de fapt pe tata, dar lui îi plăcea să povestească lucrul ăsta pentru că era mai distractiv să te urmărească FBI-ul decât recuperatorii.

Călătoream de colo până colo, ca niște nomazi. Ne opream în localități miniere minuscule și prăfuite din Nevada, Arizona și California. De obicei, nu era nimic altceva pe-acolo decât un grup de cocioabe triste și dărăpănate, o benzinărie, un magazin de textile și unul sau două baruri. Aveau nume ca *Needles and Bouse*², *Pie*³, *Goffs*⁴ și *Whyi*⁵ și se aflau lângă locuri precum Superstition Mountains⁶, Soda Lake⁷ cel uscat sau Old Woman Mountain⁸. Cu cât un loc era mai deprimant și mai izolat, cu atât mamei și tatei le plăcea mai mult.

Tata făcea rost de o slujbă de electrician sau de inginer într-o mină de ghips sau de cupru. Mamei îi plăcea să spună că tata avea papagal și putea inventa povești despre locuri de muncă și diplome universitare pe care nu le avusese niciodată.

---

² Ace și Pileală (n. Tr.).

³ Plăcintă (n. Tr.).

⁴ Proștii (n. Tr.).

⁵ De ce (n. Tr.).

⁶ Munții Superstiției (n. Tr.).

⁷ Lacul de Suc (n. Tr.).

⁸ Muntele Femeii Bătrâne (n. Tr.).

Putea obține aproape orice loc de muncă pe care și-l dorea, numai că nu-i plăcea să-l păstreze pentru prea multă vreme. Uneori, făcea rost de bani din jocuri de noroc sau din diverse slujbe ciudate. Când se plictisea, sau era concediat, sau se adunau prea multe facturi neplătite, sau angajatul companiei de electricitate constata că ne conectasem rulota la stâlpul de curent electric – sau când se apropiau cei de la FBI – ne făceam bagajele în toiul nopții și porneam la drum, mergând până când mama și tata găseau un alt orașel care le atrăgea atenția. Acolo, dădeam o raită căutând case care să aibă plăcuța „De închiriat“ în curtea din față.

Din când în când, ne duceam să locuim la bunica Smith, bunica din partea mamei, care avea o casă mare, în Phoenix. Bunica Smith era o femeie adevărată din vestul Texasului, căreia îi plăcea să danseze, să înjure, și care iubea caii. Era vestită pentru că putea îmblânzi cei mai sălbatici cai și îl ajutase pe bunicul să administreze ferma de lângă Fish Creek Canyon, Arizona, aflată la vest de Bullhead City, nu departe de Marele Canion. Mie mi se părea că bunica Smith e o femeie minunată. Dar, după câteva săptămâni, ea și tata începeau întotdeauna câte un concurs oribil de răcnete. Totul începea când mama amintea cât de prost stăm cu banii. Atunci, bunica făcea o remarcă răutăcioasă despre faptul că tata era un trântor. Tata riposta referindu-se la cotoroanțele bătrâne și egoiste care aveau bani de nu știau ce să facă cu ei și în scurt timp erau față în față în toiul unei chestii care semăna cu un concurs de înjurături în toată regula.

- Bețivan mâncat de purici! țipa bunica.
- Hoașcă nenorocită, și acră! riposta urlând tata.
- Nemernic fără rost, sugător de două scule!
- Târfă cobitoare, castratoare și răpânoasă!

Tata avea un vocabular mai bogat, dar bunica Smith putea să țipe mai tare decât el; în plus, avea avantajul terenului propriu. Venea momentul în care tata se sătura și ne spunea nouă, copiilor, să urcăm în mașină. Bunica urla la mama să

nu-l lase pe curul ăla de cal de doi bani să îi ia nepoții. Mama ridica din umeri și-i spunea că n-avea ce face, pentru că era soțul ei. Și plecam, îndreptându-ne spre deșert, în căutarea altei case de închiriat în alt orașel minier.

Unii dintre oamenii care locuiau în orașele acelea erau de ani buni pe acolo. Alții erau dezrădăcinați, ca și noi – în trecere. Erau împătimiți ai jocurilor de noroc, foști pușcăriși, veterani de război sau ceea ce mama numea femei ușoare. Erau bătrâni prospectori, cu fețe ridate și arse de soare, ca merele scofălcite. Copiii erau deșirați și puternici, cu mâinile și picioarele bătătorite. Ne împrieteneam cu ei, dar nu ne apropiam foarte mult, pentru că știam că vom porni din nou la drum, mai devreme sau mai târziu.

Uneori, ne înscriam la școală, dar nu întotdeauna. Mama și tata se ocupau în cea mai mare parte de educația noastră. Mama ne pusese pe toți să citim cărți fără ilustrații încă dinainte de-a împlini cinci ani, iar tata ne învățase matematică. De asemenea, ne învățase o serie de lucruri cu adevărat importante și folositoare, cum ar fi să comunicăm în codul Morse și să nu mâncăm niciodată ficatul unui urs polar pentru că în el se găsește atât de multă vitamina A, încât ne-ar putea ucide. Ne-a arătat cum să țintim și să tragem cu pistolul lui, cum să mânuim arcul și săgețile mamei și cum să aruncăm un cuțit, ținându-l de lamă, pentru ca acesta să se înfigă în mijlocul țintei cu o plesnitură satisfăcătoare. La patru ani, mă descurcam destul de bine cu pistolul tatei – un revolver mare și negru cu șase gloanțe – și puteam nimeri cinci din șase sticle de bere din treizeci de pași. Țineam pistolul cu ambele mâini, cu privirea în jos, spre țeavă, și apăsam lent și ușor pe trăgaci până când, cu un pocnet răsunător, arma se descărca și sticla exploda. Era amuzant. Tata spunea că talentul meu de țintaș ne-ar fi prins bine dacă ne-ar fi înconjurat vreodată FBI-ul.

Mama crescuse în deșert. Iubea canicula uscată, epuizantă, felul în care arăta cerul la apusul soarelui, ca un cearșaf de

foc, și deșertăciunea și dezolarea copleșitoare a acelei întinderi de pământ, care fusese odată fundul unui imens ocean. Celor mai mulți oameni le era greu să supraviețuiască în deșert, dar mama se simțea în largul ei acolo. Știa cum să se descurce cu aproape nimic. Ne-a învățat care erau plantele comestibile, și care erau cele otrăvitoare. Era în stare să găsească apă atunci când nimeni altcineva nu reușea, și știa cât de puțină îi era cu adevărat necesară unui om. Ne-a învățat cum putem să ne spălăm aproape complet doar cu o cană de apă. Ne-a spus că este bine să bem apă nesterilizată, ba chiar apă din șanțuri, dacă și animalele făceau acest lucru. Apa de la oraș, tratată cu clor, era pentru papă-lapte, spunea ea. Apa din sălbăticie te ajuta să-ți crezi anticorpii. I se părea că și pasta de dinți era tot pentru papă-lapte. La culcare, puneam un pic de bicarbonat de sodiu în palmă, amestecam cu un pic de peroxid de hidrogen, apoi ne foloseam degetele pentru a ne curăța dinții cu pasta efervescentă.

Și mie îmi plăcea deșertul. Când soarele se ridica pe cer, nisipul devenea atât de fierbinte, că îți ardea picioarele dacă erai un copil obișnuit să poarte pantofi, dar cum noi umblam întotdeauna desculți, aveam tălpile la fel de groase și de rezistente ca pielea de vită. Prindeam scorpioni, șerpi și șopârle cu coarne. Căutam aur și pentru că nu îl puteam găsi, adunam alte pietre prețioase, cum ar fi turcoazele sau granatele. La asfințitul soarelui, se lăsa răcoarea, iar țânțarii începeau să zboare în roiuri atât de dense, încât văzduhul se întuneca din cauza lor; apoi, noaptea, se făcea atât de frig, că de obicei aveam nevoie de pături.

Uneori, se iscau furtuni de nisip teribile. Câteodată, izbucneau dintr-odată, iar alteori, îți dădeai seama că urma să înceapă când vedeai vârtejuri de praf învărtindu-se și dansând peste tot prin deșert. Odată ce vântul începea să biciuiască nisipul, nu mai vedeai mai departe de treizeci de centimetri în fața ochilor. Dacă nu izbuteai să găsești o casă, o mașină sau o baracă în care să te adăpostești când începea furtuna,

trebuia să te ghemuiești, să-ți ții ochii și gura închise cât puteai de strâns, să-ți acoperi urechile și să-ți îngropi fața în poală până când trecea, altminteri, cavitățile corpului tău urmau să se umple cu nisip. Putea să te izbească o tulpină mare de amarant, dar erau ușoare și moi, și nu te durea. Dacă furtuna de nisip era într-adevăr puternică, te punea la pământ, și te rostogoleai de colo până colo ca o tulpină de amarant.

Când în sfârșit începea ploaia, cerul se întuneca, iar aerul devenea greu. Picături de ploaie de mărimea unor perle cădeau cu viteză din cer. Unii părinți își făceau griji pentru copiii lor, care ar fi putut fi loviți de fulgere, dar mama și tata nu au avut niciodată astfel de temeri, și ne lăsau să ieșim și să ne jucăm în apa caldă, care curgea în șuvoaie. Ne bălăceam, cântam și dansam. Fulgere imense, cu descărcări electrice, pocneau din norii joși, iar tunetele scuturau pământul.

Fulgerele cele mai spectaculoase ne tăiau răsuflarea de parcă am fi urmărit un spectacol cu artificii. După furtună, tata ne lua până la cursurile temporare de apă, iar noi ne uitam la valurile fulgerătoare care coborau clocotind, în următoarea zi, cactușii gigantici și cactușii *Opuntia* erau umflați din cauza volumului uriaș de apă pe care îl absorbiseră, pentru că știau că va trece foarte multă vreme până la următoarea ploaie.

Și noi eram ca niște cactuși, într-un fel. Mâncam când se nimerea, iar când o făceam, obișnuiam să ne îndopăm. Odată, pe când locuiam în Nevada, un tren care se îndrepta spre est, plin de pepeni galbeni, a sărit de pe șină. Nu mâncasem pepene galben niciodată până atunci, dar tata ne-a adus acasă lăzi peste lăzi. Am mâncat pepene galben proaspăt, tocană de pepene, ba chiar și pepene prăjit. Altădată, în California, culegătorii de struguri au intrat în grevă. Proprietarii podgoriilor i-au lăsat pe oameni să vină și să-și culeagă singuri strugurii, cerând cinci cenți pe jumătatea de kilogram. Am mers cu mașina cam 160 de kilometri până la podgorii, unde

strugurii erau atât de copti încât aproape că explodau pe lujerii de viță, în ciorchini mai mari decât capul meu. Ne-am umplut toată mașina cu struguri albi – portbagajul, ba chiar și compartimentul pentru mânuși, iar tata ne-a pus în poală mormane atât de înalte, încât abia izbuteam să vedem peste vârfurile lor. Multe săptămâni după aceea, am mâncat struguri albi la micul dejun, la prânz și la cină.

***

Toate aceste călătorii încolo și înapoi și mutări dintr-un loc în altul erau temporare, ne explica tata. Avea un plan. Urma să găsească aur.

Toată lumea spunea că tata e un geniu. Putea să construiască sau să repare orice. Într-o zi, când televizorul unui vecin s-a stricat, tata l-a desfăcut și s-a folosit de o macaroană pentru a izola niște fire încrucișate. Vecinul nu reușea să-și revină după chestia asta. Le-a spus tuturor din oraș că tata știa într-adevăr să-și folosească macaroana. Tata era expert în matematică, fizică și electricitate. Citea cărți de analiză matematică și algebră logaritmică și iubea ceea ce el numea poezia și simetria matematicii. Ne-a vorbit despre calitățile magice pe care le are fiecare număr și despre modul în care numerele descătușau secretele universului. Dar principalul domeniu de interes al tatei era energia – energia termică, energia nucleară, energia solară și energia eoliană. Spunea că există atâtea forme neexploatate de energie în lume, că era ridicol să ardem combustibili fosili.

De asemenea, tata inventa mereu lucruri noi. Una dintre cele mai importante invenții ale sale era o mașinărie complicată pe care el o numea Prospectorul. Aceasta urma să ne ajute să găsim aur. Prospectorul avea o suprafață imensă, netedă, înaltă de cam 120 de centimetri și lată de vreo 180, și se ridica în aer într-un unghi înclinat. Suprafața era acoperită cu benzi orizontale de lemn, separate de deschizături.

Prospectorul urma să sape prin pământ afânat și pietre, pe care urma să le cearnă prin sistemul de benzi din lemn. Trebuia să-și dea seama dacă o piatră era de aur, după greutatea ei. Și urma să elimine chestiile nefolositoare și să depoziteze grăunțele de aur într-un morman, iar noi, de câte ori vom avea nevoie de alimente, puteam ieși din casă, să facem rost de o pepită. Sau, cel puțin, avea să facă toate acestea, după ce tata o va fi terminat de construit.

Tata ne lăsa pe Brian și pe mine să îl ajutăm în timp ce lucra la Prospector. Mergeam în spatele casei, eu țineam cuiele, iar tata le bătea. Uneori, mă lăsa pe mine să le lovesc cu ciocanul, apoi cu o singură lovitură, le înfigea adânc în lemn. Aerul se umplea de rumeguș și de mirosul lemnului proaspăt tăiat, precum și de sunetele loviturilor de ciocan și de fluierături, pentru că tata fluiera întruna, atunci când muncea.

În mintea mea, tata era perfect, deși avea ceea ce mama numea „o mică problemă cu băutura”. La început, era ceea ce mama numea „etapa lui de bere”. Toți puteam să-i facem față. Tata conducea repede, cânta cât putea de tare, șuvițele de păr îi cădeau pe față, iar viața era puțin cam prea palpitantă, dar încă extrem de distractivă. În schimb, când tata scotea o sticlă din ceea ce mama numea „tărie”, ea se panica, pentru că, după ce se îndeletnicea o vreme cu sticla respectivă, tata se transforma într-un străin cu ochi plini de furie care azvârlea cu mobila de prin casă și amenința să o bată pe mama, sau pe oricine altcineva care îi ieșea în cale. După ce se sătura de injurături, răcnete și sfărâmat obiecte, se prăbușea. Dar tata bea tărie doar când aveam bani, ceea ce se întâmpla destul de rar, așa că viața era de cele mai multe ori plăcută în acele vremuri.

În fiecare seară, când Lori, Brian și cu mine ne pregăteam de culcare, tata ne spunea povești. Întotdeauna erau despre el. Stăteam înveliți, în pat, sau înfășurați în păături, în deșert, și tot universul era cufundat în întuneric, cu excepția strălucirii portocalii a țigării sale. Când trăgea îndelung un

fum, aceasta se lumina îndeajuns de mult, încât să-i putem vedea fața.

— Spune-ne o poveste despre tine, tată, îl imploram noi.

— Vaaaa! Doar nu vreți să mai auziți încă o poveste despre mine, ne răspundea el.

— Ba da, vrem! Vrem! insistam noi.

— Ei, bine, în regulă, zicea el.

Tăcea puțin, apoi începea să chicotească, amintindu-și ceva.

— Sunt multe lucruri nechibzuite și ale dracu' de tâmpite pe care le-a făcut bătrânul vostru, dar chestia asta a fost o idioțenie chiar și pentru un nenorocit nebun ca Rex Walls.

Și apoi ne povestea cum, odată, pe când era în forțele aeriene și motorul avionului său o mierlise, a făcut o aterizare de urgență pe o pășune de vite și s-a salvat pe sine însuși și pe cei din echipa lui. Sau despre momentul în care s-a luptat cu o haită de câini sălbatici care înconjuraseră un mustang șchiop. Apoi, întâmplarea aceea, când reparase o poartă de ecluză defectă a Barajului Hoover, și salvase viețile câtorva mii de oameni care s-ar fi înecat dacă barajul ar fi cedat. Apoi, era momentul ăla, când plecase fără permisie de la sediul forțelor aeriene să cumpere niște bere, și, la bar, a prins un nebun care se pregătea să arunce în aer întreaga bază aeriană, ceea ce demonstra că, din când în când, merita să încălci regulile.

Tata era un povestitor de efect. Începea întotdeauna încet, cu multe pauze.

— Spune mai departe! Ce s-a mai întâmplat? întrebam noi, chiar dacă mai auzisem povestea respectivă.

Mama chicotea sau își dădea ochii peste cap când tata ne povestea peripețiile lui, iar el se uita furios la ea. Dacă cineva îl întrerupea, se înfuria, iar noi trebuia să-l implorăm să continue și să-i promitem că nimeni nu-l va mai întrerupe.

Tata lupta întotdeauna cu mai multă vitejie, alerga mai repede și juca mai inteligent decât oricine altcineva din povestirile lui. Pe parcurs, salva femeii și copiii, ba chiar și

bărbați care nu erau la fel de deștepți și de puternici ca el. Tata ne-a învățat secretele eroismului său – ne-a arătat cum să încălecăm pe un câine sălbatic și să-i rupem gâtul, și în ce punct al gâtului să lovim un bărbat, pentru a-l omorî cu o singură lovitură puternică. Dar ne asigura că, atâta timp cât era el prin preajmă, nu vom fi nevoiți să ne apărăm singuri pentru că, Dumnezeu îi era martor, dacă cineva îndrăznește să-i atingă măcar cu un deget pe copiii lui Rex Walls, o să le tăbăcească cururile atât de tare, încât o să se poată descifra numărul lui de la pantofi pe fesele lor.

Când nu ne vorbea despre toate lucrurile minunate pe care le înfaptuise deja, tata ne povestea despre lucrurile fabuloase pe care avea de gând să le facă. De exemplu, să construiască un Castel de sticlă. Toate aptitudinile lui de inginer și geniul său matematic urmau să fie reunite într-un singur proiect special: o casă imensă, magnifică, pe care o va construi pentru noi în deșert. Va avea un tavan de sticlă, pereți groși de sticlă, ba chiar și niște scări de sticlă. Castelul de sticlă urma să aibă celule solare pe acoperiș, care să capteze razele soarelui și să le transforme în electricitate pentru încălzire, răcire și funcționarea tuturor aparatelor electrocasnice. Ba va avea chiar propriul sistem de purificare a apei. Tata terminase deja planurile arhitecturale, precum și pe cele pentru podea, și majoritatea calculelor matematice. Avea mereu cu el schițele Castelului de sticlă, peste tot pe unde ne duceam, și uneori le scotea și ne lăsa să concepem planurile propriilor camere.

Tot ce mai aveam de făcut, spunea tata, era să găsim aur, și eram pe cale să izbutim acest lucru. De îndată ce termina Prospectorul și ne îmbogățeam subit, urma să începă munca la Castelul nostru de sticlă.

***

Oricât de mult i-ar fi plăcut tatei să ne spună povești despre el însuși, era aproape imposibil să-l convingem să ne

vorbească despre părinții lui sau despre locul în care se născuse. Știam că se trage dintr-un oraș care se numește Welch, situat în West Virginia. Acolo, oamenii exploatau cărbune, iar tatăl său lucrase ca funcționar la căile ferate, stând zi de zi în clădirea mică a gării, scriind mesaje pe bucăți de hârtie și ridicându-le pe niște bețe, ca să le vadă inginerii feroviari aflați în trecere. Pe tata nu îl tentase o asemenea viață, așa că plecase din Welch pe când avea șaptesprezece ani, dornic să se alăture forțelor aeriene și să devină pilot.

Una dintre poveștile lui preferate, pe care cu siguranță ne-o spusese de-o sută de ori, era despre momentul în care o cunoscuse pe mama și se îndrăgostise de ea. Tata era angajat al forțelor aeriene, iar mama lucra la United Service Organizations⁹, dar când s-au cunoscut, ea era în concediu și-și vizita părinții la ferma lor de lângă Fish Creek Canyon.

Tata și câțiva prieteni de-ai lui din cadrul forțelor aeriene stăteau pe o stâncă a canionului, făcându-și curaj să plonjeze în lacul aflat la doisprezece metri sub ei, iar mama urcase până acolo cu mașina, însoțită de o prietenă. Mama purta un costum de baie alb, care îi puneă în evidență silueta și pielea bronzată de soarele din Arizona. Avea părul șaten-deschis, care vara se făcea blond, și nu era machiată, cu excepția rujului roșu-intens. Arăta exact ca o vedetă de cinema, spunea tata de fiecare dată, dar la dracu', întâlnise o grămadă de femei frumoase până atunci, și niciuna nu-l făcuse să i se înmoaie genunchii. Mama era diferită. Și-a dat seama pe dată că ea era aleasa. S-a îndrăgostit din fracțiunea de secundă în care a pus ochii pe ea.

Mama le-a spus tipilor de la forțele aeriene că nu era mare lucru să plonjezi de pe stâncă, ea făcea chestia asta încă din copilărie. Bărbații n-au crezut-o, așa că mama s-a îndreptat hotărâtă spre marginea stâncii și a făcut un salt perfect în apă,

---

⁹ Organizație nonprofit din Statele Unite, menită să ofere servicii de recreere și agrement membrilor armatei (n. Tr.).

cu brațele întinse și picioarele drepte și lipite.

Tata sărise după ea în clipa imediat următoare. Nici prin minte nu-i trecea, ne spunea el, să lase o asemenea țipă frumoasă să-i scape printre degete.

— Și ce fel de săritură ai făcut tu, tată? îl întrebam eu de fiecare dată.

— Un salt de parașutist. Dar fără parașută, răspundea el mereu.

Tata înotase după mama și, chiar acolo, în apă, îi spusese că are de gând să o ia de soție. Douăzeci și trei de bărbați îi ceruseră deja mâna, îi răspunsese mama, iar ea îi refuzase pe toți.

— Ce te face să crezi că o să accept cererea ta? îl întrebuse ea.

— Eu nu ți-am cerut mâna, îi răspunsese tata. Eu ți-am spus că o să mă căsătoresc cu tine.

Peste șase luni, erau căsătoriți. Dintotdeauna mi s-a părut că asta era cea mai romantică poveste pe care o auzisem vreodată, dar mama nu o suporta. Nu i se părea deloc romantică.

— Am fost obligată să spun „da”, zicea mama. Tatăl vostru n-ar fi acceptat un refuz.

Pe lângă asta, spunea ea, trebuia să scape de mama ei, care nu o lăsa să ia nici măcar cea mai mică decizie de una singură.

— Habar n-am avut că tatăl vostru va fi și mai nesuferit.

Tata și-a dat demisia din forțele aeriene după ce s-a însurat, pentru că avea de gând să asigure bunăstarea familiei, iar în armată nu aveai cum să faci așa ceva. După câteva luni, mama era deja însărcinată. Lori fusese mută și cheală ca un ou în primele trei luni de viață. Apoi, brusc, îi crescuse păr ondulat, roșcat, de culoarea bănușilor noi de un penny și începuse să vorbească iară încetare. Dar glasul ei semăna cu un cotcodăcit, și toată lumea credea că e smintită, cu excepția mamei, care o înțelegea perfect și spunea că are un vocabular nemaipomenit.

La un an după nașterea lui Lori, mama și tata avuseseră o a doua fetiță, pe Mary Charlene, care avea părul negru precum cărbunele și ochii căprui, la fel ca tata. Dar Mary Charlene a murit într-o noapte, pe când avea nouă luni. Mortea subită a sugarului, spunea mama. Doi ani mai târziu, am venit eu pe lume.

— Ai apărut s-o înlocuiești pe Mary Charlene, spunea mama.

Mi-a mărturisit că își comandase o a doua fată cu părul roșcat, pentru ca Lori să nu se simtă ciudată.

— Erai un bebeluș atât de costeliv, îmi povestea mama. Făptura cea mai lungă și cea mai osoasă pe care o văzuseră asistentele vreodată.

Brian s-a născut pe când eu aveam un an. Era un copilaș vânăț, povestea mama. La naștere, nu putea să respire, și a venit pe lume având convulsii. Ori de câte ori ne povestea întâmplarea asta, mama își ținea brațele țepene, își încleșta dinții și holba ochii, imitând felul în care arăta Brian. Apoi adăuga că, din clipa în care-l văzuse și-a spus: „Of-of, se pare că și ăsta o să dea colțul.” Dar Brian rămăsese în viață. În primul an de viață, a continuat să aibă convulsii, dar, într-o bună zi, acestea au încetat pur și simplu. A devenit un băiețel mic și rezistent, care nu scâncea și nu plângea niciodată, nici măcar atunci când l-am împins din greșeală din patul de sus, și și-a rupt nasul.

Mama spunea întotdeauna că oamenii își făceau prea multe griji pentru copiii lor. Îți prinde bine să suferi la o vârstă fragedă, obișnuia ea să spună. Asta îți întărește trupul și sufletul; și de aceea ne ignora pe noi, copiii, când plângeam. Să acorzi o atenție exagerată copiilor care plâng nu face decât să-i încurajeze, ne spunea ea. Asta e atitudine de aprobare a unui comportament greșit.

Mama nu părea niciodată prea impresionată de moartea lui Mary Charlene.

— Dumnezeu știe ce face, spunea ea. El mi-a dat niște copii

perfecti. Tot El mi-a dat și unul care nu era perfect, și atunci a spus: „Ups, mai bine l-aș lua pe ăsta înapoi.”

Pe de altă parte, tata nu era dispus să vorbească despre Mary Charlene. Dacă cineva îi pomenea numele, chipul lui încremena și ieșea imediat din încăpere. El fusese cel care îi găsisese trupul în pătuț, iar mamei nu-i venea să creadă cât de mult îl tulburase acest lucru.

— Când a găsit-o, a rămas acolo șocat, sau așa ceva, legănându-i în brațe trupul mic și înțepenit, și apoi a scos un răcnet de animal rănit, ne povestea ea. N-am auzit în viața mea un sunet atât de sinistru.

Mama spunea că tata n-a mai fost niciodată același după moartea lui Mary Charlene. A început să aibă indispoziții, să rămână în oraș până noaptea târziu, să vină acasă beat și să fie concediat de peste tot. Într-o zi, la scurt timp după nașterea lui Brian, tata a amanetat verigheta cu diamant a mamei, o bijuterie cumpărată de mama ei, iar asta a infuriat-o pe mama. După aceea, ori de câte ori izbucnea o ceartă între ei, mama își amintea de inel, iar tata îi spunea s-o lase baltă cu văicărelile ei afurisite. Îi zicea că-i va cumpăra un inel chiar mai valoros decât cel pe care-l amanetase. De aceea trebuia să găsim aur. Să-i cumpărăm mamei o verighetă nouă. Pentru asta, și pentru a putea construi Castelul de sticlă.

— Îți place că ne mutăm mereu dintr-un loc în altul? m-a întrebat Lori odată.

— Sigur că da! i-am răspuns. Ție nu?

— Ba da, a zis ea.

Era după-amiază târziu, iar noi parcaserăm în apropierea unui bar din deșertul Nevada. Se numea *Bar None Bar*. Aveam patru ani, iar Lori avea șapte. Eram în drum spre Las Vegas. Tata hotărâse că ne va fi mult mai simplu să acumulăm capitalul necesar pentru a finanța Prospectorul, dacă lua pentru o vreme drumul cazinourilor. Merseserăm cu mașina mai multe ore când a observat *Bar None Bar*, a parcat Vagonul Verde – Gâscă Albastră murise, și aveam acum o altă mașină,

un combi pe care tata îl botezase Vagonul Verde – și ne-a anunțat că intră în bar, să dea rapid ceva pe gât. Mama și-a dat cu puțin ruj roșu și l-a însoțit, deși ea nu bea nimic mai tare decât ceai. Erau înăuntru de câteva ore bune. Soarele se ridicase pe cer și nu se simțea măcar o adiere de vânt. Nimic nu se clintea, în afară de câțiva ulii de la marginea drumului, care ciuguleau un hoit imposibil de identificat. Brian citea o carte de benzi desenate cu colțurile îndoite.

— În câte locuri am trăit până acum? am întrebat-o pe Lori.

— Depinde de ce înțelegi tu prin „trăit”, mi-a zis ea. Dacă petreci o noapte într-un oraș, ai trăit acolo? Dar dacă stai două nopți? Dar o săptămână?

Am rămas pe gânduri.

— Dacă îți despachetezi toate lucrurile, am zis eu.

Am numărat unsprezece locuri în care trăisem, apoi le-am pierdut șirul. Nu reușeam să ne amintim numele câtorva orașe, sau cum arătau casele în care locuiserăm. Eu îmi aminteam de cele mai multe ori doar interioarele mașinilor.

— Ce crezi că s-ar întâmpla dacă am înceta să ne mutăm la nesfârșit dintr-un loc în altul? am întrebat.

— Am fi prinși, a răspuns Lori.

***

Când mama și tata au ieșit din *Bar None Bar*, ne-au adus fiecăruia câte o bucată mare de pastramă de vită și un baton de ciocolată. Am mâncat întâi pastrama, apoi, când să-mi desfac batonul de Mounds, mi-am dat seama că se topise și se transformase într-o chestie maronie și cleioasă, așa că m-am hotărât s-o păstrez pentru noapte, când frigul deșertului avea s-o solidifice din nou.

Până noaptea, trecuserăm de micul oraș care se întindea după *Bar None Bar*. Tata conducea și fuma cu o mână, iar în cealaltă ținea o sticlă de bere brună. Lori stătea pe scaunul din față, între el și mama, iar Brian, care era așezat în spate,

lângă mine, încerca să mă convingă să iau jumătate din batonul lui de 3 Musketeers în schimbul unei jumătăți din batonul meu de Mounds. Exact atunci, am luat o curbă abruptă peste niște șine de tren, ușa s-a deschis și am căzut din mașină.

M-am rostogolit mai mulți metri de-a lungul terasamentului, iar când m-am oprit eram prea șocată pentru a putea plânge, mi se tăiasse respirația și aveam ochii și gura pline de nisip și de pietricele. Mi-am ridicat capul, taman la timp pentru a vedea Vagonul Verde facându-se din ce în ce mai mic și dispărând pe după o cotitură.

Sângele mi se prelingea pe frunte și îmi curgea din nas. Aveam genunchii și coatele julite până la carne și pline de nisip. Încă mai țineam în mână batonul de Mounds, dar îl strivisem în timpul căderii, sfâșiindu-i ambalajul și storcând crema albă de cocos, care era și ea acum plină de pietricele.

Odată ce mi-am recăpătat respirația, am început să mă târăsc de-a lungul terasamentului și m-am așezat, așteptându-i pe mama și pe tata să se întoarcă. Mă durea tot corpul. Soarele era mic, alb și chinuitor de fierbinte. Începuse să adie o pală de vânt, împrăștiind praful de la marginea drumului. Am așteptat o bună bucată de vreme, sau așa mi s-a părut, până când m-am gândit că era posibil ca mama și tata să nu se mai întoarcă după mine. Poate că nici nu-și dăduseră seama că dispărașem. Poate că hotărâseră că nu meritam să bată drumul înapoi, să mă recupereze; poate că, la fel ca Quijote, pisica, eram o bătaie de cap și o povară de care se puteau lipsi.

Orășelul din spatele meu era liniștit, iar pe drum nu mai venea nicio mașină. Am început să plâng, dar asta n-a făcut decât să-mi provoace o durere și mai mare. M-am ridicat și-am pornit înapoi, spre case, dar după aceea m-am gândit că, dacă mama și tata veneau totuși după mine, nu vor reuși să mă găsească, așa că m-am întors la șinele de tren și m-am așezat.

Îmi râcăiam sângele uscat de pe picioare, când am ridicat privirea și am văzut Vagonul Verde întorcându-se de după curbă. A străbătut rapid șoseaua venind spre mine, s-a făcut din ce în ce mai mare, până când s-a oprit cu un șuielat chiar în fața mea. Tata a coborât din mașină, a îngenuncheat și a încercat să mă îmbrățișeze.

M-am retras din brațele lui.

— Am crezut că aveai de gând să mă lăsați aici, am spus.

— Ah, n-aș face niciodată una ca asta, mi-a răspuns el. Fratele tău a încercat să ne spună că ai căzut din mașină, dar plângea atât de tare, că n-am reușit să înțelegem nimic din ceea ce mormăia.

Tata a început să-mi curețe pietricelele din pielea feței. Unele îmi intraseră adânc și-atunci a scos din torpedou niște clești cu cioc ascuțit. După ce mi-a îndepărtat toate pietricelele de pe obraji și de pe frunte, și-a scos batista și a încercat să-mi oprească sângerarea nazală. Sângele continua să curgă, ca dintr-un robinet stricat.

— La dracu', dulceță. Ți-ai bușit destul de tare dulapul de muci.

Am început să râd în hohote. „Dulap de muci“ era cea mai amuzantă poreclă pentru un nas pe care o auzisem vreodată. După ce tata m-a șters de sânge și m-am urcat înapoi în mașină, le-am povestit lui Brian, lui Lori și mamei despre acest cuvânt, iar ei au izbucnit cu toții într-un râs la fel de zgomotos ca al meu. Dulap de muci. Era extrem de comic.

Am locuit în Las Vegas aproape o lună, într-o cameră de motel cu pereți roșu-închis și două paturi înguste.

Într-unul dormeam noi, cei trei copii, iar în celălalt dormeau mama și tata. În timpul zilei, mergeam prin cazinouri, pentru că tata spunea că are un sistem sigur de-a învinge casa. Brian și cu mine ne jucam de-a v-ați ascunse-lea printre mașinile de jocuri mecanice care pocneau și căutam monede uitate printre tăvi, în timp ce tata câștiga la masa de blackjack. Mă holbam la dansatoarele cu picioare lungi, când traversau relaxate

casinoul, cu pene uriașe pe cap și pe fund, cu trupul împodobit de paiete strălucitoare și cu farduri sclipitoare de jur-împrejurul ochilor. Când am încercat să le imit mersul, Brian mi-a spus că arătam ca un struț.

Când ziua de jocuri se termina, tata venea să ne ia, cu buzunarele pline de bani. Ne-a cumpărat pălării de cowboy și veste cu franjuri; am mâncat friptură de pui în restaurante cu aer condiționat și cu câte un tonomat în miniatură la fiecare masă. Într-o noapte, după ce-a câștigat enorm de mulți bani, tata ne-a spus că venise timpul să trăim ca niște jucători de înaltă clasă. Ne-a dus la un restaurant cu uși batante, ca un *saloon*¹⁰. Înăuntru, pereții erau decorați cu instrumente adevărate de prospectare. Un bărbat cu jartiere pe mâneci cânta la pian, iar o femeie cu mânuși care îi ajungeau până deasupra coatelor venea grăbită spre noi, iar și iar, să-i aprindă tatei țigările.

Tata ne-a spus că o să degustăm ceva special la desert – un tort de înghețată flambată. A venit un chelner, împingând un cărucior cu o tavă pe care se afla tortul, iar femeia care purta mânuși l-a aprins cu o lumânare subțire. Toată lumea s-a oprit din mâncat, să se uite. Flăcările aveau o mișcare lentă, unduitoare, desfașurându-se în sus, în aer, ca niște panglici. Toți cei din jur au început să bată din palme, iar tata a sărit brusc în picioare și a ridicat mâna chelnerului, de parcă omul ar fi câștigat un premiu.

Câteva zile mai târziu, mama și tata s-au ridicat de la masa de blackjack și-au pornit aproape în aceeași clipă să ne caute. Tata ne-a spus că unul dintre crupieri își dăduse seama de faptul că avea un sistem și îi avertizase pe ceilalți în privința lui. Ne-a zis că venise timpul să spălăm putina.

***

---

¹⁰ Bar de cowboy (n. Tr.).

Trebuia să ajungem cât mai departe de Las Vegas, ne-a explicat tata, pentru că Mafia, care deținea aceste cazinouri, era pe urmele lui. Am luat-o spre vest, prin deșert, și apoi peste munți. Mama a zis că ar trebui să trăim lângă Pacific măcar o dată în viețile noastre, așa că am tot mers până la San Francisco.

Mama nu a vrut să stăm într-unul dintre hotelurile acelea de tip „capcană pentru turiști”, din apropiere de Fisherman’s Wharf, despre care spunea că sunt lipsite de autenticitate și fără legătură cu viața adevărată a orașului, așa că am găsit unul care avea mult mai multă personalitate și se afla într-un loc numit Tenderloin District¹¹. În hotelul ăsta mai stăteau marinari și femei machiate strident. Tata îl numea „o speluncă”, dar mama spunea că e un RPOS, iar când am întrebat ce vrea să însemne asta, mi-a spus că hotelul era „rezervat pentru oaspeți speciali”.

În timp ce mama și tata încercau să facă rost de bani – investiții pentru Prospector – noi, copiii, ne jucam prin hotel. Într-o zi, am găsit o cutie cu chibrituri pe jumătate plină. Am fost entuziasmată, pentru că preferam din toată inima chibriturile de lemn ambalate în cutii, acelora din hârtie foarte subțire așezate între coperte de carton. Le-am luat cu mine sus, în cameră, și m-am încuiat în baie. Am rupt o bucată de hârtie igienică, am aprins-o, iar după ce-a început să ardă, am aruncat-o în veceu. Torturam focul: îi dădeam viață, apoi îl stingeam. După aceea, mi-a venit o idee mai bună. Am adunat un morman de hârtie igienică în veceu, l-am aprins, iar când a început să ardă, și focul a țâșnit, tăcut, în afara vasului, am tras apa.

Într-o noapte, câteva zile mai târziu, m-am trezit brusc. Aerul era fierbinte și înăbușitor. Am simțit miros de fum și apoi am văzut flăcări mișcându-se în dreptul ferestrei noastre deschise. La început, nu mi-am dat seama dacă focul era

---

¹¹ Celebru cartier rău-famat din San Francisco (n. Tr.).

înăuntru sau afară, dar apoi am văzut că una dintre perdele, care se afla la numai câțiva metri de pat, luase foc.

Mama și tata nu erau în cameră, iar Lori și Brian încă dormeau. Am încercat să țip, să-i avertizez, dar niciun sunet nu-mi ieșea din gură. Am încercat să mă întind spre ei, să-i scutur și să-i trezesc, dar nu mă puteam mișca. Focul se întindea din ce în ce mei mult, devenea din ce în ce mai puternic și mei furios.

Chiar în acea clipă, ușa s-a dat de perete. Cineva ne striga. Era tata. Lori și Brian s-au trezit și au alergat spre el, tușind din cauza fumului. Eu tot nu reușeam să mă mișc. Mă uitam spre flăcări, așteptând ca, din clipă în clipă, să ia foc și pătura mea. Tata m-a înfășurat în pătură și m-a luat în brațe, apoi a început să coboare în fugă scările, conducându-i pe Lori și pe Brian cu un braț și ținându-mă pe mine pe celălalt.

Ne-a lăsat pe noi, copiii, într-un bar de peste drum, apoi s-a întors să ajute la stingerea focului. O chelneriță cu unghiile roșii și părul negru-albăstrui ne-a întrebat dacă voiam o Coca-Cola, sau, la dracu', chiar o bere, pentru că trecuserăm prin multe peripeții în acea noapte. Brian și Lori au acceptat sticlele de Coca-Cola cu „da, vă rog”, iar eu am rugat-o frumos să-mi dea un Shirley Temple, dacă se putea – aceasta era băutura pe care mi-o cumpăra tata, ori de câte ori mă ducea într-un bar. Chelnerița a început să râdă, nu știu de ce.

Bărbații de la bar făceau încontinuu glume despre femeile care ieșeau dezbrăcate în fugă, din hotelul care ardea. Nu aveam pe mine decât lenjerie intimă, Așa că mi-am ținut pătura înfășurată strâns în jurul corpului. După ce mi-am golit paharul cu Shirley Temple, am încercat să trec din nou strada, să mă uit la incendiu, dar chelnerița m-a reținut la bar, așa că m-am cățărat pe un scăunel, să pot vedea pe fereastră ce se întâmpla. Sosiseră mașinile de pompieri. Am văzut semnalizatoare luminoase și oameni îmbrăcați în haine de cauciuc, ținând furtunuri de material textil, din care ieșeau jeturi imense de apă.

M-am întrebat dacă focul era pe urmele mele, încercând să mă prindă. M-am întrebat dacă toate focurile din lume sunt rude între ele, așa cum tata spunea că toți oamenii sunt înrudiți; dacă focul care mă arsese în ziua aceea, când fierbeam crenvurști, avea vreo legătură cu focul peste care trăsesem apa de la veceu și cu acela care mistuia acum hotelul. Nu aveam răspunsuri la aceste întrebări, dar ceea ce știam sigur era că trăiesc într-o lume care poate fi cuprinsă de foc în orice clipă. Era genul de informație care te ținea mereu în priză.

***

După ce hotelul a ars până la temelie, am locuit câteva zile pe plajă. Când lăsam în jos bancheta din spate a Vagonului Verde, era loc de dormit pentru toată lumea, deși uneori picioarele cuiva mă loveau peste față. Într-o noapte, un polițist ne-a ciocănit în geam și ne-a spus că trebuie să plecăm; era ilegal să dormim pe plajă. A fost politicoș și ni s-a adresat de meu multe ori cu „oameni buni”, ba chiar ne-a desenat o hartă cu un loc în care puteam dormi fără să fim arestați.

Dar, după ce-a plecat, tata l-a numit gestapo blestemat și-a zis că genul ăsta de oameni se distrează expediind oameni de colo până colo. Tata era sătul de civilizație. El și mama au hotărât că venise vremea să ne mutăm înapoi în deșert și să ne reluăm goana după aur chiar și fără o investiție de început.

— Orașele astea sunt criminale, a spus el.

***

După ce-am ridicat ancora din San Francisco, am pornit spre deșertul Mojave. Lângă Eagle Mountains, mama i-a zis tatei să oprească mașina. Văzuse un copac la marginea drumului care îi atrăsese atenția.

Nu era un copac ca oricare altul. Era un *Yucca brevifolia*, un

copac străvechi al lui Iosua. Crescuse pe o ridicătuță de pământ, în locul în care deșertul lua sfârșit și începea muntele, formând un tunel natural.

Încă de când acest copac al lui Iosua era un puiet mititel, fusese atât de izbit de vântul necruțător încât, în loc să încerce să crească pe verticală, crescuse în direcția în care îl împinsese vântul. Acum, era într-o permanentă stare de „doborâre de vânt”, înclinându-se atât de mult încât părea gata-gata să se răstoarne, deși, de fapt, rădăcinile îl țineau bine înfipt în pământ.

Mie mi s-a părut că acest copac al lui Iosua era urât. Părea crescut la întâmplare și monstruos, înțepenit pentru totdeauna în poziția aceea răsucită și chinuită; și m-a făcut să mă gândesc la sfaturile adulților, care îți spun să nu te strâmbi, pentru că îți pot încremeni trăsăturile în poziția aia. Totuși, mamei i s-a părut unul dintre cei mai frumoși copaci ai lui Iosua pe care îl văzuse vreodată. Ne-a spus că trebuie neapărat să-l picteze. În timp ce-și așeza șevaletul, tata a pornit cu mașina pe drumul din față, să vadă ce era înaintea. A găsit câteva căsuțe mici, scorjite, împrăștiate, rulote cu roțile intrate adânc în nisip și barăci cu acoperișuri ruginite de tablă. Așezarea se numea Midiand. Una dintre căsuțe avea un anunț „de închiriat”.

— La dracu', a spus tata, locul ăsta e la fel de bun ca oricare altul.

Casa pe care am închiriat-o fusese construită de o companie de minerit. Era albă, avea două camere și un acoperiș curbat. În curte nu era niciun copac, iar nisipul deșertului se întindea până la ușa din spate. În timpul nopții, auzeam coioții urlând.

Când am ajuns la Midiand, coioții ăia m-au ținut trează, și, în timp ce stăteam întinsă în pat, auzeam și alte sunete – șopârle Gila mișunând printre tufișuri, molii izbindu-se de panouri și creozotul pocnind în vânt. Într-o noapte, când luminile erau stinse și pe geam se vedea o frântură de lună, am auzit un sunet șuierător pe podea.

— Cred că e ceva sub pat, i-am spus lui Lori.

— Nu e decât o plăsmuire a imaginației tale mult prea active, a răspuns ea.

Vorbea ca un adult atunci când era iritată.

Am încercat să fiu curajoasă, dar chiar *auzisem* ceva. În lumina lunii, mi s-a părut că văd creatura respectivă mișcându-se.

— E ceva acolo, am șoptit.

— Treci și culcă-te, mi-a zis Lori.

Ținându-mi perna deasupra capului, ca să mă apăr, am alergat în sufragerie, unde tata citea.

— Ce s-a întâmplat, Căpriță de Munte? m-a întrebat.

Îmi spunea așa pentru că nu cădeam niciodată atunci când mă cățăram pe munte – aveam piciorul sigur ca o căpriță de munte, zicea el de fiecare dată.

— Probabil că nimic, am recunoscut. Numai că mi s-a părut că am văzut ceva în dormitor.

Tata a ridicat din sprâncene.

— Dar cu siguranță că nu era decât o plăsmuire a imaginației mele mult prea active.

— Ai apucat să te uiți bine la ființa aia? a întrebat el.

— Nu prea.

— Mai mult ca sigur că l-ai văzut. Era cumva un monstru mare și păros, cu cei mei înspăimântători colți și cele mai sinistre gheare?

— Da, așa era!

— Și avea urechi ascuțite și ochi răutăcioși, plini de foc, și se holba la tine cu o privire dușmănoasă? a întrebat el.

— Da! Da! Și tu l-ai văzut?

— Poți să pui rămășag că da. E nemernicul ăla bătrân și puturos de Demon.

Tata mi-a mărturisit că-l vâna pe Demon de ani de zile. Până acum, bătrânul Demon își dăduse seama că ar fi mai bine să nu-i caute pricină lui Rex Walls. Dar dacă ticălosul ăla șmecher credea că o putea teroriza pe fetița cea mică a lui Rex

Walls, era cel mai bine, pentru numele lui Dumnezeu, să se mai gândească o dată.

— Du-te și adu-mi cuțitul de vânătoare, a spus tata.

I-am adus cuțitul de vânătoare cu mâner de os sculptat și lamă de oțel albastru nemțesc, iar el mi-a dat mie o cheie pentru țevi, apoi ne-am dus să căutăm Demonul. Ne-am uitat sub patul meu, unde îl văzusem, dar nu mai era acolo. L-am căutat prin toată casa – sub masă, în colțurile întunecoase ale debaralelor, în cutia de unelte, ba chiar și afară, în tomberoanele de gunoi.

— Ia vino tu-ncoace, Demon bătrân și nenorocit, striga tata în noaptea adâncă a deșertului. Ia vino și arată-ți fața urâtă ca un cur, monstru cu burta galbenă!

— Da, vino, Demon bătrân și nesuferit! am adăugat și eu, agitânt în aer cheia pentru țevi. Nu ne e frică de tine!

Nu s-a auzit decât urletul coioților din depărtare.

— Exact așa face Demonul ăsta căcăcios, a spus tata.

S-a așezat pe treptele din fața casei, și-a aprins o țigară, apoi mi-a spus o poveste despre când Demonul teroriza un oraș întreg, dar tata l-a învins în luptă corp la corp, mușcându-l de urechi și băgându-i degetele în ochi. Bătrânul Demon a fost îngrozit, pentru că era prima oară când întâlnea pe cineva care nu se temea de el.

— Blestematul ăsta bătrân de Demon nu știa ce să creadă, a spus tata, clătinând din cap și chicotind.

Era un detaliu pe care trebuia să-l țin minte, în privința tuturor monștrilor, a completat el. Le place să înfricoșeze oamenii, dar dacă le înfrunți privirea se întorc cu spatele la tine și o iau la goană.

— Tot ce trebuie să faci, Căpriță de Munte, este să-i arăți bătrânului Demon că nu ți-e frică de el.

***

Nu creșteau prea multe plante prin Midiand, în afară de

copacii lui Iosua, cactuși și tufișurile acelea pitice și meschine de creozot, despre care tata spunea că erau printre cele mai străvechi plante de pe pământ. Tufișurile de creozot stră-străbunici aveau mii de ani. Când ploua, emanau o duhoare dezgustătoare, râncedă, pentru ca animalele să nu le mănânce. Nu cădeau decât vreo 100 mm de ploaie anual în Midiand – cam aceeași cantitate de precipitații ca și în nordul Saharei – iar apa pentru oameni era adusă cu trenul, o dată pe an, în recipiente speciale. Singurele creaturi care puteau supraviețui în prejma unui loc ca Midiand erau ființele solzoase, fără buze, ca șopârlele Gila și scorpionii sau oamenii ca noi.

La o lună după ce ne-am mutat în Midiand, Juju a fost mușcat de un șarpe cu clopoței și a murit. L-am îngropat în apropierea copacului lui Iosua. A fost practic singura dată, în viața mea, când l-am văzut pe Brian plângând. Dar aveam o mulțime de pisici care să ne țină companie. Prea multe, de fapt. Salvasem foarte multe pisici de când îl aruncasem pe Quijote pe fereastră, și între timp, cele mai multe dintre ele făcuseră pui, iar acum ajunseserăm în punctul în care trebuia să ne descotorosim de câteva. Nu aveam prea mulți vecini cărora să le dăm pisicile. Și atunci, tata le-a băgat într-un sac de pânză groasă și le-a dus cu mașina la un bazin construit de compania minieră pentru răcirea echipamentelor. M-am uitat la el în timp ce încărcă portbagajul cu sacii în care pisicile mieunau și se agitau.

— Nu mi se pare corect, i-am spus mamei. Noi le-am salvat. Și acum, tot noi o să le ucidem.

— Măcar le-am dat un pic de timp pe planeta asta, mi-a răspuns ea. Ar trebui să ne fie recunoscătoare pentru asta.

***

În cele din urmă, tata a făcut rost de un loc de muncă la mina de ghips, unde scotea din pământ pietroaietele albe, care

apoi erau măcinat, și astfel se obținea pudra folosită ulterior pentru rigips și ipsos. Când venea acasă, era acoperit cu praf alb de ghips și uneori ne jucam de-a stafiile, iar el ne urmărea. De asemenea, ne aducea acasă saci de ghips, iar mama amesteca praful alb cu apă și făcea sculpturi ale lui Venus din Milo după un mulaj de cauciuc pe care îl comandase prin poștă. Mama era mândrită de faptul că mina distrugea atât de multă piatră albă – ea spunea că era vorba de marmură adevărată, care merita o soartă mai bună, iar prin sculpturile pe care le făcea, ea imortaliza măcar o parte din această substanță.

Mama rămăsese gravidă. Toată lumea spera să fie băiat, pentru ca Brian să mai aibă pe cineva cu care să se joace, în afară de mine. Când ar fi sosit timpul ca mama să nască, planul tatei era să ne mutăm la Blythe, care era la vreo treizeci și ceva de kilometri mai la sud. Blythe era un oraș atât de mare, încât avea două cinematografe și două închisori.

Între timp, mama se devotase artei. Își petrecea întreaga zi lucrând la picturi în ulei, acuarele, desene în cărbune, schițe în tuș, sculpturi din argilă sau din sârmă, panouri de mătase și blocuri de lemn. Nu era adepta unui stil anume; unele dintre picturi erau, după cum le numea ea, „primitive”, altele erau impresioniste și abstracte, iar altele erau realiste.

— Nu vreau să mă plafonez, îi plăcea să spună.

Pe lângă asta, mama era și scriitoare; își petrecea timpul bătând la mașina de scris nuvele, povestiri scurte, piese de teatru, poezii, fabule și cărți pentru copii; pe acestea din urmă le ilustra chiar ea. Stilul mamei de a scrie era foarte creativ. La fel era și ortografia ei. Avea nevoie de un corector și la numai șapte ani, Lori se uita peste manuscrisele mamei, pentru a depista greșelile.

Cât timp am locuit în Midiand, mama a pictat zeci de versiuni și studii ale copacului lui Iosua. Mergeam cu ea până acolo, iar ea ne dădea lecții de artă. Odată am văzut un puiet minuscul de copac al lui Iosua, care creștea nu foarte departe

de copacul bătrân. Am vrut să-l scot din rădăcini și să-l replantez lângă casa noastră. I-am spus mamei că asta l-ar putea proteja de vânt, și eu l-aș uda zi de zi, să poată crește frumos, înalt și drept.

Mama s-a încruntat.

— Ai distruge ceea ce-l face special, a ripostat ea. Îi oferă frumusețe copacului lui Iosua.

***

N-am crezut niciodată în Moș Crăciun.

Niciunul dintre noi, copiii, nu a crezut. Mama și tata au refuzat să ne cultive acest crez. Nu-și puteau permite cadouri scumpe și nu voiau ca noi să credem că nu suntem la fel de buni ca ceilalți copii care, în dimineața de Crăciun, găseau tot soiul de jucării atrăgătoare sub pomul de iarnă. Aceste jucării, se spunea, fuseseră lăsate de Moș Crăciun. De aceea, ne-au povestit că toți ceilalți copii erau induși în eroare de către părinții lor, iar jucăriile care, conform afirmațiilor celor mari, fuseseră făurite de pitici cu fesuri țuguiate, în atelierul lor de la Polul Nord aveau de fapt etichete pe care scria „MADE ÎN JAPAN”.

— Încercați să nu-i disprețuiți pe ceilalți copii, ne-a spus mama. Nu e vina lor că au creierul spălat și au fost convinși să creadă în mituri prostești.

Sărbătoream Crăciunul, dar de obicei o făceam la o săptămână după 25 decembrie, când puteai găsi panglici și hârtie de ambalat cadouri, de foarte bună calitate, pe care oamenii le aruncaseră, și pomi de iarnă azvârliți la marginea drumului, dar care își mai păstrau majoritatea acelor și uneori chiar niște betelă argintie care atârna pe ramuri. Mama și tata ne dăruiau o pungă cu bile de jucărie, o păpușă sau o praștie găsite la reducere după Crăciun.

Dar tata și-a pierdut slujba de la mina de ghips în urma unei controversă cu maistrul, și de Crăciun în acel an nu

aveam niciun ban. În noaptea de Ajun, tata ne-a dus pe fiecare dintre noi, copiii, în deșert, pe rând. Aveam o pătură înfășurată în jurul meu, iar când mi-a venit rândul, m-am oferit să o împart cu tata, dar el mi-a zis „nu, mulțumesc”. Frigul nu îl deranja niciodată. În acel an – împlinisem cinci ani m-am așezat lângă tata și am privit amândoi cerul. Tatei îi plăcea să vorbească despre stele. Ne-a explicat cum se roteau acestea pe cerul nopții, în timp ce pământul se învârtea. Ne-a învățat să identificăm constelațiile și cum să ne orientăm după Steaua Polară. Stelele acelea strălucitoare, îi plăcea lui să sublinieze, erau unul dintre privilegiile oamenilor ca noi, care locuiau într-o regiune sălbatică. Oamenii bogați de la oraș, obișnuia el să explice, locuiau în apartamente cochete, dar aerul acolo era atât de poluat, că nici măcar nu puteau vedea stelele. Ar fi trebuit să ne pierdem mințile, ca să ne dorim să fim în locul lor.

— Alege-ți steaua preferată, mi-a zis tata în noaptea aia.

Mi-a spus că o pot păstra pentru totdeauna. A zis că era cadoul meu de Crăciun.

— Nu poți să-mi dai o stea! am protestat eu. Nimeni nu stăpânește stelele.

— Așa-i, a răspuns tata. Nimeni altcineva nu le poate stăpâni. Pur și simplu, trebuie să ți-o revendici înainte să o faci oricine altcineva, așa cum a făcut spaniolul ăla, Columb, când a pretins că America i se cuvenea Reginei Isabella. Să revendici o stea, ca și cum ar fi a ta, e la fel de logic.

M-am gândit la asta și mi-am dat seama că tata avea dreptate. Găsea mereu explicații pentru lucruri de genul ăsta.

Puteam avea orice stea îmi doream, mi-a spus tata, cu excepția lui Betelgeuse și a lui Rigel, pentru că Lori și Brian le revendicaseră deja pe acestea.

Am privit bolta cerească și am încercat să-mi dau seama care stea era cea mai bună. Puteai vedea sute, poate mii sau chiar milioane de aștri, sclipind pe cerul senin al deșertului. Cu cât te uitai mai mult timp și ochii ți se obișnuiau cu

întinericul, cu atât vedeai mai multe stele, strat după strat, conturându-se brusc în fața ochilor. Era una specială, spre vest, deasupra munților, nu foarte departe pe cer, dar care strălucea mai intens decât toate celelalte.

— O vreau pe aceea, am zis.

Tata a zâmbit.

— Aceea este Venus, mi-a spus.

Venus era doar o planetă, a continuat tata să-mi explice, și era destul de nesemnificativă, dacă o comparai cu stelele adevărate. Părea mai mare și mai strălucitoare, pentru că era mult mai apropiată de noi decât stelele. Biata și bătrâna Venus nici măcar nu are lumină proprie, mi-a spus tata. Strălucește numai datorită luminii pe care o reflectă. Mi-a explicat că planetele străluceau pentru că lumina reflectată era constantă, iar stelele licăreau pentru că lumina lor pulsa.

— Mie îmi place oricum, i-am spus.

O admirasem pe Venus încă dinainte de acel Crăciun. O puteai vedea seara, de la primele ore, strălucind în vest, aproape de linia orizontului, iar dacă te trezeai dimineața devreme, o mai puteai vedea după ce toate stelele dispăruseră.

— La dracu', a zis tata. E Crăciunul. Poți avea o planetă, dacă vrei.

Și mi-a dăruit-o pe Venus.

În acea seară, în timpul cinei de Crăciun, am discutat cu toții despre spațiul cosmic. Tata ne-a explicat ce înseamnă anii lumină, găurile negre și quasarii și ne-a vorbit despre însușirile speciale pe care le aveau Betelgeuse, Rigel și Venus.

Betelgeuse era o stea roșie de pe umărul constelației Orion. Era una dintre cele mai mari stele pe care le puteai vedea pe cer, de sute de ori mai mare decât soarele. Strălucise intens timp de milioane de ani și, în curând, urma să devină o supernovă și să se stingă. M-am întristat pentru că Lori își alesese o rablă de stea, dar tata ne-a explicat că „în curând“ însemna sute de mii de ani, atunci când era vorba despre stele.

Rigel era o stea albastră, mai mică decât Betelgeuse, ne-a

povestit tata, dar mai strălucitoare. Se afla în constelația Orion – era la piciorul stâng al gigantului, ceea ce părea potrivit, pentru că Brian era un alergător foarte rapid.

Venus nu avea luni sau sateliți, și nici măcar un câmp magnetic, dar avea o atmosferă aproximativ similară cu a Pământului, cu diferența că era extrem de fierbinte – în jur de 500 de grade sau așa ceva.

— Așadar, a spus tata, când Soarele va începe să se stingă și Pământul se va răci, toată lumea de-aici o să-și dorească, probabil, să se mute pe Venus, să se încălzească. Și vor fi nevoiți să ceară permisiunea descendenților tăi, înainte de toate.

Am răs pe seama tuturor copiilor care credeau în mitul lui Moș Crăciun și nu primeau de Crăciun nimic altceva decât o grămadă de jucării ieftine de plastic.

— Peste mulți ani, când tot gunoiul pe care l-au căpătat ei va fi stricat și de mult uitat, a zis tata, voi veți fi încă stăpânii stelelor voastre.

***

La asfințit, odată ce soarele aluneca pe după Munții Palen, liliicii ieșeau și începeau să împânzească în vârtejuri cerul, pe deasupra cocioabelor din Midiand. Doamna în vârstă care locuia în casa de alături ne-a avertizat în privința liliecilor. Îi numea șobolani zburători și ne-a povestit cum odată unul dintre ei i s-a agățat în păr și, înnebunit de panică, i s-a înfipt cu ghearele în scalp. Dar eu iubeam liliicii ăia mici și urâți, felul în care zburau ca fulgerul pe lângă noi, felul în care își mișcau aripile creând o negură plină de furie. Tata ne-a explicat că aveau detectoare de tip sonar, cam ca acelea instalate pe submarinele nucleare. Eu și Brian aruncam cu pietricele în sus, sperând că liliicii o să creadă că erau insecte și o să le mănânce, iar greutatea pietricelelor o să-i tragă în jos, și noi o să-i putem păstra ca animale de companie,

legându-i cu o funie lungă de gheare, pentru a putea zbura totuși. Îmi doream să pot dresa un liliac să stea atârnat de degetul meu cu capul în jos. Dar afurisiții ăia de lilieci erau prea inteligenți să pună botul la șiretlicul nostru.

Liliecii se dezlănțuiseră, prăvălindu-se și scârțâind când am plecat din Midiand, îndreptându-ne spre Blythe. Cu câteva ore mai devreme, în ziua respectivă, mama ne spusese că bebelușul a hotărât că era îndeajuns de mare încât să iasă curând și să se alăture familiei noastre. Când am ajuns pe șosea, între mama și tata a izbucnit o ceartă violentă, referitor la numărul de luni de sarcină care trecuseră. Mama susținea că era gravidă de zece luni. Tata, care reparase sistemul de transmisie al cuiva în ziua respectivă și se folosise de banii astfel câștigați pentru a cumpăra o sticlă de tequila, susținea că probabil pierduse șirul numărătorii pe undeva.

— Întotdeauna port sarcinile mai mult timp decât alte femei, a zis mama. Lori a stat paisprezece luni în pânțece.

— Asta-i vrăjeală! a ripostat tata. Dacă nu cumva Lori e parțial elefant.

— Nu face glume pe seama mea și-a copiilor mei! a strigat mama. Unii bebeluși se nasc prematur. Ai mei au fost cu toții postmaturi. De aceea sunt toți atât de inteligenți. Creierul lor a avut mai mult timp la dispoziție să se dezvolte.

Tata a spus ceva despre bizareriile naturii, iar mama l-a numit pe tata un Domnu'-Știe-Tot-Izmene-Deștepte care refuza să creadă că ea e specială. Tata a spus ceva despre Isus Cristos pe o blestemată de furcă și a adăugat că nici măcar el n-a avut nevoie de atâta timp pentru gestație. Mama s-a infuriat auzind blasfemia tatei, și-a întins piciorul până în partea șoferului și-a apăsat pe frână. Eram în miez de noapte, iar mama a țâșnit din mașină și a luat-o la fugă prin întuneric.

— Curvă nebună! a răcnit tata după ea. Bagă-ți curul ăla afurisit înapoi în mașină!

— Obligă-mă, durule! a strigat ea în timp ce se îndepărta în goană.

Tata a smucit volanul în lateral și a părăsit șoseaua apucând-o prin deșert, pe urmele ei. Eu, Lori și Brian ne-am luat unul pe altul în brațe, așa cum făceam ori de câte tata începea câte o urmărire sălbatică și știam că drumul va fi plin de hârtoape.

Tata a scos capul pe fereastră și-a început să răcnească la mama, numind-o „târfa proastă” și „vacă îpuțită”, și ordonându-i să urce înapoi în mașină. Mama refuza. Alerga înaintea noastră, dispărând și apărând dintre tufișurile deșertului. Pentru că nu folosea niciodată cuvinte urâte, îi striga tatei apelative ca „gură spurcată” și „individ banal” și „alcoolic nenorocit”. Tata a oprit mașina, apoi a apăsat brusc pe accelerator și a călcat ambreiajul. Mașina a pornit brusc, în viteză, spre mama, care a țipat și a sărit la o parte din calea ei. Tata s-a întors și a demarat din nou spre ea.

Era o noapte fără lună, de aceea nu o puteam vedea pe mama decât atunci când alerga în bătaia farurilor. Se tot uita peste umăr, cu ochii larg deschiși, ca un animal hăituit. Noi, copiii, plângeam și-l imploram pe tata să înceteze, dar nu ne băga în seamă. Eram chiar mai îngrijorată pentru bebelușul din burta umflată a mamei decât pentru ea. Mașina se hâțâna peste gropi și pietre, tufișurile îi zgâriau părțile laterale, iar praful intra prin ferestrele deschise. În cele din urmă, tata a încolțit-o pe mama pe lângă niște stânci. Mă temeam că ar putea să o facă praf cu mașina; însă a coborât din mașină, a cărat-o înapoi, cu picioarele fluturându-i în aer și a aruncat-o în mașină. Am pornit înapoi prin deșert și din nou pe șosea. Nimeni n-a scos un cuvânt, cu excepția mamei, care suspina insistând că pe bune o ținuse pe Lori în burtă paisprezece luni.

***

Mama și tata s-au împăcat în ziua următoare, iar după-amiaza târziu, mama îl tundeja deja pe tata în sufrageria apartamentului pe care îl închiriam în Blythe. El își scosese

cămașa și stătea cu fața spre speteaza scaunului, cu capul aplecat și părul pieptănat în jos. Mama îi reteza șuvițele cu foarfecă, în timp ce tata îi arăta unde era părul în continuare prea lung. După ce-au terminat, tata și-a pieptănat părul pe spate și a zis că mama îi făcuse o tunsoare dată dracu’.

Apartamentul nostru se afla într-un bloc de ciment, cu un singur etaj, la periferia orașului. Avea un semn mare, oval, din plastic albastru cu alb, și un indicator pe care scria: APARTAMENTELE LBJ. Eu am crezut că erau prescurtarea pentru Lori, Brian și Jeannette, dar mama ne-a spus că LBJ erau inițialele președintelui¹² care, a adăugat ea, era un escroc și un individ pus pe scandaluri. Câțiva șoferi de camioane și cowboy își închiriaseră camere la Apartamentele LBJ, dar majoritatea celor care locuiau acolo erau muncitori emigranți împreună cu familiile lor, pe care îi auzeam vorbind prin pereții subțiri de rigips. Acesta era unul dintre avantajele faptului că locuiam la Apartamentele LBJ, a remarcat mama: puteam învăța puțină spaniolă, chiar fără să studiem serios limba.

Blythe era în California, dar granița cu Arizona era la o aruncătură de băț. Locuitorilor le plăcea să spună că orașul era la 240 de kilometri distanță de Phoenix, la 400 de kilometri distanță de Los Angeles și unde-a înțârcat mutu’ iapa. Dar o spuneau de parcă s-ar fi mândrit cu asta.

Mama și tata nu erau chiar înnebuniți după Blythe. Era prea civilizată, spuneau ei, și de-a dreptul ieșit din comun, dat fiind că niciun oraș de dimensiunea lui Blythe nu avea vreun motiv, economic vorbind, să existe în mijlocul deșertului Mojave. Era în apropierea fluviului Colorado și fusese întemeiat în secolul al XIX-lea de un tip care crezuse că se poate îmbogăți dacă transformă un deșert în pământ arabil pentru o fermă. Săpase o grămadă de canale de irigare care deturnau apa din fluviul Colorado și se apucase să cultive

---

¹² Lyndon Baines Johnson (n. Tr.).

salată verde, struguri și broccoli chiar acolo, în mijlocul cactușilor și al tufișurilor de Artemisia tridentata. Tata era dezgustat ori de câte ori treceam cu mașina pe lângă unul dintre câmpurile cultivate, cu canalurile lor de irigații late ca niște șanțuri de apă care înconjurau cetățile.

— Este o afurisită de pervertire a naturii, zicea el mereu. Dacă vrei să locuiești la o fermă, mută-ți curul ăla amărât până în Pennsylvania. Dacă vrei să locuiești în deșert, mănâncă fructe de cactus, nu salată iceberg pentru figuranți.

— Într-adevăr, obișnuia să răspundă mama. Fructele de cactus au oricum mai multe vitamine.

Faptul că locuiam într-un oraș mare însemna că trebuia să port pantofi. Mai însemna și că trebuia să merg la școală.

La școală nu era chiar atât de rău. Eram în clasa I, iar învățătoarea, domnișoara Cook, mă alegea întotdeauna pe mine să citesc cu voce tare, ori de câte ori venea directorul în clasă. Ceilalți elevi nu mă simpatizau în mod deosebit, pentru că eram foarte înaltă, palidă și costelivă, pentru că ridicam întotdeauna mâna prea repede și o agitam cu frenezie prin aer, ori de câte ori domnișoara Cook punea o întrebare. La câteva zile după ce am început școala, patru fete mexicance m-au urmărit în drum spre casă și m-au atacat pe o alee, în apropiere de Apartamentele LBJ. M-au bătut destul de rău, m-au tras de păr, mi-au sfâșiat hainele și m-au numit „preferata învățătoarei” și „băț de chibrit”.

În seara aia am ajuns acasă cu genunchii și coatele julite și cu buza spartă.

— Mi se pare că ai intrat într-o altercație, a zis tata.

Stătea la masă și demonta un ceas deșteptător vechi, împreună cu Brian.

— A, n-a fost decât o ciorovăială mică, am răspuns eu.

Asta era cuvântul pe care îl folosea tata întotdeauna, după ce lua parte la o altercație.

— Câți au fost?

— Șase, am mințit eu.

— Și buza aia spartă e-n regulă? m-a întrebat el.

— Zgârietura asta mică? am ripostat eu. Ar fi trebuit să vezi ce le-am făcut eu lor.

— Asta e fetița mea! a exclamat tata și a reînceput să meșterească la ceas, dar Brian m-a privit lung.

În ziua următoare, când am ajuns pe alee, mexicancele mă așteptau deja. Înainte ca ele să poată ataca, Brian a sărit de după o tufa de Artemisia, agitând o creangă de yucca. Brian era meu scund decât mine și la fel de costeliv, cu nasul pbn de pistru și păr de culoarea nisipului roșiatic; bretonul îi intra în ochi. Purta pantalonii pe care îi moștenisem eu de la Lori și-acum îi rămăseseră lui și care-i tot alunecau de pe fundul osos.

— Ia luați-o voi înapoi chiar acum și toată lumea va putea să plece cu mâinile și picioarele intacte, a spus Brian.

Era una dintre replicile tatei.

Mexicancele s-au holbat la el, apoi au izbucnit în râs. După aceea l-au înconjurat. Brian s-a descurcat destul de bine, până când i s-a rupt creanga de yucca. Apoi, a dispărut într-o învălmășeală de pumni și picioare care dădeau șuturi. Am înșfăcat cea mai mare piatră pe care am izbutit s-o găsec și-am lovit-o pe una dintre fete în cap. După smucitura pe care am simțit-o în braț, am crezut că i-am crăpat craniul. A căzut în genunchi. Una dintre prietenele ei m-a împins și mi-a tras una în față; apoi au luat-o la fugă toate patru. Fata pe care o izbisem cu piatra mergea clătănându-se și se ținea de cap.

Brian și cu mine ne-am ridicat în capul oaselor. Brian avea chipul acoperit cu nisip. Tot ce puteam vedea din el erau ochii albaștri care sclipeau curioși și câteva pete de sânge care se infiltraseră prin nisip. Aș fi vrut să-l îmbrățișez, dar ar fi fost prea ciudat. Brian s-a ridicat în picioare și mi-a făcut semn să-l urmez. Ne-am cățarat pe gardul de sârmă și am trecut printr-o spărtură pe care o descoperise în acea dimineață, apoi am dat năvală pe terenul cu salată iceberg de lângă bloc. L-am urmat printre șirurile de frunze mari, verzi și, în cele din urmă,

am început să le devorăm, îngropându-ne fețele în capetele mari și ude de salată. Am mâncat până când a început să ne doară stomacul.

— Cred că le-am speriat destul de zdravăn, i-am spus lui Brian.

— Cred că da, a confirmat el.

Nu i-a plăcut niciodată să se laude, dar îmi dădeam seama că era mândru de faptul că învinsese în luptă patru copii mai mari și mai puternici, chiar dacă erau fete.

— Război cu salată! a strigat Brian.

A aruncat în mine cu un cotor de salată pe jumătate mâncat, de parcă ar fi fost o grenadă. Am alergat de-a lungul tarlalei, smulgând cotoare de salată din pământ și aruncând cu ele unul în celălalt. Un avion care pulveriza insecticid a trecut pe deasupra noastră. Am făcut semne cu mâna spre el, în timp ce trecea peste câmp. Din avion a țâșnit un nor, și o pulbere fină, albă, s-a cernut în jos, peste capetele noastre.

***

La două luni după ce ne-am mutat în Blythe, când mama susținea că era însărcinată în luna a douăsprezecea, a născut în sfârșit. După ce a stat două zile în spital, ne-am dus cu toții s-o luăm, cu mașina, tata ne-a lăsat pe noi, copiii, să-l așteptăm în mașină cu motorul pornit, în timp ce el a intrat s-o aducă pe mama. Au ieșit în fugă; tata o ținea pe mama pe după umeri. Mama legăna o mogâldeată în brațe și chicotea oarecum vinovată, de parcă ar fi furat un baton de ciocolată dintr-un magazin. Mi-am dat seama că se externase în stilul Rex Walls.

— Ce este? a întrebat Lori în timp ce mașina noastră se îndepărta în viteză de spital.

— Fată, a răspuns mama.

Mama mi-a dat mie bebelușul. Peste câteva luni urma să împlinesc șase ani, iar mama a spus că eram îndeajuns de

matură pentru a-l ține în brațe tot drumul, până acasă. Copilița era roz și încrețită, dar cu adevărat frumoasă, avea ochi mari, albaștri, păr blond și moale și cele mai mici unghii pe care le văzusem vreodată. Făcea mișcări nedumerite, spasmodice, de parcă n-ar fi înțels de ce burta mamei nu mai e în jurul ei. I-am promis că voi avea întotdeauna grijă de ea.

Bebelușul n-a avut nume timp de mai multe săptămâni. Mama mi-a spus că, înainte de toate își dorea să o examineze, așa cum ar fi făcut cu modelul unui tablou. Ne-am certat mult în privința numelui care s-ar fi potrivit. Eu voiam s-o numim Roșită, așa cum o chema pe cea mai frumoasă fata din clasa noastră, dar mama a zis că numele ăsta era prea mexican.

— Credeam că nu e cazul să avem prejudecăți, i-am spus.

— Nu e vorba că așa avea prejudecăți, a răspuns mama. E o chestiune de acuratețe a etichetării.

Ne-a povestit că bunicile noastre erau supărate pentru că nici Lori, nici eu nu le-am moștenit numele, de aceea a hotărât să dea bebelușului numele de Lilly Ruth Maureen. Lilly era numele bunicii din partea mamei, iar Erma Ruth era acela al bunicii din partea tatei. Dar noi ne-am obișnuit s-o strigăm pe fetița Maureen, un nume care îi plăcea mamei pentru că era un diminutiv de la Mary, și astfel îi dădea bebelușului propriul ei nume, dar aproape nimeni nu își dădea seama de asta. Asta, ne-a spus tata, urma să asigure fericirea tuturor, mai puțin pe aceea a mamei lui, care ura numele de Ruth și ar fi vrut ca bebelușul să fie botezat Erma; sau pe aceea a bunicii din partea mamei, care va urî ideea de a avea o tiză care să poarte și numele celeilalte bunici.

La câteva luni după nașterea lui Maureen, o mașină a poliției a încercat să ne tragă de dreapta, pentru că luminile de frână ale Vagonului Verde nu mai funcționau. Tata a accelerat. Ne-a spus că dacă polițiștii îl opreau ar fi descoperit că nu aveam număr de înregistrare sau asigurare, iar plăcuța de înmatriculare fusese luată de pe altă mașină, și ne-ar fi arestat pe toți. După ce a pornit cu viteză foarte mare pe șosea,

a făcut o curbă scârțâitoare în formă de U – în timp ce noi, copiii, aveam impresia că mașina e pe cale să se răstoarne într-o parte –, dar și mașina poliției a făcut la fel. Tata a trecut prin Blythe cu o viteză de 160 de kilometri pe oră, a luat-o înainte pe roșu, apoi pe sensul interzis al unei străzi cu sens unic, în timp ce toate celelalte mașini claxonau și se opreau pe dreapta. A mai dat câteva ocoluri, apoi a luat-o în jos pe o alee și a găsit un garaj gol în care să se ascundă.

Am auzit sirena la câteva blocuri distanță; apoi zgomotul s-a estompat. Tata a spus că, dat fiind că gestapo-ul va sta cu ochii pe Vagonul Verde, vom fi nevoiți să îl lăsăm în garaj și să ne întoarcem acasă pe jos.

În ziua următoare, ne-a anunțat că Blythe devenise un pic cam prea primejdios și trebuia să plecăm din nou la drum. De data asta, știa încotro ne îndreptăm. Făcuse niște cercetări și se decisese asupra unui oraș din partea de nord a statului Nevada – Battle Mountain. În Battle Mountain se găsea aur, susținea tata, iar el urma să-l caute cu Prospectorul. În cele din urmă, ne vom îmbogăți.

Mama și tata au închiriat un camion imens U-Haul. Pentru că în cabină încăpeau doar ei, mama ne-a spus că eu, Lori, Brian, Maureen urma să avem parte de o experiență minunată: vom călători în spate. Va fi distractiv, a zis ea, o adevărată aventură, dar nu vom avea niciun strop de lumină; de aceea vom fi siliți să ne folosim toate resursele pentru a ne distra unii pe alții. În plus, nu vom avea voie să vorbim. Pentru că era interzis să călătorești în spate, oricine ne auzea ar fi putut chema poliția. A adăugat că excursia avea să dureze cam paisprezece ore, dacă am fi mers pe șosea, dar era posibil să ne mai ia câteva ore în plus, pentru că vom face câteva ocoluri pentru a admira peisajul.

Am strâns toate lucrurile pe care le aveam. Nu erau prea multe; în mare parte, bucăți componente ale Prospectorului, câteva scaune, picturile în ulei și materialele mamei. Când am fost gata de drum, mama a înfășurat-o pe Maureen într-o

pătură de culoarea lavandei și mi-a întins-o, iar noi, copiii, am urcat în spatele camionului. Tata a închis ușile. Era un întuneric negru ca smoala, iar aerul avea un miros stătut și prăfuit. Stăteam pe podeaua canelată de lemn, pe pături zdrențuite, pătate, folosite pentru a împacheta mobila, căutându-ne unul pe altul pe pipăite prin întuneric.

— Acum începe aventura! am șoptit eu.

— Șșșt, a făcut Lori.

Camionul a demarat, hurducăind. Maureen și-a dat frâu liber furiei și-a început să țipe strident, răsunător. Am încercat s-o fac să tacă, am legănat-o și am bătut-o ușor cu palma pe spate, dar ea continua să plângă. Atunci i-am întins-o lui Lori, care i-a șoptit niște cântecele la ureche și a glumit cu ea. Dar nici asta n-a funcționat și atunci am implorat-o amândouă pe Maureen să fie atât de drăguță și să nu meu plângă. Apoi ne-am pus pur și simplu mâinile la urechi.

După un timp, s-a făcut frig în spatele camionului întunecat, și călătoria a devenit din ce în ce mai incomodă. Motorul făcea podeaua să vibreze, așa că ne duceam de-a dura cu toții de câte ori camionul dădea peste o hârtoapă. S-au scurs câteva ore bune. Deja, aveam toți nevoie să facem pipi și ne întrebam dacă tata avea de gând să tragă pe dreapta pentru un scurt popas. Brusc, s-a auzit un zgomot; camionul dăduse într-o groapă uriașă, iar ușile din spate au sărit într-o parte și-n alta, deschizându-se. Vântul a început să șuiere. Ne temeam că vom fi smulși din camion, așa că ne-am chircit cu toții, lipindu-ne de Prospector. Răsărise luna. Puteam vedea strălucirea lămpilor de semnalizare din spate și drumul pe care venisem, întinzându-se în urma noastră prin deșertul argintiu. Ușile deschise săreau înainte și înapoi cu pocnete răsunătoare.

Pentru că mobila era depozitată între noi și cabina șoferului, nu puteam bate în perete, să atragem atenția mamei sau tatei. Am început să izbim în pereții laterali ai camionului și să strigăm cât puteam noi de tare, dar motorul era prea zgomotos

și nu ne auzeau.

Brian s-a târât până în partea din spate a camionului. Când una dintre uși s-a legănat înainte, a înșfacat-o, dar aceasta s-a deschis brusc din nou, trăgându-l și pe el. Am crezut că ușa îl va trage pe Brian afară din camion, dar el a sărit înapoi chiar la momentul potrivit și s-a prăbușit pe podeaua de lemn, lângă mine și Lori.

Brian și Lori se țineau strâns de Prospector, pe care tata îl legase bine cu frânghii. Eu o țineam în brațe pe Maureen, care, în mod ciudat, încetase să mai plângă. M-am cuibărit într-un colț. Se părea că va trebui să o îndurăm până la capăt și pe asta.

Apoi, o pereche de faruri au apărut la mare distanță în spatele nostru. Am privit mașina, în timp ce aceasta ajungea încet-încet din urmă camionul. După câteva minute, a început să meargă chiar în spatele nostru, iar luminile ei din față ne-au surprins acolo, în spatele camionului. Apoi, ne-a ocolit și ne-a depășit. Mai mult ca sigur, șoferul le-a făcut semne mamei și tatei, pentru că, de îndată, camionul a încetinit și-a oprit, și tata a venit în fugă în spate cu o lanternă.

— Ce dracu' se întâmplă aici? a întrebat.

Era furios. Am încercat să-i explicăm că nu era vina noastră că ușile se deschiseseră, dar el era în continuare supărat. Știam că în egală măsură e speriat. Poate mai degrabă speriat decât furios.

— Omul ăla era polițist? s-a interesat Brian.

— Nu, a ripostat tata. Și sunteți clar al dracului de norocoși că nu era; altfel, acum v-ar fi băgat cururile la închisoare.

După ce am făcut pipi, am urcat înapoi în camion și l-am privit pe tata închizând ușile. Întunericul ne-a învăluit din nou. Îl puteam auzi pe tata încuind ușile și verificându-le. Motorul a pornit și ne-am continuat drumul.

***

Battle Mountain fusese la început o localitate minieră, întemeiată cu o sută de ani în urmă de oameni care sperau să se îmbogățească rapid; dar dacă cineva se îmbogățise vreodată rapid în Battle Mountain, cu siguranță că se mutase în altă parte să-și cheltuiască banii. Nimic nu era măreț în acest oraș, cu excepția cerului vast și gol și, din depărtare, a munților Tuscarora, stâncoși și purpurii, care coborau până la nivelul deșertului neted ca tăblia unei mese.

Strada principală era largă – cu mașini decolorate de soare și camioane parcate oblic pe trotuar –, dar cu o lungime de numai câteva blocuri, mărginită în ambele laturi de clădiri scunde, cu acoperișul plat, construite din chirpici sau cărămidă. Zi și noapte pâlpâia un singur stâlp de iluminat. De-a lungul ei se înșirau un magazin universal, o drogherie, o reprezentanță Ford, o autogară Greyhound și două cazinouri mari, Clubul Bufniței și Hotelul Nevada. Clădirile, care păreau modeste, sub cerul nesfârșit, aveau firme cu neoane, care nici nu păreau aprinse în timpul zilei, într-atât de strălucitor era soarele.

Ne-am mutat într-o clădire de lemn de la marginea orașului, o clădire care fusese odinioară depoul gării. Avea două etaje, era vopsită într-un verde industrial și era atât de aproape de șinele de tren încât îi puteai face cu mâna mecanicului de la geamul din față. Casa noastră nouă era una dintre cele mai vechi clădiri din oraș, ne-a explicat mama cu mândrie, iar acesta era un lucru de un bun gust autentic.

Dormitorul mamei și al tatei era la etajul al doilea, unde fusese odinioară biroul șefului gării. Noi, copiii, dormeam la parter, unde fusese sala de așteptare. Vechile băi erau la același etaj, dar într-una dintre ele veceul fusese scos și înlocuit cu o cadă de baie. Ghereta de bilete fusese transformată în bucătărie. Unele dintre băncile originale mai erau încă fixate de pereții nevopsiți de lemn, și se puteau vedea petele întunecate, uzate, care marcau locurile unde stătuseră minierii, soțiile lor și copiii, așteptând trenul în timp ce

fundurile lor lustruiau lemnul.

Pentru că nu aveam bani de mobilă, am improvisat. O grămadă de bobine imense de lemn, din cele pe care se păstrează cablurile folosite în industrie, zăceau aruncate lângă șine, nu departe de casa noastră, așa că le-am rostogolit până acasă și le-am transformat în mese.

— Cât de proști pot fi ăia care se duc să irosească bani pe mese cumpărate de la magazin, când pot avea așa ceva gratuit? a spus tata lovind cu pumnul în bobine, ca să ne arate cât erau de rezistente.

Drept scaune, am folosit câteva bobine mai mici și niște lăzi de lemn. În loc de paturi, noi, copiii, am început să dormim în cutii mari de carton, ca acelea în care se livrau frigiderele. La scurt timp după ce ne-am mutat în clădirea gării, i-am auzit pe mama și pe tata discutând despre faptul că ar trebui să ne cumpere paturi adevărate și le-am spus că nu e cazul s-o facă. Ne plăceau cutiile noastre. Făceau mersul la culcare să pară o aventură.

***

La puțin timp după mutarea noastră în depou, mama a hotărât că lucrul de care aveam cu adevărat nevoie era un pian. Când un *saloon* din orașul vecin s-a închis, tata a găsit un pian ieftin și a împrumutat camionul unui vecin ca să-l aducă acasă. L-am dat jos din camion cu ajutorul unei rampe, dar era prea greu ca să-l putem transporta. Pentru a-l băga totuși în depou, tata a construit un sistem de frânghii și scripeți pe care le-a legat de pian, în curtea din față, le-a trecut prin casă și apoi le-a scos pe ușa din spate, unde le-a legat de camion. Planul era ca mama să pornească ușor înainte cu camionul, trăgând pianul până în casă, în timp ce noi, împreună cu tata, îl supravegheam cum parcurge o rampă de scânduri și intră de ușa din față.

— Gata! a strigat tata, când ne-am așezat cu toții în pozițiile

stabilite.

— În regulă! a strigat mama.

Dar, în loc să o ia încet înainte, mama, care nu a reușit niciodată să pătrundă tainele șofatului, a apăsat cu putere pedala de accelerație și camionul a pornit brusc, în viteză. Pianul ne-a scăpat din mâini, făcându-ne să ne împleticim în față, și a intrat hurducându-se în casă, făcând țândări pragul ușii. Tata a urlat la mama să încetinească, dar ea a continuat să meargă cu aceeași viteză, târând pianul care scârțâia și ale cărui coarde bubuiau peste podeaua depoului, trecându-l după aceea, în viteză, prin ușa din spate și distrugându-i și acesteia pragul. Apoi, l-a tras până în curtea din spate, unde s-a oprit chiar lângă un tufiș.

Tata a trecut în fugă prin casă.

— Ce naiba ai făcut? a răcnit el la mama. Ți-am spus să mergi încet!

— Nu mergeam decât cu patruzeci de kilometri pe oră! a protestat mama. Te înfurii pe mine ori de câte ori merg atât de încet pe șosea.

A aruncat o privire în spate și a văzut pianul oprit în curte.

— Vai, vai! a exclamat.

Mama ar fi vrut să-l întoarcă și să-l târască înapoi în casă, din direcția opusă, dar tata a zis că era imposibil, pentru că șinele de tren erau prea aproape de ușa din față pentru a putea așeza camionul în poziția potrivită. Așa că pianul a rămas acolo. În zilele în care mama se simțea plină de inspirație își lua partiturile muzicale și una dintre bobinele folosite pe post de scaun, le ducea afară și începea să cânte.

— Cei mai mulți pianiști nu beneficiază niciodată de ocazia magnifică de-a cânta în aer liber, spunea ea. Și așa, tot cartierul se poate bucura de muzică.

***

Tata a obținut o slujbă de electrician într-o mină de bariu.

Pleca devreme de acasă și se întorcea devreme, și în fiecare după-amiază jucam cu toții diverse jocuri. Tata ne-a învățat să jucăm cărți. A încercat să ne învețe cum să devenim jucători de poker cu ochi de oțel, dar eu nu eram foarte bună la chestia asta. Tata îmi spunea că mi se citește totul pe față, ca într-o carte deschisă. Deși nu eram cine știe ce expertă în cacealmale, mai câștigam din când în când câte o tură, pentru că mă entuziasmam foarte ușor, chiar și de cărțile mediocre, cum ar fi o pereche de cinciari, ceea ce-i făcea pe Lori și pe Brian să creadă că aveam ași. Pe lângă asta, tata inventa diverse jocuri, cum ar fi jocul Ergo, în care, făcea două afirmații, iar noi trebuia să răspundem la o întrebare bazată pe cele două afirmații sau, dacă nu reușeam, să spunem „Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie“ și să explicăm de ce.

Când tata nu era cu noi, ne inventam propriile jocuri. Nu aveam prea multe jucării, dar nici nu aveai nevoie de așa ceva în Battle Mountain. Luam o bucată de carton și ne dădeam pe balustrada scârilor înguste ale depoului, ca pe un tobogan. Săream de pe acoperișul depoului, folosind una dintre păturile din surplusuri militare pe post de parașută, îndoind picioarele sub noi la aterizare, așa cum ne învățase tata că fac parașutiștii adevărați. Puneam o bucățică sfărâmată de metal – sau o monedă de un penny, dacă voiam să ne simțim risipitori – pe șinele căii ferate, chiar înainte de trecerea trenului. După ce trenul trecea vâjâind pe lângă noi, cu roțile lui imense, alergam iar pe șine să luăm bucata strălucitoare de metal, proaspăt aplatizată și fierbinte.

Dar cel mai mult ne plăcea să explorăm deșertul. Ne trezeam în zori, momentul meu preferat din întreaga zi, când umbrele erau lungi și stacojii și aveai întreaga zi înainte. Uneori, venea și tata cu noi, și atunci treceam aliniați ca niște militari printre tufele de Artemisia, în timp ce el ne striga ordine pe o intonație ritmată – *un, doi, trei, patru* – și apoi, ne opream și făceam flotări, sau tata întindea un braț, să facem întinderi ținându-

ne de el. De obicei, eu și Brian exploram singuri. Deșertul ăla era plin de tot soiul de comori surprinzătoare.

Ne mutaserăm la Battle Mountain din pricina aurului care se găsea prin zonă, dar deșertul avea tone de alte depozite minerale. Se putea găsi argint, cupru, uraniu și bariu, care, spunea tata, era utilizat de către echipamentele care forau terenurile, căutând petrol. Mama și tata știau să identifice diversele tipuri de minerale și de zăcăminte, după culoarea pietrelor și a pământului din jur, și ne-au învățat și pe noi ce să căutăm. Stâncile roșii conțineau fier, cele verzi aveau cupru. Erau atât de multe turcoaze pe acolo – pepite, ba chiar bucăți mari, care zăceau pe pământul deșertului –, încât eu și Brian ne umpleam buzunarele până când greutatea ne trăgea pantalonii în jos. De asemenea, puteai găsi vârfuri de săgeți, fosile și sticle vechi care căpătaseră o nuanță de purpuriu-închis pentru că zăcuseră ani în șir sub arșița soarelui. Puteai găsi cranii arse de soare ale coioșilor, cochilii goale ide broaștelor țestoase, inele din coada șerpilor cu clopoței, împreună cu pieile moarte lepădate. Și puteai găsi broaște-bou uriașe, care stătuseră prea mult timp în soare, iar acum erau complet uscate și la fel de ușoare ca o bucată de hârtie.

Duminică seara, dacă tata avea bani, ne duceam cu toții să mâncăm la Clubul Bufniței. Clubul Bufniței era „vestit în întreaga lume”, dacă era să te iei după pancarta de la intrare, care înfățișa o bufniță nordică pătată, care purta o bonetă de bucătar și indica intrarea. Într-o parte a holului era o încăpere cu șiruri de automate de joc care scoteau fără întrerupere clinchete, ticăieli și explozii de lumini. Mama spunea că jucătorii de la automate erau hipnotizați. Tata spunea că erau ai dracu’ de proști și atât.

— Să nu jucați niciodată la păcănele, ne-a spus tata. Astea sunt pentru fraierii care se bazează pe noroc.

Tata știa totul despre statistici și ne-a explicat cum cazinourile programau mașinile în așa fel, încât șansele ca jucătorii să câștige să fie minime. Când tata se băga în jocuri

de noroc, prefera pokerul și biliardul – jocuri de îndemânare, care nu țineau de hazard.

— Oricine o fi inventat zicala aia cu „omul trebuie să joace cărțile pe care le are în mână“ era, cu siguranță, un cacealmist al dracului de prost, spunea tata.

Clubul Bufniței avea un bar în care se înghesuiau grupuri de oameni cu cefele arse de soare, bând bere și fumând de zor. Toți îl cunoșteau pe tata, și, ori de câte ori intra în bar, îi strigau injurii pe un ton zgomotos și răsunător, care li se părea comic.

— Spelunca asta se duce învârtindu-se la dracu' dacă ăștia îi dau voie unui amărăștean ca tine să intre aici, obișnuiau ei să strige.

— La dracu', prezența mea pe aici are un impact ascendent și favorabil, comparativ cu a voastră, coioți nenorociți, răspundea tata cu voce tare.

Toți își dădeau capetele pe spate, începeau să râdă în hohote și să se lovească unul pe altul cu palma pe spate.

Ne așezam întotdeauna într-unul dintre separeurile roșii.

— Ce maniere elegante! exclama chelnerița de fiecare dată, pentru că mama și tata ne învățau să ne adresăm cu „domnule”, „doamnă”, „da, vă rog“ și „mulțumesc”.

— Pe lângă asta, sunt ai dracu' de inteligenți! spunea tata mereu. Cei mai minunați copii afurisiți care au călcat vreodată pe planeta asta.

Iar noi zâmbeam și comandam hamburgeri, sau *hot dogs* cu chili, *milkshake-uri* și farfurii mari cu inele de ceapă prăjită, care sclipeau în grăsime fierbinte. Chelnerița ne aducea mâncarea la masă și ne turna *milkshake-urile* în pahare dintr-un recipient de metal aburit. Întotdeauna mai rămânea puțin lichid, așa că ne lăsa recipientul pe masă, să-l terminăm.

— Se pare că ați dat lovitura cea mare și ați obținut ceva în plus, spunea ea, facându-ne cu ochiul.

Plecam întotdeauna atât de sătui de la Clubul Bufniței, încât abia mai mergeam.

— Haideți să ne rostogolim până acasă, copiii, obișnuia tata să spună.

***

Mina de bariu la care muncea tata avea un magazin de aprovizionare, și lunar, proprietarul minei scădea facturile și chiria pentru depou din salariul tatei. La începutul fiecărei săptămâni, ne duceam la magazin și luam o grămadă de saci cu mâncare. Mama spunea că numai oamenii cu creierele spălate de publicitate cumpărau alimente gata preparate, cum ar fi Spaghetti's sau mâncăruri congelate. Ea lua produse de bază: saci cu făină de grâu și mălai, lapte praf, ceapă, cartofi, saci de zece kilograme de orez sau fasole, sare, zahăr, drojdie pentru pâine, conserve de macrou sau de șuncă, sau o bucată mare de salam, iar pentru desert, compot de piersici tăiate felii.

Mamei nu-i plăcea prea mult să gătească:

— De ce să îmi petrec întreaga după-amiază pregătind un fel de mâncare care-o să dispară într-o oră, când, în acest timp, pot face o pictură care să rămână pentru totdeauna? ne întreba ea de obicei.

De aceea, cam odată pe săptămână, pregătea un cazan mare de fontă cu ceva care părea pește cu orez sau fasole. Alegeam toți fasolea, curățând-o de pietricele, apoi mama o lăsa la înmuiat în apă peste noapte, o fierbea a doua zi împreună cu un ciolan de porc afumat, care să-i dea gust și, toată săptămâna, mâncam fasole dimineața, la prânz și seara. Dacă începea să se strice, adăugam niște condimente, așa cum procedau mexicanii de la Apartamentele LBJ.

Cumpăram atât de multă mâncare, încât, în ziua de salariu, nu rămâneau niciodată prea mulți bani. Odată, în ziua de salariu, tata a descoperit că-i datora companiei care deținea mina unsprezece cenți. I s-a părut amuzantă povestea și le-a spus să-i treacă în contul lui. În acea perioadă, tata nu s-a dus niciodată noaptea la băut, cum obișnuia să facă până atunci.

Stătea acasă cu noi. După cină, toată familia se întindea pe bănci și pe podeaua depoului și citea, cu dicționarul așezat în mijlocul încăperii, pentru ca noi, copiii, să putem căuta cuvintele pe care nu le cunoșteam. Uneori, discutam cu tata definițiile și, dacă nu eram de acord cu ceea ce spuneau autorii dicționarului, trimiteam o scrisoare editurii. Aceștia ne trimiteau un răspuns prin care își apărau poziția, ceea ce îl determina pe tata să le scrie o scrisoare și mai lungă, iar dacă ei răspundeau iar, și el făcea același lucru, până când cei cu dicționarul întrerupeau corespondența.

Mama citea orice: Charles Dickens, William Faulkner, Henry Miller, Pearl Buck. Îi citea și pe James Michener – stânjenită – spunând că era conștientă că nu era literatură adevărată, dar nu se putea abține. Tata prefera cărțile de științe și pe cele de matematică, biografiile și istoria. Noi, copiii, citeam tot ce aducea mama acasă din vizitele ei săptămânale la bibliotecă.

Brian citea cărți groase de aventuri, mai ales unele scrise de un tip pe nume Zâne Grey. Lui Lori îi plăceau în mod deosebit *Freddy the Pig* și cărțile cu vrăjitorul din Oz. Eu preferam povestirile Laurei Ingalls Wilder și seria *We Were There*, despre copii care trăiseră momente istorice importante, dar de departe preferata mea era *Black Beauty*.

Din când în când, în acele seri în care citeam împreună cu toții, trecea tunând câte un tren, zgâlțâind casa și făcând ferestrele să zdrăngăne. Zgomotul era asurzitor, dar după o vreme nici măcar nu-l mai auzeam.

***

Mama și tata ne-au înscris la școala elementară Mary S. Black, o clădire lungă și joasă, cu un teren de joacă acoperit din asfalt, care devenea lipicios din cauza soarelui dogoritor. În clasa a doua, în care eram eu, era plin cu copii de mineri și cartofori, cu genunchii juliți, cu hainele pline de praf – pentru

că se jucau în deșert – și cu bretoane strâmbe, tăiate acasă cu foarfecă. Învățătoarea noastră, domnișoara Page, era o femeie mărunțică și temperamentală, predispusă la crize subite de furie și la pedepse aspre cu linia.

Mama și tata mă învățaseră deja aproape tot ce preda domnișoara Page în clasă. Dar pentru că îmi doream să plac celorlalți copii nu mai ridicam mâna tot timpul, așa cum făcusem în Blythe. Tata m-a acuzat de inerție. Uneori mă puneă să îmi fac tema la matematică în sistemul binar pentru că, spunea el, aveam nevoie de provocări, înainte de ora de matematică trebuia să o rescriu cu cifre arabe, dar într-o zi n-am avut timp, așa că am predat tema în versiune binară.

— Ce-i asta? m-a întrebat domnișoara Page.

Și-a strâns buzele în timp ce examina cerculețele și liniuțele care acopereau foaia de hârtie, apoi m-a privit suspicioasă:

— E o glumă cumva?

Am încercat să-i explic despre sistemul binar, despre faptul că acesta era utilizat de computere și i-am reproduș spusel tatei: că era net superior altor sisteme numerice. Domnișoara Page m-a țintuit cu privirea.

— Nu asta a fost tema, a ripostat ea, enervată.

M-a pus să stau peste program și să refac tema. Nu i-am vorbit tatei despre asta pentru că știam că ar fi venit la școală să polemizeze cu domnișoara Page despre calitățile diverselor sisteme numerice.

***

Locuiau o mulțime de copii în cartierul nostru, cunoscut sub numele de Șinele, iar după școală ne jucam cu toții.

Ne jucam de-a lumina-roșie-lumina-verde¹³, leapșa, fotbal, Red Rover¹⁴ și alte jocuri care presupuneau să alergi cât

---

¹³ Joc asemănător cu „statuile“ (n.r.).

¹⁴ Joc asemănător cu „țară, țară, vrem ostași“ (n.r.).

puteai de repede, să ții pasul cu grupul și să nu plângi dacă se întâmpla să cazi. Toate familiile care locuiau în cartierul Șinelor o duceau greu. Unele erau mai sărace decât altele dar noi, copiii, eram toți uscățivi, arși de soare, și purtam pantaloni scurți decolorați, cămăși zdrențuite și teniși găuriți – sau umblam desculți.

***

Cel mai important pentru noi era cine alerga cel mai repede și al cui tată nu era un pământău. Iar tatăl meu nu doar că nu era un pământău, dar med și ieșea la joacă cu gașca, alergând cot la cot cu noi, aruncându-ne în aer și luptând de unul singur împotriva întregului grup, iară să pățească ceva. Copiii din cartierul Șinelor veneau să bată la ușă, iar când le deschideam, mă întrebau:

— Taică-tu iese la joacă?

Eu, Lori, Brian, ba chiar și Maureen aveam voie să mergem oriunde și să facem tot ce voiam. Mama credea că nu are rost să împovărezi copiii cu o grămadă de reguli și de restricții. Tata ne mai bătea cu cureaua, dar niciodată la supărare, și făcea asta numai dacă răspundeam obraznic sau dacă nu-l ascultam, ceea ce se întâmpla rar. Singura regulă pe care o aveam era că trebuia să fim acasă când se aprindeau luminile pe stradă.

— Și folosiți-vă bunul simț, adăuga mama.

Ea era de părere că era bine ca noi, copiii, să facem tot ce voiam, pentru că astfel învățam foarte mult din greșeli. Nu era una dintre acele mame împoțonate care se supărau dacă te întorceai acasă murdar, sau te jucai în noroi, sau cădeai și te tăiai. Ea susținea că oamenii trebuie să se sature de chestiile astea în copilărie. Odată, m-am zgâriat foarte rău într-un cui în timp ce mă cățăram pe un gard, acasă la prietena mea Caria.

Mama Cariei a fost de părere că ar trebui să merg la spital,

să-mi fie cusută rana și să mi se facă o injecție antitetanos.

— Este doar o rană minoră, a zis mama după ce-a examinat creștătura adâncă. În ultima vreme, oamenii dau fuga la spital pentru orice jultură, a adăugat ea. Ne transformăm într-o națiune de neputincioși.

Cu aceste cuvinte, m-a trimis înapoi în curte, la joacă.

***

Câteva dintre pietrele pe care le-am găsit explorând deșertul erau atât de frumoase, încât n-am putut să le las acolo. Așa că am început să le colecționez. Brian m-a ajutat să fac asta și, împreună, am găsit bucăți de granat, granit, obsidian, agate mexicane și din ce în ce mai multe turcoaze. Din toate aceste turcoaze, tata îi făcea coliere mamei. Am găsit straturi imense de minereu de mică, pe care îl puteai fărâmița ca pe o pudră, cu care să te freci pe tot corpul până ajungeai să strălucești sub soarele Nevadei de parcă ai fi fost placat cu diamante. De nenumărate ori, eu și Brian am crezut că găsisem aur, și ne împleticeam până acasă cu o găleată plină cu pepite strălucitoare, dar de fiecare dată se dovedea a fi pirită – aurul proștilor. Tata ne-a recomandat să păstrăm câteva dintre ele pentru că erau de o calitate deosebită, chiar și pentru aurul proștilor.

Cel mai mult mă bucuram să găsesc geode, despre care mama spunea că provin din vulcanii care erupseseră și formaseră Munții Tuscarora cu milioane de ani în urmă, în timpul miocenului. La suprafață, geodele arătau ca niște pietre rotunde și obișnuite; dar când le sfărâmai cu ajutorul unei dălți și a unui ciocan, descopereai că interiorul era găunos, ca o peșteră, iar pereții erau acoperiți cu cristale de cuarț strălucitoare sau cu ametiste purpurii sclipitoare.

Îmi păstram colecția de pietre în spatele casei, alături de pianul mamei, care se cam degradase din cauza vremii. Eu, Lori și Brian ne foloseam de pietrele astea pentru a decora

mormintele animalelor de companie care muriseră, sau pe ale animalelor moarte pe care le găseam și hotărâam că merită o înmormântare decentă. De asemenea, țineam târguri de pietre. Nu aveam prea mulți clienți, pentru că ceream sute de dolari pentru o bucată de cremene. De fapt, singura persoană care a cumpărat vreodată una dintre pietrele mele a fost tata. A venit într-o zi în spatele casei, cu o mână de mărunțiș, și a rămas uimit văzând etichetele cu prețuri pe care le lipisem de fiecare piatră.

— Iubito, poate că ar merge mai bine dacă ai mai scădea prețurile, mi-a spus.

I-am explicat că toate pietrele mele erau incredibil de valoroase și preferam să le păstrez decât să le vând pe o sumă mai mică decât aceea pe care o meritau.

— Se pare că te-ai gândit destul de bine la chestia asta, mi-a răspuns tata cu zâmbetul lui șmecheresc.

Mi-a spus că își dorea din suflet să cumpere o anumită bucată de cuarț roz, dar nu avea cei șase sute de dolari pe care îi ceream, așa că am redus prețul la cinci sute și l-am lăsat să o ia pe datorie.

Mie și lui Brian ne plăcea să mergem la groapa de gunoaie. Căutam comori printre aragazurile și frigidererele stricate, mobila ruptă și mormanele de cauciucuri sparte. Vănam șobolani de deșert care își făcuseră cuib în mașinile avariate, sau prindeam mormoloci și broaște în heleșteul acoperit de o crustă. Deasupra capului nostru se roteau ulii, iar văzduhul era împânzit cu libelule de mărimea unor păsărele.

În Battle Mountain nu erau cine știe ce copaci, dar într-un colț al gropii de gunoi era plin de grâmezi mari de traverse de lemn pentru șine și de cherestea putrezită, excelente pentru cățărat și pentru a-ți scrijeli inițialele acolo. Numeam locul ăsta Pădurea.

În alt colț al terenului, erau depozitate deșeuri toxice și periculoase. Acolo puteai găsi baterii vechi, bidoane pentru ulei, recipiente pentru vopsea și sticle care aveau etichete cu

cranii și oase. Eu și Brian ne-am gândit că unele dintre materialele astea ar putea fi folosite pentru un experiment științific, așa că am umplut vreo două cutii cu diverse tipuri de sticle și borcane și le-am dus până la un șopron părăsit pe care l-am numit laboratorul nostru. La început, am amestecat toate chestile găsite, sperând că vor exploda, dar nu s-a întâmplat nimic. Am hotărât să facem un experiment, să vedem dacă vreuna dintre materiile astea era inflamabilă.

Când am ieșit de la școală, a doua zi, ne-am întors în laborator cu o cutie de chibrituri de-ale tatei. Am scos capacele câtorva borcane și am aruncat chibrituri aprinse în ele, dar tot nu s-a întâmplat nimic. Atunci, am preparat o doză de ceea ce Brian numea „combustibil nuclear”, turnând diferite lichide într-o cutie. Când am aruncat chibritul înăuntru, un con de foc a țâșnit în sus cu un șuierat, ca un avion cu postcombustie.

Eu și Brian am fost doborâți la podea. Când ne-am ridicat în picioare, am observat că unul dintre pereți ardea. I-am strigat lui Brian că trebuie să plecăm de acolo, dar el tot arunca nisip în foc, spunând că trebuia să-l stingem altfel o să dăm de belea. Flăcările se întindeau spre ușă, devorând lemnul vechi și uscat în doi timpi și trei mișcări. Cu o lovitură de picior am dislocat o scândură a peretelui din spate și m-am strecurat afară. Când am văzut că Brian nu vine după mine, am luat-o la fugă pe stradă, strigând după ajutor. L-am văzut pe tata mergând spre casă de la muncă. Ne-am întors în fugă spre șopron. Tata a spart și alte scânduri din perete și l-a tras afară pe Brian, care tușea.

Am crezut că tata o să fie furios, dar n-a fost. Era mai degrabă tăcut. Ne-am oprit în stradă, să privim flăcările care înghițeau baraca. Tata ne-a cuprins pe amândoi în brațe. Ne-a spus că era o coincidență incredibilă faptul că se întâmplase să treacă pe acolo. Apoi a arătat spre creasta focului, acolo unde flăcările galbene, care pocneau, se dizolvau într-o unduire invizibilă, făcând deșertul din spate să tremure, ca un

miraj. Ne-a spus că zona respectivă era cunoscută în fizică drept granița dintre turbulență și ordine.

— Este un loc în care nu se aplică nicio regulă, sau, cel puțin, oamenii nu au reușit încă să le descopere, ne-a spus el. Iar astăzi voi ați ajuns mult prea aproape de asta.

***

Niciunul dintre noi, copiii, nu primeam bani de buzunar. Când voiam bani, ne plimbam pe marginea drumului, adunând cutii de bere și sticle pe care duceam la reciclat, primind câte doi cenți pe bucată. Eu și Brian mai adunam și deșeuri de metal pe care le vindeam la fier vechi, obținând un penny pe jumătate de kilogram – și trei cenți pentru jumătate de kilogram de cupru. După ce reciclam sticlele sau vindeam deșeurile de metal, ne duceam în oraș, la magazinul de lângă Clubul Bufniței. Aici erau atât de multe culoare, pline de dulciuri delicioase din care să alegem, încât petreceam o oră întreagă încercând să ne hotărâm cum să cheltuim cei zece cenți pe care îi câștigase fiecare. Ne alegeam câte un baton de ciocolată și apoi, în timp ce ne pregăteam să-l plătim, ne răzgândeam și alegeam altceva, până când proprietarul magazinului se enerva și ne spunea să încetăm să-i mai pipăim marfa, să cumpărăm naibii ceva și să-i dăm drumul.

Preferatele lui Brian erau batoanele Sweetart uriașe, pe care le lungea până când începea să-i sângereze limba. Mie îmi plăcea ciocolata, dar se termina prea repede, de aceea îmi cumpăram de obicei o acadea Sugar Daddy, care ținea practic o jumătate de zi și avea întotdeauna o poezioară amuzantă imprimată cu litere roz pe băț, cum ar fi: *Picioarele de dorești / Să nu adoarmă / Poartă ciorapi nebunești / Sunt cea mai bună armă.*

În drum spre casă, mie și lui Brian ne plăcea să spionăm *Green Lantem* – o casă mare, verde-închis, cu o verandă subredă, aflată chiar în apropierea șoselei. Mama spunea că e

o casă de toleranță, dar eu n-am văzut semne de toleranță pe acolo, doar femei în costume de baie sau rochițe scurte, care stăteau pe verandă, făcând semne cu mâna mașinilor care treceau. Deasupra ușii erau lumini de Crăciun care sclipeau tot anul, iar mama spunea că așa îți puteai da seama că era o casă de toleranță. Mașinile se opreau în fața casei, bărbații coborau și se furișau rapid înăuntru. Nu puteam să-mi dau seama ce se întâmpla la *Green Lantern* și mama refuza să ne explice. Ne spunea doar că acolo se întâmplau lucruri rele, ceea ce transforma *Green Lantern* într-o destinație învăluită într-un mister irezistibil.

Eu și Brian ne ascundeam în tufișurile de Artemisia de peste șosea și încercam să aruncăm o privire în interiorul casei, ori de câte ori intra sau ieșea cineva, dar n-am reușit niciodată să vedem ce se întâmpla. De câteva ori ne-am strecurat foarte aproape de clădire și am încercat să aruncăm o privire înăuntru pe ferestre, dar erau vopsite în negru. Odată, o femeie de pe verandă ne-a văzut în tufișuri și ne-a făcut semn cu mâna, iar noi am rupt-o la fugă, țipând.

Odată, pe când stăteam la pândă, l-am provocat pe Brian să se ducă și să stea de vorbă cu femeia întinsă pe verandă. Pe atunci, Brian avea aproape șase ani, era cu un an mai mic decât mine și nu se temea de nimic. Și-a ridicat pantalonii, mi-a întins jumătatea lui de baton Sweetart, să i-o păstrez, a traversat strada și s-a îndreptat țintă spre femeie. Ea avea părul lung și negru, ochii conturați cu rimei negru, gros precum catranul și purta o rochie scurtă, albastră, imprimată cu flori negre. Stătuse întinsă într-o parte pe podeaua verandei, cu capul sprijinit de un braț, dar când Brian a ajuns la ea, s-a întors pe burtă și și-a sprijinit bărbia de mână.

Din locul în care eram ascunsă, îl puteam vedea pe Brian vorbind cu ea, dar nu auzeam ce spuneau. Apoi, ea a întins o mână spre Brian. Mi-am ținut respirația, întrebându-mă ce are de gând să-i facă femeia asta, care făcea lucruri rele înăuntrul Lanternei Verzi. I-a pus mâna pe cap și i-a ciufulit

părul. Femeile adulte îi făceau întotdeauna chestia asta lui Brian, pentru că avea părul roșu și fața pistruiată. Gestul îl enerva; de obicei le îndepărta mâinile. Dar nu și acum. Ba chiar a mai rămas acolo și-a mai vorbit cu femeia pentru o bucată de vreme. După ce s-a întors, nu părea deloc speriat.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Nu mare lucru, a răspuns Brian.

— Despre ce ați vorbit?

— Am întrebat-o ce se întâmplă înăuntru, la *Green Lantern*, a spus el.

— Pe bune? am reacționat, impresionată. Ce ți-a zis?

— Nu mare lucru. Mi-a spus că bărbații intră în casă, iar femeile dinăuntru sunt drăguțe cu ei.

— Aha, am făcut eu. Altceva?

— Nimic, a zis Brian.

A început să lovească pământul cu vârful piciorului, de parcă n-ar mai fi vrut să vorbească despre asta.

— A fost oarecum drăguță, a recunoscut el.

După aceea, Brian le făcea mereu cu mâna femeilor de pe veranda de la *Green Lantern*, iar ele îi zâmbeau larg și îi răspundeau la semne; dar mie mi-a fost în continuare puțin frică de ele.

***

Casa noastră din Battle Mountain era plină de animale. Veneau și plecau câini și pisici fără stăpân, cu cățelușii și pisicuțele lor, șerpi neveninoși, șopârle și broaște țestoase pe care le prindeam în deșert. Un coiot care părea destul de domesticit a locuit alături de noi o perioadă, iar odată, tata a adus acasă un uliu rănit, pe care l-am botezat Buster. A fost cel mai urât animal de companie pe care l-am avut vreodată. Ori de câte ori îl hrăneam pe Buster cu bucăți de carne, întorcea capul într-o parte și se holba la noi cu un singur ochi galben furios. Apoi începea să țipe și să bată aerul cu sălbăticie

din aripa lui sănătoasă. M-am bucurat în sinea mea când i s-a vindecat aripa rănită și-a zburat. De fiecare dată când vedeam ulii zburând deasupra capetelor noastre, tata spunea că îl recunoscuse pe Buster printre ei și că acesta se întorcea să ne mulțumească. Dar eu știam că lui Buster nici măcar nu i-ar fi trecut prin minte să se întoarcă la noi. Uliul ăla nu avea nici măcar o fărâmă de recunoștință în el.

Nu ne puteam permite mâncare specială pentru animale, de aceea, ele mâncau resturi de la noi, ceea ce, de obicei, nu era mare lucru.

— Dacă nu le place, pot pleca, spunea mama. Doar pentru că locuiesc aici, nu pot să se aștepte de la mine să le servesc cu plecăciuni.

Mama ne-a spus că, de fapt, le făceam animalelor o favoare nelăsându-le să devină prea dependente de noi. Astfel, dacă urma să plecăm vreodată, ele se puteau descurca și singure. Mamei îi plăcea să încurajeze încrederea tuturor făpturilor vii în forțele proprii.

De asemenea, mama credea că era important să lași natura să-și urmeze propriile legi. Refuza să omoare muștele care împânzeau casa în permanență; spunea că acestea erau hrana oferită de natură păsărilor și șopârlelor. Iar păsările și șopârlele erau hrana pisicilor.

— Omoară muștele și pisicile vor flămânzi, zicea ea.

Să lași muștele să trăiască, în viziunea ei, era ca și cum ai fi cumpărat mâncare specială pentru pisici, dar mai ieftin.

Într-o zi, eram în vizită la prietena mea Caria, și-am observat că la ea acasă nu erau muște. Am întrebat-o pe mama ei de ce.

Mama Cariei mi-a arătat o invenție aurie care atârna din tavan, și pe care mi-a prezentat-o cu mândrie drept No-Pest Strip. Mi-a spus că poate fi cumpărată la benzinărie, și că ei aveau are câte una în fiecare cameră. Produsele de tip No-Pest Strip, mi-a explicat ea, eliberau o otravă care ucidea toate muștele.

— Și atunci șopârlele voastre ce mănâncă? am întrebat.

— Nu avem nici șopârle, mi-a răspuns ea.

M-am dus acasă și i-am spus mamei că trebuie să cumpărăm și noi un No-Pest Strip, așa cum procedase familia Cariei, dar m-a refuzat:

— Dacă omoară muștele, a spus ea, nu poate fi foarte bun nici pentru noi.

***

În acea iarnă, tata a cumpărat un Ford Fairlane la mâna a doua și la un sfârșit de săptămână, după ce vremea se răcise, a anunțat că o să ne ducem să înotăm la Hot Pot. Hot Pot era un izvor cu sulfuri naturale aflat în deșertul din partea de nord a orașului. Era înconjurat de stânci abrupte și nisipuri mișcătoare. Apa era caldă și mirosea a ouă stricate. Era atât de plină de minerale încât pe marginile ei se depuseseră incrustații dure, calcaroase, care semănau cu un recif de corali. Tata spunea mereu că ar trebui să cumpărăm Hot Pot și să facem un complex *spa*.

Cu cât intrai mai adânc în apă, cu atât era mai caldă. Era foarte adâncă spre centru. Unii oameni de prin Battle Mountain spuneau că Hot Pot nu avea deloc fund, că se ducea direct până în centrul pământului. Câțiva bețivani și niște adolescenți demenți se înceseră acolo, iar oamenii de la Clubul Bufniței spuneau că atunci când trupurile lor reapăruseră la suprafață, erau practic fierte.

Și Brian și Lori știau să înoate, dar eu nu învățasem, întinderile mari de apă mă îngrozeau. Mi se păreau nenaturale – ciudățeniile ale orașelor din deșert în care locuiserăm. Am stat odată la un motel cu piscină, iar eu am avut nevoie de tot curajul ca să traversez toată întinderea bazinului, agățându-mă de margine. Dar Hot Pot nu avea margini netede, ca piscina aia. Nu aveai de ce să te agăți.

Am intrat în apă până la umeri. La nivelul pieptului apa era

caldă, iar stâncile pe care stăteam în picioare erau atât de fierbinți, încât îmi doream să merg mai departe. I-am aruncat o privire tatei, care mă privea fără să zâmbescă. Am încercat să mă avânt în apa mai adâncă, dar ceva mă împiedica. Tata s-a aruncat în apă și a înotat până la mine, împrôșcându-mă.

— Astăzi vei învăța să înoți, m-a anunțat el.

Și-a încolăcit un braț în jurul meu și am început să traversăm apa. Tata mă ducea. Eram îngrozită și m-am agățat atât de strâns de gâtul lui, încât i s-a albit pielea.

— Ia te uită, n-a fost atât de rău, nu-i așa? a întrebat tata după ce am ajuns pe malul celălalt.

Am pornit înapoi și de data asta, când am ajuns în mijloc, tata mi-a desfăcut degetele din jurul gâtului său și m-a împins mai încolo. Am început să biciuiesc apa cu brațele, de jur-împrejur și m-am scufundat în apa fierbinte, urât mirositoare. Am inspirat instinctiv. Apa mi-a năvălit pe nări și pe gură și mi-a coborât în gât. Plămâni îmi ardeau. Țineam ochii deschiși, mă înțepa sulful, dar apa era întunecată, părul îmi venise peste față și nu puteam să văd nimic. O pereche de mâini m-au înșfăcat de mijloc. Tata m-a tras spre apa mai puțin adâncă. Am început să scui, să tușesc și să respir cu icnete întretăiate, de om care se sufocă.

— E în regulă, a spus tata. Hai, respiră.

După ce mi-am revenit, tata m-a ridicat în brațe și m-a aruncat înapoi în mijlocul apei din Hot Pot.

— Scufundă-te sau înoată! mi-a strigat.

M-am scufundat pentru a doua oară. Apa mi-a umplut din nou nasul și plămâni. Am început să dau din mâini și din picioare, să izbesc apa, să mă zvârcolesc, până am ieșit din nou la suprafață, icnind după aer, și m-am întins să mă agăț de tata. Dar el s-a smucit, iar eu nu i-am simțit mâinile în jurul meu decât după ce m-am scufundat încă o dată.

A făcut-o din nou și din nou, până când am avut revelația faptului că nu mă salva decât pentru a mă arunca din nou în apă și astfel, în loc să mă întind după mâinile tatei, am

încercat să mă feresc de ele. L-am lovit și m-am împins cu brațele ceva mai încolo prin apă și, în cele din urmă, am reușit să mă propulsez până într-un punct în care nu mai putea pune mâna pe mine.

— Ai reușit, scumpo, a strigat tata. Înोți!

Am ieșit din apă împleticindu-mă și m-am așezat pe pietrele calcifiate, respirând greu. Tata a venit după mine și a încercat să mă îmbrățișeze, dar nu l-am lăsat să mă atingă, nici pe el și nici pe mama, care, în tot acest timp, plutise pe spate de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, nici pe Brian sau pe Lori, care veniseră în jurul meu și încercau să mă felicite. Tata îmi tot repeta că mă iubește, că nu m-ar fi lăsat niciodată să mă înec, dar nu poți sta pe margine toată viața și o lecție pe care fiecare părinte trebuie să i-o dea copilului său este: „Dacă nu vrei să te scufunzi, cel mai bine e să înveți să înoți.” Altfel, de ce mi-ar fi făcut asta?

După ce mi-am recăpătat respirația, mi-am dat seama că, probabil, avea dreptate. Nu exista altă explicație pentru povestea asta.

***

— Vești proaste, mi-a spus Lori într-o zi, după ce am ajuns acasă dintr-o expediție. Tata și-a pierdut locul de muncă.

Tata își păstrase această slujbă timp de aproape șase luni – mai mult decât pe oricare alta. Mi-am dat seama că încheiasem socotelile și cu Battle Mountain și, în câteva zile, vom porni din nou la drum.

— Mă întreb unde o să mutăm de data asta, am spus.

Lori a clătinat din cap.

— O să rămânem aici, a zis ea.

Tata insista că nu-și pierduse cu adevărat slujba. Aranjase să fie concediat pentru că își dorea să petreacă mai mult timp căutând aur. Avea tot soiul de planuri pentru a câștiga bani, mi-a explicat ea, invenții la care lucra, slujbe temporare pe

care le avea în vedere. Dar, pentru moment, ne vom descurca ceva mai greu.

— Va trebui să-l ajutăm cu toții, a spus Lori.

M-am gândit ce puteam eu să fac pentru a contribui la asta, în afară de colectarea sticlelor și a deșeurilor de metal.

— Aș putea reduce prețurile pietrelor, am zis.

Lori a făcut o pauză și și-a lăsat privirea în jos.

— Nu cred că va fi suficient, a spus ea.

— Presupun că am putea mânca mai puțin, am completat.

— Am mai făcut-o și înainte, a admis Lori.

***

Într-adevăr, am mâncat mai puțin. După ce ne-am pierdut creditul de la magazin, ni s-au terminat repede proviziile de alimente. Câteodată, una dintre slujbele temporare ale tatei îi aducea niște bani sau câștiga la jocurile de noroc și atunci aveam de mâncare pentru câteva zile. Apoi, banii se terminau, iar frigiderul rămânea din nou gol.

Înainte de asta, ori de câte ori ni se termina mâncarea, tata era mereu pe fază, plin de idei ingenioase. Era în stare să găsească o conservă de roșii în spatele unui raft pe care n-o văzuse nimeni, sau pleca pentru o oră și se întorcea cu un braț de legume – fără să ne spună vreodată de unde făcuse rost de ele – și pregătea rapid o tocană. Dar în ultima vreme începuse să dispară din ce în ce mai mult timp.

— Unde tata? întreba Maureen fără încetare.

Avea un an și jumătate, și astea erau printre primele ei cuvinte.

— S-a dus să facă rost de mâncare și să caute de lucru, îi răspundeam.

Dar mă întrebam în sinea mea dacă își dorea cu adevărat să mai stea alături de noi în momentele în care nu era în stare să ne întrețină. Am încercat să nu mă plâng.

Dacă îi ceream mamei mâncare – pe un ton relaxat, pentru

că nu aveam de gând să iscăm vreo ceartă – nu făcea decât să ridice din umeri și să ne spună că nu avea cum să pregătească ceva din nimic. Noi, copiii, nu ne plângeam de foame de obicei, dar eram în permanență cu gândul la mâncare și la felul cum am putea face rost de ea. În timpul pauzelor de la școală, mă strecuram înapoi în sala de clasă și găseam câte ceva în pachetul altui copil – biscuiți, un măr – pe care le devoram atât de repede, încât nici măcar nu le simțeam gustul. Dacă mă jucam prin curtea vreunei prietene, o întrebam dacă pot să mă duc la baie și, dacă nu era nimeni în bucătărie, furam ceva din frigider sau din dulap, luam mâncarea în baie și o mâncam acolo, având mereu grijă să trag apa înainte de plecare.

Și Brian încerca să găsească mâncare. Într-o zi, l-am văzut vomitând în spatele casei. Am vrut să știu cum putea să borască în halul ăsta, când noi nu mai mâncaserăm nimic de atâtea zile. Mi-a povestit că intrase pe furiș în casa unui vecin și furase un borcan de murături de trei litri și jumătate. Vecinul îl prinsese, și în loc să anunțe poliția, îl obligase pe Brian să mănânce toate murăturile, drept pedeapsă. M-a pus să jur că nu îi voi spune nimic tatei.

La câteva luni după ce și-a pierdut slujba, tata a venit acasă cu o pungă cu alimente: o conservă cu porumb, o cutie de lapte, o franzelă, două conserve cu șuncă picantă, un sac de zahăr și un pachet de margarină. Conserva de porumb a dispărut în câteva minute. O furase cineva din familie și nimeni, cu excepția hoțului, nu știa cine o făcuse. Dar tata era prea ocupat cu prepararea unor sendvișuri cu șuncă, pentru a porni o anchetă. Am mâncat pe săturate în seara aceea, completând sendvișurile cu câni mari de lapte. Când am ajuns acasă de la școală a doua zi, am găsit-o pe Lori în bucătărie, mâncând cu lingurița ceva dintr-o ceașcă. M-am uitat în frigider. Nu mai rămăsese nimic înăuntru, cu excepția unei jumătăți de pachet de margarină.

— Lori, ce mănânci?

— Margarină, mi-a răspuns ea.

Am strâmbat din nas.

— Pe bune?

— Da, a spus ea. Amestec-o cu zahăr. Are gust de glazură.

Mi-am preparat și eu puțină margarină cu zahăr. Nu avea gust de glazură. Era un pic zgrunțuroasă, pentru că zahărul nu se dizolvase, era unsuroasă și-mi lăsa o peliculă grețoasă în gură. Dar, chiar și așa, am mâncat-o pe toată.

Când a ajuns acasă în seara respectivă, mama a aruncat o privire în frigider.

— Ce s-a întâmplat cu pachetul ăla de margarină? ne-a întrebat.

— L-am mâncat, am zis eu.

Mama s-a înfuriat. Îl păstra, a zis ea, să aibă ce unge pe pâine. Deja mâncasem toată pâinea, am anunțat-o. Mama ne-a spus că avea de gând să coacă niște pâine, dacă ne împrumuta un vecin niște făină. I-am amintit că eram deconectați de la gaz.

— Ei bine, a zis mama, puteam păstra margarina, în caz că ne revenea gazul. Știi că din când în când se întâmplă miracole.

Numai din cauza egoismului meu și al lui Lori, spunea ea, dacă vom avea pâine, va trebui s-o mâncăm goală.

Cuvintele mamei nu aveau niciun sens pentru mine. M-am întrebat dacă ar fi vrut să mănânce ea însăși margarina. Iar acest lucru m-a făcut să mă întreb dacă nu cumva ea furase conserva de porumb în seara precedentă, lucru care m-a enervat puțin.

— Era singura chestie de mâncat în toată casa, am ripostat. Și ridicând vocea, am adăugat:

— *Mi-era foame!*

Mama m-a privit surprinsă. Încălcasem una dintre regulile nescrise: trebuia să ne prefacem tot timpul că viața noastră era o aventură lungă și incredibil de distractivă. A ridicat mâna, și eu am crezut că o să mă plesnească, dar ea s-a așezat înapoi la masa-bobină și și-a lăsat capul pe brațe. Umerii au

început să-i tremure. M-am apropiat și i-am atins brațul.

— Mamă? am spus eu.

Mi-a îndepărtat mâna, scuturându-se, iar când și-a ridicat capul, avea fața umflată și roșie.

— Nu e vina mea dacă ți-e foame! a strigat ea. Nu mă acuza pe mine. Crezi că mie îmi place să trăiesc așa? Asta crezi?

În seara aceea, după ce tata s-a întors acasă, el și mama au început o ceartă înverșunată. Mama țipa că se săturase să fie învinovățită pentru tot ce mergea prost.

— De când au devenit toate astea problemele mele? urla ea. De ce nu ești și tu de ajutor? Stai toată ziua la Clubul Bufniței. Te porți de parcă n-ar fi responsabilitatea ta.

Tata i-a explicat că încerca să câștige niște bani. Avea o mulțime de proiecte care erau pe cale de a se realiza. Singura problemă era că avea nevoie de bani lichizi pentru a putea să le pună în aplicare. Era o grămadă de aur în Battle Mountain, dar ascuns în minereuri. Nu erau pepite de aur care să zacă pe acolo, așteptând doar Prospectorul, care să le cearnă. Era ocupat cu inventarea unei tehnici prin care aurul putea fi extras prin dizolvare din minereu, prin prelucrarea cu o soluție de cianură. Dar pentru asta, avea nevoie de bani. Și i-a spus mamei că va trebui să îi ceară bunicii banii necesari pentru a finanța procedeul de dizolvare cu cianură.

— Vrei să cerșesc din nou de la maică-mea? a întrebat mama.

— Dracu' s-o ia de treabă, Rose Mary! Nu e ca și cum i-am cere de pomană, a zberlat el. Ar face o *investiție*.

Bunica ne-a împrumutat bani întotdeauna, a spus mama, și se săturase de asta. Apoi, mama i-a zis tatei că bunica îi transmite că, dacă nu eram în stare să ne descurcăm singuri, putem merge să locuim cu ea, în Phoenix.

— Poate că ar trebui să facem asta, a spus mama.

Și asta l-a infuriat cu adevărat pe tata.

— Vrei să spui că nu sunt în stare să am grijă de propria mea familie?

— Intreabă-i pe ei, a pufnit mama.

Noi, copiii, stăteam pe vechile bănci de călători. Tata s-a întors spre mine. Eu mi-am ațintit privirea la urmele de încălțăminte de pe podea.

Cearța lor a continuat și în dimineața următoare. Noi stăteam la parter, întinși în cutiile noastre, și îi auzeam certându-se la etaj. Mama continua să peroreze despre faptul că se ajunsese la o situație atât de disperată că nu mai aveam nimic de mâncare în afară de margarină – și acum, se terminase și aia. Îi era silă, spunea ea, de visele lui ridicole, de planurile prostești și de promisiunile deșarte.

M-am întors spre Lori, care citea o carte:

— Spune-le că nouă ne place să mâncăm margarină. Poate că așa nu se mai ceartă.

Lori a clătinat din cap:

— Asta o s-o facă pe mama să creadă că-i luăm apărarea tatei. Nu va face decât să înrăutățească lucrurile. Lasă-i să-și rezolve singuri problemele.

Știam că Lori are dreptate. Singurul lucru pe care puteai să-l faci atunci când mama și tata se certau era să te prefaci că nu se întâmpla nimic sau să te comporți de parcă nu ar fi contat. În scurt timp se împăcau, începeau să se sărute sau să danseze unul cu celălalt. Dar această ceartă părea să nu se termine cu una, cu două. După ce s-au ciorovăit din cauza margarinei, au început să se contrazică dacă un anumit tablou pictat de mama era urât sau nu. Apoi s-au certat despre care dintre ei care era vinovat pentru că trăiam în felul ăsta. Mama îi spunea tatei că trebuie să facă rost de un alt loc de muncă. Tata îi răspundea că dacă mama voia ca un membru al familiei să aibă un program fix, ar trebui să-și caute ea de lucru. Avea o diplomă de profesoară, a subliniat el. Ar fi putut să muncească, în loc să stea toată ziua degeaba, pictând tablouri pe care nimeni nu voia să le cumpere.

— Nici Van Gogh nu a vândut vreun tablou, a ripostat mama. Sunt artistă!

— Foarte bine, a spus tata. Atunci las-o baltă cu durerile astea afurisite de stomac. Sau du-te și vinde-ți curul la *Green Lantern*.

Urletele mamei și ale tatei erau atât de puternice, încât le puteai auzi din tot cartierul. Eu, Lori și Brian ne-am uitat unii la alții. Brian ne-a făcut un semn spre ușa din față și am ieșit în curte, unde am început să facem castele de nisip pentru scorpioni. Ne-am gândit că dacă noi eram cu toții în curte, jucându-ne de parcă cearta aceea nu era prea importantă, poate că și vecinii vor crede la fel.

Dar, pe măsură ce răcnetele continuau, vecinii au început să se adune pe stradă. Unii erau, pur și simplu, curioși. Mamele și tații se certau tot timpul în Battle Mountain, așa că asta nu ar fi fost o problemă atât de mare, dar scandalul de acum era prea fioros chiar și pentru standardele locale, iar unii s-au gândit că ar fi bine să intervină și să-i pună capăt.

— A, nu, lasă-i să-și rezolve singuri problemele, a spus unul dintre bărbați. Nimeni nu are dreptul să se amestece.

Și atunci, s-au sprijinit de aripile mașinilor, sau de stâlpii gardurilor, ori s-au așezat pe capacele din spate ale camioanelor, de parcă ar fi asistat la rodeo.

Brusc, unul dintre tablourile mamei a zburat pe o fereastră de la etaj. După aceea, a urmat șevaletul. Mulțimea de dedesubt s-a tras în spate, să evite posibilitatea de a încasa vreo lovitură. Apoi, picioarele mamei au apărut pe fereastră, urmate de restul corpului. Atârna de la etaj, dând cu sălbăticie din picioare. Tata o ținea de brațe, în timp ce ea încerca să-i dea un pumn în față.

— Ajutor! a țipat mama. Vrea să mă omoare!

— La dracu', Rose Mary, treci în casă, a strigat tata.

— Să nu-i faci vreun rău, a strigat și Lori.

Mama se clătina încolo și înapoi. Rochia ei de bumbac galben i se adunase în jurul taliei, iar mulțimea îi putea vedea lenjeria intimă albă. Chiloții erau destul de vechi și de lăbărțați, iar mie îmi era teamă că ar putea cădea pur și simplu

de pe ea. Câțiva adulți au început să strige spre părinții noștri, speriați că mama ar putea să cadă, dar unui grup de copii li se părea că mama semăna cu un cimpanzeu care atârna dintr-un copac, și-au început să imite niște maimuțe, să se scarpine la subsuori și să râdă. Brian s-a încruntat și și-a încleștat pumnii. Și eu simțeam impulsul de a-i pocni, dar l-am tras pe Brian de acolo.

Mama se zbătea cu atâta forță, încât i-au căzut pantofii. Din câte se vedea, ar fi putut aluneca ușor din strânsoarea tatei sau l-ar fi putut trage și pe el pe fereastră. Lori s-a întors spre Brian și spre mine:

— Haideți!

Am alergat în casă, apoi pe scări în sus și l-am apucat de picioare pe tata, ca nu cumva greutatea mamei să-l tragă și pe el afară pe fereastră. În cele din urmă, a reușit s-o tragă înapoi în casă. Ea s-a prăbușit pe podea.

— A încercat să mă omoare, a suspinat mama. Tatăl vostru vrea să mă vadă moartă.

— N-am împins-o, a protestat tata. Jur pe Dumnezeu că n-am facut-o. Ea a sărit.

Stătea aplecat deasupra mamei, întinzând mâinile, cu palmele în sus, pledându-și nevinovăția.

Lori a mângâiat-o pe mama pe păr și i-a șters lacrimile. Brian s-a lipit de perete clătinând din cap.

— E-n regulă acum, repetam eu în neștire.

***

În dimineața următoare, în loc să doarmă până târziu, așa cum făcea de obicei, mama s-a trezit odată cu noi, copiii, și ne-a însoțit până la școala gimnazială Battle Mountain, care era peste drum de școala elementară Mary S. Black. Și-a depus candidatura pentru o slujbă și a fost angajată pe loc, dat fiind că avea diplomă, iar în Battle Mountain nu erau niciodată îndeajuns de mulți profesori. Cei câțiva profesori pe care îi

avea orașul nu erau nici pe de parte elita pedagogiei, după cum îi plăcea tatei să spună, și totuși, în pofida acestor lipsuri, câte unul mai era concediat. Cu două săptămâni în urmă, domnișoara Page fusese dată afară după ce directorul o surprinsese plimbându-se cu o pușcă încărcată de colo până colo, pe coridorul școlii. Domnișoara Page a spus că voia nimic altceva decât să-și motiveze elevii să-și facă temele.

Învățătoarea lui Lori nu să se mai prezentase la cursuri cam din perioada în care fusese concediată domnișoara Page, așa că mama a fost repartizată să predea la clasa lui Lori. Elevii ei au simpatizat-o cu adevărat. Avea aceeași concepție despre educația copiilor, pe care o avea și despre creșterea lor. Considera că regulile și disciplina stau în calea evoluției oamenilor și simțea că modalitatea cea mai bună pentru a-i lăsa pe copii să-și valorifice potențialul era să le ofere libertate. Nu-i păsa dacă elevii ei întârziiau, sau dacă nu-și făceau temele. Dacă voiau să se dezlănțuie, ea nu avea nicio problemă cu asta, atâta timp cât nu le făceau vreun rău celorlalți.

Mama își îmbrățișa în permanență elevii și le spunea cât de minunați și de speciali îi considera. Le spunea copiilor mexicani să nu lase pe nimeni vreodată să le spună că nu erau la fel de buni precum copiii caucazieni. Îi învăța pe copii de indieni navajo și apași să fie mândri de descendența lor nobilă, indiană. Elevii considerați până atunci copii problemă sau cu intelect redus au început să învețe foarte bine. Unii o urmăreau pe mama peste tot, ca niște câini fără stăpân.

Chiar dacă elevii o plăceau, mama detesta să predea. Era nevoită s-o lase pe Maureen, care încă nu împlinise doi ani, în grija unei femei al cărei soț fusese traficant de droguri și care, în prezent, ispășea o sentință în închisoare. Dar, ceea ce o deranja cu adevărat era faptul că mama ei fusese învățătoare și insistase ca și mama să obțină o diplomă de pedagog, să aibă o slujbă, în cazul în care visul ei de a deveni artistă nu se împlinea. Mama simțea că bunica Smith nu avusese încredere în talentul ei artistic, iar prin faptul că devenise învățătoare

acum, era ca și cum ar fi recunoscut că mama ei avusese dreptate în tot acest timp. Seara se îmbufna și mormăia. Dimineața, dormea până târziu și se prefăcea bolnavă. Depindea de Lori, de Brian și de mine să o scoatem din pat și să avem grijă să se îmbrace și să plece la timp spre școală.

— Sunt o femeie adultă, spunea mama aproape în fiecare dimineață. De ce nu pot să fac ce vreau?

— Predatul este distractiv și îți aduce și satisfacții, spunea Lori. O să te înveți să-ți placă.

Una dintre probleme era că ceilalți profesori și directoarea, domnișoara Beatty, erau de părere că mama e o învățătoare execrabilă. Băgau capul în sala de clasă și-i vedeau pe elevi jucând leapșa și aruncând cu bureți unul în celălalt, în timp ce mama stătea în fața clasei, învărtindu-se ca o elice și lăsând bucăți de cretă să-i zboare din mâini, pentru a demonstra forța centrifugă.

Domnișoara Beatty, care își ținea ochelarii pe un lanț în jurul gâtului și se ducea să se coafeze săptămânal la Winnemucca, îi spunea mamei că trebuie să impună disciplina. De asemenea, domnișoara Beatty îi mai cerea mamei planuri pedagogice săptămânale, să supravegheze curățenia clasei în care predă și să dea note adecvate temelor. Dar mama era în permanență năucită, completa datele greșit pe planurile de învățământ sau pierdea temele.

Domnișoara Beatty amenința că o va concedia, de aceea, eu, Lori și Brian am început să o ajutăm cu munca ei de la școală. Mă duceam la ea în clasă după ce terminam orele și ștergeam tabla, scuturam bureții de praf și adunam hârtiile de pe jos. Seara, eu, Lori și Brian corectam temele și testele elevilor ei. Mama ne lăsa să dăm note lucrărilor care aveau teste grilă, răspunsuri de „da“ și „nu“ sau exerciții de completare a spațiilor goale – adică ne dădea aproape totul, cu excepția subiectelor de tip eseu, pe care considera că trebuie să le evalueze ea, pentru că puteau fi tratate corect într-o mulțime de modalități diferite. Îmi plăcea să corectez temele. Îmi plăcea

să descopăr că sunt în stare să fac un lucru pe care îl făceau oamenii mari pentru a-și câștiga pâinea. Lori o ajuta pe mama și la programele pedagogice. Se asigura că mama le completase cu precizie și-i corecta greșelile de ortografie și de matematică.

— Mamă, Halloween se scrie cu dublu „l“, spunea Lori, ștergând scrisul mamei și notând cu creionul schimbările. Pe lângă asta, are dublu „e“ și nu există „e“ mut la sfârșit.

Mama se minuna de deșteptăciunea lui Lori:

— Lori nu are decât calificativul A, mi-a zis odată.

— Așa am și eu, i-am răspuns.

— Da, dar tu trebuie să muncești pentru asta.

Mama avea dreptate, Lori era sclipitoare. Cred că ajutorul pe care i-l dădea pe mamei era una dintre îndeletnicirile preferate ale lui Lori. Nu avea o constituție foarte athletică și nu-i plăcea să exploreze împrejurimile, așa cum ne plăcea mie și lui Brian, dar iubea tot ce avea legătură cu hârtia și creioanele. După ce terminau de conceput programele pedagogice, mama și Lori se așezau în jurul mesei-bobină, se desenau una pe cealaltă și decupau fotografiile cu animale, peisaje și oameni cu fețe ridate din reviste, punându-le în dosarul mamei cu subiecte speciale pentru picturi.

Lori o înțelegea pe mama mai bine decât oricine. Nu o deranja faptul că, ori de câte ori domnișoara Beatty venea în inspecție, mama începea să țipe la ea, ca să-i dovedească directoarei că era în stare să-și disciplineze elevii. Odată, mama a mers atât de departe, încât i-a cerut lui Lori să iasă în fața clasei și a lovit-o cu un băț de lemn.

— Ai făcut vreo prostie? am întrebat-o pe Lori, după ce am auzit de pedeapsă.

— Nu, a răspuns ea.

— Atunci de ce i-a trecut prin minte mamei să te lovească?

— Trebuia să pedepsească pe cineva și nu voia să-i supere pe ceilalți copii, a spus Lori.

După ce mama a început să predea, am crezut că, poate, vom reuși să ne cumpărăm haine noi, să luăm prânzul la cantină, ba chiar să mai avem și bani de buzunar pentru chestii suplimentare irezistibile, cum ar fi fotografiile cu clasa, pe care școala le făcea în fiecare an. Mama și tata nu fuseseră niciodată în stare să ne cumpere pozele de grup deși, de câteva ori, mama a mai subtilizat câte o fotografie din teanc, înainte să le dea înapoi. În pofida faptului că mama avea un salariu, nu am cumpărat fotografii cu clasa în anul acela – și nici măcar nu le-am furat – dar, poate a fost mai bine că s-a întâmplat așa. Mama citise pe undeva că maioneza este bună pentru îngrijirea părului, iar în dimineața când a venit fotograful la școală, mi-a întins câteva linguri de maioneză în cap. Dar nu și-a dat seama că trebuia să și clătești maioneza după aceea, așa că în fotografia de grup din acel an, priveam încordată de sub o coamă țeapănă de păr.

Și totuși, lucrurile s-au schimbat în bine. Chiar dacă tata fusese concediat de la mina de bariu, am putut locui în continuare la depou, plătindu-le chirie celor de la compania minieră, pentru că niciuna dintre celelalte familii nu erau dornice să locuiască acolo. Acum, aveam mâncare în frigider, cel puțin până spre sfârșitul lunii când ni se terminau de obicei banii, pentru că nici mama, nici tata nu stăpâneau prea bine arta întocmirii unui buget.

Dar salariul mamei a creat o nouă serie de probleme. Tatee îi plăcea că mama aducea acasă un cec cu un salariu; pe de altă parte, se vedea capul familiei și susținea că banii i-ar trebui înmânați lui. Era responsabilitatea lui, spunea, să administreze finanțele familiei. Și avea nevoie de bani să-și sponsorizeze cercetările de filtrare a aurului.

— Singura cercetare pe care o efectuezi acum este cea care vizează capacitatea ficatului tău de a absorbi alcool, spunea mama.

Și totuși, îi era greu să-l înfrunte direct pe tata. Dintr-un

motiv sau altul, nu avea tăria de a-i spune „nu”. Dacă încerca să facă asta, el începea să se certe, să o linguşească, să facă pe îmbufnatul, să o hărţuiască; într-un cuvânt, să o extenueze. Şi atunci, ea a recurs la strategii evazive. Îi spunea tatei că nu încasase încă banii, sau se prefăcea că a uitat cecul la şcoală şi îl ascundea până când izbutea să se strecoare până la bancă. Apoi, pretindea că a pierdut toţi banii.

În curând, tata a căpătat obiceiul de a veni la şcoală în ziua salariului, aşteptând-o afară, în maşină. După aceea ne ducea pe toţi direct la Winnemucca, unde era sediul băncii, astfel ca mama să încaseze imediat cecul. Tata insista să o însoţească pe mama înăuntru, în sediul băncii. Mama ne puneă şi pe noi să îi însoţim, şi astfel, putea încerca să ne strecoare mai întâi nouă o parte din bani. După ce urcam din nou în maşină, tata o căuta pe mama în poşetă şi lua toţi banii.

Într-o astfel de expediţie, mama a intrat singură în bancă, pentru că tata n-a reuşit să găsească un loc de parcare. Când a ieşit, îi lipsea o şosetă.

— Jeannette, o să-ţi dau o şosetă pe care vreau s-o pui la loc sigur, mi-a spus mama când a ajuns la maşină.

Mi-a făcut un semn ostentativ cu ochiul, în timp ce băga mâna în sutien şi îşi scotea cealaltă şosetă, înnodată la mijloc şi umflată în vârf.

— Ascunde-o undeva unde nimeni nu o poate găsi, pentru că ştii cât de rare sunt şosetele în casa noastră.

— La dracu', Rose Mary, a explodat tata. Crezi că sunt un idiot bătut în cap?

— Poftim? a exclamat mama, ridicând braţele în aer. Nu mai am voie să-i dau fiicei mele o şosetă?

Mi-a făcut din nou cu ochiul, să se asigure că o înţelesesem.

După ce ne-am întors la Battle Mountain, tata a insistat că e cazul să mergem la Clubul Bufniţei, să sărbătorim ziua salariului şi a comandat fripturi pentru toţi. Aveau un gust atât de bun, încât am uitat că nota de plată va fi echivalentul alimentelor pe o săptămână.

— Hei, Căpriță de Munte, a spus tata la sfârșitul cinei, în timp ce mama aduna rămășițele de pe masă și le îndesa în poșetă. Vrei să-mi împrumuți și mie șoseta aia pentru o secundă?

M-am uitat de jur-împrejurul mesei. Nimeni nu mi-a susținut privirea, exceptându-l pe tata, care rânjea ca un aligator. I-am întins șoseta. Mama a scos un suspin dramatic, de înfrângere, și și-a lăsat capul să cadă pe masă. Decis să-i arate cine e șeful, tata i-a lăsat chelneriței un bacșiș de zece dolari, dar la ieșire mama și-a strecurat-o din nou în poșetă.

***

Curând după aceea, ni s-au terminat din nou banii. Când tata ne-a dus pe mine și pe Brian la școală cu mașina, a observat că nu aveam pachetelele cu gustări.

— Unde vă sunt gustările? ne-a întrebat tata.

Ne-am uitat unul la altul și am ridicat din umeri.

— Nu avem niciun pic de mâncare în casă, a zis Brian.

Când a auzit una ca asta, tata a început să facă pe indignatul, de parcă acum ar fi aflat pentru prima oară că odraslele lui mureau de foame.

— La dracu', Rose Mary asta nu cheltuie banii decât pe vopsele și pensule! a mormăit el, prefacându-se că vorbește în sinea lui.

Apoi, a declarat și mai zgomotos:

— Niciunul dintre copiii mei nu trebuie să flămânzească!

După ce ne-a lăsat la școală, a strigat după noi:

— Copii, nu vă faceți griji în privința asta.

Când a sosit ora prânzului, Brian și cu mine ne-am așezat unul lângă altul, la cantină. M-am prefăcut că îl ajut să-și facă temele, ca nu cumva să ne întrebe cineva de ce nu mâncăm când, brusc, tata a apărut în cadrul ușii, cu o pungă mare cu alimente. L-am văzut cercetând din priviri încăperea, căutându-ne.

— Aștia micii ai mei au uitat să-și ia de mâncare pentru prânz astăzi, a informat-o el pe profesoara care era de serviciu la cantină, în timp ce se îndrepta spre noi.

A pus punga pe masă, în fața mea și a lui Brian, și a scos din ea o franzelă, un salam de Bologna, un borcan cu maioneză, doi litri cu suc de portocale, două mere, un borcan de murături și două batoane de ciocolată.

— V-am dezamăgit eu vreodată? ne-a întrebat el, după care s-a întors și a plecat.

— Da, a zis Brian în șoaptă ca să nu-l audă tata.

***

— Tata va trebui să înceapă să aducă și el niște bani în casă, a spus Lori, aruncând o privire înlăuntrul frigiderului gol.

— Dar face asta! am ripostat eu. Câștigă bani din slujbele alea ocazionale.

— Cheltuiește pe băutură mai mult decât câștigă, a zis Brian.

Sculpta, iar așchiile cădeau pe podea, undeva lângă bucătărie, unde ne aflam noi acum. Brian căpătase obiceiul de a avea întotdeauna la el un cuțitaș de buzunar, și adeseori sculpta bucățele mici de lemn, în timp ce se gândea la ceva.

— Nu-i cheltuiește pe toți pe băutură, am zis eu. Cei mai mulți sunt pentru cercetarea dizolvării prin cianură.

— Tata n-are nevoie să facă cercetări despre dizolvare, a intervenit Brian. E expert.

El și Lori au început să chicotească. M-am uitat urât la ei. Știam mai multe decât ei despre situația tatei, pentru că vorbea cu mine mai mult decât cu oricine altcineva din familie. Încă ne duceam împreună la Vânătoare de Demoni în deșert, doar de dragul vremurilor de altădată, dat fiind că între timp împlinisem șapte ani și eram prea mare să mai cred în demoni. Tata îmi vorbea despre toate planurile lui și îmi arătase paginile cu schițe, calcule și grafice geologice, care înfățișau

straturile de sediment în care era îngropat aurul.

Îmi spunea că eram preferata lui, dar m-a pus să promit că nu-i voi spune acest lucru nici lui Lori, nici lui Brian, nici lui Maureen. Era secretul nostru:

— Îți jur, scumpa mea, sunt momente în care cred că ești singura din jur care mai are încredere în mine, îmi mărturisea el. Nu știi ce-aș face dacă aș pierde chestia asta.

I-am spus că nu o să-mi pierd niciodată încrederea în el. Și mi-am promis mie însămi că nu o voi face.

***

La câteva luni după ce mama a început să lucreze ca învățătoare, eu și Brian și am trecut pe lângă *Green Lantern*. Norii de deasupra soarelui care asfințea erau dungați în stacojiu și purpuriu. Temperatura scădea rapid, de la caniculă istovitoare la răcoare, într-un interval de numai câteva minute, așa cum se întâmplă întotdeauna în deșert pe înserate. Pe veranda din față de la *Green Lantern* era o femeie care purta un șal cu franjuri înfășurat în jurul umerilor și fuma o țigară. I-a făcut semn cu mâna lui Brian, dar el nu i-a răspuns.

— Hei! Brian, eu sunt, dulceață! Ginger! a strigat ea.

Brian a ignorat-o.

— Cine e tipa aia? am întrebat eu.

— O prietenă a tatei, a răspuns el. E proastă.

— De ce e proastă?

— Nici măcar nu știe toate cuvintele dintr-o carte cu benzi desenate *Sad Sack*, a spus Brian.

Mi-a povestit că, în urmă cu ceva timp, tata îl scosese în oraș de ziua lui. La magazin, tata îl pusese pe Brian să-și aleagă ce cadou voia, și Brian alesese o carte cu benzi desenate *Sad Sack*. Apoi se duseseră la Hotelul Nevada, care era lângă Clubul Bufniței și avea o pancartă afară pe care scria BAR GRILL CLEAN MODERN. Au luat cina cu Ginger, care râdea

tot timpul, vorbea mult prea tare și îi tot atingea pe Tata și pe Brian. Apoi, au urcat toți trei scările până într-o cameră a hotelului. Era un apartament, cu o cameră de zi mică și un dormitor. Tata și Ginger s-au dus în dormitor, în timp ce Brian a rămas în camera de zi și a început să-și citească noua carte cu benzi desenate. După ce tata și Ginger au ieșit din dormitor, ea s-a așezat în fața lui Brian. El n-a ridicat privirea. A continuat să se uite concentrat la cartea cu benzi desenate, deși o citise deja de la început și până la sfârșit, de două ori. Ginger a zis că îi plăcea *Sad Sack*. Și atunci, tata l-a obligat pe Brian să-i ofere lui Ginger cartea cu benzi desenate, spunându-i că era un gest cavaleresc de la sine înțeles.

— Era a mea! a protestat Brian. Iar ea mă tot pune să-i citesc cuvintele mai lungi. E o persoană adultă, dar nu e în stare nici măcar să citească o carte cu benzi desenate!

Brian o antipatiza atât de tare pe Ginger, încât mi-am dat seama că ea făcuse cu siguranță mai mult decât să pună gheara pe cartea lui de benzi desenate. M-am întrebat dacă își dăduse seama de ceva anume despre Ginger și celelalte doamne de la *Green Lantern*. Poate că știa de ce susținea mama că sunt rele. Poate că asta era de fapt motivul supărării lui.

— Ai aflat cu ce se ocupă ele, acolo, în *Green Lantern*? am întrebat.

Brian a rămas cu privirea fixată înainte. Am încercat să-mi dau seama la ce se uita, dar nu era nimic acolo, în afară de Munții Tuscarora, care se înălțau până la linia orizontului din ce în ce mai întunecat.

— Câștigă o grămadă de bani, a zis el în cele din urmă, și ar trebui să-și cumpere singură afurisitele alea de cărți cu benzi desenate.

Existau oameni cărora le plăcea să rătăcească pe socoteala orașului Battle Mountain. Un ziar important din est a lansat odată un concurs, căutând cel mai urât, cel mai părăginit și cel mai bătut de soartă oraș din întreaga țară, iar Battle

Mountain a fost declarat câștigător. Nici măcar localnicii nu-l tratau cu prea multă considerație. Obișnuiau să arate spre firma imensă, cu neoane roșii și galbene, agățată în partea de sus a unui stâlp de lângă benzinăria Shell – al cărei „S” se arsese – și spuneau cu un soi de mândrie perversă:

— Așa e, aici locuim noi, în iad.¹⁵

Dar eu eram fericită în Battle Mountain. Petrecusem acolo aproape un an, și ajunseseam să-l consider căminul meu – primul cămin adevărat pe care mi-l puteam aminti. Tata era pe cale de a-și perfecționa procedeul de exploatare a aurului cu ajutorul cianurii, eu și Brian aveam deșertul, mama și Lori pictau și citeau împreună, iar Maureen, care avea părul blond-deschis, mătăsos și o gașcă întreagă de prieteni imaginari, era fericită să alerge de colo până colo, fără scutece. Am crezut că se terminase cu făcutul bagajelor în viteză și plecarea în trombă cu mașina în toiul nopții.

***

În cartierul Șinelor s-au mutat, chiar după ziua mea de naștere – împlinisem opt ani – Billy Deel și tatăl său. Billy era cu trei ani mai mare decât mine, înalt, numai piele și os, cu părul de culoarea nisipului, tuns militărește și avea ochi albaștri. Dar nu era frumos. Trăsătura interesantă a lui Billy era că avea capul deformat. O femeie pe jumătate indiană, pe nume Bertha Picior-Alb, care locuia într-o cocioabă din apropierea depoului și ținea vreo cincizeci de câini în curte, spunea că asta era din cauză că mama lui Billy nu îl întorsese deloc, atunci când era bebeluș. Nu făcuse decât să stea culcat acolo, în aceeași poziție, în fiecare zi, iar acea latură a capului său, care fusese lipită de saltea, era puțin aplatizată. Dar nu remarcai imediat, doar dacă te uitai la el cu atenție, și foarte puțină lume reușea, pentru că Billy se mișca în permanență

---

¹⁵ *Hell* – iad în limba engleză (n. Tr.).

încolo și încoace de parcă ar fi avut mâncărici. Își ținea țigările Marlboro într-una dintre mânecile suflecate ale tricoului, iar când fuma, le aprindea cu o brichetă Zippo, pe care era poza unei doamne dezbrăcate, aplecate în față.

Billy locuia împreună cu tatăl său într-o casă construită din hârtie gudronată și tablă ruginită, aflată tot în apropierea căii ferate, dar mai jos de casa noastră. Nu vorbea niciodată despre mama lui și te avertiza din primul moment să nu aduci vorba despre ea, așa că n-am aflat niciodată dacă fugise în lume sau murise. Tatăl său lucra în mina de bariu și își petrecea serile la Clubul Bufniței, prin urmare, Billy avea o grămadă de timp la dispoziție în care nu era supravegheat.

Bertha Picior-Alb l-a poreclit „diavolul tuns militărește” și „teroarea șinelor”. Susținea că prinsese doi dintre câinii ei și le dăduse foc, că jupuisese câteva dintre pisicile din cartier și le atârnase pe o frânghie de rufe, să facă pastramă din ele. Billy spunea că Bertha minte de îngheață apele. Eu nu știam pe cine să cred. Până la urmă, Billy Deel era un delincvent minor cu acte în regulă. Ne povestise că avusese de ispășit o pedeapsă într-un centru de detenție din Reno pentru furt din magazine și vandalizarea mașinilor. La scurtă vreme după ce s-a mutat în cartierul Șinelor, Billy a început să mă urmărească peste tot. Mă tot urmărea cu privirea și le spunea celorlalți copii că este prietenul meu.

— Nu, nu e adevărat, protestam eu de fiecare dată, deși, în secret, îmi plăcea faptul că și-ar fi dorit să fie prietenul meu.

La câteva luni după ce s-a mutat în oraș, Billy mi-a spus că vrea să îmi arate ceva cu adevărat caraghios.

— Dacă e o pisică jupuită, nu vreau s-o văd, l-am avertizat.

— Nu, nu e nimic de genul ăsta, a insistat el. E hazliu pe bune. O să te tăvălești pe jos de râs. Îți garantez. Sau poate că ți-e frică.

— Bineînțeles că nu mi-e frică, i-am spus.

Lucrul caraghios pe care voia Billy să mi-l arate era la el acasă; o casă întunecoasă, unde mirosea a pipi, unde și era

chiar mai multă murdărie decât la noi acasă – un alt tip de murdărie. Casa noastră era plină de obiecte: hârtii, cărți, instrumente, cherestea, tablouri, materiale pentru pictat și statui ale lui Venus din Milo vopsite în toate culorile. În casa lui Billy nu era nimic. Nu avea mobilă. Nici măcar bobine de lemn drept mese. Era o singură cameră cu două saltele întinse pe podea, în fața unui televizor. Pe pereți nu era nimic, nici măcar un tablou sau vreun desen. Un bec atârna din tavan, alături de trei sau patru fășii spiralete de hârtie de muște, atât de încărcate de insecte încât nu puteai vedea suprafața galbenă și lipicioasă de dedesubt. Podeaua era plină de cutii de bere, de sticle de whiskey goale și de conserve pe jumătate goale de cârnați Vienna. Pe una dintre saltele era întins tatăl lui Billy, sforăind neregulat. Avea gura deschisă, iar muștele i se adunaseră în barba țepoasă. O pată udă, de culoare închisă îi acoperise pantalonii până aproape de genunchi. Avea fermoarul deschis, iar penisul scârbos îi atârna într-o parte. M-am holbat tăcută la el, apoi am întrebat:

— Care e chestia caraghioasă?

— Nu vezi? a întrebat Billy, arătând spre tatăl său. S-a *pișat* pe el!

Billy a început să râdă în hohote. Eu am simțit că îmi luaseră foc obrazii.

— Nu poți să râzi de propriul tău tată, i-am spus. Niciodată.

— Hei, ia stai, nu face pe interesanta cu mine, mi-a trântit-o Billy. Nu încerca să te prefaci că ești mai bună decât mine. Pentru că știu că și taică-tău e tot un bețivan, la fel ca al meu.

În acel moment, l-am urât pe Billy din toată inima. M-am gândit să-i povestesc despre sistemul numeric binar, despre Castelul de sticlă, despre Venus și despre toate lucrurile care-l făceau pe tatăl meu special și complet diferit de al lui, dar știam că Billy nu va înțelege. Am pornit în fugă spre ușa casei, dar, după aceea, m-am oprit și m-am întors.

— Tatăl meu nici nu se compară cu al tău! am strigat eu. Când tatăl meu cade pe jos de beat ce e, nu face pe el *niciodată!*

În acea seară, la cină, am început să le povestesc celorlalți despre tatăl dezgustător al lui Billy și despre groapa hidoasă de gunoi în care locuiau.

Mama a lăsat furculița din mână.

— Jeannette, mă dezamăgești, mi-a spus. Mă așteptam să-i arăți mai multă compasiune.

— De ce? am întrebat eu. E rău. E un delincvent minor.

— Niciun copil nu se naște delincvent, a spus mama. Ajung să devină infractori, a continuat ea, doar dacă nu i-a iubit nimeni pe când erau copii. Copiii lipsiți de dragoste se transformă în criminali în serie sau în alcoolici la maturitate.

Mama i-a aruncat o privire aluzivă tatei, apoi și-a îndreptat din nou ochii spre mine. Mi-a spus că ar trebui să încerc să mă comport mai frumos cu Billy.

— Nu are toate avantajele pe care le aveți voi, copii, a adăugat.

***

Data viitoare când l-am întâlnit pe Billy, i-am spus că o să fiu prietenă cu el – dar nu prietena lui! — dacă îmi promitea să nu-și mai bată joc de tatăl cuiva. Billy mi-a promis. Dar a continuat să încerce să devină prietenul meu. Mi-a spus că, dacă aș fi prietena lui, m-ar apăra întotdeauna, ar avea grijă să nu mi se întâmple niciodată nimic rău și mi-ar cumpăra cadouri scumpe. Iar dacă refuzam să fiu prietena lui, a zis el, o să-mi pară rău. I-am spus că, dacă nu se mulțumea să fim doar buni prieteni, era în regulă din punctul meu de vedere, nu mă temeam de el.

Peste aproximativ o săptămână, mă jucam cu alți copii din cartierul Șinelor și ne uitam la gunoiul care ardea într-un container mare și ruginit. Toți aruncau înăuntru crenguțe rupte din tufișuri pentru a întreține focul, și bucăți mari de cauciuc rupte din roțile camioanelor și ne bucuram de fumul gros și negru, caracteristic cauciucului ars, care ne pișcă.

Billy s-a apropiat de mine și m-a luat de braț, trăgându-mă la o parte dintre ceilalți copii. A băgat mâna în buzunar și a scos un inel de argint, împodobit cu turcoaze.

— E pentru tine, mi-a spus.

L-am luat și l-am ținut în palmă. Mama avea o colecție de bijuterii indiene de argint, cu turcoaze, dar le păstra acasă, la bunica, nu cumva să le amaneteze tata. Cele mai multe dintre ele erau foarte vechi și foarte valoroase – un tip de la un muzeu din Phoenix încercase de mai multe ori să cumpere bijuterii din colecția ei – iar când o vizitam pe bunica, mama ne dădea voie mie și lui Lori să încercăm colierele, brățările și brăurile cu cataramă. Inelul de la Billy arăta ca unul dintre acelea ale mamei. Mi l-am trecut printre dinți și pe limbă, așa cum mă învățase mama. Mi-am dat seama după gustul ușor amărui că era argint veritabil.

— De unde ai făcut rost de inelul ăsta? l-am întrebat.

— A fost al mamei mele, mi-a zis Billy.

Într-adevăr, era un inel frumos. Avea o dungă simplă, subțire și o piatră ovală de turcoaz închis la culoare, montat între fire șerpuitoare de argint. Nu aveam nicio bijuterie și trecuse multă vreme de când îmi făcuse cineva vreun cadou, altul în afară de planeta Venus.

L-am încercat. Era mult prea mare pentru degetul meu, dar puteam înfășură ață în jurul lui, așa cum făceau fetele de liceu care purtau inelele iubiților lor. Și totuși, mi-era teamă că, dacă acceptam inelul, Billy ar fi înțeles că eram prietena lui. Le va vorbi despre asta tuturor copiilor, iar dacă spuneam că nu era adevărat, putea dovedi arătând inelul. Pe de altă parte, am presupus că mama ar fi de acord să-l primesc, pentru că l-ar face pe Billy să se simtă bine în pielea lui. Am hotărât să fac un compromis:

— O să-l păstrez, i-am spus. Dar n-o să-l port.

Billy a zâmbit larg.

— Dar să nu crezi că asta înseamnă că suntem împreună, am completat eu. Și să nu ai impresia că asta înseamnă că

poți să mă săruți.

***

N-am spus nimănui nimic despre inel, nici măcar lui Brian. Îl țineam în buzunarul de la pantaloni în timpul zilei, iar noaptea, îl ascundeam în fundul cutiei de carton în care îmi țineam hainele.

Dar Billy Deel nu s-a putut abține și a început să trâncănească tuturor despre inel. A început să le spună celorlalți copii baliverne cum ar fi că, de îndată ce voi crește, o să ne căsătorim. Când am auzit ce debita, mi-am dat seama că făcusem o mare greșală atunci când acceptasem inelul. De asemenea, am înțeles că ar trebui să i-l dau înapoi. Dar n-am făcut-o. Aveam de gând să o fac și, în fiecare dimineață, îl băgăm în buzunar cu intenția de a-l înapoia, dar nu mă puteam hotărî să o fac. Inelul ăla era, pur și simplu, prea al naibii de frumos.

Câteva săptămâni mai târziu, mă jucam de-a v-ați ascunselea în zona șinelor cu câțiva puștani din vecini. Am găsit ascunzătoarea perfectă, o mică baracă de unelte din spatele unui pâlc de Artemisia, un loc în care nu se mai ascunsese nimeni până atunci. Dar, chiar în clipa în care copilul care își ținea ochii închiși terminase de numărat, ușa s-a deschis și altcineva a încercat să intre în șopron. Era Billy Deel. Nici măcar nu se jucase cu noi.

— Nu te poți ascunde cu mine, i-am șoptit eu. Trebuie să-ți găsești propria ascunzătoare.

— E prea târziu, a spus el. Ți-a aproape că a terminat de numărat.

Billy s-a strecurat înăuntru. Baraca era minusculă, abia era loc pentru o singură persoană, ghemuit. Nu eram dispusă să recunosc, dar gândul că stăteam atât de aproape de Billy mă speria.

— Suntem prea înghesuiți! am șoptit eu. Pleacă.

— Nu, a zis Billy. Încăpem.

Și-a mutat poziția picioarelor, apăsându-le peste ale mele. Stăteam atât de aproape unul de altul, că îi puteam simți respirația pe față.

— Stăm prea înghesuiți, am repetat. Și îmi respiri în față.

S-a prefăcut că nu mă aude.

— Știi ce fac oamenii la *Green Lantem*, nu-i așa? m-a întrebat el.

Auzeam, estompate, zgomotele pe care le făceau ceilalți copii, fugăriți de băiatul care îi urmărea la rând. Îmi doream să nu-mi fi ales o ascunzătoare atât de bună.

— Sigur, am răspuns eu.

— Ce fac?

— Femeile de acolo sunt amabile cu bărbații.

— Da, dar ce fac?

A făcut o pauză.

— Vezi, nu știi.

— Ba știu! am insistat.

— Vrei să-ți spun eu?

— Vreau să-ți găsești o altă ascunzătoare!

— La început, se sărută, a spus el. Ai sărutat vreodată pe cineva?

În razele înguste de lumină care pătrundeau prin găurile din părțile laterale ale barăcii, îi puteam vedea cercurile de murdărie din jurul gâtului subțire.

— Bineînțeles că am făcut-o. De nenumărate ori.

— Pe cine?

— Pe tata.

— Taică-tău nu se pune. Doar ăia care nu fac parte din familia ta. Și cu ochii închiși. Nu se pune decât dacă ai ochii închiși.

I-am spus lui Billy că asta era cea mai mare prostie pe care am auzit-o vreodată. Dacă țineai ochii închiși, nu-l puteai vedea pe cel pe care-l sărutai.

Billy mi-a răspuns că sunt o grămadă de lucruri pe care nu

le știu despre bărbați și femei. Mi-a spus că unii bărbați înfig cuțite în femei în timp ce le sărută, mai ales dacă femeile sunt răutăcioase și nu vor să-i sărute și ele. Dar m-a asigurat că el nu mi-ar face niciodată una ca asta. Și-a apropiat fața de a mea.

— Închide ochii, mi-a zis.

— Nici nu mă gândesc, am ripostat.

Billy și-a lipit chipul de al meu, apoi m-a prins de păr, mi-a aplecat capul într-o parte și mi-a îndesat limba în gură. Era cleioasă și dezgustătoare, dar când am încercat să mă smulg de lângă el, s-a împins mai mult în mine. Cu cât mă retrăgeam, cu atât se lipea mai mult de mine, până când, în cele din urmă, a ajuns deasupra mea și i-am simțit degetele pipăindu-mi pantalonii scurți. Cu cealaltă mână, își desfăcea nasturii de la pantaloni. Încercând să-l opresc, i-am pus mâna acolo jos, iar când am atins-o, mi-am dat seama ce era, deși nu mai pusesem mâna pe niciuna până atunci.

Nu aveam cum să lovesc cu genunchiul, cum mă învățase tata să fac dacă un băiat sare pe mine, pentru că aveam genunchii în afara picioarelor lui, așa că l-am mușcat tare de ureche. Cu siguranță că l-a durut, pentru că a scos un strigăt și m-a pocnit. Sângele mi-a țâșnit pe nas.

Ceilalți copii au auzit gălăgia și au venit în fugă. Unul dintre ei a deschis ușa barăcii, iar Billy și cu mine am ieșit clătînându-ne și aranjându-ne hainele.

— Am sărutat-o pe Jeannette! a strigat Billy.

— Nu e adevărat! am protestat eu. E un mincinos! N-am făcut decât să ne batem, atâta tot.

Chiar *era* un mincinos, mi-am repetat tot restul zilei. Eu nu-l sărutasem cu adevărat sau, cel puțin, nu conta prea tare. Ținusem ochii deschiși tot timpul.

***

În ziua următoare, i-am dus inelul înapoi lui Billy Deel,

acasă la el. L-am găsit în spatele casei, stând într-o mașină abandonată. Vopseaua roșie se decolorase de la soarele deșertului și se făcuse portocalie. Roțile erau sparte demult, iar capota neagră, scorojită, se decojea. Billy stătea pe scaunul șoferului, scoțând din gât sunete care imitau un motor și prefăcându-se că mânuiește un schimbător de viteze imaginar.

M-am oprit în apropiere, așteptând să-mi observe prezența. Nu a făcut-o, și atunci am vorbit eu prima:

— Nu vreau să fiu prietenă cu tine. Și nu vreau să mai păstrez inelul de la tine.

— Nu mă interesează, a zis. Nici eu nu-l vreau.

A continuat să se uite în față, prin parbrizul crăpat. Am băgat mâna prin fereastra deschisă, i-am aruncat inelul în poală, apoi m-am întors și m-am îndepărtat. Am auzit pocnetul și bufnitura portierei deschizându-se și închizându-se în urma mea. Am mers mai departe. Apoi, am simțit o împunsătură ascuțită în ceafă, de parcă m-ar fi izbit o pietricică. Billy aruncase cu inelul în mine. Nu m-am oprit.

— Știi ceva? a zăbierat Billy. Te-am violat!

M-am întors și l-am văzut stând acolo, lângă mașină, arătând rănit și furios, dar mai puțin înalt decât îl știam. M-am gândit îndelung la o replică tăioasă, dar, dat fiind că nu știam ce înseamnă „a viola”, tot ce mi-a trecut prin cap să spun a fost:

— Așa, și?

Acasă, am căutat cuvântul în dicționar. Apoi, am căutat cuvintele care îl explicau și, chiar dacă n-am reușit nici atunci să înțeleg pe deplin la ce se referea, mi-am dat seama că nu era de bine. De obicei, când nu înțelegeam un cuvânt, îl întrebam pe tata ce înseamnă, citeam împreună definiția și o discutam. Dar, de data asta, nu voiam. Aveam o bănuială că aș fi putut stârni probleme.

În ziua următoare, stăteam cu Lori și Brian la una dintre mesele-bobină din depou, jucând poker cu cinci cărți și supraveghind-o pe Maureen cu un ochi, în timp ce mama și tata erau la Clubul Bufniței. L-am auzit pe Billy Deel afară, strigându-mă. Lori s-a uitat la mine, iar eu am clătinat din cap. Ne-am continuat jocul de cărți, dar Billy a continuat să strige. Atunci, Lori a ieșit pe verandă, care era vechiul peron de unde oamenii se urcau în tren, și i-a spus lui Billy să plece. Apoi a intrat din nou în casă și a zis:

— Are o armă.

Lori a luat-o în brațe pe Maureen. Una dintre ferestre s-a făcut țândări, apoi Billy a apărut în cadrul ei. S-a folosit de patul puștii ca să curețe și ultimele bucăți de sticlă, apoi a ațintit țeava spre interior.

— Nu e decât o pușcă cu aer comprimat, cu bile, a spus Brian.

— Ți-am spus că o să-ți pară rău, mi-a zis Billy și a apăsat pe trăgaci.

M-am simțit de parcă m-ar fi înțepat o viespe în coaste. Billy a început să tragă în noi, mișcând rapid încărcătorul înainte și înapoi, la fiecare tragere. Brian a răsturnat masa-bobină și ne-am înghesuit cu toții după ea.

Bilele se loveau de tăblia mesei și ricoșau. Maureen urla. M-am întors spre Lori, care era cea mai mare și șefa noastră. Își mușca buza de jos, gândindu-se ce să facem. Apoi, mi-a pus-o pe Maureen în brațe și a traversat în fugă încăperea. Billy a nimerit-o o dată sau de două ori – iar Brian s-a ridicat pentru a încerca să atragă focurile asupra lui – dar, în cele din urmă, ea a reușit să ajungă până sus, la etaj. Apoi, a coborât din nou. Ținea în mâini revolverul tatei, și l-a îndreptat spre Billy.

— E de jucărie, a spus el, dar vocea îi tremura puțin.

— E adevărat, pe bune, am strigat eu. Este pistolul tatei!

— A, da a spus el, atunci n-o să aibă *cojones* să-l folosească.

— Pune-mă la încercare, l-a provocat Lori.

— Hai, dă-i bătaie, a ripostat Billy. Împuşcă-mă și vezi ce se întâmplă.

Lori nu era o țintașă la fel de bună ca mine, dar a îndreptat pistolul spre Billy și-a apăsât pe trăgaci. Am închis ochii strâns, am auzit explozia, iar când i-am deschis, Billy dispăruse.

Am alergat cu toții afară, întrebându-ne dacă vom găsi trupul năclăit de sânge al lui Billy întins pe pământ, dar el stătea ghemuit sub fereastră. Când ne-a văzut, a pornit în fugă pe stradă în jos, de-a lungul șinelor. După vreo 50 de metri a început să tragă din nou cu pușca lui cu bile. I-am smuls lui Lori pistolul din mână, am țintit jos și am apăsât pe trăgaci. Eram prea surescitată pentru a ține arma așa cum mă învățase tata și reculul aproape că mi-a smuls umărul din articulație. Noroiul a țâșnit în sus cu câțiva pași în fața lui Billy. El a sărit în sus – aproape un metru – și a rupt-o nebunește la fugă pe linia șinelor.

Am început cu toții să râdem, dar întâmplarea nu ni s-a părut amuzantă decât o secundă sau două. Apoi am rămas tăcuți, privindu-ne unul pe altul. Mi-am dat seama că îmi tremura atât de tare mâna încât abia mai țineam pistolul.

***

Puțin mai târziu, o mașină de poliție s-a oprit în fața depoului, și din ea au coborât mama și tata. Păreau foarte serioși. Odată cu ei, s-a dat jos din mașină și un polițist. Noi stăteam cu toții înăuntru, pe bănci, cu expresii politicoase, respectuoase. Polițistul ne-a privit pe fiecare în parte, de parcă ne-ar fi numărat. Mi-am încrucișat mâinile în poală, ca să arăt că sunt bine educată.

Tata s-a ghemuit în fața noastră cu un genunchi pe podea și cu brațele încrucișate în jurul celuilalt genunchi, ca un cowboy.

— Așadar, ce s-a întâmplat pe-aici? ne-a întrebat.

— A fost autoapărare, am zis cu voce pițigăiată.

Tata ne spusese întotdeauna că autoapărarea este o justificare pentru a împușca o altă persoană.

— Înțeleg, a zis tata.

Polițistul ne-a spus că niște vecini anunțaseră că au văzut copii trăgând cu arme de foc unii în alții, și voia să știe ce se întâmplase. Am încercat să explicăm că Billy începuse, că am fost provocați, că eram în legitimă apărare și nici măcar nu am ținut în așa fel încât să-l ucidem, dar pe polițist nu-l interesau amănuntele. I-a spus tatei că toată familia va trebui să se prezinte la tribunal a doua zi dimineață, și să stea de vorbă cu judecătorul. Vor fi acolo și Billy Deel, împreună cu tatăl său. Judecătorul va descâlci ițele situației și va decide măsurile care trebuiau luate.

— Și vom fi trimiși la un centru de corecție? l-a întrebat Brian pe polițist.

— Asta depinde de judecător, a răspuns respectivul.

În noaptea aceea, mama și tata au petrecut o bună bucată de vreme la etaj, discutând pe un ton scăzut, în timp ce noi, copiii, stăteam întinși în cutiile noastre. Într-un târziu au coborât, păstrându-și expresia serioasă pe față.

— Plecăm la Phoenix, a spus tata.

— Când? am întrebat.

— În seara asta.

***

Tata i-a permis fiecăruia dintre noi să ia cu sine un singur obiect. Am ieșit afară cu o pungă de hârtie în care să-mi adun pietrele preferate. Când m-am întors, ținând punga cea grea de fund, să nu se rupă, tata și Brian se certau din cauza dovleacului de Halloween, plin de soldăței de plastic verde, pe care Brian voia să-l ia cu el.

— Iei cu tine jucării? a întrebat tata.

— Ai spus că pot lua un obiect, iar ăsta e obiectul, a ripostat

Brian.

— Și ăsta este obiectul meu, am spus, ridicând punga.

Lori, care ținea în mână *Vrăjitorul din Oz* a protestat, spunând că o colecție de pietre nu e un obiect, ci mai multe obiecte. Așa, ar fi putut și ea să-și aducă toate cărțile. Am argumentat că și soldăteii lui Brian erau tot o colecție.

— Și, oricum, nu e întreaga colecție de pietre. Sunt doar cele mai bune exemplare.

Cu toate că de obicei îi plăceau dezbaterile pe chestiuni cum ar fi dacă o pungă cu lucruri este un singur lucru sau nu, tata nu avea dispoziția necesară pentru așa ceva și mi-a spus că pietrele erau prea grele.

— Poți lua una singură, a hotărât el.

— Sunt o grămadă de pietre în Phoenix, a adăugat mama.

Am ales o singură geodă, cu interiorul placat cu cristale minuscule, albe, ținând-o strâns în mâini. Plecând la drum, m-am uitat pe fereastra din spate, să văd pentru ultima oară depoul. Tata uitase lumina aprinsă la etaj, iar fereastra cea mică strălucea. M-am gândit la toate celelalte familii de mineri și prospectori care veniseră la Battle Mountain sperând că vor găsi aur și care se văzuseră nevoiți să părăsească orașul, așa cum o făceam și noi acum, după ce li se terminase norocul. Tata spunea că el nu crede în noroc, dar eu credeam. Avusesem o fărâmă de noroc în Battle Mountain, și mi-aș fi dorit să fi ținut mai mult.

Am trecut pe lângă *Green Lantern*, ale cărei lumini de Crăciun sclipeau în continuare deasupra ușii și pe lângă Clubul Bufniței, cu bufnița lui de neon, cu bonetă de bucătar și care făcea cu ochiul, apoi ne-am pomenit în plin deșert, în timp ce luminile orașului Battle Mountain dispăreau în urma noastră. În noaptea neagră ca smoala nu te puteai uita la nimic, doar la drumul din fața ta, luminat de faruri.

Casa mare și albă a bunicii Smith avea obloane verzi și era înconjurată de eucalipti. Înăuntru erau uși franțuzești înalte, covoare persane și un pian cu coadă uriaș care aproape că dansa când bunica își interpreta muzica ei *honky tonk*¹⁶. Ori de câte ori stăteam la bunica Smith, mă ducea în dormitorul ei și mă așeza la măsuța de toaletă, care era plină de sticlute de parfumuri și de cutii de pudră de culori pastelate. În timp ce eu desfăceam sticlutele și le adulmecam, ea încerca să-și treacă pieptenele lung, de metal, prin părul meu, înjurând printre dinți pentru că era atât de încâlcit.

— Da' leneșa aia afurisită de maică-ta nu îți piaptână niciodată părul? m-a întrebat odată.

I-am explicat că mama era de părere că cei mici ar trebui să fie responsabili pentru propria lor îngrijire. Bunica oricum credea că aveam părul prea lung. Mi-a pus un castron în cap, a tăiat tot părul care ieșea de sub el, apoi mi-a spus că arăt ca o puștoaică rebelă.

Și bunica Smith fusese la vremea ei o puștoaică rebelă. Dar, după ce născuse doi copii, pe mama și pe unchiul Jim, obținuse diploma de învățătoare pentru că nu avea încredere să lase educația lor în seama altcuiva. A predat într-o școală cu o singură încăpere dintr-un oraș numit Yampi. Mama ura faptul că era fiica învățătoarei. Detesta și felul în care mama ei o admonesta în permanență, atât la școală, cât și acasă. Bunica Smith avea păreri foarte ferme despre cum trebuiau făcute lucrurile – cum să te îmbraci, cum să vorbești, cum să-ți organizezi timpul, cum să gătești și să faci treburile casei, cum să-ți administrezi banii – iar ea și mama au fost pe poziții adverse de la bun început. Mamei i se părea că bunica Smith o sâcăia și tot o bătea la cap, cu tot felul de reguli și sancțiuni. Asta o enerva din cale-afară pe mama, și de aceea nu ne-a impus niciodată vreo regulă.

---

¹⁶ Muzică de acompaniament, cu influențe country, specifică barurilor din sudul Statelor Unite (n. Tr.).

Dar eu o iubeam pe bunica Smith. Era o femeie înaltă, care se ținea bine, umeri lați, ochii verzi și bărbia proeminentă. Îmi spunea că eram nepoata ei preferată și cu siguranță o să devin o persoană importantă când o să cresc. Ba chiar îmi plăceau toate regulile ei. Îmi plăcea cum ne trezea în fiecare dimineață, în zori, strigând: „Hai, sus, toată lumea!” și insista să ne spălăm pe mâini și să ne pieptănăm înainte de a ne așeza la micul dejun. Ne pregătea cereale de grâu cu unt adevărat, apoi ne supraveghea în timp ce făceam ordine pe masă și spălăm vasele. După aceea, ne ducea să ne cumpărăm haine noi sau mergeam la un film, *Mary Poppins* de exemplu.

Acum, în drum spre Phoenix, m-am ridicat de pe bancheta din spate a mașinii și m-am aplecat peste locul din față dintre mama și tata.

— Mergem să stăm la bunica? i-am întrebat.

— Nu, a răspuns mama.

Se uita pe fereastră, dar iară să privească ceva anume.

— Bunica a murit, a spus în cele din urmă.

— Poftim? am exclamat eu.

O auzisem, dar eram atât de stupefiată, încât mă simțeam de parcă n-aș fi auzit.

Mama a repetat, continuând să se uite pe fereastră. Am aruncat o privire spre Lori și Brian, dar ei dormeau. Tata fuma, cu ochii ațintiți asupra drumului. Nu-mi venea să cred că stătusem acolo gândindu-mă la bunica Smith, așteptând cu nerăbdare să mâncăm cereale și să-mi pieptene părul bombănind, iar ea era moartă de fapt. Am început să o lovesc pe mama cu pumnul în umăr, din răspuțeri, și să o întreb de ce nu ne-a spus. În cele din urmă, tata m-a apucat de braț cu o mână, în timp ce ținea atât țigara, cât și volanul cu cealaltă, și mi-a spus:

— Gata, Căpriță de Munte.

Mama părea surprinsă că eram atât de tulburată.

— De ce nu ne-ai spus? am întrebat-o.

— Nu mi s-a părut ca are rost, mi-a răspuns ea.

— Ce s-a întâmplat?

Bunica avea doar șaiszeci și ceva de ani, iar cei mai mulți membri ai familiei sale trăiseră până aproape de o sută de ani.

Doctorii spuneau că a murit de leucemie, dar mama era sigură că fusese din cauza otrăvirii radioactive. Guvernul a testat întotdeauna bombele nucleare în deșert, ne-a povestit mama. Ea și Jim obișnuiau să iasă pe afară cu un aparat Geiger și să caute pietrele care-l făceau să pulseze.

Pe acestea le depozitau în pivniță și au folosit câteva dintre ele pentru a-i face bijuterii bunicii.

— Nu avem de ce s-o jelim, a zis mama. Toți ne ducem într-o bună zi, iar bunica a avut o viață mai lungă și mai împlinită decât a multor oameni.

A tăcut o clipă.

— Și acum avem o casă în care să locuim.

Ne-a explicat că bunica Smith avusese două case, una în care locuia – aceea cu obolane verzi și uși franțuzești – și o casă mai veche, construită din chirpici, în centrul comercial al orașului Phoenix. Pentru că mama era cea mai mare, bunica Smith o întrebase pe care dintre cele două case voia să o moștenească. Casa cu obloane verzi valora mai mult, dar mama o alesese pe cea de chirpici. Se afla aproape de cartierul comercial, așadar era locul ideal pentru ca mama să-și facă un studio. Moștenise și niște bani, ceea ce însemna că putea renunța la preț și-și putea cumpăra toate materialele pentru pictură pe care le voia.

Se gândise că ar trebui să ne mutăm înapoi în Phoenix încă de când murise bunica, cu câteva luni în urmă, dar tata refuzase să plece din Battle Mountain, pentru că era atât de aproape să-și realizeze proiectul cu dizolvarea prin intermediul cianurii.

— Și chiar eram, a intervenit tata.

Mama a pufnit și-a izbucnit în râs.

— Așa că necazurile de care ați dat cu Billy Deel au fost de fapt o binecuvântare mascată, a spus ea. Cariera mea artistică

va înflori în Phoenix. Chiar simt chestia asta.

Apoi s-a întors spre mine:

— Am pornit într-o nouă aventură, micuță Jeannette. Nu e minunat?

Ochii mamei străluceau.

— Sunt dependentă de suspans!

***

Când am oprit în fața casei de pe North Third Street, nu mi-a venit să cred că vom locui cu adevărat acolo. Era practic un conac, atât de mare încât bunica Smith o închinase la două familii. Acum, tot acest spațiu era la dispoziția noastră. Mama ne-a povestit că fusese construit cu aproape o sută de ani în urmă și avusese menirea de a fi o fortăreață. Pereții exteriori, acoperiți cu stuc alb, aveau un metru grosime.

— Ar putea opri săgețile și indienilor, i-am spus lui Brian.

Noi, copiii, am luat-o la fugă prin casă și am numărat paisprezece camere, luând în considerare și băile, și bucătăriile. Acestea erau mobilate cu lucrurile pe care mama le moștenise de la bunica Smith: o masă spaniolă pentru cină, din lemn închis la culoare, cu opt scaune asortate; o pianină sculptată; bufeturi cu seturi vechi de argintărie și dulapuri cu uși de sticlă, pline de porțelanurile cu os¹⁷ ale bunicii, de cea mai bună calitate, așa cum ne-a demonstrat-o și mama, ridicând o farfurie în lumină și arătându-ne cum i se vedeau prin ea contururile clare ale mâinii.

În curtea din față era un palmier, iar în cea din spate erau portocali în care creșteau portocale adevărate. Nu avusesem ocazia până atunci să locuim într-o casă cu copaci. Îmi plăcea în mod special palmierul, care mă făcea să cred că am ajuns într-o oază. În grădină mai era și nalbă, și tufișuri de oleandru

---

¹⁷ Sortiment de foarte bună calitate de porțelan alb, obținut prin îmbogățirea acestuia cu cenușă de oase (n. Tr.).

cu flori roz și albe. În spatele curții era un șopron, la fel de mare ca unele dintre casele în care locuisem, iar lângă șopron se întindea o parcare suficient de largă pentru două mașini. Cu siguranță, situația noastră se îmbunătățise vizibil.

***

Oamenii care locuiau pe North Third Street erau în cea mai mare parte mexicani și indieni care se mutaseră în cartier după plecarea albilor, care se îndreptaseră spre suburbii. Aceștia împărțiseră casele mari și vechi în apartamente. Păreau să locuiască o mulțime de oameni în fiecare casă, bărbați care beau bere, mame tinere îngrijindu-și bebelușii, doamne în vârstă care făceau plajă pe verandele dărăpănate, hoarde de copii.

Toți copiii de pe North Third Street și din împrejurimi învățau la Școala Catolică a Bisericii St. Mary, aflată în apropiere. Și totuși, mama spunea că maicile erau niște acrituri care distrugeau toată plăcerea de a studia religia. Așa că a insistat să ne ducem la școala de stat Emerson. Deși locuiam în afara cartierului respectiv, mama l-a implorat și l-a lingușit pe director până când ne-a aprobat înscrierea acolo.

Autobuzul nu circula pe ruta aceea și aveam destul de mult de mers până la școală, dar mersul pe jos nu-i displăcea niciunuia dintre noi. Emerson era într-un cartier elegant, cu străzi umbrite de eucalipti, iar clădirea școlii semăna cu o *hacienda* spaniolă, cu acoperiș roșu de teracotă. Era înconjurată de palmieri și bananieri, iar când se coceau fructele, toți elevii primeau la prânz o banană. Terenul de joacă de la Emerson era acoperit cu iarbă verde, luxuriantă, udată de un sistem de țâșnitori și avea mai multe instalații decât văzusem vreodată: balansoare, leagăne, un *jungle gym*¹⁸, stâlpi

---

¹⁸ Construcție complexă pentru copii, constând dintr-o construcție de lemn cu turn, care permite instalarea complementară a meiilor multor instrumente pentru

și mingi de *tetherball* și o pistă pentru alergări.

Domnișoara Shaw, învățătoarea clasei a treia, la care am fost repartizată, avea părul grizonant, sârmos, ochelari cu rame și o gură care denota severitate. După ce i-am spus că citisem toate cărțile Laurei Ingalls Wilder, și-a ridicat sprâncenele sceptică, dar după ce am citit cu voce tare dintr-una dintre ele, m-a transferat într-un grup de lectură pentru copii avansați.

Învățătorii lui Lori și Brian i-au înscris și pe ei în grupuri de lectură pentru copii avansați. Brian detesta lucrul ăsta, pentru că restul copiilor erau mai în vârstă, iar el era puștiul cel mai scund din clasă; în schimb, eu și Lori eram încântate în sinea noastră pentru că eram considerate speciale. Dar în loc să recunoaștem ceea ce simțeam cu adevărat, am început să facem glume despre asta. Când le-am povestit mamei și tatei, am făcut o pauză înainte de cuvântul „avansat”, încrucișând mâinile sub bărbie, fluturând din pleoape și afișând o expresie angelică prefăcută.

— Nu vă bateți joc de chestia asta, a ripostat tata. Bineînțeles că sunteți speciali. Nu v-am spus eu dintotdeauna chestia asta?

Brian i-a aruncat tatei o privire piezișă.

— Dacă suntem atât de speciali, a spus el încet, de ce nu... Cuvintele i s-au stins pe buze.

— Ce? a întrebat tata. Ce anume?

Brian clătinat din cap.

— Nimic.

***

La Emerson era o asistentă medicală, care ne-a chemat pe toți trei și ne-a făcut examene oftalmologice și ORL – primele din viața noastră. Mie mi-au ieșit testele cu brio.

— Ochi de vultur și urechi de elefant, a zis asistenta, în schimb, Lori s-a chinuit mult să citească optotipul. Asistenta a diagnosticat-o cu miopie gravă și i-a trimis mamei un bilet prin care o anunța că Lori avea nevoie de ochelari.

— Nici vorbă, a spus mama.

Nu era de acord cu purtarea ochelarilor. Dacă aveai vederea slabă, zicea mama, ochii tăi aveau nevoie de exercițiu pentru a deveni mai puternici. Așa cum vedea ea lucrurile, ochelarii erau ca niște proptele. Îi împiedicau pe oamenii cu ochi bolnavi să învețe să vadă lumea cu forțele proprii. A spus că oamenii au încercat să o convingă ani în șir să poarte ochelari, iar ea a refuzat să o facă. Dar asistenta a trimis un alt bilet, prin care o informa că Lori nu putea frecventa școala Emerson decât dacă purta ochelari și că școala era dispusă să-i plătească. Atunci mama a cedat.

Când ochelarii au fost gata, ne-am dus cu toții la optician. Lentilele erau atât de groase, încât făceau ca ochii lui Lori să pară mari și bulbucăți, ca ai peștilor. Ea își tot rotea capul în jur, în sus și-n jos.

— Care e problema? am întrebat-o.

În loc să-mi răspundă, Lori a ieșit în fugă. M-am dus după ea. Se oprise în parcare, privind copleșită copacii, casele și clădirile de birouri din spatele lor.

— Vezi copacul ăla de colo? a întrebat ea, arătând spre un smochin aflat la vreo treizeci de metri distanță.

Am dat din cap.

— Nu numai că pot să văd copacul ăla, dar pot să-i văd și frunzele, pe fiecare în parte.

S-a uitat la mine, triumfătoare.

— Tu poți să le vezi?

Am dat iarăși din cap. Ei nu i-a venit să mă creadă.

— Frunzele, pe fiecare în parte? Vreau să zic, nu doar crengile, ci fiecare frunzuliță?

Am dat a treia oară din cap. Lori m-a privit, apoi a izbucnit în plâns.

În drum spre casă, a continuat să se uite pentru prima oară la toate lucrurile astea, pe care nimeni altcineva nu se oprea să le remarce, pentru că oamenii le vedeau în fiecare zi. Citea tăblițele cu numele străzilor și panourile publicitare. Ne-a arătat graurii cocoțați pe firele de telefon. Am intrat într-o bancă, iar ea a privit tavanul boltit și ne-a descris modelul octogonal.

Când am ajuns acasă, Lori a insistat că ar trebui să-i încerc ochelarii. Aceștia urmau să-mi încețoșeze vederea la fel de mult pe cât o corectau pe a ei, susținea ea, și atunci voi vedea și eu lucrurile așa cum le văzuse ea de când se știa. Mi-am pus ochelarii, iar lumea s-a destrămat în contururi neclare, pătate. Am făcut câțiva pași și m-am izbit de măsuța de cafea. Atunci am înțeles de ce lui Lori nu-i plăcea să exploreze la fel de mult cum ne plăcea mie și lui Brian. Nu vedea.

Lori a convins-o și pe mama să-i încerce ochelarii. Mama și i-a pus pe nas, apoi s-a uitat de jur-împrejur prin cameră, clipind. Și-a examinat tăcută unul dintre propriile tablouri, apoi i-a înapoiat ochelarii lui Lori.

— Ai văzut mai bine? am întrebat-o.

— N-aș spune că mai bine, a răspuns mama. Aș spune „diferit”.

— Poate că ar trebui să-ți iei și tu o pereche, mamă.

— Mie îmi place foarte mult lumea așa cum o văd, a decretat ea.

Dar Lori era încântată să vadă lumea limpede. A început să deseneze și să picteze cu frenezie toate lucrurile minunate pe care le descoperea, de exemplu, modul în care fiecare țigla rotunjită de pe acoperișul școlii Emerson își proiecta propria umbră circulară pe țigla de dedesubt, și modul în care soarele picta în roz pânțelele norilor la asfințit, lăsându-le spinările îngrămădite să păstreze o nuanță purpurie.

La scurt timp după ce și-a primit ochelarii Lori a decis că vrea să fie artistă, la fel ca mama.

De îndată ce ne-am mutat, mama s-a abandonat carierei de pictoriță. A pus o pancartă mare în curtea din față, pe care pictase cu grijă, cu litere negre, conturate cu auriu: STUDIOUL DE ARTĂ R. M. WALLS. A transformat cele două încăperi din față în atelier și galerie și a început să folosească două dormitoare din spate drept depozit. În apropiere se afla un magazin cu articole pentru pictură, și, datorită moștenirii mamei, puteam să facem expediții regulate pentru cumpărături, aducând acasă suluri de pânză pe care tata le întindea și le prindea pe rame de lemn. De asemenea, cumpăram culori pe bază de ulei, acuarele, culori acrilice, ghips, rame pentru fixarea mătăsii, tuș indian, pensule și penițe de stilou, creioane de cărbune, creioane pastel, hârtie fină din deșeuri textile pentru desene pastel, ba chiar și un manechin de lemn cu articulații mobile pe care l-am botezat Edward și pe care, spunea mama, avea să-l folosească drept model cât timp eram noi la școală.

Mama a hotărât că, înainte de a se apuca serios de pictat ceva, avea nevoie de o colecție cuprinzătoare de referințe artistice. Și-a cumpărat duzini întregi de dosare cu foi mari, detașabile și o grămadă de teancuri de hârtie liniată. Fiecare subiect avea propriul dosar: câini, pisici, cai, animale de la fermă, animale din pădure, flori, fructe și legume, peisaje urbane, peisaje rurale, chipuri de bărbați, chipuri de femei, trupuri de bărbați, trupuri de femei și mâini-picioare-funduri-și-alte-părți-ale-trupului-amestecate. Am petrecut nenumărate ore frunzărind reviste vechi, căutând ilustrații interesante, și, când zăream una care ni se părea că ar putea fi un subiect demn de pictat, i-o arătam mamei. Ea cerceta poza timp de o secundă și își exprima acceptul sau refuzul. Dacă fotografia trecea de selecție, o decupam, o lipeam pe o bucată de hârtie liniată și întăream găurile din hârtie cu bucăți de adeziv, pentru ca pagina să nu zboare. După aceea, alegeam

dosarul adecvat, adăugam noua fotografie și închideam strâns inelele. Ca răsplată pentru că o ajutam cu colecția ei de referințe, mama ne preda tuturor lecții de artă.

Cu aceeași sârguință, s-a apucat și de scris. Și-a cumpărat mai multe mașini de scris – manuale și electrice – să aibă variante de rezervă dacă preferata ei se defecta. Le ținea în atelierul ei. N-a publicat niciodată nimic din ceea ce scrisese dar, din când în când, primea câte o scrisoare de refuz încurajatoare pe care o prindea de perete cu piuneze. Când veneam acasă de la școală, ea era de obicei în atelierul ei, lucrând. Dacă era liniște, picta sau studia potențialele subiecte. Dacă se auzeau pocnetele mașinii de scris, lucra la vreun roman sau poem, la vreo piesă de teatru, povestire sau la colecția ilustrată de vorbe de duh – cum ar fi „Viața e ca un castron cu cireșe, în care au fost aruncați și câțiva sămburi“ – intitulată „Filosofia de viață a lui R. M. Walls”.

***

Tata s-a înscris în sindicatul electricienilor locali. Phoenix era în plină ascensiune, iar el și-a găsit destul de repede o slujbă. Pleca de acasă dis-de-diminează, purtând o pălărie tare și galbenă și bocanci imenși cu bombeu de oțel, care-l făceau să arate cât se poate de bine. Datorită sindicatului, câștiga mai mulți bani decât văzuserăm noi vreodată. În ziua în care a luat primul salariu, a venit acasă și ne-a chemat pe toți în camera de zi. Ne-a spus că noi, copiii, ne uitaserăm jucăriile în curte.

— Nu, n-am făcut așa ceva, i-am zis.

— Ba eu cred că ați făcut, a ripostat el. Mergeți să vedeți.

Am alergat spre ușa de la intrare. Afară, în curte, așezate în șir, erau trei biciclete – una mare, roșie și două mai mici, o bicicletă albastră de băiat și una mov, de fată.

La început am crezut că le uitaseră acolo niște copii. Când Lori a sugerat că, evident, tata le cumpărase pentru noi, n-am crezut-o. Nu avuseserăm niciodată biciclete – am învățat să

mergem pe bicicletele altor copii – și nu-mi trecuse niciodată prin minte că, într-o bună zi, aș putea și eu să am una. Mai ales una nouă.

M-am întors, tata stătea în pragul ușii cu brațele încrucișate și cu un zâmbet șmecher pe față.

— Bicicletele astea nu sunt pentru noi, nu-i așa? l-am întrebat.

— Păi, sunt cam mici pentru mama voastră și pentru mine, a spus el.

Lori și Brian s-au urcat pe bicicletele lor și-au început să se plimbe de colo-colo pe trotuar. Eu mă uitam fix la a mea. Era mov, strălucitoare și avea șaua albă, în formă de banană, coșulețe de sârmă în lateral, ghidon de crom care se înălța falnic, ca niște coarne de tăuraș, și mânere de plastic alb, cu ciucuri mov și argintii. Tata a îngenuncheat lângă mine.

— Îți place? m-a întrebat.

Am dat din cap afirmativ.

— Știi, Căpriță de Munte, încă mă simt vinovat pentru că te-am obligat să-ți abandonezi colecția de pietre în Battle Mountain, mi-a spus. Dar trebuia să călătorim cu puține bagaje.

— Știu, i-am spus. Oricum, era mai mult decât un singur lucru.

— Nu sunt atât de sigur de asta, a spus tata. Fiecare blestemăție de obiect al acestui univers poate fi desfăcut în obiecte mai mici, ba chiar în atomi, ba chiar în protoni, așadar, teoretic vorbind, presupun că aveai dreptate. O colecție de obiecte ar trebui considerată un singur obiect. Din nefericire, teoria e teorie și practica e practică.

Ne duceam peste tot cu bicicletele. Uneori, agățam cărți de joc de furcă, iar acestea pocneau izbindu-se de lanț, când se întorceau roțile. Acum că Lori vedea bine, ea a devenit exploratorul nostru. Și-a procurat o hartă a orașului de la o benzinărie și plănuia traseele în avans. Treceam pe lângă Westward Ho Hotel, apoi pe Central Avenue, unde femei

indience cu fețe pătrate vindeau coliere cu mărgelile sau mocasini expuși pe sarape-uri¹⁹ în toate culorile curcubeului, pe care le întindeau pe trotuar. Pedalam până la Woolworth's, care era mai mare decât toate magazinele din Battle Mountain luate la un loc și jucam leapșa printre raioane până când ne dădea administratorul afară. Am găsit rachetele de tenis vechi, din lemn, ale bunicii Smith, și ne-am dus cu bicicletele până la Universitatea Phoenix, unde am încercat să jucăm tenis cu mingile pierdute, abandonate. Pedalam până în Centrul Civic, unde era o bibliotecă ai cărei angajați ne recunoșteau, dat fiind că ne duceam atât de des pe acolo. Ne ajutau să găsim cărți care credeau că o să ne placă, iar noi ne umpleam coșurile bicicletelor, apoi porneam spre casă, mergând chiar pe mijlocul trotuarului, de parcă tot orașul ar fi fost al nostru.

***

Pentru că mama și tata aveau acum atât de mulți bani, ne-am instalat propriul nostru telefon. Nu mai avuseserăm niciodată un telefon până atunci și, ori de câte ori suna, noi, copiii, ne îngrămădeam să ajungem la el. Cel care ajungea primul adopta un accent englezesc, cât se poate de îngâmfat.

— Aici reședința Walls, majordomul la telefon, cu ce vă pot ajuta?

Ceilalți râdeau în hohote.

De asemenea, într-un dulap de lemn aveam un pick-up mare, care fusese al bunicii. Puteai așeza pe el un teanc de discuri, iar când piesele de pe un disc se terminau, brațul acului se întindea automat, lăsându-l pe următorul să cadă cu un pocnet vesel. Mama și tata iubeau muzica, mai ales chestiile provocatoare care te făceau să te ridici și să dansezi, sau, cel puțin, să dai din cap și să bați ritmul cu piciorul.

---

¹⁹ Șaluri din lână groasă, asemănătoare unor pături, purtate mai ales în America Latină (n. Tr.).

Mama colinda tot timpul magazinele *second hand* și se întorcea cu albume vechi de polca, *negro-spirituals*, fanfare nemțești, opere italiene și cântece de *cowboy*. Cumpăra, de asemenea, pantofi cu toc la mâna a doua, pe care îi numea pantofii ei de dans. Incălța o pereche de pantofi, pune un teanc de discuri pe fonograf și dădea sonorul la maxim. Dacă tata era pe acolo, dansa cu ea; dacă nu, se mulțumea să danseze singură, valsând, bătăindu-se pe jazz sau ținând pe *Texas-two-step* dintr-o cameră în alta, iar casa se umplea cu vocea lui Mario Lanza, cu acel „umpă“ al tubelor sau cu un glas melancolic de *cowboy* care cânta „*The Streets of Laredo*“.

Mama și tata au cumpărat și o mașină de spălat electrică, pe care o țineam în curtea interioară. Era un tub de email alb, pe două picioare, iar noi îl umpleam cu apă de la furtunul din grădină. O paletă mare se răsucea înainte și înapoi, făcând întreaga mașină să danseze pe cimentul curții interioare. Nu avea cicluri de spălare, de aceea, așteptai să se murdărească apa, apoi treceai hainele prin storcător – două axe de cauciuc care se învârteau, instalate deasupra tubului și acționate de un motor. Pentru a dăți hainele, repetai procedura, dar fără să adaugi detergent, apoi lăsați apa să se scurgă în curte, ca să crească iarba.

În pofida aparatelor noastre casnice miraculoase, viața din Phoenix nu era toată numai un lux. Aveam o grămadă de gândaci, niște chestii mari și puternice cu aripi strălucitoare. La început erau numai câțiva, dar pentru că mama nu era o împătimită a curățeniei s-au înmulțit. După o vreme, armate întregi se perindau de-a lungul pereților, pe podele și pe dulapurile din bucătărie. În Battle Mountain, avuseserăm șopârle care mâncau muștele și pisici care mâncau șopârlele. Nu știam ce animal ar fi putut să mănânce gândaci, de aceea am propus să cumpărăm și noi spray pentru gândaci, așa cum făceau toți vecinii noștri, dar mama era împotriva războiului chimic. Era ca și cu fâșiile alea de hârtie de muște Shell No-Pest, a spus ea; în cele din urmă, ne otrăveam pe noi înșine.

Mama a hotărât că lupta directă, cu propriile mâini, era cea mai bună strategie. Am întreprins masacre de gândaci în bucătărie, noaptea, pentru că atunci își desfășurau toate forțele. Ne înarmam cu reviste făcute sul sau cu pantofi – chiar dacă aveam doar nouă ani, purtam deja 40 la pantofi, pe care Brian îi poreclise „ucigașii de gândaci” – și ne strecuram în bucătărie. Apoi mama aprindea lumina, iar noi începeam atacul. Nici măcar nu trebuia să țintești. Erau atât de mulți gândaci, încât dacă izbeai orice suprafață plană, făceai cu siguranță câteva victime.

Pe lângă asta, mai erau și termite. Am descoperit asta la câteva luni după ce ne-am mutat, când piciorul lui Lori a trecut pur și simplu prin podeaua de lemn din camera de zi. După ce a inspectat casa, tata a decis că infestarea cu termite era atât de gravă, încât nu aveam ce să facem în privința asta. Trebuia să trăim alături de aceste creaturi. Așa că am început să ocolim gaura din podeaua sufrageriei.

Dar lemnul era ros peste tot. Oriunde călcam pe scândurile moi care alcătuiau parchetul, se spărgea creând noi găuri.

— Al dracului să fiu dacă podeaua asta nu începe să arate ca o bucată de șvaițer, a zis tata într-o zi.

Mi-a spus să-i aduc cleștii de tăiat sârmă, un ciocan și câteva cuie pentru tablă. Și-a terminat berea, a tăiat cutia cu ajutorul cleștilor, a aplatizat-o cu ciocanul și a bătut-o în cuie deasupra găurii. Avea nevoie de mai multe cârpituri, a spus el, de aceea, trebuia să se ducă și să mai cumpere un pachet cu șase cutii de bere. După ce golea câte o cutie, o folosea pentru a mai repara o gaură. După aceea, ori de câte ori mai apărea vreun orificiu, scotea ciocanul, dădea pe gât o bere și cârpea parchetul.

***

Mulți dintre vecinii noștri de pe North Third Street erau cam ciudați. În apropiere locuia un clan de țigani într-o casă mare,

dărăpănată, a cărei verandă fusese acoperită cu placaj pentru mari spațiul. Ne furau întotdeauna lucrurile și odată, după ce dispăruse bățul de pogo al lui Brian, acesta a văzut-o pe una dintre țigăncile bătrâne bățându-se cu el pe trotuar. Țiganca a refuzat să-l înapoieze și atunci mama s-a certat rău cu căpetenia clanului, iar în ziua următoare am găsit pe pragul ușii de la intrare un pui cu gâtul tăiat. Era un fel de vrajă țigănească. Așa că mama a hotărât să combată magia prin magie – sau cel puțin așa a spus. A scos un ciolan de porc din oala cu fasole și s-a dus până la casa țiganilor, fluturându-l în aer. Oprindu-se pe trotuar, a ridicat osul în sus, ca pe un crucifix în timpul unei exorcizări, și a blestemat tot neamul țigănesc și casa lor, jurând că aceasta se va prăbuși cu ei toți înăuntru, iar măruntaiele pământului se vor deschide și-i vor înghiți pentru totdeauna dacă ne vor mai deranja vreodată. A doua zi de dimineață, bățul lui Brian pentru pogo era în curtea noastră din față.

Cartierul își avea și gașca de perversi. Cei mai mulți dintre ei erau bărbați neîngrijiiți, cocoșați, cu voci lingușitoare, care așteptau pe la colțurile străzilor și ne urmăreau până la școală, și de la școală până acasă, încercând să ne facă vânt atunci când ne cățăram pe câte un gard, oferindu-ne bomboane și mărunțiș ca să ne jucăm cu ei. Noi le spuneam că sunt psihopați și strigam la ei să ne lase în pace, dar eu îmi făceam griji că poate le rănesc sentimentele, pentru că nu mă puteam abține să nu mă întreb dacă nu cumva spuneau adevărul, dacă nu cumva își doreau doar să fie prieteni cu noi și atât.

Noaptea, mama și tata lăsau întotdeauna deschise ușa din față, ușa din spate și toate ferestrele. Dat fiind că nu aveam aer condiționat, ne-au expbcat ei, trebuia să lăsăm aerul să circule. Din când în când, mai intra în casă câte un vagabond sau un bețivan, crezând că era abandonată. Când ne trezeam dimineața, îl găseam pe om adormit în camera din față. De îndată ce îi trezeam, plecau târșâindu-și picioarele și cerându-

și scuze. Mama ne asigura întotdeauna că nu erau decât bețivi inofensivi.

Maureen, care avea patru ani și se temea îngrozitor de bau-bau, visa noapte de noapte că prin ușile deschise năvălesc intruși purtând măști de Halloween, să pună gheara pe noi. Într-o noapte, pe când aveam aproape zece ani, am fost trezită de cineva care își trecea mâinile peste părțile mele intime. La început, a fost derutant. Lori și cu mine dormeam în același pat, de aceea am crezut că poate se mișca în somn. Am împins somnoroasă mâna la o parte.

— Nu vreau decât să jucăm un joculeț, a spus o voce de bărbat.

Am recunoscut vocea. Îi aparținea unui tip neîngrijit, cu obrajii supti, care se tot învărtise în ultima vreme pe North Third Street. Încercase să ne conducă până acasă, după școală și îi dăruise lui Brian o revistă intitulată *Copiii de la o fermă*, cu fotografiile ale unor băieței și ale unor fetițe care nu purtau decât lenjerie intimă.

— Perversule! am strigat și l-am lovit cu piciorul peste mână.

Brian a intrat alergând în cameră, cu o secure pe care o ținea lângă pat, iar omul a țâșnit pe ușă afară. Tata nu era acasă în noaptea aceea, iar mama, când dormea, era ca și moartă. De aceea, eu și Brian am pornit singuri după bărbat. Când am ajuns pe trotuar, luminat de strălucirea roșiatică a felinarelor, dispărea după colț. L-am căutat prin tot cartierul, iar Brian a izbit toate tufișurile cu securea, dar nu l-am găsit. În timp ce ne întorceam spre casă, am bătut palma și am început să lovim cu pumnii în aer, de parcă am fi câștigat un meci de box. Am zis că fusese o Vânătoare de Perversi, care semăna cu Vânătoarea de Demoni, numai că, de data asta, dușmanul era real și periculos, nu era doar produsul imaginației mult prea active a unui copil.

În ziua următoare, după ce a venit tata acasă, iar noi i-am povestit ce se întâmplase, a spus că îl va ucide pe nenorocitul

ăla. Împreună cu mine și Brian, a pornit la o Vânătoare de Perverși și mai serioasă. Furioși, am cercetat străzile timp de mai multe ore, dar nu l-am mai găsit niciodată pe tip. I-am întrebat pe mama și pe tata dacă am putea închide ușile și ferestrele când ne duceam la culcare. Nici n-au vrut să ia în considerare asta. Aveam nevoie de aer curat, au spus ei, și era important să nu ne lăsăm pradă fricii.

Așadar, ferestrele au rămas deschise. Maureen a continuat să aibă coșmaruri cu bărbați care purtau măști de Halloween. Și, câteodată, când Brian și cu mine ne simțeam stresați, el înșfăca o macetă, iar eu o bătă de baseball, apoi plecam la Vânătoare de Perverși, eliberând străzile de ciudați care-i hărțuiau pe copii.

***

Mamei și tatei le plăcea să susțină o teorie cum că nu ar trebui să cedezi niciodată fricii, sau prejudecăților, sau celor cu mintea-ngustă, care încercau să le spună tuturor celorlalți ce se cuvine și ce nu. Trebuia să ignorăm oile alea cu creier întunecat, cum le numea tata. Într-o zi, mama ne-a însoțit la biblioteca Centrului Civic. Pentru că era înăbușitor de cald, a sugerat că am putea să ne bălăcim în fântâna arteziană din fața clădirii. Apa era mult prea puțină pentru a înota în ea, dar am bătut-o cu brațele, prefacându-ne că suntem crocodili, până când am atras un grup de oameni, care îi tot repetau mamei că înotul acolo era interzis.

— Vedeți-vă de treburile voastre, a ripostat mama.

Simțindu-mă oarecum stânjenită, am dat să mă urc pe marginea fântânii.

— Ignoră-i pe papă-lapte ăștia! mi-a spus mama și, pentru a sublinia faptul că nu dădea doi bani pe astfel de oameni sau pe părerile lor, s-a cățărat pe marginea fântânii și s-a aruncat și ea, improșcând apă în jur.

Pe mama nu o deranja niciodată dacă oamenii se întorceau

și se holbau la ea, nici chiar în biserică. Deși credea că maicile sunt niște acrituri și nu urma toate poruncile Bisericii – trata Cele Zece Porunci mai degrabă ca pe Cele Zece Sugestii – mama se considera o catolică devotată și ne ducea la slujbă aproape în fiecare duminică. St. Mary era cea mai mare și mai frumoasă biserică pe care o văzusem vreodată. Era construită din argilă de culoarea nisipului și avea două turnuri semețe, un vitraliu rotund uriaș și, în fața celor două uși principale, scări impozante, pline de porumbei. Celelalte mame se îmbrăcau frumos pentru slujbă, aveau un acoperământ de dantelă neagră pe cap și poșete verzi, roșii sau galbene cu cataramă, care se asortau cu pantofii. Mamei i se părea o dovadă de superficialitate să te îngrijezi în privința modului în care arăți. Susținea că Dumnezeu are aceeași părere, de aceea se ducea la biserică în haine rupte sau pătate de vopsele. Spiritul interior conta cu adevărat, nu înfățișarea exterioară, spunea ea, iar când venea momentul cântării imnurilor, își dezvăluia spiritul în fața întregii congregații, cântând cu o voce atât de puternică încât îi făcea pe oamenii așezați în fața noastră să se întoarcă și să se holbeze la ea.

Mersul la biserică era o experiență cu adevărat chinuitoare atunci când venea și tata. El fusese crescut în confesiunea baptistă, dar nu prea înghițea religia și nu credea în Dumnezeu. Avea încredere în știință și în rațiune, spunea el, nu în superstiții și în voodoo. Dar mama refuzase să aibă copii dacă tata n-ar fi fost acord să fie crescuți în confesiunea catolică și să vină și el la biserică în zilele de sărbătoare.

Tata stătea pe locul lui, spumegând, agitându-se și mușcându-și limba în timp pe preotul predica despre Isus care îl ridicase pe Lazăr din morți și despre enoriașii care primeau sfânta cuminecătură, dornici să mănânce și să bea trupul și sângele Domnului. În cele din urmă, când tata nu se mai putea abține, striga ceva ca să-l provoace pe preot, își striga punctul de vedere pe un ton prietenos:

— Alo, Padre! începea.

De obicei, preotul îl ignora și încerca să continue slujba, dar tata insista. Îl lua la bani mărunți pe preot despre imposibilitatea științifică a miracolelor, iar când preotul continua să-l ignore, se înfuria și începea să răcnească despre copiii din flori ai Papei Alexandru al VI-lea, sau despre hedonismul Papei Leon al X-lea, sau despre simonia Papei Nicolae al III-lea, sau despre crimele înfăptuite în numele Bisericii, în timpul Inchiziției Spaniole. Dar la ce te puteai aștepta, continua el, de la o Instituție condusă de bărbați celibatari care purtau rochii. În acel moment, ni se cerea să plecăm.

— Nu-ți face griji, Dumnezeu înțelege, zicea mama. Știe că tatăl tău e crucea pe care trebuie s-o ducem.

***

Viața la oraș era prea mult pentru tata.

— Încep să mă simt ca un șobolan captiv într-un labirint, îmi spunea el.

Ura modul atât de meticulos în care erau organizate toate lucrurile în Phoenix; fișe de pontaj, conturi bancare, facturi telefonice, aparate care pontau parcare, formulare pentru impozite, ceasuri deșteptătoare, ședințe ale Asociației de părinți și profesori, și persoane care făceau sondaje de opinie, care îți băteau la ușă și își băgau nasul în treburile tede. Îi ura pe toți oamenii care locuiau în case dotate cu aer condiționat, cu ferestrele în permanență închise, care conduceau mașini dotate cu aer condiționat, mergând la serviciu de la nouă dimineața până la cinci după-amiaza în birouri dotate cu aer condiționat, despre care el spunea că nu sunt nimic altceva decât niște închisori împopoțonate. Pur și simplu, imaginea acestor oameni ducându-se la lucru îl făcea să se simtă încolțit și iritabil. A început să se plângă că deveneam prea moi, prea dependenți de confort și că începeam să pierdem legătura cu ordinea naturală a lumii.

Tatei îi lipsea sălbăticia. Avea nevoie să hoinărească liber în natură și să locuiască printre animale neîmblânzite. Simțea că e bine pentru sufletul omului să fie înconjurat de ulii, coioți și șerpi. Așa i-a fost dat omului să trăiască, spunea el, în armonie cu natura, ca indienii, nu tentativa asta penibilă de stăpânii-lumii, care încercau să governeze întreaga afurisită de planetă, defrișând toate pădurile și ucigând toate făpturile pe care nu le puteai face să ți se gudure la picioare.

Într-o zi am auzit la radio că o femeie din suburbii a văzut o pumă în spatele casei și a chemat poliția, care a împușcat animalul. Tata s-a înfuriat atât de tare, că a spart un perete cu pumnul.

— Puma aia avea același drept la viață cum avea și cotoroanța aia bătrână și acră, a spus el. Nu poți ucide o ființă doar pentru că e sălbatică.

Tata a clocotit o bucată de vreme în suc propriu, sorbind încet dintr-o bere, apoi ne-a spus să ne urcăm cu toții în mașină.

— Unde mergem? l-am întrebat.

Nu mai fusesem nici măcar într-o singură expediție de când ne mutaserăm la Phoenix. Le duceam dorul.

— Vreau să vă demonstrez, a spus el, că niciun animal, oricât de mare și de sălbatic ar fi, nu este periculos atâta vreme cât știi ce faci.

Ne-am îngrămădit în mașină. Tata conducea sorbind încă o bere și bombănind despre puma aia nevinovată și despre javra aia căcăcioasă din suburbii. Ne-am oprit în fața grădinii zoologice. Niciunul dintre noi nu mai fusese vreodată la zoo și nu știam la ce să ne așteptăm. Lori a spus că grădinile zoologice ar trebui scoase în afara legii.

Mama, care o ținea pe Maureen într-o mână și blocul de desen sub celălalt braț, a explicat că aceste animale renunțaseră la libertate în favoarea siguranței. Ne-a mai spus că, atunci când le privea, ea se prefăcea că nu vede gratiile.

La intrare, tata ne-a cumpărat bilete, bombănind ceva

despre idioțenia de a plăti bani pentru a te uita la animale, apoi ne-a condus înainte pe alee. Cele mai multe cuști erau de fapt petice de pământ afânat, înconjurate de gratii de fier, cu gorile oropsite, urși neliniștiți, maimuțe irascibile sau gazele speriate ghemuite într-un colț. O grămadă de copii se distrau de minune, căscând gura, chicotind și aruncându-le alune animalelor, dar mie imaginea bietelor făpturi îmi pusese un nod în gât,

— M-am tot gândit să mă strecor încoace într-o noapte și să eliberez ființele astea, a spus tata.

— Pot să te ajut și eu? l-am întrebat.

Mi-a ciufulit părul.

— Noi doi, Căpriță de Munte, a zis el. Noi doi o să ne ducem la bun sfârșit operațiunea de eliberare a animalelor.

Ne-am oprit pe un pod. Sub el, într-un canal adânc, aligatorii stăteau întinși la soare pe pietrele care înconjurau un eleșteu.

— Cotoroața care a dat de puma aia nu înțelegea psihologia animalelor, a zis tata. Dacă le arăți că nu ți-e teamă, te lasă în pace.

Tata ne-a arătat cel mai mare și mai fioros aligator.

— Eu și nemernicul ăla hidos o să ne întrecem în priviri.

Tata s-a oprit pe pod, uitându-se încrunțat la aligator.

La început, aligatorul părea somnoros, dar după aceea a clipit și a ridicat privirea spre tata. Tata a continuat să se holbeze la el, cu ochii mijiți într-o privire dușmănoasă. După un minut, aligatorul a început să dea din sălbatic coadă, și-a întors privirea în altă parte și a alunecat în apă.

— Vezi, nu trebuie decât să-ți comunici poziția, a spus tata.

— Poate că se ducea oricum să facă o baie, a șoptit Brian.

— Ce vorbești? am întrebat eu. N-ai văzut cât de nervos a devenit ăla? Tata l-a determinat să facă asta.

L-am urmat pe tata până la cușca leilor, dar dormeau, așa că tata a hotărât că e mai bine să-i lăsăm în pace. Porcul furnicar era ocupat să devoreze furnici, iar tata a zis că nu e

bine să deranjezi animalele când mănâncă, prin urmare l-am lăsat în pace și ne-am continuat drumul până la cușca ghepardului, care era cât sufrageria noastră de mare și înconjurată de un gard de sârmă groasă. Ghepardul se plimba singuratic de colo-colo, iar mușchii umerilor i se reliefa la fiecare pas. Tata și-a încrucișat brațele la piept și l-a privit cu atenție.

— E un animal bun – cel mai rapid patruped de pe planetă, ne-a zis. Nu e fericit în blestemata asta de cușcă, dar s-a resemnat, nu mai e furios. Haideți să vedem dacă îi e foame.

Am mers cu tata până la micul magazin al grădinii zoologice. I-a spus vânzătoarei că avea o problemă medicală neobișnuită și nu putea consuma carne gătită, de aceea ar vrea să cumpere un hamburger crud.

— Da, cum să nu, a zis vânzătoarea.

I-a spus tatei că grădina zoologică nu permitea vânzarea cărnii crude pentru că oameni proști încercau să hrănească animalele.

— Mi-ar plăcea să hrănesc animalele cu curul ei gras, a bombănit tata.

Mi-a cumpărat o pungă de floricele și ne-am întors la cușca ghepardului. Tata s-a ghemuit lângă gardul de vizavi de ghepard. Animalul a venit mai aproape de gratii și s-a uitat la el curios. Tata l-a privit în continuare, dar nu dușmănos, cum se holbase la aligator. Ghepardul l-a privit la rândul său. În cele din urmă, s-a așezat. Tata a trecut peste gardul de sârmă și a îngenuncheat lângă cușca ghepardului. Acesta a rămas nemișcat, continuând să se uite la tata.

Tata și-a ridicat încet mâna dreaptă și a lipit-o de cușcă. Ghepardul s-a uitat la mâna tatei, dar nu s-a mișcat. Tata și-a trecut calm mâna printre gratii și-a pus-o pe gâtul ghepardului. Animalul și-a frecat fața de mâna lui, de parcă ar fi cerut să fie mângâiat. Tata l-a mângâiat energic, așa cum ai mângâia un câine de talie mare.

— Situația e sub control, a spus el, făcându-ne semn să

trecem și noi.

Ne-am strecurat pe sub gard și-am îngenuncheat în jurul tatei, în timp ce el mângâia ghepardul. Între timp, au început să se adune câțiva oameni. Unul dintre ei tot striga să ne întoarcem. L-am ignorat. Am îngenuncheat aproape de ghepard. Inima îmi bătea repede, dar nu eram speriată, doar emoționată. Simțeam respirația fierbinte a ghepardului venindu-mi în față. Se uita țintă la mine. Ochii lui de culoarea chihlimbarului erau blânzi, dar triști, de parcă ar fi știut că nu va mai revedea niciodată câmpiile Africii.

— Pot să-l mângâi, te rog? l-am întrebat pe tata.

Mi-a luat mâna și a călăuzit-o încet spre gâtul ghepardului. Era moale, dar totodată sârmoasă. Ghepardul și-a întors capul și și-a lipit botul umed de mâna mea. Apoi a scos limba mare și roz și mi-a lins mâna. Mi s-a tăiat respirația. Tata mi-a desfăcut mâna și mi-a ținut degetele răsfirate. Ghepardul mi-a lins palma și îi simțeam limba caldă și aspră, ca șmirghelul înmuiat în apă fierbinte. Mă gâdila.

— Cred că mă place, am zis.

— Așa e, a spus tata. Îi plac și sarea și untul care ți-au rămas pe mână de la floricele.

Între timp, în fața cuștii se adunase un grup de oameni, iar o femeie aproape disperată m-a înșfăcat de cămașă și a încercat să mă tragă peste gard.

— E în regulă, i-am spus. Tatăl meu face lucruri de genul ăsta tot timpul.

— Ar trebui să fie arestat, a zberat ea.

— Asta e, copii, a spus tata. Civili se revoltă. Ar fi mai bine să spălăm putina.

Am trecut peste gard. Când am privit în urmă, ghepardul ne urmări pe o latură a cuștii. Înainte să apucăm să ne croim drum prin mulțime, a apărut în fugă un bărbat solid într-o uniformă bleumarin. Se ținea de pușca și de bastonul de polițist pe care le avea agățate la curea, și asta îl făcea să arate de parcă ar fi alergat cu mâinile pe coapse. Răcnea ceva despre

regulamente și despre cum fuseseră sfâșiați niște idioți care intraseră în cuști, apoi ne-a spus că trebuie să plecăm imediat. L-a prins pe tata de umăr, dar tata l-a împins la o parte și a luat o poziție de luptă. Niște bărbați din mulțime i-au imobilizat tatei brațele, și mama l-a rugat pe tata să facă ce îi spusese gardianul.

Tata a dat din cap și și-a ridicat mâinile într-un gest împăciuitor. Ne-a condus prin mulțime, spre ieșire, chicotind și clătănând din cap pentru a ne lăsa pe noi, copiii, să înțelegem că proștii ăștia nu meritau timpul de care ar fi avut nevoie pentru a-i cafti zdravăn. Îi auzeam pe oamenii din jur șușotind despre bețivanul nebun și despre derbedeii lui de copii mici și murdari, dar cui îi păsa ce spuneau? Niciunul nu fusese lins pe mână de un ghepard.

***

Cam pe-atunci, tata și-a pierdut locul de muncă. Ne-a spus că n-aveam de ce să ne facem griji, pentru că Phoenix era atât de mare și se dezvolta atât de rapid, încât își putea găsi de lucru undeva unde să nu se spună minciuni despre el. Dar a fost concediat de a doua companie, apoi de a treia, apoi a fost dat afară din sindicatul electricienilor, și s-a întors la tot felul de slujbe ciudate și la munci de zilier. Toți banii moșteniți de mama de la bunica Smith se topiseră și iar ne duceam zilele de azi pe mâine.

Dar n-am flămânzit. O masă caldă la școală costa 25 de cenți, o sumă pe care, de obicei, ne-o puteam permite. Iar când n-am mai putut și i-am spus doamnei Ellis, profesoara mea din clasa a IV-a, că îmi uitasem banii, a spus că în dosare figura că cineva plătise deja pentru mine. Deși mi se părea o coincidență neverosimilă, n-am vrut să-mi forțez norocul punând prea multe întrebări despre identitatea persoanei respective. Am primit prânzul cald. Uneori, era singura mea masă din zi, dar era în regulă, mă descurcam de minune cu o

singură masă.

Într-o după amiază, când eu și Brian am venit acasă și-am găsit frigiderul gol, am ieșit pe aleea din spatele casei, căutând sticle pe care să le reciclăm. Mai jos, pe alee, era un spațiu de aprovizionare pentru un depozit. În parcare era și un container de gunoi mare și verde. Fără să ne vadă nimeni, am ridicat capacul containerului, ne-am cățărat deasupra și am plonjat înăuntru, căutând sticle. Mi-era teamă că s-ar putea să fie plin de gunoaie scârboase. În loc de asta, am descoperit o comoară neașteptată: cutii de carton pline cu ciocolată neambalată. Unele bucăți erau albicioase și păreau uscate, iar altele erau acoperite cu un mucegai misterios și verde, dar cele mai multe erau în regulă. Am mâncat ca porcii ciocolată, și de atunci, ori de câte ori mama era prea ocupată ca să pregătească cina sau ni se termina mâncarea, ne întorceam la container să vedem dacă nu cumva ne mai aștepta niște ciocolată. Din când în când, mai găseam câte ceva.

***

Dintr-un motiv inexplicabil, nu erau copii de vârsta lui Maureen pe North Third Street. Era prea mică să hoinărească împreună cu mine și cu Brian, și de aceea își petrecea cea mai mare parte a timpului plimbându-se încolo și înapoi pe tricicleta ei roșie și jucându-se cu prieteni imaginari. Toți aveau nume și vorbea cu ei ore în șir. Râdeau împreună, purtau conversații elaborate, ba chiar se și certau. Într-o zi, a venit acasă plângând, și când am întrebat-o de ce plângea, mi-a povestit că se certase cu Suzie Q., una dintre prietenele ei imaginare.

Maureen era cu cinci ani mai mică decât Brian, și mama era de părere că, dacă nu avea aliați de vârsta ei în familie, merita măcar un tratament special. A hotărât să o înscrie pe Maureen la grădiniță, dar nu voia ca fiica ei cea mai mică să se îmbrace cu hainele la mâna a doua pe care le purtam noi, ceilalți. De

aceea, ne-a anunțat ea, o să mergem să furăm din magazine.

— Asta nu e un păcat? am întrebat-o eu pe mama.

— Nu chiar, a răspuns ea. Dumnezeu nu se supără dacă încâlci puțin regulile, când ai un motiv bine întemeiat. E ca omuciderea în legitimă apărare. Asta va fi șterpeleală în legitimă apărare.

Planul mamei era ca ea și Maureen să intre cu un teanc de haine în cabina de probă a unui magazin. După ce ieșeau, mama urma să-i spună vânzătoarei că nu-i plăcea nicio rochie. În acel moment, eu, Lori și Brian urma să stărnim un scandal pentru a-i distrage acesteia atenția, iar mama va ascunde o rochiță sub un pardesiu pe care îl va ține pe braț.

Am făcut rost de trei sau patru rochii drăguțe pentru Maureen, dar într-una din incursiuni, în timp ce eu și Brian ne prefăceam că ne dăm pumni în gură, iar mama era pe cale să-și strecoare o rochiță sub pardesiu, vânzătoarea s-a întors spre mama și a întrebat-o dacă avea de gând să cumpere rochia pe care o ținea în mână. Mama nu a avut de ales, a trebuit s-o plătească.

— Paisprezece dolari pentru o rochiță, a spus ea în timp ce ieșeam din magazin. E hoție la drumul mare!

Tata a conceput un mod ingenios de a face rost de niște bani în plus. S-a gândit că, atunci când retrăgeai o sumă din cont prin ghișeul pentru șoferi al băncii, era nevoie de câteva minute pentru ca tranzacția să fie înregistrată în computer. Așa că, urma să-și deschidă un cont bancar, iar peste aproximativ o săptămână, să scoată toți banii de la un ghișeu din bancă, în timp ce mama va retrage aceeași sumă de la ghișeul pentru șoferi. Lori a zis că asta suna de-a dreptul ca o escrocherie, dar tata a spus că nu făcea decât să-i întrecă în inteligență pe proprietarii îmbuibați de bănci, care îl înșelau pe omul de rând stabilind niște dobânzi de-a dreptul jecmănitore.

— Afișați expresii inocente, ne-a spus mama prima oară când l-a lăsat pe tata să coboare din mașină în fața băncii.

— Și nu vom ajunge la o casă de corecție dacă suntem prinși? am întrebat.

Mama m-a asigurat că totul era perfect legal.

— Oamenii extrag tot timpul mai mulți bani decât au în cont, a spus ea. Dacă vom fi prinși, nu vom plăti decât o amendă pentru că avem un cont iară acoperire.

Ne-a explicat că era ca și cum am fi solicitat un împrumut bancar, dar fără să ne complicăm cu toată hârțogăraia aia. Dar, în timp ce ne apropiam cu mașina de geamul casierului, mama arăta nervoasă și chicotea emoționată când a introdus formularul de retragere a banilor prin fereastra blindată. Am presupus că savura plăcerea de a lua bani de la bogați.

După ce femeia dinăuntru ne-a dat banii, mama a ocolit banca, ajungând în față. După un minut, tata a ieșit agale. A urcat pe locul din față lângă mama, s-a întors spre noi și, cu un rânjel diabolic, ne-a arătat un teanc de bancnote răsfirându-le cu degetul mare.

***

Motivul pentru care tata nu reușea nicicum să obțină o slujbă stabilă – după cum încerca el să ne convingă – consta în corupția sindicatului electricienilor din Phoenix. Acesta era condus de Mafie, spunea el, care controla toate proiectele de construcții din oraș, de aceea, ca să facă rost de o slujbă decentă, trebuia mai întâi să alunge crima organizată din oraș. Acest lucru necesita o investigație subterană amănunțită, iar locul cel mai bun pentru a acumula informații erau barurile deținute de mafioți. De aceea, tata a ajuns să-și petreacă cea mai mare parte a timpului în astfel de spelunci.

Mama dădea ochii peste cap ori de câte ori pomenea tata despre investigația lui. Am început și eu să am îndoieli vizavi de lucrurile pe care le făcea. Venea acasă într-o stare de beție atât de furibundă, încât de obicei mama se ascundea, în timp ce noi, copiii, încercam să-l liniștim. Spărgea geamuri, făcea

zob vase și mobilă până când își descărca toată furia; apoi se uita în jur la dezastrul pe care îl făcuse și la noi, care stăteam adunați în jurul lui. După ce își dădea seama ce făcuse, își lăsa capul în jos, extenuat și rușinat. Apoi cădea în genunchi și se prăbușea cu fața în jos pe podea.

După ce tata se prăbușea, eu încercam să fac puțină ordine în jur, dar mama mă oprea întotdeauna. Citise tot felul de cărți despre cum să te comporti cu un alcoolic, și toate spuneau că bețivii nu-și aminteau ieșirile violente, de aceea, dacă făceai curat în urma lor, credeau că nu s-a întâmplat nimic.

— Tatăl tău trebuie să vadă mizeria pe care o face în viețile noastre, susținea mama.

Dar când se trezea, tata se purta de parcă dezastrul nu ar fi existat și nimeni nu îndrăznește să vorbească despre asta cu el. Așadar, trebuia să ne obișnuim să pășim peste mobilierul distrus și cioburile de sticlă.

Mama ne învățase să-i furăm tatei toți banii din buzunar când era beat. Ne pricepeam destul de bine la treaba asta. Odată, după ce îl întorsesem pe tata și-i scosesem din buzunar un pumn de mărunțiș, i-am desfăcut degetele de pe sticla pe care o ținea în mână. Era aproape goală. M-am uitat la lichidul de culoare chihlimbarie. Mama nu se atingea niciodată de așa ceva și m-am întrebat de ce tatei i se pare atât de irezistibilă. Am destupat sticla și i-am adulmecat conținutul. Mirosul înfiorător mi-a înțepat nările, dar după ce mi-am făcut curaj am luat o înghițitură. Avea un gust îngrozitor, dens, cu iz de fum, și ardea atât de tare încât mă ustura limba. Am alergat la baie, am scuipat și mi-am clătit gura.

— Tocmai am luat o înghițitură de băutură, i-am spus lui Brian. E cea mai oribilă chestie pe care am gustat-o în viața mea.

Brian mi-a smuls sticla din mână. A golit-o în chiuveta din bucătărie, apoi m-a dus până afară, la șopron, și a deschis un cufăr de lemn pe al cărui capac scria JUCĂRII. Era era plin cu sticle goale. De fiecare dată când tata leșina, mi-a povestit

Brian, îi lua din mână sticla din care băuse, o golea și o ascundea în cufăr. Aștepta până când aduna zece sau douăsprezece, apoi le ducea la un coș de gunoi aflat la câteva case depărtare pentru că tata s-ar fi înfuriat dacă ar fi văzut sticlele goale.

***

— Am o presimțire bună în privința acestui Crăciun, ne-a mărturisit mama la începutul lui decembrie.

Lori a ținut să-i spună că ultimele luni nu fuseseră prea bune.

— Tocmai, a zis mama. Este calea prin care Dumnezeu alege să ne spună că ar fi cazul să ne asumăm responsabilitatea în privința propriului nostru destin. Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri.

Avea o presimțire atât de bună încât a hotărât ca, în acel an, să sărbătorim Crăciunul chiar în ziua de Crăciun, și nu cu o săptămână mai târziu.

Mama era un cumpărător profesionist din magazine la mâna a doua. Citea etichetele hainelor și întorcea farfuriile și vasele, să cerceteze marcajul de pe spate. Nu se jena să-i spună vânzătoarei că o rochie evaluată la 25 de cenți valora doar cinci, și de obicei o și obținea la prețul respectiv. Ne-a dus la un tur de cumpărături în săptămânile dinaintea Crăciunului, dându-i fiecăruia dintre noi un dolar pe care să-l cheltuim pe cadouri. I-am cumpărat mamei o vază mică de sticlă roșie, tatei o scrumieră de onix, lui Brian o colecție de machete de mașini, o carte despre elfi pentru Lori și, pentru Maureen, un tigru de pluș căruia îi atârna o ureche, dar pe care mama m-a ajutat să o cos la loc.

În dimineața de Crăciun, am mers cu mama la o benzinărie unde se vindeau brazi. A ales un copac Douglas²⁰, înalt, închis

---

²⁰ Varietate de pin, specific Americii de Nord. Se numește astfel după David

la culoare, dar puțin uscat.

— Acest biet copac nu se va vinde până deseară și are nevoie de cineva care să-l iubească, i-a spus vânzătorului, oferindu-i trei dolari.

Omul s-a uitat la copac, apoi la mama, apoi ne-a privit pe noi, copiii. Rochia mea avea mai mulți nasturi lipsă. În tricoul lui Maureen se întrezăreau câteva găuri.

— Doamnă, prețul lui a fost redus la un dolar, a spus.

Am cărat copacul până acasă și l-am împodobit cu ornamentele vechi și elegante ale bunicii: globuri colorate, potârniche delicate din sticlă și lumini cu tuburi lungi pline cu apă care făcea bule. Abia așteptam să îmi desfac cadourile, dar mama a insistat să sărbătorim Crăciunul după tradiția catolică și să ne oferim darurile de-abia după ce participam la slujba de la miezul nopții. Tata, care știa că toate cârciumile și magazinele de băuturi vor fi închise de Crăciun, se aprovizionase din belșug în avans. Își desfăcuse prima cutie de Budweiser cu mult înainte de micul dejun, iar când s-a apropiat ora liturghiei – miezul nopții – îi era greu să se ridice în picioare.

Am sugerat că, măcar de această dată, poate că ar fi mai bine ca mama să îl scutească pe tata de participarea la liturghie, dar ea a spus că o vizită în casa Domnului, chiar și pentru un scurt salut, era cu atât med importantă în astfel de momente, așa că tata s-a împleticit și s-a clătinat până la biserică, împreună cu noi. În timpul predicii, preotul a vorbit despre miracolul Imaculatei Concepții și despre nașterea lui Cristos din Fecioara Maria.

— Fecioară pe dracu'! a strigat tata. Maria a fost o puștoaică evreică drăgălașă care a rămas cu burta la gură!

Slujba s-a întrerupt brusc. Toată lumea se holba la noi. Membrii corului s-au întors la unison și au încremenit, cu gurile deschise. Chiar și preotul rămăsese iară replică.

Pe chipul tatei a apărut un rânjet mulțumit.

— Iar Isus Cristos este cel mai iubit copil din flori de pe lumea asta!

Am fost escortați afară. În drum spre casă, tata și-a petrecut brațul în jurul umerilor mei, căutând sprijin.

— Fetița mea, dacă prietenul tău îți ajunge vreodată în chiloți și te pomenești că ai căzut pe bec, jură-te că a fost Concepție Imaculată și începe să trâncănești despre miracole, m-a sfătuit el. Apoi, tot ce trebuie să faci e să plimbi cutiuța cu donații în fiecare duminică.

Nu îl suportam pe tata când vorbea așa și am încercat să mă îndepărtez de el, dar m-a îmbrățișat și mai strâns.

După ce am ajuns acasă, am încercat să-l liniștim. Mama i-a dat unul dintre cadourile cumpărate pentru el, o brichetă de alamă din anii '20, în formă de terrier scoțian. Tata a aprins-o de câteva ori, legănându-se înainte și înapoi; după aceea, a ridicat-o în lumină și a examinat-o.

— Hai să luminăm cu adevărat această zi de Crăciun, a spus tata și a azvârlit cu bricheta aprinsă în bradul Douglas.

Acele uscate s-au aprins imediat. Flăcările au țâșnit de jur împrejurul crengilor, pocnind. Ornamentele de Crăciun au explodat din cauza căldurii.

Timp de câteva momente, am fost prea surprinși pentru a putea face ceva. Apoi mama a strigat să aducem pături și apă. Am reușit să stingem focul, dar numai după ce am dărâmat copacul, spărgând majoritatea podoabelor și distrugând toate cadourile. În tot acest timp, tata a stat pe canapea, râzând și spunându-i mamei că îi făcuse o favoare, pentru că brazii erau simboluri păgâne de adorație.

După ce s-a stins incendiul, și copacul ars, îmbibat cu apă zăcea pe podea, arzând înăbușit, am rămas cu toții acolo, tăcuți. Niciunul dintre noi nu a încercat să îl strângă pe tata de gât sau măcar să-i reproșeze că distrusese Crăciunul pe care toată familia îl planificase timp de câteva săptămâni – Crăciunul care ar fi trebuit să fie cel mai frumos din câte

avuseserăm. Când tata o lua razna, fiecare dintre noi avea propria metodă de a trece peste asta – am facut-o și în acea noapte.

***

În acea primăvară am împlinit zece ani, dar zilele de naștere nu erau mare lucru în casa noastră. Uneori, mama înfigea câteva lumânări într-o înghețată și cântam cu toții „Mulți ani trăiască”. Alteori, mama și tata ne cumpărau vreun cadouș – o revistă cu benzi desenate, o pereche de pantofi sau un set de lenjerie intimă –, dar alteori uitau de zilele noastre de naștere, pur și simplu.

De aceea, am fost surprinsă când, în ziua în care am împlinit zece ani, tata m-a chemat până afară, în curtea din spate, și m-a întrebat ce îmi doream cel mai mult și mai mult.

— E o ocazie specială, pentru că de-acum încolo vârsta ta se va scrie cu două cifre, a spus el. Crești al dracului de repede, Căpriță de Munte. În scurt timp, vei fi pe cont propriu, și dacă există vreun lucru pe care să-l mai pot face pentru tine acum, înainte să pleci, asta este ocazia.

Știam că tata nu vorbește despre cumpărarea vreunui cadou extravagant, cum ar fi un ponei sau o casă pentru păpuși. Mă întreba ce putea face el, acum, că eram aproape o adultă, pentru a-mi face ultimii ani de copilărie așa cum sperasem să fie. Există un singur lucru pe care mi-l doream cu adevărat, un lucru despre care știam că ne va schimba viețile, dar mi-era teamă să-l cer. Doar gândul că voi rosti cu voce tare acele cuvinte mă intimidă.

Tata mi-a observat ezitarea. A îngenuncheat, ca să mă privească în ochi.

— Despre ce e vorba? a întrebat el. Cere direct.

— E ceva important.

— Cere-l, păpușă, pur și simplu.

— Mi-e teamă.

— Știi că dacă va fi omenește posibil îți voi face rost de el. Iar dacă nu va fi omenește posibil, voi muri încercând.

Am ridicat privirea spre rotocoalele subțiri ale norilor, sus pe cerul albastru al Arizonei. Cu privirea ațintită spre norii îndepărtați, am tras aer în piept și am zis:

— Crezi că ai putea să te lași de băutură?

Tata nu a scos nicio vorbă. Rămăsese cu capul plecat, fixând cimentul, iar când s-a întors spre mine, figura lui avea o expresie rănită, ca a unui câine bătut.

— Cu siguranță că ți-e cumplit de rușine de tatăl tău, a zis.

— Nu, am spus eu repede. Dar cred că mama ar fi mai fericită. În plus, am putea pune niște bani deoparte.

— Nu trebuie să-mi dai explicații, a zis tata.

Vocea lui nu mai era decât o șoaptă. S-a ridicat în picioare și s-a așezat sub portocali. L-am urmat și m-am așezat lângă el. Voiam să-l iau de mână, dar până să fac asta, a spus:

— Dacă nu te superi, scumpa mea, aș vrea să stau puțin singur o vreme.

***

A doua zi dimineața, tata mi-a spus că timp de câteva zile o să stea la el în dormitor. Voia ca noi, copiii, să ne ținem departe de el, să stăm toată ziua pe-afară și să ne jucăm. În prima zi totul a mers bine. Când mă întorceam de la școală a doua zi, am auzit un geamăt cumplit venind dinspre dormitor.

— Tată? am strigat.

N-a venit niciun răspuns. Am deschis ușa.

Tata era legat de pat cu frânghiile și curele. Nu știu dacă făcuse asta de unul singur sau dacă îl ajutase mama, dar acum se zbătea, se agita în legături și trăgea de ele, răcnind „Nu!”, „Gata!” și „Dumnezeule!” Avea chipul cenușiu și transpirația îi șiroia. L-am strigat din nou, dar nu m-a văzut și nu m-a auzit. Am intrat în bucătărie și am umplut cu apă o carafa de limonadă. M-am așezat lângă ușa tatei, punând

vasul cu apă lângă mine, pentru cazul în care i se făcea sete. Mama m-a văzut și mi-a spus să ies afară și să mă joc. I-am spus că voiam să-l ajut pe tata. Ea a zis că nu aveam ce face în privința asta, dar am rămas oricum lângă ușă.

Criza tatei a durat mai multe zile. Când mă întorceam acasă de la școală, aduceam vasul cu apă, îmi reluam locul de lângă ușă și așteptam acolo până la ora culcării. Brian și Maureen se jucau pe afară, iar Lori se retrăgea în colțul cel mai îndepărtat al casei. Mama picta în atelierul ei. Nimeni nu vorbea prea mult despre ce se întâmpla. Într-o seară, în timp ce luam masa, tata a scos un urlat mai îngrozitor decât de obicei. M-am uitat la mama, care mesteca în supă, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Fă ceva! am țipat la ea. Trebuie să faci ceva, să-l ajuți pe tata!

— Tatăl tău nu se poate ajuta decât singur, a spus mama. Numai el știe cum să se lupte cu propriii lui demoni.

Săptămâna următoare, delirul tatei a încetat și ne-a chemat în dormitor, să vorbim cu el. Se sprijinea de o pernă, era mai palid și mai slab ca niciodată. A luat vasul cu apă pe care i l-am oferit. Măinile îi tremurau atât de tare, încât abia a reușit să-l țină, iar apa îi picura de pe bărbie în timp ce sorbea.

Câteva zile mai târziu, tata a reușit să facă o plimbare prin casă, dar nu avea poftă de mâncare și mâinile continuau să-i tremure. I-am spus mamei că poate făcusem o greșeală cumplită, dar mama a zis că uneori trebuie să-ți fie mai rău pentru ca după aceea să-ți fie mai bine. După alte câteva zile, tata părea aproape normal, numai că devenise nesigur de sine, ba chiar timid, într-un fel. Ne zâmbea foarte mult nouă, copiilor, și ne strângea de umeri, iar uneori se sprijinea de noi, ca să stea drept.

— Mă întreb cum va fi viața de acum încolo, i-am mărturisit lui Lori.

— Ca și până acum, a zis ea. A mai încercat să se lase, dar niciodată n-a reușit.

- De data asta, o va face, am spus eu.
- De unde știi?
- E cadoul pentru ziua mea.

***

Tata a petrecut vara în convalescență. Zile în șir a stat sub portocali, citind. Pe la începutul toamnei, își recuperase o bună parte din forța fizică. Pentru a-și sărbători noua viață de abstinent și pentru a crea o distanță între sine și rătăcirile de alcoolice, a hotărât că familia Walls va face o excursie lungă, cu cortul, la Marele Canion. Vom evita pădurarii și vom găsi o peșteră pe undeva, de-a lungul râului. Vom înota, vom pescui și vom găti prada la foc, în aer liber. Mama și Lori puteau să picteze, iar eu, tata și Brian puteam să ne cățărăm pe stânci și să examinăm straturile geologice ale canionului. Va fi ca în vremurile de altădată. Noi, copiii, nu eram obligați să mergem la școală, susținea el. El și mama ne puteau instrui mai bine decât oricare dintre profesorii ăia cu creieri plini de rahat.

— Iar tu, Căpriță de Munte, poți să-ți faci o colecție de pietre cum nu s-a mai văzut, mi-a spus tata.

Ideea li s-a părut minunată tuturor. Eu și Brian am fost atât de entuziasmați încât am început să țopăim chiar acolo, pe podeaua din sufragerie. Am pus în bagaje alimente, tacâmuri, undițe, pătura de culoarea lavandei pe care Maureen o lua peste tot după ea, șevaletul mamei, pânze, pensule și culori. Ce nu a încăput în portbagajul mașinii, am legat deasupra. De asemenea, am luat cu noi arcul elegant cu săgeți al mamei, făcut din lemn furniruit de pomi fructiferi, pentru că tata zicea că nu se știe ce vânat am putea găsi prin cotloanele canionului. Ne-a promis mie și lui Brian că, la întoarcere, o să ajungem să mânuim arcul și săgețile ca doi copii de indieni pur-sânge. Dacă ne vom întoarce vreodată. La dracu', am putea rămâne să locuim în Marele Canion pentru totdeauna.

Am pornit a doua zi, dimineața devreme. Odată ce am ajuns

la nord de Phoenix, după ce-am trecut de zonele rezidențiale ale suburbiilor, traficul s-a fluidizat, iar tata a început să conducă din ce în ce mai repede.

— Nu există o senzație mai bună decât aceea că ești pe drum, a spus el.

Acum eram în deșert și stâlpii de telefon treceau rapid pe lângă noi.

— Hei, Căpriță de Munte, a strigat el. Cât de repede crezi că pot face să meargă mașina asta?

— Mai repede decât viteza luminii! am răspuns eu.

M-am aplecat peste locul din față și am urmărit acul vitezometrului urcând. Mergeam cu 145 kilometri pe oră.

— O să vezi acul ăla cum se duce până la capăt, la marginea cadranelui, a zis tata.

I-am văzut piciorul mișcându-se când a călcat accelerația. Lăsaserăm geamurile deschise, iar hărțile, hârtia pentru pictat și scrumul de țigară au început să se învârtă în jurul capetelor noastre. Acul vitezometrului a trecut de 160 de kilometri, ultimul număr de pe cadran, și a ajuns în spațiul gol de dincolo de acesta. Mașina a început să se cutremure, dar tata nu a ridicat piciorul de pe accelerație.

Mama și-a acoperit capul cu brațele și i-a cerut tatei să încetinească, dar asta nu l-a făcut decât să apese și mai mult pe accelerație.

Brusc, sub mașină s-a auzit un zgomot ca un clămpănit. M-am uitat în urmă, să mă asigur că nu căzuse vreo bucată importantă din mașină, și am observat un con de fum cenușiu în urma noastră. Chiar atunci, un abur alb, mirosind a fier a început să iasă din capotă, trecând pe lângă ferestre. Tremurul s-a accentuat și mașina a început să încetinească scoțând un zgomot teribil, ca o tuse, sau ca un tropăit. În scurt timp, abia se țâra. Apoi motorul a murit pur și simplu. Am mai alunecat câțiva metri în liniște, înainte ca mașina să se oprească de tot.

— Ai comis-o și pe-asta, a spus mama.

Noi, copiii, împreună cu tata am coborât și am început să

împingem nașina pe marginea drumului, în timp ce mama stătea la volan. I-am urmărit pe el și pe Brian studiind motorul care fumega, plin de unsoare, și vorbind despre părțile componente. Apoi m-am dus în mașină, lângă mama, Lori și Maureen.

Lori mi-a aruncat o privire dezgustată, de parcă era vina mea că se stricase mașina.

— De ce-l încurajezi de fiecare dată? m-a întrebat ea.

— Nu-ți face griji, am spus eu. Tata o s-o repare.

Am rămas acolo o bună bucată de vreme. Vedeam ulii dându-ne târcoale în depărtare, și mi-am amintit de nerecunoscătorul ăla de Buster. Poate că ar fi trebuit să-i acord puțină încredere. Cu aripa lui rănită și după o viață întreagă în care mâncase doar mortăciuni, probabil că nu prea avea motive să fie recunoscător. Prea multe încercări pot înrăi pe oricine.

În cele din urmă, tata a închis capota.

— O poți repara, nu-i așa? l-am întrebat.

— Bineînțeles, a spus el. Dacă așa avea sculele necesare.

Trebuia să amânăm pentru un timp expediția până în Marele Canion, ne-a spus. Prioritatea era acum să ne întoarcem în Phoenix, ca să facă rost de sculele necesare.

— Cum? a întrebat Lori.

— Autostopul ar fi o opțiune, a zis tata. Dar s-ar putea să fie greu de găsit o mașină care să fie îndeajuns de încăpătoare pentru a putea transporta patru copii și doi adulți. Dar, dat fiind că toți eram atât de atletici și niciunul dintre noi nu era un plângăcios, drumul pe jos până acasă nu era o problemă.

— Sunt aproape 130 de kilometri, a protestat Lori.

— Așa e, a spus tata.

Dacă parcurgeam cinci kilometri pe oră, timp de opt ore pe zi, puteam ajunge în trei zile. Trebuia să abandonăm toate lucrurile, în afară de pătura mov a lui Maureen și argintăria. Asta includea și arcul cu săgeți al mamei. Pentru că mama ținea la acel arc cu săgeți, care îi fusese dăruit de către Tatăl

ei, eu și Brian l-am ascuns într-un șanț pentru irigații. Urma să ne întoarcem și să-l recuperăm ceva mai târziu.

Tata o ducea pe Maureen. Pentru a ne ridica moralul, a început să strige „un, doi, trei, patru”, dar mama și Lori au refuzat să mărșăluiască în ritmul lui. În cele din urmă, tata a renunțat și s-a lăsat liniștea, tulburată doar de pașii care scârțâiau pe nisip și pe pietre, și de vântul care biciuia deșertul. După ce am mers o veșnicie, am ajuns la un panou publicitar pentru un motel pe lângă care trecuserăm doar cu un minut sau așa ceva înainte ca mașina să se defecteze. Din când în când, mai trecea șuierând câte o mașină și tata făcea semn cu mâna, dar niciuna nu oprea. Pe la ora prânzului, un Buick mare, albastru, cu bare de protecție strălucitoare de crom a încetinit și a tras pe dreapta lângă noi. O doamnă cu o coafură elegantă a coborât geamul.

— Săracii de voi, a exclamat ea. Sunteți în regulă?

Ne-a întrebat unde ne ducem și când i-am spus că mergem la Phoenix, s-a oferit să ne ducă până acolo. Aerul condiționat din Buick era atât de rece că mi s-a făcut pielea de găină pe brațe și picioare. Doamna ne-a spus mie și lui Lori să împărțim sticle de Coca Cola și sendvișuri dintr-un mic frigider aflat în spațiul pentru picioare. Tata a zis că nu-i e foame.

Doamna ne-a povestit cum fiica ei venea din direcția opusă pe șosea, ne văzuse, și după ce ajunsese acasă, îi povestise despre săraca familie care mergea pe jos, pe marginea drumului.

— Iar eu i-am spus fiicei mele: „Cum, nu pot să-i las pe săracii oameni așa.” I-am zis fiicei mele: „Săracii copii, cu siguranță că sunt morți de sete, săracii de ei.”

— Nu suntem săraci, i-am zis eu.

Folosise cuvântul ăsta de prea multe ori.

— Bineînțeles că nu sunteți, a răspuns de îndată doamna. N-am spus-o în sensul ăla.

Dar mi-am dat seama că o făcuse. Doamna a amuțit, și, în ultima parte a călătoriei, niciunul dintre noi n-a vorbit prea

mult. De îndată ce ne-a lăsat în fața casei, tata a dispărut. L-am așteptat afară pe scări până târziu, dar nu a venit.

***

Trei zile mai târziu, în timp ce eu și Lori stăteam așezate la pianina bunicii, încercând să ne învățăm una pe alta să cântăm, am auzit pași grei și inegali la ușa din față. Ne-am întors și l-am văzut pe tata. S-a împiedicat de măsuța de cafea și a căzut. Când am încercat să-l ajutăm să se ridice, ne-a înjurat și s-a clătinat, agitând pumnul în aer. Voia să știe unde e nenorocita și blestemata aia de mamă a noastră și s-a înfuriat atât de tare pentru că nu i-am spus, că a ridicat peste cap dulapul cu porțelanurile bunicii, trântindu-l și făcându-le țândări pe toate. Brian a intrat în fugă în încăpere. A încercat să-l prindă pe tata de picior, dar a fost expedit cu un șut.

Apoi, tata a smucit sertarul cu argintărie și a împrăștiat furculițele, lingurile și cuțitele prin toată camera și, după aceea, a ridicat un scaun și l-a făcut praf lovindu-l de masă.

— Rose Mary, unde dracu' ești, târfă îmușită? a răcnit el. Unde e curva aia?

A găsit-o pe mama în baie, ghemuită în cadă. În timp ce trecea în fugă pe lângă el, a înșfacat-o de rochie și ea a început să dea din mâini și din picioare. S-au luptat unul cu altul până când au ajuns în sufragerie și el i-a dat o lovitură care a trimis-o pe podea. Ea a întins mâna spre mormanul de tacâmuri pe care tata le azvârlise pe jos, a înșfacat un cuțit de măcelărie și i l-a fluturat în față.

Tata s-a lăsat pe spate.

— O luptă cu cuțite, da?

A zâmbit.

— În regulă, dacă așa vrei.

A luat și el un cuțit, trecându-l dintr-o mână în alta. Apoi a lovit cuțitul din mâna mamei, făcându-l să cadă, și-a aruncat propriul cuțit și s-a luptat cu ea până a doborât-o pe podea.

Noi, copiii, am început să-l izbim cu pumnii în spate și l-am implorat să înceteze, dar nu ne-a băgat în seamă. În cele din urmă, i-a imobilizat mamei mâinile pe după cap.

— Rose Mary, ești o femeie pe cinste, i-a spus tata.

Mama i-a răspuns că e un bețivan împuțit.

— Da, dar îl iubești pe bețivanul ăsta bătrân, nu-i așa? a zis tata.

La început, mama a spus că nu, nu îl iubește, dar tata a întrebat-o iar și iar, și când ea a spus în cele din urmă da, s-au calmat amândoi. Cearta s-a evaporat de parcă n-ar fi existat. Tata a început să râdă și s-o îmbrățișeze pe mama, care râdea și ea, agățându-se de gâtul lui. Se purtau de parcă erau atât de fericiți că nu s-au ucis unul pe celălalt, încât s-au îndrăgostit din nou unul de celălalt.

N-aveam chef de sărbătorit. După toate chinurile prin care trecuse, nu-mi venea să cred că tata se apucase iar de băut.

***

Acum că tata se apucase iar de băut și nu aveam niciun venit, mama a început să se gândească să ne mutăm pe coasta de est, în West Virginia, unde locuiau părinții tatei. Poate că ai lui izbuteau să-l țină sub control. Dacă nu, măcar puteau să ne mai ajute financiar, așa cum făcuse și bunica Smith.

O să ne simțim minunat în West Virginia, ne spunea ea. O să locuim în pădure, în munți, printre veverițe. Urma să-i cunoaștem pe bunicul și bunica Walls, care erau munteni autentici.

Poveștile mamei făceau ca West Virginia să pară o altă aventură fabuloasă și, în scurt timp noi, copiii, acceptaserăm ideea acestei călătorii. Și totuși, tata detesta ideea și refuza s-o ajute pe mama, prin urmare, ea a planificat totul de una singură. Pentru că n-am mai recuperat mașina – sau vreunul dintre lucrurile părăsite – din expediția eșuată până la Marele Canion, primul lucru de care spunea mama că aveam nevoie

era un mijloc de transport. Spusese că Dumnezeu acționează pe căi misterioase, și chiar așa s-a și întâmplat: a moștenit un teren în Texas după moartea bunicii.

A așteptat până când a primit un cec de câteva sute de dolari de la compania care deținea drepturile de foraj. Apoi s-a dus să cumpere o mașină la mâna a doua.

Un post local de radio avea o emisiune săptămânală promoțională, susținută de un centru de vânzare a automobilelor de ocazie, pe lângă care treceam în drum spre școală. În fiecare miercuri, DJ-ii și vânzătorii de mașini folosite obișnuiau să delireze pe post despre afaceri incredibile și despre cele mai mici prețuri din oraș; pentru a dovedi asta, au anunțat oferta Piggy Bank Special: o mașină care să coste mai puțin de o mie de dolari și pe care o vor vinde primului apelant norocos. Mama a pus ochii pe oferta Piggy Bank Special. Nu a vrut să riște dând doar telefon; s-a dus până acolo, cu banii în mână, și a rămas în biroul firmei, în timp ce noi, copiii, o așteptam pe o bancă din parcul de peste drum, ascultând emisiunea la un radio cu tranzistori.

În acea miercuri, oferta Piggy Bank Special consta într-un Oldsmobile din 1956, pe care mama l-a cumpărat cu două sute de dolari. Am auzit-o cum a vorbit la microfon, spunându-le ascultătorilor emisiunii că recunoștea imediat un chilipir al dracu' de bun.

Nu i s-a permis să dea o tură de probă cu oferta Piggy Bank Special înainte s-o cumpere. Mașina s-a legănat și s-a oprit de mai multe ori până acasă. Ne era imposibil să ne dăm seama dacă era din cauza manierei de-a șofa a mamei sau dacă ne aleseserăm cu o rablă.

Noi, copiii, nu eram încântați la gândul că vom traversa țara, cu mama pe post de șofer. În primul rând, nu avea permis de conducere valabil, și în al doilea rând, fusese dintotdeauna un șofer groaznic. Când tata se îmbăta prea tare, urca ea la volan, dar nicio mașină nu părea că merge așa cum trebuie când o conducea mama. Odată, pe când mergeam cu

mașina prin centrul orașului, nu a putut acționa frânele, și atunci ne-a pus pe Brian și pe mine să scoatem capetele pe geam și să strigăm:

— N-avem frâne! N-avem frâne!

În acest timp, treceam val-vârtej prin intersecții, iar ea căuta ceva relativ moale de care să se lovească. În cele din urmă, am oprit izbindu-ne de un container de gunoi din spatele unui supermarket și am mers pe jos până acasă.

Mama spunea că oricine avea vreo obiecție legată de felul în care șofa ea putea prelua această sarcină. Acum că aveam mașină, a continuat ea, puteam pleca a doua zi, de dimineață. Era octombrie și trecuse deja o lună din anul școlar, dar mama susținea că nu aveam timp să le mai spunem profesorilor noștri că ne retragem, sau să obținem actele privind situația școlară. Când ne vom înscrie la școală în West Virginia, va garanta ea pentru rezultatele noastre școlare, și, odată ce noi noștri profesori ne vor auzi cum citim, își vor da seama cât de avansați eram cu toții.

Tata refuza să vină cu noi. După plecarea noastră spunea că va porni de unul singur prin deșert și se va face prospector. Am întrebat-o pe mama dacă avea de gând să vândă casa de pe North Third Street sau s-o închirieze.

— Nici una, nici alta, a zis ea. E casa mea.

Ne-a explicat că era plăcut să deții ceva, să-ți rămână mereu o alternativă, și nu avea niciun rost s-o vândă doar pentru că ne mutam. Nu voia nici s-o închirieze, pentru că nu-i plăcea ideea de-a lăsa pe cineva să locuiască în casa ei. O lăsam așa cum era. Pentru a-i împiedica pe tâlhari și pe vandali să dea o spargere, vom agăța rufe pe frânghie și vom lăsa vase murdare în chiuvetă. Așa, ne-a explicat mama, potențialii intruși vor presupune că e locuită și vor fi prostiți să creadă că oamenii care stăteau aici puteau veni acasă dintr-o clipă în alta.

În dimineața următoare, ne-am făcut bagajele, în timp ce tata stătea îmbufnat în sufragerie. Am legat materialele de pictură ale mamei de acoperișul mașinii și am umplut

portbagajul cu vase, tigăi și pături. Mama ne cumpărase câte o haină călduroasă de la un magazin de vechituri, să avem cu ce să ne îmbrăcăm în West Virginia, unde era atât de frig în timpul iernii încât ninge. Ne-a spus că ne putem lua câte un lucru cu noi, ca atunci când am plecat din Battle Mountain. Am vrut să iau bicicleta, dar mama a spus că era prea mare, și atunci mi-am luat geoda.

Am alergat până în curtea din spate și mi-am luat rămas-bun de la portocali, apoi am venit în fugă în fața casei, să urc în Oldsmobile. A trebuit să mă cațăr peste Brian, pentru că el și Lori își rezervaseră deja locurile de lângă geam. Maureen era așezată pe locul din față, lângă mama, care pornise motorul și exersa mânăuirea schimbătoarelor de viteză. Tata era tot în casă, așa că, m-am aplecat peste Brian și l-am strigat cât am putut de tare. Tata a apărut în pragul ușii, cu brațele încrucișate la piept.

— Tată, te rugăm să vii, avem nevoie de tine! am strigat.

Lori, Brian, mama și Maureen au intervenit și ei:

— Avem nevoie de tine! strigam cu toții.

— Ești capul familiei! Ești tatăl nostru! Vino cu noi!

Tata ne-a privit timp de un minut. Apoi a azvârlit în curte țigara pe care o fuma, a închis ușa de la intrare, a venit într-un salt până la mașină și i-a spus mamei să se dea la o parte – voia să conducă el.

III WELCH

Pe când eram în Battle Mountain, încetaserăm să dăm nume mașinilor familiei Walls, pentru că erau niște hârburi atât de jenante încât nici măcar nu meritau nume. Mama spunea că în copilăria ei la fermă, nu dădeau niciodată nume vitelor, pentru că știau că vor fi siliți să le omoare. Dacă nu le dădeam nume mașinilor, nu mai eram atât de triști atunci când trebuia să le abandonăm.

Așadar, Piggy Bank Special a rămas Oldsmobile și atât, iar noi nu i-am rostit niciodată numele cu afecțiune și nici măcar cu compasiune. Oldsmobile a fost o rablă din clipa în care l-am cumpărat. Prima oară când a dat ortul popii, nu eram decât la o oră distanță de granița cu New Mexico. Tata și-a băgat capul sub capotă, a cârpăcit ceva la motor și l-a pornit, dar câteva ore mai târziu a cedat din nou. Tata l-a făcut din nou să meargă – „mai degrabă să șchiopăteze”, a spus el, dar n-a atins niciodată mai mult de 25 – 30 de kilometri pe oră. În afară de asta, ne tot sărea capota, și a trebuit s-o legăm cu o frânghie.

Am reușit să evităm gheretele unde se plăteau taxe de drum luând-o pe rute ocolitoare cu două benzi, unde de obicei se aduna în spatele nostru o coadă interminabilă de șoferi, toți claxonând exasperați. Când una dintre ferestrele Oldsmobile-ului nu s-a mai închis, în Oklahoma, am lipit saci pentru gunoi peste ea. Dormeam în mașină în fiecare noapte, iar în Muskogee am ajuns noaptea târziu și am parcat pe o stradă goală din centrul orașului. Ne-am trezit dimineața cu o grămadă de oameni în jurul mașinii, copii mici cu nasurile lipite de geamuri și adulți care clătinau din cap și se hlizeau.

Mama a făcut cu mâna mulțimii.

— Poți să-ți dai seama că te-ai dus de râpă atunci când și oamenii din Oklahoma râd de tine, a zis ea.

Cu geamul lipit cu saci de gunoi, capota legată cu frânghie și materialele de pictură fixate pe acoperiș, eram mai jalnici decât oamenii din Oklahoma. Gândul ăsta a amuzat-o teribil.

Mi-am tras o pătură peste cap și am refuzat să ies de sub ea până când am ieșit din Muskogee.

— Viața este ca o piesă de teatru tragicomică, mi-a zis mama. Ar trebui să înveți să te bucuri mai mult când trăiești momentele comice.

Ne-a luat o lună până când am reușit să traversăm țara. Am fi putut face călătoria la fel de bine și într-o căruță cu coviltir. În plus, mama insista mereu să facem și ocoluri turistice, să ne lărgim orizonturile. Am ajuns până la Alamo.

— Davy Crockett și James Bowie au primit ce-au meritat, pentru că au furat acest pământ de la mexicani, a spus mama.

Apoi, ne-am îndreptat spre Beaumont, unde echipamentele de foraj planau ca niște păsări gigantice. În Louisiana, mama ne-a pus să ne cățărăm pe acoperișul mașinii și să culegem smocuri de mușchi spaniol, care atârnav de pe crengile copacilor.

După ce am traversat Mississippi-ul, am pornit către nord, spre Kentucky, apoi spre est. În locul deșertului întins, mărginit de munți stâncoși, aici terenul se înălța și cobora ca un cearșaf scuturat. În cele din urmă, am ajuns în zona montană, urcând din ce în ce mai sus și mai adânc spre inima Munților Appalachi, oprindu-ne din când în când, să lăsăm Oldsmobile-ul să se mai odihnească după drumurile abrupte și șerpuitoare. Era deja noiembrie. Frunzele erau maronii și cădeau din copaci, iar pantele munților erau învăluite de o ceață rece. Vedeai izvoare și pâraie peste tot, în locul șanțurilor de irigații din vest, și aerul se simțea altfel. Totul foarte liniștit, greu și dens, și oarecum mai închis la culoare. Pur și simplu am amuțit cu toții.

La asfințit, ne-an apropiat de o cotitură, unde reclame scrise

de mână, bătute în cuie de copacii de la marginea drumului promovau servicii de reparații auto și livrări de cărbuni. Am luat curba și ne-am pomenit într-o vale adâncă. Casele de lemn și construcțiile mici de cărămidă mărgineau râul și se ridicau în grupuri inegale, pe ambele pante ale muntelui.

— Bine ați venit la Welch! a exclamat mama.

Am mers cu mașina de-a lungul străzilor întunecate, înguste, apoi ne-am oprit în fața unei case mari, părăginite. Se afla în pantă așa că a trebuit să coborâm niște scări ca să ajungem până la ea. În timp ce tropăiam pe verandă, o femeie a deschis ușa. Era uriașă, cu pielea palidă și bolnăvicioasă și avea vreo trei bărbii. Avea părul neted și cărunt prins cu agrafe negre și o țigară în gură.

— Bine-ai venit acasă, fiule, i-a spus ea tatei, îmbrățișându-l îndelung.

Apoi, s-a întors spre mama.

— Drăguț din partea ta să-mi oferi ocazia de a-mi vedea nepoții înainte de moarte, i-a zis fără să zâmbească.

Fără să-și scoată țigara din gură, ne-a îmbrățișat pe toți, rapid și țeapăn. Avea obrazul umed de transpirație.

— Mă bucur să te cunosc, bunico, i-am zis.

— Nu-mi spune „bunico”, a izbucnit ea. Mă cheamă Erma.

— Nu-i place pentru că o face să pară bătrână, a spus un bărbat care a apărut din spatele ei.

Părea un bărbat bolnăvicios, cu păr scurt și alb, țepos. Avea o voce atât de molfăită, încât abia izbuteam să înțeleg ce spunea. Nu-mi dădeam seama dacă era din cauza accentului, sau poate pentru că nu-și purta proteza.

— Mă cheamă Ted, dar poți să-mi spui „bunicule”, a continuat el. Pe mine nu mă deranjează să fiu bunic.

În spatele bunicului era un bărbat cu fața bronzată, cu un vârtej sălbatic de păr roșu care-i ieșea de sub o șapcă de baseball cu emblemă Maytag. Purta o haină cadrilată, roșu cu negru, dar nu avea cămașă pe dedesubt. Ne tot repeta iar și iar că era unchiul nostru Stanley, și nu mai înceta să mă

îmbrățișeze și să mă sărute, de parcă mă iubea cu adevărat și nu mă văzuse de foarte multă vreme. Puteai simți mirosul de whisky al respirației lui, iau* când vorbea și se vedeau marginile roz ale gingiilor știrbe.

M-am holbat la Erma, la Stanley și la bunicul, căutând măcar o trăsătură care să îmi amintească de tata, dar n-am văzut niciuna. Poate că era una dintre farsele tatei, m-am gândit eu. Cu siguranță, tata a aranjat ca cei mei ciudați oameni din oraș să se dea drept familia lui. După câteva minute, urma să izbucnească în râs și să ne spună unde locuiau părinții lui adevărați, iar noi ne vom duce acolo și o femeie zâmbitoare cu părul mirosind frumos ne va întâmpina cu drag și ne va oferi farfurii aburinde de cremă de grâu. M-am uitat la tata. Nu zâmbea și se tot scărpină pe gât, de parcă ar fi avut mâncărimi.

***

I-am urmat pe Erma, pe Stanley și pe bunicul înăuntru, în casă. Era frig și mirosea a mușgeai, a fum de țigară și a rufe nespălate. Ne-am înghesuit cu toții în jurul unei sobe cu cărbuni, o sobă rotundă, din fontă, aflată în mijlocul camerei de zi, și ne-am încălzit mâinile. Erma a scos o sticlă de whisky din buzunarul capotului și tata a părut bucuros pentru prima oară de când plecasem din Phoenix.

Erma ne-a poftit în bucătărie, unde pregătea cina. Un bec se legăna din tavan, aruncând o lumină necruțătoare asupra pereților îngălbeniți, acoperiți cu o peliculă subțire de grăsime. Erma a înfipt o bară curbată de oțel într-un disc de fier de deasupra unei sobe vechi de gătit, alimentată cu cărbuni, l-a ridicat, și cu cealaltă mână a înșfăcat un vâtrai agățat de perete și a început să împungă cărbunii incandescenti, portocalii. A amestecat într-o oală în care fierbea înăbușit niște fasole veche cu slănină, și a aruncat un pumn de sare înăuntru. Apoi a pus pe masa din bucătărie o tavă cu biscuiți

Pillsbury și ne-a împărțit fiecăruia câte o farfurie cu fasole.

Fasolea fierseese atât de mult încât s-a fărâmat când am înfipt furculița în ea, și era atât de sărată, încât abia am reușit s-o înghit. M-am ținut strâns de nas; așa mă învățase mama să înghit lucrurile care erau un pic stricate. Erma m-a văzut și m-a plesnit peste mână.

— Cerșetorii nu fac nazuri, a zis ea.

Erau trei dormitoare la etaj, a spus Erma, dar nimeni nu urcase acolo de aproape zece ani, pentru că podeaua era complet putrezită. Unchiul Stanley s-a oferit să ne cedeze locul lui din pivniță și să doarmă pe un pat de campanie în hol, cât timp stăteam la ei.

— Stăm doar câteva zile, a spus tata, până o să ne găsim o casă a noastră.

După cină, noi, copiii, am coborât împreună cu mama în pivniță. Era o încăpere mare, umedă și rece, cu pereți de ciment și podea acoperită cu linoleum verde. Avea o sobă cu cărbuni, un pat, o canapea extensibilă, pe care urmau să doarmă mama și tata și un dulap cu sertare vopsit într-un roșu ca al mașinilor de pompieri. În sertare erau sute de reviste cu benzi desenate, cu colțurile îndoite: *Little Lulu*, *Richie Rich*, *Beetle Bailey*, *Archie and Jughead* – pe care unchiul Stanley le colecționase de-a lungul anilor. Sub dulap erau sticle cu băutură.

Noi, copiii, am urcat în patul unchiului Stanley. Ca să nu stăm prea înghesuiți, eu și Lori ne-am așezat la un capăt, iar Brian și Maureen la celălalt. Picioarele lui Brian îmi veneau în față, așa că l-am prins de glezne și l-am mușcat de degete. El a început să râdă și să dea din picioare. M-a mușcat și el de degete, să se răzbune, și m-a făcut să izbucnesc în hohote de râs. Am auzit un *poc-poc-poc* răsunător de deasupra.

— Ce înseamnă asta? m-a întrebat Lori.

— Poate că gândacii de aici sunt mai mari decât cei din Phoenix, a presupus Brian.

Am izbucnit cu toții în râs, și atunci s-a auzit din nou acel

poc-poc-poc. Mama a urcat să vadă ce se întâmplă, apoi a coborât și ne-a explicat că Erma izbea în podea cu o coadă de mătură, să ne atragă atenția că făceam prea mult zgomot.

— A zis să nu mai râdeți cât timp sunteți în casa ei, a spus mama. O calcă pe nervi.

— Nu cred că Erma ne place foarte mult, am zis eu.

— E doar o femeie bătrână care a avut o viață grea, a intervenit mama.

— Toți sunt cam ciudați, a remarcat Lori.

— O să ne obișnuim, a spus mama.

Sau o să plecăm mai departe, m-am gândit eu.

***

A doua zi era duminică. Unchiul Stanley se sprijinea de frigider și se holba la aparatul de radio, care scotea sunete ciudate, dar nu erau paraziți, ci o combinație de țipete și bocete.

— Vorbesc în limbi, a zis el. Numai Dumnezeu poate înțelege.

Predicatorul a început să vorbească în engleză, mai mult sau mai puțin. Avea un accent muntenesc atât de pronunțat, încât era aproape la fel de greu de înțeles cum erau și cântecele religioase. Le-a cerut tuturor oamenilor buni din fața radiourilor, care fuseseră ajutați de această transmisiune directă a spiritului lui Dumnezeu, să trimită donații. Tata a intrat în bucătărie și a auzit.

— Asta e genul ăla de voodoo care îți fură sufletul, a spus el, asta m-a făcut ateu.

Ceva mai târziu, în aceeași zi, am urcat în Oldsmobile, iar mama și tata ne-au dus să facem un tur al orașului. Welch era înconjurat din toate direcțiile de munți atât de abrupti încât îți se părea că-i privești de pe fundul unui castron. Tata ne-a explicat că pantele din jurul Welch-ului erau mult prea abrupte pentru a putea cultiva orice fel de legume sau fructe.

Nu puteai crește oi sau vite, nu puteai nici măcar să lucrezi pământul decât, poate, doar atât cât să-ți hrănești familia. De aceea, partea asta de lume a fost abandonată în mare parte, până când, la începutul secolului XX, magnații jecmănitori din nord au făcut un drum asfaltat în această regiune și au adus forță de muncă ieftină, să exploateze terenurile imense, pline cu cărbuni.

Ne-am oprit sub un pod de cale ferată și am coborât din mașină să admirăm râul care traversa orașul. Curgea leneș, abia clipocind. Numele râului era Tug²¹, ne-a spus tata.

— Poate la vară o să venim să pescuim și să înotăm, am propus eu.

Tata a clătinat din cap. Regiunea asta nu avea rețea de canalizare, ne-a zis el, de aceea, când oamenii trăgeau apa peste treaba mare, toate excrețiile se scurgeau direct în Tug. Uneori, râul se revărsa și apa urca până la coroanele copacilor. Tata ne-a arătat fâșiile de hârtie igienică agățate de crengi, de-a lungul țărmului. Tug, ne-a mai spus tata, avea nivelul cel mai ridicat de bacterii fecale dintre toate râurile Americii de Nord.

— Ce înseamnă „fecale”? am întrebat.

— Rahat, a răspuns Tata, privind râul.

Tata ne-a condus apoi pe bulevardul principal care traversa orașul. Era îngust, cu clădiri vechi de cărămidă înghesuit pe ambele laturi. Magazinele, panourile, trotuarele, mașinile toate erau acoperite cu o peliculă de praf negru de cărbune, ceea ce-i conferea întregului oraș o înfățișare aproape monocromatică, ca o fotografie veche, retușată. Welch era murdar și sărăcăcios, dar îți puteai da seama că odinioară fusese o localitate înfloritoare. Pe un deal, se înălța clădirea imensă din marmură, a tribunalului, cu un turn impozant cu ceas. Peste drum era o bancă splendidă, cu ferestre arcuite și ușă de fier forjat.

---

²¹ Ștreangul (n. Tr.).

Îți puteai da seama că oamenii din Welch se străduiau în continuare să confere mândrie locului. Un panou din apropierea singurului semafor al orașului anunța că Welch era reședința districtului Medowell și, că de ani de zile, din pământurile districtului Medowell fusese extras mai mult cărbune decât de oriunde altundeva. Alături era un alt panou, care anunța că Welch avea cea mai mare parcare municipală în aer liber din America de Nord.

Dar reclamele vesele pictate pe zidurile clădirilor, de exemplu acelea de la restaurantul Tic Toc sau de la cinematograful Pocahontas se decoloraseră și erau aproape indescifrabile. Tata ne-a povestit că perioada grea a început în anii '50. Criza lovide din greu, apoi orașul nu și-a mai revenit. Președintele John E Kennedy venise la Welch la puțin timp după ce fusese ales și înmânase personal primele tichete pentru alimente aici, pe Medowell Street, pentru a-și demonstra punctul de vedere – pe care americanii obișnuiți îl considerau greu de crezut – și anume, că sărăcia, până aproape de nivelul înfometării, exista cu adevărat în propria lor țară.

Șoseaua din Welch, ne-a spus tata, ducea mai sus, în munții cu climă umedă, insuportabilă, către alte orașe miniere muribunde. Puțini străini mai treceau prin Welch acum și aproape toți cei care o făceau, veneau doar pentru a mai aduce o nenorocire – să concedieze muncitori, să închidă o mină, să confiște casa ipotecată a cuiva, să ocupe câte o slujbă care mai apărea, arareori. Oamenii din oraș nu-i prea agreau pe venetici.

Străzile erau în mare parte liniștite și goale în acea dimineață dar, din când în când, treceam pe lângă câte o femeie cu bigudiuri sau pe lângă un grup de bărbați cu tricouri pătate de motorină, care stăteau în pragul vreunei uși. Am încercat să le atrag atenția, să le fac semn cu capul și să zâmbesc, pentru a-i face să înțeleagă că nu aveam decât intenții bune, dar nu mi-au răspuns la semne, n-au scos o

vorbă și nici măcar n-au aruncat o privire în direcția noastră. Dar, imediat ce treceam, le simțeam privirile urmărindu-ne până la colțul străzii.

Tata o adusese pe mama într-o scurtă vizită la Welch cu cincisprezece ani în urmă, la puțin timp după ce se căsătoriseră.

— Doamne, lucrurile s-au cam dus de răpă, de când am fost ultima oară pe-aici, a observat ea.

Tata a pufnit scurt în răs. A privit-o de parcă s-ar fi pregătit să o întrebe „Ce dracu’ am tot încercat să-ți spun?”, în loc să facă asta, s-a mulțumit să clatine din cap.

Deodată, mama a zâmbit larg.

— Presupun că nu mai există alți artiști în Welch, a zis ea. N-o să am concurență. Cariera mea o să ia avânt aici.

***

În ziua următoare, mama ne-a dus pe mine și pe Brian la școala elementară din Welch, aproape de periferie. A intrat încrezătoare în biroul directorului, împreună cu noi, și l-a anunțat că va avea plăcerea de a înscrie în școala lui doi dintre cei mai inteligenți și mai creativi copii din America.

Directorul a privit-o pe mama pe deasupra ochelarilor cu rame negre, dar a rămas așezat în spatele biroului său. Mama a explicat că ne grăbiserăm foarte tare la plecarea din Phoenix, înțelegeți dumneavoastră cum merg lucrurile și, din păcate, cu toate dificultățile mutării, uitase să ia cu ea și chestii cum ar fi situația școlară sau certificatele de naștere.

— Dar puteți să mă credeți pe cuvânt că Jeannette și Brian sunt excepțional de inteligenți, ba chiar copii-minune, i-a spus ea.

Directorul ne-a măsurat din priviri pe Brian și pe mine, cu părul nostru nespălat și cu hainele subțiri, de oameni care veneau din deșert. Chipul lui a căpătat o expresie acră, sceptică. S-a concentrat asupra mea, și-a împins ochelarii în

sus pe nas și a spus ceva de genul:

— Chht fec oht ohr șabth?

— Poftim? l-am întrebat.

— Oht ohr șabth! a spus el ceva mai tare.

Eram complet năucită. M-am uitat la mama.

— Nu vă înțelege accentul, i-a spus mama directorului.

Acesta s-a încruntat. Mama s-a întors spre mine.

— Te întreabă cât fac opt ori șapte.

— Ah, am strigat eu. Cincizeci și șase! Opt ori șapte e cincizeci și șase.

Am început să debitez tot soiul de ecuații matematice. Directorul se holba la mine, năuc.

— Nu înțelege ce-i spui, mi-a zis mama. Încearcă să vorbești mai rar.

Directorul mi-a mai pus câteva întrebări pe care n-am reușit să le înțeleg. După ce mama mi le-a tradus, i-am dat răspunsuri pe care n-a fost el în stare să le înțeleagă. Apoi, i-a pus câteva întrebări și lui Brian, dar nici cu el nu a reușit să comunice.

Prin urmare, directorul a decis că și eu și Brian eram un pic înceți la minte și aveam, dificultăți de vorbire care-i împiedicau pe ceilalți să ne înțeleagă. Ne-a repartizat pe amândoi în clase speciale, pentru elevi cu dificultăți de învățare.

***

— Va trebui să-i impresionați cu inteligența voastră, a spus mama, atunci când eu și Brian am pornit spre școală, în ziua următoare. Nu vă fie teamă să fiți mai inteligenți decât ei.

Plouase în noaptea dinaintea primei noastre zile de școală. Când am coborât cu Brian din autobuzul care ne adusese la școală, pantofii ni s-au umplut cu apă din urmele noroioase de cauciucuri lăsate de autobuzele școlare. M-am uitat în jur după terenul de joacă, gândindu-mă că îmi voi putea atrage câțiva prieteni noi cu aptitudinile fenomenale de *tetherball* pe

care le căpătasem la Emerson, dar n-am văzut nici măcar un leagăn sau un *jungle gym*, darămite un stâlp de *tetherball*.

Era frig în permanență de când ajunseserăm în Welch. În ziua precedentă, mama despachetase paltoanele la mâna a doua pe care ni le cumpărase în Phoenix. Când i-am arătat că la al meu erau ruși toți nasturii mi-a răspuns că defectul ăsta minor era compensat întru totul de faptul că paltonul era importat din Franța și era fabricat din lână 100%. În timp ce așteptam să sune clopoțelul de intrare, stăteam lângă Brian pe marginea terenului de joacă, cu brațele încrucișate pentru a ține paltonul lipit de corp. Ceilalți copii se holbau la noi, șușotind între ei, dar nu păreau în stare să se hotărască dacă eram prădători sau pradă. Credeam că în West Virginia nu erau decât albi, așa că am fost surprinsă de numărul mare de copii negri. Am văzut o negresă înaltă, cu maxilarul proeminent și cu ochii migdalați zâmbindu-mi. I-am făcut un semn de salut și i-am zâmbit și eu, apoi mi-am dat seama că era ceva răutăcios în zâmbetul ei. Mi-am strâns și mai tare brațele la piept.

Eram în clasa a cincea, de aceea ziua mea era împărțită în cursuri, cu profesori și săli de clasă diferite pentru fiecare dintre ele. Primul curs era istoria statului West Virginia. Istoria era una dintre materiile mele preferate. Eram entuziasmată, pregătită să ridic mâna de îndată ce profesorul ar fi pus o întrebare la care știam să răspund; dar el s-a oprit în fața clasei, lângă o hartă care înfățișa West Virginia și și-a petrecut tot cursul indicând districte și cerându-le elevilor să le numească. La al doilea curs, ne-am petrecut toată ora vizionând o înregistrare a meciului de fotbal pe care îl jucase liceul din Welch cu câteva zile în urmă. Niciunul dintre profesorii ăștia nu m-a prezentat clasei; toți păreau la fel de nesiguri ca și copiii în privința comportamentului pe care ar trebui să-l adopte față de o străină.

Următorul curs a fost engleza pentru copiii cu dificultăți de învățare. Domnișoara Caparossi a început prin a spune clasei

că ar putea fi surprinși să afle că unii oameni din lumea asta au impresia că sunt mai buni decât alți oameni.

— Sunt convinși că sunt atât de speciali, încât nu trebuie să respecte regulile pe care le urmează alți oameni, cum ar fi, să prezinte situația școlară atunci când se înscriu într-o nouă instituție de învățământ, a spus ea.

A aruncat o privire spre mine, apoi și-a ridicat sprâncenele cu subînțeleș.

— Cui i se pare că nu e corect? i-a întrebat ea pe cei din clasă.

Toți copiii au ridicat mâna, în afară de mine.

— Văd că noua noastră elevă nu e de acord, a zis ea. Poate vrei să ne explici?

Stăteam în penultima bancă. Toți copii din față s-au întors să se holbeze la mine. Am decis să-i las cu gura căscată, cu un răspuns din jocul Ergo.

— Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie, am zis.

— Serios? a întrebat domnișoara Caparossi. Așa se vorbește într-un oraș mare, cum e Phoenix?

Pronunța „Feeeeenix”. Apoi s-a întors spre clasă și a repetat cu o voce pițigăiată, batjocoritoare:

— Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie.

Toată lumea a început să râdă în hohote.

Am simțit ceva ascuțit și dureros între omoplați și m-am întors. Negresa înaltă cu ochi migdalați stătea în banca din spatele meu. Ținând în mână creionul ascuțit cu care mă împunsese în spate, mi-a aruncat același zâmbet răutăcios de mai devreme.

***

L-am căutat pe Brian la cantină, când a venit ora prânzului, dar cei din clasa a patra aveau un program diferit, așa că m-am așezat singură la o masă și am luat o înghițitură din

sendvișul pe care mi-l pregătise Erma de dimineață. Era unsuros și fără gust. Am desfăcut cele două felii de pâine, înăuntru nu era decât un strat subțire de untură de porc. Atâta tot. Fără carne, fără brânză, fără o felie de murătură, măcar. Chiar și așa, l-am mestecat încet, uitându-mă cu atenție la urmele de mușcături pe care le lăsam în pâine, pentru a amâna cât puteam de mult momentul în care voi fi silită să părăsesc cantina și să ies pe terenul de joacă. Când am rămas ultima elevă din cantină, omul de serviciu, care așeza scaunele pe mese să poată mătura podeaua, mi-a spus că era timpul să plec.

Afară plutea o ceață subțire. Mi-am strâns mai tare paltonul pe lângă mine. Trei negrese, conduse de fata cu ochii migdalați, au pornit spre mine de îndată ce m-au observat. Alte șase fete le-au urmat. În câteva secunde, m-am pomenit înconjurată.

— Crezi că ești mai bună decât noi? m-a întrebat fata cea înaltă.

— Nu. Cred că suntem cu toții egali.

— Te crezi la fel de bună ca mine?

Mi-a tras un pumn. Când în loc să-mi ridic brațele pentru a mă apăra, am continuat să-mi țin paltonul strâns în jurul corpului, și-a dat seama că nu aveam nasturi.

— Fata asta n-are nasturi la palton, a strigat.

Acest lucru a părut să fie permisiunea de care avea nevoie. M-a împins și am căzut pe spate. Am încercat să mă ridic, dar toate cele trei fete au început să dea în mine. M-am ghemuit într-o băltoacă de noroi, țipând să înceteze și lovind spre picioarele care mă izbeau din toate direcțiile. Celelalte fete se strânseseră într-un cerc în jurul nostru, pentru ca profesorii să nu vadă ce se petrecea. Nimic nu le putea opri până nu se săturau de bătaie.

Când am ajuns acasă după-amiază, mama și tata erau nerăbdători să afle cum fusese prima noastră zi de școală.

Le-am spus că a fost bine.

Nu voiam să-i spun mamei adevărul. N-aveam chef să aud încă una dintre predicile ei despre puterea gândirii pozitive.

— Vezi? mi-a spus ea. Știam că o să te integrezi fără probleme.

Brian a dat din umeri la toate întrebările mamei și ale tatei, iar Lori n-a vrut nici ea să vorbească.

— Cum au fost ceilalți copii? am întrebat-o eu ceva mai târziu.

— În regulă, a spus ea, dar s-a întors cu spatele, și conversația s-a încheiat.

***

Hărțuiala a continuat zi de zi, săptămâni în șir. Fata înaltă, pe care o chema Dinitia Hewitt, mă privea zâmbind în timp ce așteptam cu toții pe terenul de joacă să începă cursurile. La prânz, îmi mâncam sendvișurile cu untură cu o lentoare paralizantă, dar mai devreme sau mai târziu, omul de serviciu începea să pună scaunele pe mese. Ieșeam afară încercând să-mi țin capul sus, dar Dinitia și gașca ei mă înconjurau și o luam de la capăt.

În timp ce mă băteau, îmi spuneau că sunt săracă, urâtă și murdară, și era greu să le contrazic. N-aveam decât trei rochițe, toate moștenite sau cumpărate din magazine de vechituri, ceea ce însemna că în fiecare săptămână trebuia să port două dintre ele de două ori. Erau atât de uzate de nenumărate spălări, că începeau să li se deșire cusăturile. Eram întotdeauna murdari. Nu era vorba de murdăria uscată a deșertului, ci de o murdărie plină de funingine și praf uleios de la soba cu cărbuni. Erma nu ne dădea voie să facem baie decât o dată pe săptămână, în 10 centimetri de apă pe care o încălzea pe cuptorul din bucătărie și pe care trebuia s-o

împărțim toți patru.

M-am gândit să vorbesc despre bătăile astea cu tata. Dar nu voiam să par o plângăcioasă. În plus, nu-l prea văzusem treaz de când sosiserăm în Welch și mă temeam că dacă îi spuneam, o să apară pe la școală abțiguit și o să înrăutățească și mai mult lucrurile.

În schimb, am încercat să vorbesc cu mama. Nu m-am putut hotărî să-i povestesc despre bătăii, temându-mă că dacă o făceam, o să încerce să intervină și asta nu putea decât să înrăutățească situația. În schimb, i-am spus că fetele de culoare mă terorizează pentru că suntem săraci. Mama mi-a spus că ar trebui să le explic că nu e nimic rău în a fi sărac, că Abraham Lincoln, cel mai mare președinte pe care l-a avut țara asta, venea dintr-o familie săracă lipită pământului. De asemenea, mi-a zis că aș putea să le spun că Martin Luther King Junior ar fi fost rușinat de comportamentul lor. Deși știam că aceste argumente intelectuale nu vor duce nicăieri, am făcut oricum o încercare – „Martin Luther King ar fi fost rușinat!” – iar aceste cuvinte le-au făcut pe cele trei fete să se cutremure de răs în timp ce dădeau cu mine de pământ.

Noaptea, în timp ce stăteam culcată în patul lui Stanley, împreună cu Lori, Brian și Maureen, concepeam scenarii de răzbunare. Mă imaginam ca tata în zilele lui de soldat în Forțele Aeriene, bătându-le măr pe toate trei. După școală, mă duceam la mormanul de lemne de lângă pivniță și exersam lovituri de karate și lovituri cu piciorul, în timp ce bolboroseam blesteme cât se poate de diabolice. Pe de altă parte, mă gândeam la Dinitia și încercam să-i înțeleg comportamentul. Am sperat pentru o vreme că mă voi împrieteni cu ea. O văzusem zâmbind de câteva ori cu o căldură autentică și atunci i se transforma complet fața. Cu un zâmbet ca ăsta, avea cu siguranță și ceva bun în ea, dar nu știam cum să-l fac să se răsfrângă asupra mea.

Într-o zi, cam la o lună după începerea școlii, mă plimbam printr-un parc din vârful unei coline când am auzit un lătrat

răsunător, furios, din cealaltă parte a monumentului care comemora victimele Primului Război Mondial. Am urcat scările în fugă și am văzut un maidanez mare și furios încolțind un copil de culoare de vreo cinci sau șase ani. Copilul se lipise de monument și încerca să lovească câinele cu piciorul, în timp ce acesta îl lătra și sărea spre el. Copilul privea spre șirul de copaci din depărtare și mi-am dat seama că își calcula șansele de-a ajunge până acolo.

— Nu fugi! i-am strigat eu.

Copilul a ridicat privirea spre mine. La fel a făcut și câinele, și în acea clipă, copilul a pornit în goană spre copaci, fără nicio șansă de reușită. Câinele s-a năpustit după el, lătrând, apoi l-a ajuns din urmă și l-a prins de picior.

Într-adevăr, există câini turbați. Câini sălbatici. Câini ucigași. Dacă unul dintr-ăsta îți sare la gât, strânge până când sau tu, sau el, dați ortul popii. Dar mi-am dat seama că asta nu era un câine cu adevărat rău. Ar fi putut să-l sfâșie pe puști, dar se distra sperându-l, lătrând și trăgându-l de pantaloni. Era doar o potaie care încasase prea multe șuturi și acum se bucura să găsească o făptură care se temea de el.

Am luat un băț și am fugit spre ei.

— Marș! i-am strigat câinelui.

Când i-am arătat bățul, câinele a început să scheaune și a șters-o.

Dinții câinelui ajunseseră la piele, dar îi sfâșiaseră doar pantalonii. Copilul tremura de parcă avea o criză. M-am oferit să-l conduc până acasă și, până la urmă, am ajuns să-l duc în cârcă. Era ușor ca o pană. Nu am reușit să scot nici măcar un cuvânt de la el, cu excepția unor indicații monosilabice: „acolo”, „pe aici” – cu o voce pe care abia o auzeam.

Casele din cartier erau vechi, dar proaspăt văruiute, unele în culori strălucitoare, lavandă sau verde irlandez.

— Asta de aici, mi-a șoptit băiețelul, când am ajuns la o casă cu obloane albastre.

Avea o curte curată, dar atât de mică, de parcă ar fi fost

locuită de pitici. Când l-am pus jos, puștiul a luat-o la fugă în sus pe scări și a intrat repede în casă. M-am întors să plec.

Dinitia Hewitt stătea pe veranda de peste drum, privindu-mă curioasă.

***

A doua zi, când am ieșit pe terenul de joacă după prânz, grupul de fete a pornit spre mine, dar Dinitia s-a abținut. Fără conducătoare, celelalte și-au pierdut motivația și s-au oprit la o mică distanță de mine. Peste o săptămână, Dinitia mi-a cerut ajutorul pentru o temă la engleză. Nu mi-a spus niciodată că-i pare rău pentru hărțuială, nici măcar n-a amintit despre asta, dar mi-a mulțumit că l-am adus acasă pe vecinul ei, și mi-am dat seama că această cerere de ajutor era chestia cea mai apropiată de o scuză pe care o puteam primi. Erma își exprimase foarte clar părerea despre oamenii de culoare, așa că în loc s-o invit pe Dinitia la noi acasă, să lucrăm la temă, i-am sugerat să mă duc eu acasă la ea, sâmbăta următoare.

În sâmbăta aceea, am ieșit din casă în același timp cu unchiul Stanley. El nu avusese niciodată bani și mașină pentru a învăța să conducă, dar în fiecare zi venea să-l ia cineva de la magazinul de electrocasnice unde lucra. M-a întrebat dacă voiam să mă ducă undeva. Când i-am spus încotro mă îndreptam, s-a încruntat:

— Acolo e Cartierul Cioroilor, a zis el. Ce cauți tu acolo?

Stanley n-a vrut să-și lase prietenul să mă ducă acolo cu mașina, prin urmare am mers pe jos. Când m-am întors în acea după-amiază, casa era goală, cu excepția Ermei, care nu se ducea niciodată nicăieri. Stătea în bucătărie, amestecând într-o oală cu fasole verde și sorbind din sticla de pileală pe care o avea în buzunar.

— Și, cum a fost în Cartierul Cioroilor? m-a întrebat.

Erma perora tot timpul despre „cioroi”. Casa ei și a bunicului era pe Court Street, la marginea cartierului

oamenilor de culoare. O enervase că aceștia începuseră să se mute în acea parte a orașului și obișnuia să spună că Welch decăzuse numai din vina lor. Când stătea în camera de zi, unde Erma ținea în permanență storurile trase, puteai auzi grupuri de oameni de culoare mergând spre oraș, vorbind și râzând.

— Cioroi blestemați, bombănea Erma. N-am ieșit de cincisprezece ani din casa asta dintr-un singur motiv: pentru că nu vreau să văd vreun cioroi sau să mă vadă vreunul.

Mama și tata ne interziseseră întotdeauna să folosim cuvântul ăsta. Era mult mai urât decât orice înjurătură, ne-au explicat ei. Dar pentru că Erma era bunica mea, nu comentam niciodată când o auzeam folosindu-l.

Erma continua să amestece în fasole.

— Ține-o tot așa și lumea o să creadă că îți plac cioroi, a spus ea.

M-a privit grav, de parcă mi-ar fi împărtășit o lecție serioasă de viață, la care ar fi trebuit să cuget și din care să trag învățăminte. A scos dopul sticlei de băutură și-a luat o înghițitură lungă, meditativă.

Privind-o cum bea, am simțit o greutate în piept și-am simțit nevoia s-o eliberez.

— N-ar trebui să folosești cuvântul ăsta, i-am spus.

Chipul Ermei a încremenit de stupefacție.

— Mama spune că sunt la fel ca noi, am continuat, atâta doar că au o culoare diferită a pielii.

Erma se holba la mine. Am crezut că o să-mi dea un dos de palmă, dar în loc să facă asta, a spus:

— Căcat mic și nerecunoscător ce ești. Să fiu a dracului dacă îmi mai mănânci mâncarea în seara asta. Mișcă-ți curul ăla de om de nimic jos în pivniță.

***

Lori m-a îmbrățișat când a auzit că i-am dat replica Ermei.

Și totuși, mama s-a supărat.

— Poate că nu suntem de acord cu multe dintre opiniile Ermei, a spus ea, dar trebuie să ținem minte că, atâta vreme cât suntem oaspeții ei, trebuie să fim politicoși.

Cuvintele astea nu păreau să-i aparțină mamei. Ea și tata înjurau cu năduf pe oricine le displăcea sau nu le trezea respectul: pe directorii de la Standard Oii, pe J. Edgar Hoover și, mai ales, snobii și rasiștii. Ne încurajaseră întotdeauna să fim direcți în privința opiniilor noastre. Acum, se aștepta ca noi să ne abținem. Dar avea dreptate; Erma ar fi fost în stare să ne dea afară din casă. Situațiile de genul ăsta, mi-am dat eu seama, îi transformau pe oameni în ipocriți.

— O urâsc pe Erma, i-am spus mamei.

— Trebuie să-i arăți compasiune, a zis mama.

Părinții Ermei au murit când era mică, ne-a povestit mama, iar ea fusese expediată de la o rudă la alta și toți o trataseră ca pe o servitoare. Frecatul hainelor pe o scândură de rufe până când îi sângerau degetele – asta era amintirea cea mai puternică din copilăria Ermei. Cel mai bun lucru pe care îl făcuse bunicul pentru ea când s-au căsătorit fusese să-i cumpere o mașină de spălat, dar toată bucuria pe care i-o fi adus-o aceasta cândva dispăruse de mult.

— Erma nu se poate detașa de nefericirea ei, a spus mama. E singurul lucru pe care îl cunoaște.

A mei adăugat că n-ar trebui să urăști niciodată pe nimeni, nici măcar pe dușmanii cei mai aprigi.

— Fiecare om are ceva bun, a spus ea. Trebuie doar să găsești calitatea aceea izbăvitoare și să-l iubești pentru asta.

— A, da? am spus eu. Și Hitler? Care era calitatea lui izbăvitoare?

— Hitler iubea câinii, a spus mama fără să stea pe gânduri.

***

Pe la sfârșitul iernii, mama și tata au hotărât să meargă cu

Oldsmobile-ul până la Phoenix. Au spus că ne vor aduce bicicletele și toate celelalte lucruri pe care fuseserăm nevoiți să le lăsăm în urmă, că vor lua copii ale situației noastre școlare și vor vedea dacă pot salva arcul cu săgeți al mamei lăsat în șanțul de irigații din drumul spre Marele Canion. Noi, copiii, trebuia să rămânem în Welch. Pentru că Lori era cea mai mare dintre noi, mama și tata au spus că ea era șefa. Bineînțeles, cu toții trebuia să ascultăm de Erma.

Au plecat într-o dimineață, în timpul dezghețului. Mi-am dat seama după roșeața din obrajii mamei că era încântată de perspectiva unei aventuri. Și tata era vizibil nerăbdător să scape din Welch. Nu-și găsisse o slujbă și depindeam de Erma din toate punctele de vedere. Lori i-a sugerat tatei să se angajeze la mină, dar a spus că minele erau controlate de syndicate, iar syndicatele erau controlate de Mafie, iar el era pe lista neagră a Mafiei pentru că se apucase să ancheteze corupția din sindicatul electricienilor, pe când locuiam în Phoenix. Un alt motiv pentru care dorea să se întoarcă în Phoenix era să își sistematizeze cercetările privitoare la corupție, pentru că singurul mod prin care putea obține o slujbă în mine era o contribuție la reformarea Sindicatului Lucrătorilor Minieri din America.

Mi-aș fi dorit să plecăm cu toții. Îmi doream să mă întorc în Phoenix, să stau sub portocalii din spatele casei noastre de chirpici, să merg pe bicicletă până la bibliotecă, să mănânc banane gratuite într-o școală cu profesori care mă credeau inteligentă. Voiam să simt soarele deșertului bătându-mi în față, să respir aerul uscat și să mă cațăr pe munții abrupti și stâncoși în timp ce tata ne conducea într-una dintre excursiile acelea lungi pe care le numea expediții de explorare geologică.

I-am întrebat dacă am putea să mergem toți, dar tata mi-a spus că el și mama nu vor face decât o călătorie rapidă, afaceri și nimic mai mult, iar noi, copiii, nu am face decât să-i încurcăm. În afară de asta, nu putea să ne retragă de la școală în mijlocul anului. I-am argumentat că asta nu îl împiedicase

niciodată până acum. Welch nu era ca toate celelalte locuri, ne-a spus el. Aici, existau reguli care trebuiau urmate, iar oamenii nu te priveau cu prea multă bunăvoință dacă le încâlcai.

— Crezi că se mai întorc? a întrebat Brian, în timp ce mama și tata se îndepărtau.

— Bineînțeles, i-am răspuns, deși îmi pusesem aceeași întrebare.

În ultima vreme, părea că am devenit o problemă mai mare decât înainte. Lori era deja adolescentă, iar în câțiva ani, la fel și eu și Brian. Nu mai puteau să ne arunce în spatele unui camion sau să ne pună să dormim noaptea în cutii de carton.

Eu și Brian am început să alergăm după Oldsmobile. Mama s-a întors o dată și ne-a făcut cu mâna, iar tata a scos mâna pe fereastră. I-am urmărit tot drumul până pe Court Street, unde au accelerat și apoi au luat curba. Trebuia să cred că se vor întoarce, mi-am spus. Dacă nu credeam asta, poate că nu se întorceau. Poate că ne părăseau pentru totdeauna.

***

După ce mama și tata au plecat, Erma a devenit și mai nesuferită. Dacă se părea că ne uităm urât, ne pocnea în cap cu un polonic. Odată, a scos de undeva o fotografie înrămată a tatălui ei și ne-a povestit că el a fost singurul care a iubit-o vreodată. Povestea iar și iar despre cât de mult suferise ca orfană în mâinile mătușilor și unchilor ei, care nu o trataseră nici măcar cu jumătate din bunătatea pe care ne-o arăta ea nouă.

Cam la o săptămână după plecarea mamei și a tatei, stăteam cu toții în camera de zi a Ermei, uitându-ne la televizor. Stanley dormea în hol. Erma, care băuse fără încetare de la micul dejun, i-a spus lui Brian că pantalonii lui trebuiau cusuți. El a început să și-i scoată, dar Erma a ripostat că nu voia să-l vadă alergând prin casă în chiloți, sau

cu un prosop înfășurat în jurul lui, arătând de parcă ar fi purtat o afurisită de rochie. Îi era mai ușor să-i coasă pantalonii dacă rămânea îmbrăcat. I-a cerut să vină cu ea în dormitorul bunicului, unde avea trusa de cusut.

Stăteau acolo de un minut sau două, când l-am auzit pe Brian protestând. Am intrat în dormitorul bunicului și am văzut-o pe Erma îngenuncheată pe podea, în fața lui Brian, pipăindu-i prohabul pantalonilor, apăsându-l și frământându-l în timp ce îi spunea să stea liniștit, la dracu'. Brian, cu obraji plini de lacrimi, își ținea mâinile protector între picioare.

— Erma, lasă-l în pace! i-am strigat.

Erma, încă îngenuncheată, s-a întors și s-a holbat la mine.

— Ce vrei, nemernică mică? m-a întrebat.

Lori a auzit tărăboiul și a venit în fugă. I-am spus că Erma îl atinge pe Brian într-un mod nepotrivit. Erma a susținut că nu făcea decât să-i coase pantalonii și că n-are de ce să se apere împotriva acuzațiilor unei curviștine mincinoase.

— Știu ce am văzut, am intervenit. E o perversiune!

Erma s-a întins să mă pălmuiască, dar Lori i-a prins mâna.

— Haideți să ne calmăm cu toții, a spus Lori pe același ton pe care îl folosea când mama și tata mergeau prea departe când se certau. Toată lumea. Calmați-vă.

Erma și-a smucit mâna din strânsoarea lui Lori și a pocnit-o atât de tare, încât ochelarii lui Lori au zburat prin cameră. Lori, care împlinise treisprezece ani, a pălmuit-o și ea. Erma a lovit-o din nou pe Lori, și de data asta, Lori i-a tras Ermei un pumn în falcă. Apoi s-au năpustit una asupra celeilalte, încăierându-se, smucindu-se și trăgându-se de păr, agățate una de cealaltă, iar Brian și cu mine i-am făcut galerie lui Lori, până când l-am trezit pe unchiul Stanley, care a intrat împleticindu-se în cameră și le-a despărțit.

După asta, Erma ne-a gonit definitiv în pivniță. O ușă a pivniței dădea direct spre exterior, așa că n-am mai urcat niciodată în casă. Nici măcar nu mai aveam voie să folosim toaleta Ermei, ceea ce însemna fie că trebuia să rezistăm până

la școală, fie că ieșeam afară după ce se lăsa întunericul. Unchiul Stanley se furișea uneori până jos cu niște fasole pe care o fierșese pentru noi, dar îi era teamă că dacă rămânea să mai vorbim, Erma va crede că e de partea noastră și se va înfuria și pe el.

Săptămâna următoare, a viscolit. Temperatura a scăzut și a început să ningă. Erma nu ne-a lăsat să folosim niciun pic de cărbune – a susținut că nu știm cum să utilizăm soba și am fi în stare să dăm foc casei. Era atât de frig în pivniță, încât eu, Lori, Brian și Maureen am fost fericiți că împărțeam același pat. Imediat ce ajungeam acasă de la școală, ne băgăm sub păături îmbrăcați și ne făceam temele acolo.

Eram în pat în noaptea în care s-au întors mama și tata. N-am auzit zgomotul mașinii când s-a oprit în fața casei. Tot ce-am auzit a fost ușa de la intrare deschizându-se undeva deasupra, apoi vocile mamei și tatei, apoi pe Erma recitând lista plângerilor împotriva noastră. A urmat tropăitul tatei pe scări în jos, până în pivniță, furios pe noi toți, pe mine pentru că-i răspunsesem obraznic Ermei și făcusem acuzații incalificabile, și mai furios pe Lori pentru că îndrăznise să-și lovească bunica, iar pe Brian pentru că fusese un bleg și declanșase toată povestea. Am crezut că tata va trece de partea noastră imediat ce va afla ce s-a întâmplat, așa că am încercat să-i explic.

— Nu mă interesează ce s-a întâmplat! a răcnit el.

— Dar nu făceam decât să ne apărăm, am obiectat.

— Brian e bărbat, poate să treacă peste asta, a spus el. Nu mai vreau să aud nimic despre asta. M-ați auzit?

Clătina din cap, dar atât de violent, de parcă ar fi crezut că așa putea să-și alunge din urechi sunetul vocii mele. Nici măcar nu se uita la mine.

După ce tata a urcat din nou la etaj, să-și ia porția din pileala Ermei, noi ne-am urcat înapoi în pat și Brian m-a mușcat de degetul de la picior, ca să mă facă să râd, dar l-am împins într-o parte. Stăteam cu toți acolo, în întunericul tăcut.

— Tata s-a comportat foarte ciudat, am zis, pentru că cineva trebuia s-o spună și pe asta.

— Și tu te-ai comporta ciudat dacă Erma ar fi mama ta, a spus Lori.

— Crezi că i-a făcut vreodată tatei ceea ce i-a făcut lui Brian? am întrebat.

Nimeni n-a mai scos vreo vorbă.

Era scârbos și sinistru să ne gândim la asta, dar putea explica multe lucruri. De ce tata a plecat de acasă atât de devreme. De ce bea atât de mult și de ce se înfuria atât de tare. De ce n-a vrut niciodată să venim în vizită la Welch pe când eram mai mici. De ce a refuzat la început să vină în West Virginia cu noi, și de ce a ezitat până în ultimul moment, când a sărit în mașină. De ce clătina atât de tare din cap, aproape de parcă ar fi vrut să-și acopere urechile, când am încercat să-i explic ce-i făcuse Erma lui Brian.

— Nu te gândi la lucruri de genul ăsta, mi-a spus Lori. O să te înnebunească.

Și atunci, mi-am îndepărtat gândurile astea din minte.

***

Mama și tata ne-au spus că după ce au ajuns la Phoenix au descoperit că șmecheria mamei cu rufele întinse pe frânghie nu îi ținuse pe intruși la distanță. Casa noastră de pe North Third Street fusese jefuită. Dispăruseră aproape toate lucrurile din casă, printre care, desigur, bicicletele noastre. Mama și tata închiriaseră o remorcă, să transporte până aici puținele obiecte care mai rămăseseră – mama a spus că hoții ăia proști uitaseră să ia câteva lucruri foarte bune, cum ar fi o pereche de pantaloni de călărie ai bunicii Smith, de cea mai bună calitate, din anii '30, – dar motorul Oldsmobile-ului cedase în Nashville și fuseseră nevoiți să-l abandoneze acolo, împreună cu remorca și cu pantalonii de călărie ai bunicii Smith, și să ia autobuzul pentru restul călătoriei, până la Welch.

Am presupus că dacă mama și tata se întorseseră, vor reuși să o împace pe Erma. Dar ea a spus că nu va putea să ne ierte niciodată și nu avea de gând să ne mai țină în casa ei nici măcar în pivniță, silențioși ca niște șoareci de bucătărie. Eram alungați. Asta a fost cuvântul pe care l-a folosit tata.

— Ați greșit, a spus el, și acum suntem alungați cu toții.

— Asta nu e chiar Grădina Edenului, a remarcat Lori.

Eu eram mai supărată din cauza bicicletei decât din pricina faptului că eram alungați de către Erma.

— De ce nu ne mutăm înapoi în Phoenix, pur și simplu? am întrebat-o eu pe mama.

— Am fost deja acolo, a spus ea. Și aici există tot felul de oportunități de care nici măcar nu suntem conștienți.

Ea și tata au început să caute o locuință nouă. Cea mai ieftină casă de închiriat din Welch era un apartament de deasupra unui restaurant de pe Medowell Street, care costa 75 de dolari pe lună, ceea ce depășea posibilitățile noastre financiare. În plus, mama și tata voiau un spațiu în aer liber pe care să-l putem numi al nostru, așa că s-au hotărât să cumpere ceva. Dat fiind că nu aveam bani pentru o plată integrală și niciun venit stabil, opțiunile erau destul de limitate, dar în câteva zile, mama și tata ne-au spus că găsiseră o casă pe care ne-o puteam permite.

— Nu e chiar un palat, așa că vom fi și mai apropiați unii de ceilalți, a spus mama. Și are o tentă rustică.

— Cât de rustică? a întrebat Lori.

Mama a făcut o pauză. Se gândea cum să formuleze răspunsul.

— Nu are canalizare interioară, a zis.

***

Tata încă mai căuta o mașină care să înlocuiască Oldsmobile-ul – iar bugetul nostru avea cu chiu cu vai două cifre – de aceea, la sfârșit de săptămână, am mers cu toții pe

jos să ne vizităm pentru prima oară noua casă. Am coborât până în vale, am trecut de centrul orașului și am ocolit o pantă, trecând pe lângă casele îngrijite de cărămidă, construite după ce minierii își făcuseră syndicate. Am traversat un pârâu care se vărsa în râul Tug și am început să urcăm pe un drum cu o singură bandă de circulație, prost asfaltat, care se numea Little Hobart Street. Drumul făcea mai multe curbe bruște și, într-o porțiune dreaptă, avea un unghi atât de abrupt încât trebuia să mergi pe vârfurile picioarelor. Dacă încercai să pui toată talpa pe pământ, îți întindeai gambele până te dureau.

Casele de aici, de sus, erau mai părăginite decât cele de cărămidă, din vale. Erau construite din lemn, cu verande și, acoperișuri deformate, jgheaburi de scurgere ruginite și olane de hârtie gudronată sau de bitum care se desprindeau încet, dar sigur de peretele de dedesubt. Aproape în fiecare curte, unul sau doi dulăi, legați cu lanțul de un copac sau de un stâlp de uscat rufele, lătrau furioși când treceam. Ca majoritatea caselor din Welch, și acestea erau încălzite cu cărbune. Familiile mai înstărite aveau șoproane pentru cărbune; cele mai sărace lăsau cărbunele într-un morman, în fața casei. Verandele erau la fel de mobilate ca și interioarele celor mai multe case, cu frigidere pătate de rugină, mese cu picioare demontabile, carpete, canapele sau banchete din mașini pentru cei care-și petreceau timpul pe verandă și poate un dulap deteriorat, găurit pe o parte, pentru ca pisica să aibă un loc confortabil de dormit.

Am mers până aproape de capătul drumului, și acolo, tata ne-a arătat noua noastră casă.

— Ei bine, copiii, bine ați venit pe Little Hobart Street, la numărul 93! a spus mama. Bine ați venit în casa noastră, dulce casă.

Am rămas cu gurile căscate. Casa era o chestie mică, în partea de sus a drumului, pe o pantă atât de abruptă încât numai partea din spate a construcției atingea pământul.

Partea din față, care includea și o verandă dărăpănată, atârna precar în aer, susținută de stâlpi înalți și subțiri din beton. Fusese vopsită în alb cu mult timp în urmă, dar în locurile în care nu se decojise de tot, vopseaua se transformase într-un cenușiu mohorât.

— E bine că v-am crescut pe voi, ăștia mici, să fiți rezistenți, a spus tata. Pentru că ăsta nu e un loc pentru cei slabi de inimă.

Am urcat în urma lui treptele, care erau făcute din pietre unite unele de altele cu ciment. Din cauza eroziunii și a construcției de mântuială, se înclinau primejdios către stradă. Unde se terminau treptele de piatră, începea un șir șubred de trepte de lemn făcute din cherestea de 2x4, semănând mai mult cu o scară mobilă decât cu un șir de trepte – care te duceau până la veranda din față.

Înăuntru, erau trei încăperi, fiecare de aproximativ 3x3 metri. Toate dădeau spre veranda din față. Casa nu avea baie, dar dedesubt, îndărătul unuia dintre stâlpii de beton, era o încăpere de dimensiunea unei debarale, cu podea de ciment și o toaletă. Toaleta nu era legată la vreun sistem de canalizare sau vreo fosă septică. Era, pur și simplu, deasupra unei gropi adânci de vreo doi metri. Nu exista apă curentă. În apropierea băii, un robinet de apă se ridica la câțiva centimetri deasupra pământului, așadar, îți puteai aduce o găleată, cu care să cari apa pe scări în sus. Deși casa era conectată la electricitate, tata ne-a mărturisit că pentru moment nu ne puteam permite să o pornim.

Partea bună, a continuat tata, era că ne costase numai o mie de dolari, iar proprietarul nu insistase asupra plății cu banii jos. Trebuia să-i dăm câte cincizeci de dolari pe lună. Dacă plăteam la timp, urma să fim stăpânii de drept ai acestei locuințe în mai puțin de doi ani.

— E greu de crezut că într-o bună zi toate astea vor fi ale noastre, a spus Lori.

Începuse să capete ceea ce mama numea o tentă ușor

sarcastică.

— Să fii recunoscătoare, a ripostat mama, există oameni în Etiopia care ar ucide pentru o casă ca asta.

Ne-a demonstrat că locuința avea, totuși, câteva caracteristici atrăgătoare. De exemplu, în sufragerie era o sobă cu cărbuni rotundă, din fontă, pentru încălzire și gătit. Era mare și frumoasă, cu picioare masive în formă de labe de urs, și nu se îndoia că era un obiect valoros, dacă l-ai fi dus într-un loc în care oamenii apreciau antichitățile. Dar pentru că locuința nu avea horn, țeava sobei scotea fumul printr-o fereastră din spate. Cineva înlocuise cu placaj sticla din partea de sus a ferestrei și înfașurase staniol în jurul deschizăturii, să împiedice fumul să scape în încăpere. Staniolul nu fusese prea eficient, așa că tavanul era negru de funingine. Cineva – probabil, același cineva – făcuse, de asemenea, greșeala de a încerca să curețe tavanul în câteva locuri, dar nu reușise decât să împrăștie și să mânjească locul cu funingine, creând pete albe, care te făceau să observi și mai bine cât era de negru restul tavanului.

— Casa în sine nu e mare lucru, s-a scuzat tata, dar nu vom locui aici multă vreme.

Lucrul cel mai important, motivul pentru care el și mama hotărâseră să achiziționeze această proprietate în mod special, fusese faptul că avea și un teren destul de mare, pe care ne puteam construi noua noastră casă. Intenționa să înceapă lucrul de îndată. Avea de gând să respecte planurile pentru Castelul de sticlă, dar trebuia să facă niște modificări serioase și să extindă dimensiunile celulelor solare, dat fiind că eram pe versantul nordic al muntelui, înconjurați de piscuri din toate direcțiile, și vom beneficia de foarte puțin soare.

***

Ne-am mutat în casă în acea după-amiază. Nu că am fi avut foarte multe chestii de mutat. Tata a împrumutat un camion

de la magazinul de electrocasnice la care lucra unchiul Stanley și a adus o canapea pe care un prieten al bunicului voia s-o arunce. De asemenea, tata a recuperat din gunoi câteva mese și scaune și a construit niște dulapuri improvizate – care, de fapt, erau destul de șic – din bucăți de țevă prinse de tavan, cu niște sârme.

Mama și tata și-au însușit încăperea cu soba, transformând-o într-o combinație de cameră de zi, dormitor, atelier și birou de scriitor. Am pus canapeaua acolo, deși, după ce am desfacut-o o dată, nu am reușit niciodată să o strângem la loc. Tata a făcut rafturi pe toți pereții, ca să depoziteze materialele de pictură ale mamei. Ea și-a pus șevaletul sub coșul sobei, chiar lângă fereastra din spate, pentru că, susținea ea, acolo avea lumină naturală – ceea ce era adevărat, comparativ cu alte unghere. Și-a pus mașinile de scris sub altă fereastră, aducându-și rafturi pentru manuscrise și operele în lucru, apoi a început, în scurt timp, să prindă în pioaneze de perete fișe cu idei de romane.

Noi am ales să dormim cu toții în camera din mijloc. La început, am împărțit un singur pat mare, lăsat de fostul proprietar, dar tata a hotărât că am cam crescut pentru chestia asta. De asemenea, eram prea mari pentru a dormi în cutii de carton, și oricum, nu era suficient loc pe podea pentru ele, așa că l-am ajutat pe tata să construiască două seturi de paturi suprapuse. Am construit cadrul din cherestea de 2x4, apoi am perforat marginile, și am trecut câteva frânghii printre găuri. Pe post de saltele, am întins cartoane peste frânghii. După ce am terminat, paturile arătau cam banal, așa că am vopsit părțile laterale cu spray, creând un model complicat de arabescuri roșii și negre. Tata a adus acasă o măsuță de toaletă luată de la rebuturi, cu patru sertare, câte unul pentru fiecare dintre noi. De asemenea, ne-a făcut câte o cutie de lemn cu uși glisante pentru obiecte personale. Le-am bătut în cuie pe perete deasupra paturilor, și acolo mi-am păstrat geoda.

A treia cameră a casei de la numărul 93 de pe Little Hobart Street, bucătăria, făcea parte dintr-o categorie specială. Avea o mașină de gătit electrică, dar racordurile nu erau chiar conforme, cu racoarde defecte, fire descoperite și întrerupătoare care bâzâiau.

— Cu siguranță, Helen Keller²² a racordat afurisita asta de casă la rețea, zicea tata.

A ajuns la concluzia că toată treaba era prea complicată pentru ca el să se deranjeze s-o repare.

Noi porecliserăm bucătăria „camera unde te faci varză”, pentru că, în rarele ocazii în care plăteam factura la electricitate și aveam curent electric, ne electrocutam al dracului de tare dacă atingeam orice suprafață umedă sau metalică din încăpere. Prima oară când m-am curentat, mi s-a tăiat respirația și am căzut zvârcolindu-mă. Ne-am obișnuit destul de repede ca, ori de câte ori ne aventuram în bucătărie, să ne înfășurăm mâinile în cele mai uscate șosete sau cârpe pe care le puteam găsi. Dacă ne curentam, îi anunțam pe ceilalți, de parcă le-am fi împărțășit buletinul meteorologic.

— O smucitură puternică, atunci când am atins soba astăzi, spuneam. Luați mai multe cârpe.

Într-un colț al tavanului din bucătărie, apa curgea ca printr-un ciur. Ori de câte ori ploua, tavanul de rigips se umfla și se îngreuna, iar apa începea să se reverse în șuvoaie din mijlocul umflăturii. În timpul unei furtuni extrem de violente din acea primăvară, tavanul s-a umflat atât de mult, încât s-a spart, iar apa și rigipsul s-au revărsat pe podea. Tata nu l-a reparat niciodată. Noi, copiii, am încercat să peticim singuri tavanul cu hârtie gudronată, staniol, lemn și adeziv Elmer, dar indiferent ce făceam, apa reușea să treacă. În cele din urmă, am renunțat. Așa că, ori de câte ori ploua afară, ploua și în bucătărie.

---

²² Scriitoare și activistă din SUA, surdă și oarbă (1880-1968) (n.r.).

***

La început, mama a încercat să facă viața de pe Little Hobart Street, numărul 93, să pară o aventură. Femeia care locuise acolo înaintea noastră ne lăsase moștenire o mașină de cusut de modă veche, pe care o acționai cu o pedală. Mama a spus că era foarte utilă pentru că așa ne puteam confecționa singuri hainele, chiar și atunci când electricitatea era oprită. Ea pretindea, totodată, că nu aveai nevoie de modele pentru a putea croi, era de ajuns să fii creativ și să-i dai bătaie. La scurt timp după ce ne-am mutat acolo, mama, Lori și cu mine ne-am măsurat una pe cealaltă și am încercat să ne confecționăm singure niște rochii.

A durat o veșnicie și rochiile ne-au ieșit lăbărțate și diforme, cu mâneci de lungimi diferite și găuri pentru brațe în mijlocul spatelui. N-am reușit să mi-o trag pe a mea peste cap până când mama nu a desfăcut câteva cusături.

— E minunată, a zis ea.

Dar eu i-am spus că arătam de parcă aș fi purtat o față de pernă imensă din care ieșeau în lateral trompe de elefant. Lori a refuzat să o poarte pe a ei pe afară și chiar și înăuntru, iar mama a trebuit să admită că croitoria nu reprezenta cea mai bună metodă de a ne folosi energia creativă sau banii. Materialul cel mai ieftin pe care îl puteam găsi costa 70 de cenți/metru, și aveai nevoie de aproape doi metri pentru o rochie. Avea mai mult sens să cumpărăm haine din magazinele de vechituri; măcar aveau găurile pentru brațe acolo unde trebuia.

De asemenea, mama a încercat să înveselească locuința. A decorat pereții sufrageriei cu picturile ei în ulei și, în curând, fiecare centimetru pătrat de perete era acoperit, cu excepția spațiului de deasupra mașinii de scris, care era rezervat pentru fișe. Aveam apusuri de soare strălucitoare din deșert, cai cuprinși de panică, pisici dormind, munți acoperiți cu zăpadă, vase cu fructe, flori îmbobocite și portretele noastre,

ale copiilor.

Pentru că mama avea mai multe picturi decât aveam noi spațiu pe pereți, tata a bătut în cuie niște suporturi lungi de rafturi pe perete, iar ea a atârnat tablourile unul în fața celuilalt, până când s-au suprapus trei sau patru. Din când în când, rotea tablourile:

— Redecorez puțin, înviorez locul, obișnuia ea să spună.

Dar eu eram sigură că se gândea la tablourile ei ca la niște copii și își dorea ca ele să fie tratate în mod egal.

Mama a mai construit șiruri de rafturi la ferestre și a aranjat sticle viu colorate care să capteze lumina.

— Arată de parcă am avea vitralii, a zis ea.

Într-un fel, așa și era, dar casa era în continuare rece și umedă. În fiecare noapte, în timpul primelor câteva săptămâni, întinsă pe salteaua mea de carton și ascultând sunetul stropilor de ploaie care picurau în bucătărie, am visat la deșert, la soare, la casa noastră mare din Phoenix cu un palmier în față, cu portocali și oleandri în spate. Noi fuseserăm proprietarii acelei case. Eram în continuare, mă gândeam. Era a noastră, singurul cămin adevărat pe care l-am avut vreodată.

— Ne mai întoarcem vreodată acasă? l-am întrebat într-o zi pe tata.

— Acasă?

— La Phoenix.

— Acum, aici e acasă.

***

Aflând că acum Welch era noul nostru domiciliu, eu și Brian am hotărât să valorificăm chestia asta cât se putea de bine. Tata ne arătase locul de lângă casă unde urma să fie fundația și pivnița Castelului de sticlă. Măsurase terenul și îl marcaseră cu pari și cu frânghii. Dar, pentru că tata nu era niciodată acasă – ieșea să își stabilească o rețea de contacte și să investigheze Sindicatul Lucrătorilor Minieri, ne-a spus el – și

nu se apucase să deștelenească pământul, eu și Brian am hotărât să-l ajutăm. Am găsit o lopată și un târnăcop la o fermă abandonată și am petrecut aproape fiecare moment liber săpând o groapă. Știam că trebuie să o facem mare și adâncă.

— Nu are rost să construiești o casă bună, dacă nu ești în stare să-i faci o fundație pe măsură, obișnuia tata să spună.

A fost o muncă grea, dar după o lună am reușit să săpăm o groapă îndeajuns de adâncă încât să dispărem în ea. Chiar dacă nu îndreptaserăm marginile și nu-i nivelaserăm fundul, eram totuși ai naibii de mândri de noi înșine. Odată ce tata va turna fundația, îl puteam ajuta la construcție.

Dar, pentru că nu ne permiteam să plătim taxa orășenească de colectare a deșeurilor, gunoaiele noastre se adunau în mormane prea mari. Într-o zi, tata ne-a spus să le aruncăm în groapă.

— Dar asta e pentru Castelul de sticlă, i-am zis.

— E o măsură temporară, a răspuns tata.

Mi-a explicat că va închiria un camion care să transporte toată mizeria la groapa de gunoi. Dar nu a mai făcut nici asta, și sub privirile mele și ale lui Brian groapa săpată pentru fundația Castelului de sticlă s-a umplut, treptat, cu gunoaie.

Cam în acea perioadă, poate că din cauza gunoaielor, un șobolan de apă mare și hidos și-a stabilit reședința pe Little Hobart Street, la numărul 93. Întâi, l-am găsit în bolul cu zahăr. Șobolanul ăsta ar fi fost prea mare pentru a încăpea într-un bol cu zahăr de mărime obișnuită, dar, pentru că mama avea o poftă insașiabilă de dulciuri și punea cel puțin opt lingurițe de zahăr într-o cană de ceai, țineam zahărul într-un castron pentru puncti, pe masa din bucătărie.

Șobolanul ăsta nu se mulțumea să mănânce zahărul, înota în zahăr, se tăvălea prin el, se tolănea cu desfătare prin el, iar coada tremurătoare îi atârna peste marginea castronului, azvârlind cu zahăr peste masă. Când l-am văzut, am încremenit, apoi am mers de-a-ndărătelea, până când am ieșit

din bucătărie. I-am povestit totul lui Brian, și am deschis împreună ușa bucătăriei, precauți. Șobolanul ieșise din castronul de zahăr și sărise pe sobă. Îi vedeam urmele dinților pe mormanul de cartofi, pe mâncare, pe o farfurie de pe sobă. Brian a aruncat cu cratița de fontă în el. Cratița l-a nimerit, apoi a zăngănit lovindu-se de podea, dar în loc să fugă, șobolanul a șuierat în direcția noastră, de parcă noi am fi fost intrușii. Am ieșit în fugă din bucătărie trântind ușa în urma noastră și am îndesat cârpe sub ea.

În acea noapte, Maureen, care avea cinci ani, era prea îngrozită pentru a putea dormi. Repeta la nesfârșit că șobolanul o să vină să o înhațe. Îl auzea târându-se din ce în ce mai aproape. I-am spus să nu mai fie așa o bleagă.

— Chiar aud șobolanul, a spus ea. Cred că e lângă mine.

I-am spus că lăsa frica să preia controlul asupra ei și, pentru că era unul dintre momentele în care aveam electricitate, am aprins lumina să-i dovedesc. Și acolo, ghemuit pe pătura ei de culoarea lavandei, la câțiva centimetri de fața surorii mele, se afla șobolanul. Maureen a țipat și a împins pătura de pe ea, iar șobolanul a sărit pe podea. Am înșfăcat o mătură și am încercat să-l lovesc cu coada ei, dar m-a fentat. Brian a înhățat o bătă de baseball și l-am mânat, șuierând și plesnind, până într-un colț.

Căinele nostru, Tinkle, corcitura de terrier Jack Russell care-l urmărise pe Brian până acasă într-o bună zi, a prins șobolanul între dinți și l-a lovit de podea până l-a omorât. Când a intrat mama, Tinkle defila țațoș prin cameră, ca un veritabil ucigaș de fiare ce era. Mama a zis că îi era milă, într-un fel, de șobolan.

— Și șobolanii trebuie să mănânce, a subliniat ea.

Chiar dacă era mort, merita un nume, a continuat ea, așa că l-a botezat Rufus. Brian, care citise că războinicii primitivi înfingeau părți din corpurile victimelor în țărushi pentru a-și intimida dușmanii, l-a agățat pe Rufus de coadă într-un plop din fața casei, a doua zi de dimineață. După-amiaza, am auzit

focuri de armă. Domnul Freeman, de vizavi, văzuse șobolanul atârnând cu capul în jos. Rufus era atât de mare, încât domnul Freeman crezuse că e un oposum, se dusese, își luase pușca de vânătoare și îl făcuse praf dintr-un foc. Din Rufus n-a mai rămas decât o bucată sfărtecată de coadă.

***

După incidentul Rufus, am dormit cu o bătă de baseball în pat. Brian dormea cu o macetă lângă el. Maureen de-abia reușea să adoarmă. Visa în mod repetat că era devorată de șobolani și se folosea de toate pretextele pe care le găsea pentru a-și petrece nopțile acasă la prieteni. Mama și tata au ridicat din umeri când au auzit de incidentul Rufus. Ne-au spus că avuseserăm de dus lupte cu adversari și mai sălbatici în trecut, și ni se va mai întâmpla și în viitor.

— Ce facem cu groapa de gunoi? am întrebat într-o zi. E aproape plină.

— O mărim, a spus mama.

— Nu putem continua să aruncăm gunoaie acolo, i-am spus. Ce-o să zică lumea?

— Viața e prea scurtă să ne facem griji despre ce cred alți oameni, a spus mama. Oricum, ar trebui să ne accepte pentru ceea ce suntem.

Eram convinsă că oamenii ar putea fi mai dispuși să ne accepte așa cum eram dacă am fi făcut un efort pentru a îmbunătăți felul în care arăta casa numărul 93 de pe Little Hobart Street. Erau o grămadă de lucruri pe care le puteam face, mă gândeam, care nu costau aproape nimic. Unii oameni de prin Welch tăiau cauciucuri în două semicercuri, le vopseau în alb și le foloseau pe rost de borduri pentru grădină. Poate că nu ne puteam permite încă să construim Castelul de sticlă, dar cu siguranță puteam pune cauciucuri vopsite în jurul curții din față, să o mai înfrumusețăm un pic.

— Asta ne-ar face să ne integrăm măcar puțin, am pledat

eu în fața mamei.

— Fără îndoială că da, a zis mama.

Dar, în ceea ce-i privea pe cei din Welch, pe ea nu o interesa câtuși de puțin să se integreze.

— Prefer să am o curte plină cu gunoaie veritabile, decât cu decorațiuni de proastă calitate pentru pajiște.

Am continuat să caut alte moduri de-a face îmbunătățiri. Într-o zi, tata ne-a adus acasă o cutie de aproape 20 de litri de vopsea de exterior, rămasă de la vreunul dintre locurile unde lucrase. În dimineața următoare am deschis cutia cu o pârghie. Era aproape plină cu vopsea galbenă, strălucitoare. Tata adusese acasă și câteva bidinele. Un strat de vopsea galbenă, mi-am dat eu seama, ar fi putut transforma complet casa cenușie și ponosită. Putea să arate, măcar din exterior, aproape la fel cu casele în care locuiau alți oameni.

Eram atât de entuziasmată de perspectiva de-a locui într-o casă galbenă, strălucitoare, că de-abia am reușit să adorm în noaptea respectivă. M-am trezit a doua zi, disde-dimineață și mi-am prins părul, pregătită să încep să vopsesc casa.

— Dacă muncim cu toții, putem termina chestia asta într-o zi sau două, le-am spus tuturor.

Dar tata a spus că numărul 93, Little Hobart Street, era un asemenea morman de gunoaie, că nu merita să ne irosim cu el timpul sau energia pe care am fi putut să le devotăm Castelului de sticlă. Mama a zis că i se părea că locuințele vopsite în galben strălucitor erau de prost gust. Brian și Lori au obiectat că nu avem scări și schele.

Tata nu făcea niciun progres vizibil în privința Castelului de sticlă, iar eu știam că recipientul cu vopsea galbenă va rămâne pe verandă, dacă nu preluam eu însămi sarcina. O să împrumut o scară sau o să-mi fac una, m-am hotărât. Eram sigură că, odată ce va vedea toată lumea transformarea miraculoasă a casei, mi se vor alătura.

Am deschis cutia pe verandă și am amestecat un băț, omogenizând uleiul care se ridicase la suprafață, până când

vopseaua, de culoarea florii piciorul cocoșului s-a făcut cremoasă. Am băgat în ea o pensulă mare și am întins vopseaua de-a lungul pereților laterali din scândură veche, cu mișcări line. Era luminoasă, strălucitoare și arăta chiar mai bine decât sperasem. Am început din latura îndepărtată a verandei și am continuat în jurul ușii care dădea spre bucătărie. În câteva ore, acoperisem toate suprafețele de pe verandă la care puteam ajunge. Unele părți ale peretelui din față erau încă nevopsite, la fel și o parte a pereților laterali, dar folosisem mai puțin de un sfert din vopsea. Dacă toți ceilalți mă ajutau, am fi putut vopsi toate suprafețele la care nu puteam ajunge și, în cel mai scurt timp, am fi avut o casă galbenă și veselă.

Dar nici mama, nici tata, nici Brian, nici Lori, nici Maureen n-au fost impresionați.

— Deci, o parte din casă e galbenă acum, a spus Lori. Chestia asta o să schimbe cu adevărat lucrurile pentru noi.

Trebuia să termin treaba de una singură. Am încercat să-mi confecționez o scară din bucăți de lemn, dar se prăbușea de fiecare dată când mă lăsam cu toată greutatea peste ea. Încă mai încercam să construiesc o scară rezistentă, câteva zile mai târziu, când din cauza unei scăderi bruște de temperatură, vopseaua a înghețat până la solidificare. După ce s-a făcut suficient de cald pentru ca vopseaua să se dezghețe, am deschis cutia. În timpul înghețului, substanțele chimice se separaseră, iar lichidul atât de omogen înainte era acum plin de cocoloașe și apos ca laptele covăsit. Am amestecat-o cât am putut de bine și am continuat să o fac chiar și după ce mi-am dat seama că vopseaua se stricase pentru că știam că nu vom face rost de alta niciodată, și în locul unei case galbene, strălucitoare, proaspăt vopsite, sau chiar a uneia cenușii, ponosite, aveam acum o treabă de mântuială făcută doar pe jumătate, cu un aspect bizar – care dădea de știre lumii că oamenii care locuiau în casa asta își doreau să o repare, dar le lipsea inițiativa pentru a duce treaba

la bun sfârșit.

***

Little Hobart Street dădea spre una dintre acele râpe atât de adânci și de abrupte încât, după cum ziceau oamenii în glumă, trebuia să montezi conducte pentru a-i asigura lumina soarelui. În cartier locuiau o mulțime de copii – Maureen avea, pentru prima oară, prieteni adevărați – și toți aveam obiceiul să ne petrecem timpul în preajma depozitului de armament al Gărzilor Naționale, sub deal. Băieții jucau fotbal american. Majoritatea fetelor de vârsta mea își petreceau după-amiezele stând pe zidul de cărămidă care înconjura depozitul de armament, pieptănându-se sau împrospătându-și luciul de buze, prefacându-se indignate, dar bucurându-se în secret dacă le fluiera vreun soldat în rezervă tuns scurt. Una dintre fete, Cindy Thompson, făcea eforturi ieșite din comun pentru a se împrieteni cu mine, dar s-a dovedit că, de fapt, ceea ce intenționa ea cu adevărat să facă era să mă recruteze în Ku Klux Klan, organizația de juniori. Nici machiatul, nici ideea de a purta un cearșaf nu mă atrăgeau din cale-afară, așa că am preferat să joc fotbal cu băieții, care renunțaseră la regula de a nu accepta fete și mă lăsau să mă alătur echipei dacă n-aveau suficienți jucători.

Oamenii mai înstăriți din Welch nu se arătaseră prea interesați de această parte a orașului. Pe strada noastră locuiau câțiva mineri, dar cei mai mulți dintre adulți nu lucrau deloc. Unele mame nu aveau soți, iar unii tați aveau antracoză. Ceilalți erau fie prea tulburați de necazurile lor, fie lipsiți de voință, pur și simplu, de aceea toată lumea accepta cu ranchiună o formă oarecare de ajutor de la stat. Dar, deși noi eram cea mai săracă familie de pe Little Hobart Street, mama și tata nu au solicitat niciodată ajutor social sau bonuri de masă și au refuzat de fiecare dată acțiunile caritabile. Când profesorii ne-au oferit saci de haine obținute prin campaniile

bisericii, mama ne-a obligat să le ducem înapoi.

— Putem avea grijă de copiii noștri, le plăcea mamei și tatei să spună. Nu acceptăm pomană din partea nimănui.

Când lucrurile se înrăutățeau, mama ne reamintea că unii copii de pe Little Hobart Street o duceau mai greu decât noi. Cei doisprezece copii ai familiei Grady nu aveau tată – murise într-o mină care se surpase sau fugise în lume cu o târfa, depindea de cel pe care îl întrebai – iar mama lor își petrecea zilele în pat, suferind de migrene. Prin urmare, băieții familiei Grady se sălbăticiseră complet. Era greu să-i distingi pe unii de alții pentru că toți purtau blugi albaștri, tricouri rupte și se râdeau în cap pentru a ține păduchii la distanță. Când cel mai mare dintre ei a găsit o pușcă veche sub patul mamei lor, a decis să-și exerseze aptitudinile de țintaș asupra mea și a lui Brian, trăgând cu alice în noi, în timp ce fugeam prin pădure pentru a ne salva viețile.

Apoi, erau cei din familia Hali. Toți cei șase frați Hali se născuseră retardați mintal și, deși erau adulți acum, locuiau tot cu mama și tatăl lor. Pentru că am fost prietenoasă cu el, cel mai mare dintre frați, Kenny Hali, în vârstă de 42 de ani, a făcut o pasiune năprasnică pentru de mine. Ceilalți copii din cartier îl tachinau pe Kenny, spunându-i că, dacă le dădea un dolar sau dacă se dezbrăca până la izmene și le arăta penisul, mă vor convinge să vin la o întâlnire cu el. În serile de sâmbătă, dacă era păcălit astfel, venea și se oprea pe stradă, în fața casei noastre, suspinând și strigând că nu îmi țineam promisiunea de a veni la întâlnire, iar eu trebuia să cobor și să-i explic că ceilalți copii îi jucaseră o festă și că, deși avea multe calități demne de admirat, aveam o regulă de a nu ieși cu bărbați mai în vârstă.

Și totuși, trebuie să spun că oamenii care o duceau cel mai greu pe Little Hobart Street erau familia Pastor. Mama, Ginnie Sue Pastor, era curva orașului. Ginnie Sue Pastor avea 33 de ani, opt fiice și un fiu. Toate numele lor se terminau cu „y”. Soțul ei, Clarence Pastor, avea antracoză și stătea pe veranda

din față a casei lor imense, dărăpănate, cât era ziua de lungă, dar nu zâmbea niciodată și nu le făcea cu mâna trecătorilor. Stătea acolo, pur și simplu, de parcă ar fi fost împietrit. Toată lumea din oraș spunea despre el că era impotent de mulți ani și niciunul dintre copii nu era al lui.

Ginnie Sue Pastor se ferea destul de mult de oameni. La început, m-am întrebat dacă stătea întinsă, îmbrăcată într-un neglijeu de dantelă, fumând țigări și așteptând vizitele domnilor. În Battle Mountain, femeile care trândăveau pe veranda din față de la *Green Lantern* – între timp, îmi dăduseam seama cu ce se ocupau de fapt – aveau rujuri deschise la culoare, rimei negru și bluze cu nasturi parțial deschiși, care le dezvăluiau partea de sus a sutienelor. Dar Ginnie Sue Pastor nu arăta ca o curvă. Era o femeie șleampătă, cu părul vopsit blond și din când în când o observam pe afară, prin curtea din față, tăind lemne sau încărcând un coș cu cărbune. De obicei, purta același tip de șorțuri și de haine grosolane cu care erau îmbrăcate și celelalte femei de pe Little Hobart Street. Arăta ca oricare altă mamă.

Mă mai întrebam și cum reușea să curvășărească, avându-i pe toți copiii ăia în grijă. Într-o noapte, am văzut o mașină oprindu-se în fața casei Pastor și făcând două semnale scurte cu farurile. După un minut, Ginnie Sue a ieșit în fugă pe ușă și a urcat pe scaunul de lângă șofer. Apoi, mașina s-a îndepărtat.

Kathy era fiica cea mai mare a lui Ginnie Sue Pastor. Ceilalți copii o tratau ca pe o paria absolută, țipându-i că mama ei era „curvă” și poreclind-o „fata cu păduchi”. Adevărul era că suferea de o pediculoză destul de avansată, încerca mereu să se împrietenească cu mine. Într-o după-amiază, când ne întorceam de la școală și i-am povestit că am locuit o vreme în California, i s-a luminat chipul. Mi-a mărturisit că mama ei și-a dorit întotdeauna să se ducă acolo. M-a întrebat dacă aş putea să trec pe la ea pe acasă și să-i povestesc mamei sale despre viața în California.

Bineînțeles că m-am dus. Nu apucasem niciodată să intru în *Green Lantem*, dar acum aveam ocazia să văd de aproape o prostituată adevărată. Existau multe lucruri pe care îmi doream să le știu: Prostituația aducea ușor bani? Se întâmpla să fie și distractiv sau doar scârbos și atât? Oare Kathy, surorile și tatăl ei știau cu toții că Ginnie Sue Pastor era curvă? Ce părere aveau despre asta? Nu intenționez să pun toate întrebările așa, direct, dar credeam sincer că dacă intram în casa familiei Pastor și o cunoșteam pe Ginny Sue, puteam ieși de acolo măcar cu o idee asupra răspunsurilor.

Clarence Pastor, stătea așezat pe verandă și ne-a ignorat pe Kathy și pe mine când am trecut pe lângă el. Înăuntru, erau multe camere mici, unite între ele ca niște vagoane de marfa. Din cauza modului în care era poziționată casa, pe panta afectată de eroziune a muntelui, podelele, tavanele și ferestrele se înclinau în unghiuri diferite. Nu existau tablouri pe pereți, dar cei din familia Pastor lipiseră poze ale unor femei îmbrăcate elegant, din cataloagele Sears Roebuck.

Surorile mai mici ale lui Kathy se învăteau de colo colo gălăgioase, pe jumătate dezbrăcate. Niciuna dintre ele nu semăna cu celelalte; una era roșcată, una blondă, una brunetă, altele aveau diferite nuanțe de șaten. Sweet Man, cel mai mic, se țâra pe podeaua camerei de zi, molfaind un castravete murat. Ginnie Sue Pastor stătea la masa din bucătărie. Lângă ea era o tavă mare și scumpă, genul pe care noi nu aveam cum să ni-l permitem. Ginnie Sue avea un chip obosit, ridat, dar un zâmbet vesel și deschis.

— Mă bucur să te cunosc, mi-a spus ea, ștergându-și mâinile de poalele cămășii. Nu suntem obișnuiți cu vizitele.

Ginnie Sue ne-a oferit scaune. Avea săni mari, care se legănau atunci când se mișca, iar părul ei blond avea rădăcinile închise la culoare.

— Ajutați-mă cu pasărea asta, și-o să fac niște rulade de pui speciale de-ale lu' Ginnie Sue.

S-a întors spre mine.

— Știi cum să cureți o pasăre?

— Bineînțeles că știu, i-am zis.

Nu mâncasem nimic toată ziua.

— Ia să te văd, a spus Ginnie Sue.

Am apucat întâi o aripă și am desfăcut cele două oase subțiri, scoțând toată carnea ascunsă acolo. Apoi, m-am concentrat asupra oaselor piciorului și pulpei, frângându-le articulațiile, cojind tendoanele și scobind măduva. Kathy și Ginnie Sue curățau și ele, dar în curând s-au oprit să mă privească. Din spate, am scos bucata aceea delicioasă de carne pe care toată lumea o ratează. Apoi am întors carcasa cu susul în jos și am cules cu unghia grăsimea ca un jeleu și bucățelele de carne. În cele din urmă, am băgat mâna până la cot în interiorul păsării să scot toată carnea care ar fi putut rămâne agățată de șira spinării.

— Fată, a spus Ginnie Sue, de când sunt, n-am văzut pe nimeni să curețe o găină așa cum o faci tu.

Am luat cartilagiul în formă de sulită din osul pieptului, pe care cei mai mulți oameni nu-l mănâncă, și-am mușcat, ronțâind satisfăcută.

Ginnie Sue a tocat carnea într-un castron, a amestecat-o cu maioneză și cu Cheez Whiz, apoi a mărunțit o mână de cartofi prăjiți și i-a adăugat. A întins amestecul pe două bucăți de pâine Wonder, apoi a rulat feliile și ni le-a întins.

— Păsări împăturite, a spus ea.

Era delicios.

— Mamă, Jeannette a locuit în California, a zis Kathy.

— Pe bune? s-a mirat Ginnie Sue. Să locuiesc în California și să fiu stewardesă, ăsta a fost visul meu, a oftat ea. N-am trecut niciodată mai departe de Bluefield.

Le-am povestit ei și lui Kathy despre viața petrecută în California. Am observat destul de repede că nu le interesau orașele miniere din deșert, și atunci le-am povestit de San Francisco și apoi despre Las Vegas, care nu era chiar în California, dar nu părea să le pese. Descrierile mele au făcut

ca zilele pe care le-am petrecut acolo să pară ani, iar dansatoarele pe care le văzusem din depărtare să pară prietene apropiate și vecine. Le-am descris cazinourile strălucitoare și jucătorii eleganți, palmierii și piscinele, hotelurile cu aer condiționat rece ca gheața și restaurantele în care animatoare cu mănuși lungi și albe aprindeau deserturi flambate.

— Nu se poate ceva mai frumos de atât! a spus Ginnie Sue.

— Nu, doamnă, sigur nu se poate, i-am răspuns eu.

Sweet Man a intrat în încăpere plângând, iar Ginnie

Sue l-a luat în brațe și l-a lăsat să lingă niște maioneză de pe deget.

— Te-ai descurcat bine cu pasărea aia, a spus Ginnie Sue. Mi se pare că ești genul ăla de fată care într-o bună zi o să mănânce cât pui prăjit și câte deserturi din alea flambate o să vrea.

Mi-a făcut cu ochiul.

De-abia în drum spre casă mi-am dat seama că nu primisem răspuns la niciuna dintre întrebările mele. În timp ce stăteam acolo, discutând cu Ginnie Sue, uitasem că era târfa. Un lucru era sigur în privința curvăsăriei: îți asigură carne de pui pe masă.

***

Ne băteam foarte mult în Welch. Nu doar pentru a ne învinge adversarii, ci pentru a ne integra. Poate că se întâmpla așa pentru că erau atât de puține lucruri de făcut în Welch; poate pentru că viața era grea și îi asprea pe oameni; poate din cauza tuturor luptelor sângeroase care avuseseră loc după ce minele fuseseră organizate în sindicate; poate pentru că mineritul era o muncă periculoasă, grea și murdară, care le crea tuturor minerilor o stare iritare, iar ei veneau acasă și se descărcau pe neveste, care se descărcau pe copii, iar aceștia, la rândul lor, se descărcau pe alți copii. Indiferent care ar fi fost motivul, se

părea că aproape tuturor din Welch – bărbați, femei, băieți, fete – le plăcea să se bată.

Apăreau casteli de stradă, înjunghieri prin baruri, lupte prin parcări, palme date soțiilor și bătăi aplicate copiilor. Uneori, era pur și simplu un pumn întâmplător dat de cineva și toată povestea se termina înainte să-ți dai seama că începuse. Alteori, lucrurile semănau mai mult cu o competiție de douăsprezece runde cu premii și cu spectatori care le făceau galerie combatanților transpirați și plini de sânge. Apoi, erau ranchiunile și dușmăniile care durau de mai mulți ani, de exemplu: doi frați care băteau un tip pentru că în anii '50 tatăl acestuia îl bătuse pe tatăl lor; o soție care își împușca cea mai bună prietenă pentru că se culcase cu soțul ei, iar apoi, fratele celei mai bune prietene îl înjunghia pe soț. Treceai pe Meadowell Street, și jumătate dintre oamenii pe care-i întâlneai păreau că-și îngrijesc o rană căpătată într-o altercație. Vedeai ochi învinețiți, buze sparte, pomeți umflați, brațe pline de vânătăi, pumni juliți și urechi mușcate. Stătuserăm în destule locuri pline cu oameni violenți, pe când eram în deșert, dar mama spunea că Welch era de departe cel mai periculos oraș pe care îl văzuse.

Eu, Brian, Lori și Maureen aveam parte de mai multe casteli decât ceilalți copii. Dinitia Hewitt și prietenele ei fuseseră doar primele dintr-un lung șir de găști care se băteau cu unul sau cu mai mulți dintre noi. Unii copii voiau să ne bată pentru că aveam părul roșcat, pentru că tata era un bețiv, pentru că eram îmbrăcați în zdrențe și nu ne spălam cât ar fi fost cazul, pentru că locuiam într-o casă pe cale să se surpe, vopsită parțial în galben și cu o groapă plină cu gunoi, pentru că treceau pe lângă casa noastră învăluită noaptea în întuneric și vedeau că nu ne putem permite nici măcar curent electric.

Dar îi atacam la rândul nostru, de obicei în echipă. Lupta noastră cea mai spectaculoasă și victoria noastră bazată pe cea mai îndrăzneță strategie – Bătălia de pe Little Hobart Street – a avut loc împotriva lui Ernie Goad și a prietenilor săi,

pe când eu aveam zece ani și Brian avea nouă. Ernie Goad era un puști cu nasul turtit și ceafa groasă, cu ochii mici, așezați parcă în lateralul capului, ca o balenă. Se purta ca și cum ar fi fost jurat să alunge familia Walls din oraș.

Totul a început într-o zi în care mă jucam cu alți câțiva copii pe tancul din apropierea depozitului de armament. Eddie Goad a apărut, a început să arunce cu pietre în mine și să strige că toți cei din familia Walls ar trebui să plecăm din Welch pentru că îl împuțeam atât de tare.

Am aruncat și eu cu câteva pietre în el și i-am spus să mă lase în pace.

— Obligă-mă, a zis Ernie.

— Eu nu fac gunoi, i-am strigat. Eu îl ard.

Asta era de obicei un răspuns care funcționa împotriva proștilor, compensând prin dispreț lipsa de originalitate, dar acum a avut un efect opus.

— Voi, ăștia din familia Walls, nu ardeți gunoiul, mi-a răcnit Ernie înapoi. Voi îl aruncați pe tot într-o groapă de lângă casa voastră. Locuiți în el!

Am încercat să mă gândesc la o replică bună, dar mintea mi s-a blocat pentru că Ernie spusese adevărul: chiar locuiam în gunoi.

Ernie și-a apropiat fața de a mea și a urlat:

— Gunoaie! Locuiți în gunoi pentru că sunteți niște gunoaie!

L-am lovit cât am putut de tare, apoi m-am întors spre ceilalți copii, sperând că mă vor susține; dar ei se fereau și priveau în pământ, de parcă ar fi fost rușinați că au fost surprinși jucându-se cu o fată care avea o groapă de gunoi lângă casă.

***

În acea sâmbătă, eu și Brian citeam pe canapea, când una dintre ferestre s-a făcut țândări și o piatră a aterizat pe podea. Am alergat spre ușă. Ernie, împreună cu trei prieteni de-ai lui,

pedalau pe biciclete încolo și înapoi pe Little Hobart Street, zbierând cu sălbăticie:

— Gunoaie! Gunoaie! Toți sunteți o grămadă de gunoaie!

Brian a ieșit pe verandă. Unul dintre puști a mai aruncat o piatră, care l-a nimerit pe Brian în cap. Brian s-a clătinat, dând înapoi, apoi a coborât în fugă scările, dar Ernie și prietenii săi s-au îndepărtat pe biciclete, țipând. Brian a urcat scările, cu sângele curgându-i pe obraji și pe tricou, în timp ce un cucui i se contura deja deasupra sprâncenei. Gașca lui Ernie s-a întors câteva minute mai târziu, aruncând cu pietre și țipând că văzuseră cu ochii lor cocina de porci în care locuiau copiii familiei Walls și le vor spune tuturor celor de la școală că era mai rău decât credeau.

De data asta, eu și Brian am rupt-o la fugă după ei. Chiar dacă ne întreceau numeric, le plăcea prea mult jocul de-a zeflemeaua împotriva noastră, pentru a începe lupta propriu-zisă. Au coborât cu bicicletele la vale, până la cotitură – și-au scăpat.

— Se vor întoarce, a spus Brian.

— Ce o să facem? l-am întrebat.

Brian a stat puțin să se gândească, apoi mi-a spus că are un plan. A găsit niște frânghie sub casă, apoi m-a condus în sus pe o pantă, deasupra de Little Hobart Street. În urmă cu câteva săptămâni, eu și Brian târâserăm o saltea veche până acolo, pentru că ne gândeam să ne facem un cort. Brian mi-a explicat cum puteam face o catapultă, ca acelea medievale despre care citiserăm, îngrămădind pietre pe saltea și legând-o cu frânghiile înfășurate de crengile copacilor. Am asamblat rapid invenția și am testat-o o dată, smucind în același timp frânghiile, după o numărătoare până trei. A funcționat – o avalanșă de pietre a căzut pe stradă. Era, credeam noi, suficient pentru a-l ucide pe Ernie Goad și pe cei din gașca lui, iar acesta era lucrul pe care intenționam cu toată seriozitatea să-l facem: să-i omorâm și să le luăm bicicletele, lăsându-le cadavrele în mijlocul străzii, ca pe un avertisment adresat

altora.

Am îngrămădit din nou pietre pe saltea, am agățat frânghiile catapultei și am așteptat. După câteva minute, Ernie și gașca lui au apărut la cotitură. Fiecare dintre ei conducea bicicleta cu o singură mână și avea o piatră de mărimea unui ou în cealaltă. Veneau unul după altul, ca niște luptători din tribul Pawnee, la câțiva metri unul de altul. Nu-i puteam nimeri pe toți deodată, așa că l-am țintit pe Ernie, care era în fruntea grupului.

Când a ajuns în zona potrivită, Brian a dat semnalul și am smucit frânghiile. Salteaua a sărit înainte și arsenalul de pietre a zburat prin aer. Am auzit pietrele lovindu-se de corpul lui Ernie și pocnind, izbindu-se de asfalt. El a țipat și a început să înjure, în timp ce bicicleta i-a alunecat. Puștiul de după Emie s-a ciocnit de el, și au căzut amândoi. Ceilalți doi s-au întors și au plecat în viteză. Eu și Brian am început să aruncăm în ei pietrele pe care le aveam la îndemână. Dat fiind că erau la vale, aveam o poziție bună și i-am nimerit de mai multe ori la rând. Pietrele le-au izbit bicicletele, le-au zgâriat vopseaua și le-au găurit apărătoarele.

Apoi Brian a strigat:

— Atacăm!

Și am coborât val-vârtej pe panta dealului. Ernie și prietenul lui au sărit înapoi pe biciclete și s-au îndepărtat furioși, înainte să-i putem ajunge. În timp ce dispăreau pe după cotitură, Brian și cu mine am făcut un dans al victoriei în strada plină de pietre, scoțând strigăte de război.

***

Pe măsură ce vremea se încălzea, un soi de frumusețe sălbatică a învăluit pantele montane abrupte care înconjurau Little Hobart Street. Napul indian și florile de dicentra înmugureau. Florile albe de morcov sălbatic, brumărelele purpurii și florile portocalii de crin sălbatic înfloreau de-a

lungul drumului. În timpul iernii, puteai vedea mașini abandonate, frigidere și ruinele caselor părăsite din pădure, dar primăvara, lujerii, ierburile și mușchiul le năpădeau și în cel mai scurt timp, toate acestea dispăreau fără urmă.

Un avantaj al verii era că în fiecare zi aveam mai multă lumină pentru citit. Mama se aproviziona cu un ditamai teancul de cărți. Aducea acasă de la biblioteca publică din Welch, în fiecare săptămână sau cel puțin la două săptămâni, o față de pernă plină cu romane, biografii și povestiri. Se cuibărea în pat cu ele și, din când în când, ridica privirea, spunând că îi pare rău, că știe că ar fi trebuit să facă ceva meu productiv, dar, ca și tata, avea și ea dependențele ei, iar cititul era una dintre ele.

Toți citeam, dar n-am mai simțit niciodată sentimentul acela de intimitate pe care îl trăiserăm în Battle Mountain, când stăteam toți în depou, cu cărțile noastre. În Welch, fiecare se îndepărta într-un alt colț al casei. Odată ce se lăsa noaptea, noi, copiii, ne întindeam în paturile noastre de frânghii și carton, citind la lumina lanternei sau a unei lumânări pe care o puneam în câte o cutie de lemn, și astfel, fiecare își crea mica sa rază de lumină slabă.

Lori era cea mai obsedată de citit. O fascina literatura științifico-fantastică, mai ales *Stăpânul inelelor*. Când nu citea, desena orei și hobbiți. Încerca să convingă pe toată lumea din familie să citească aceste cărți.

— Te transportă într-o cu totul altă lume, spunea ea.

Eu nu îmi doream să fiu transportată într-o altă lume. Toate cărțile mele preferate erau despre oameni care se confruntau cu dificultăți. Îmi plăceau *Fructele mâniei*, *Împăratul muștelor* și, mai ales, *Un copac crește în Brooklyn*. Mă gândeam că Francie Noian și cu mine suntem de fapt identice, exceptând faptul că ea a trăit cu 50 de ani mai înainte, în Brooklyn, iar mama ei ținea întotdeauna casa curată. În mod sigur, tatăl lui Francie Noian îmi amintea de tata. Dacă Francie vedea numai latura pozitivă a tatălui ei, deși majoritatea oamenilor îl

considerau un bețivan leneș, poate că nu eram o proastă irecuperabilă dacă aveam încredere într-al meu. Sau dacă încercam să am încredere în el. Începea să fie din ce în ce mai dificil.

Într-o noapte a acelei veri, în timp ce stăteam în pat și toți ceilalți dormeau, am auzit ușa din față deschizându-se și vocea cuiva murmurând, în timp ce băjbăia prin întuneric. Tata ajunsese acasă. M-am dus în sufragerie, unde l-am văzut așezat la masa de desen. Am observat la lumina lunii care trecea prin fereastră că avea fața și părul pline de sânge. L-am întrebat ce se întâmplase.

— M-am luat la bătaie cu un munte, a spus el, și muntele a câștigat.

M-am uitat la mama, adormită pe canapea, cu capul sub o pernă. Avea somnul adânc și nu se mișca. Când am aprins lampa cu petrol, am observat că tata mai avea și o creștătură pe antebrațul drept și o tăietură atât de adâncă pe cap, încât îi puteam vedea albul craniului. Am adus o scobitoare și o pensetă, cu care am adunat pietrișul aspru din creștătură. Nici n-a tresărit când i-am turnat spirt pe rană. Din cauza părului, nu aveam cum să-l bandajez și i-am spus că ar trebui să rad zona din jurul tăieturii.

— La dracu', iubito, asta mi-ar distruge imaginea, a spus el. Un tip cu o poziție ca a mea trebuie să arate prezentabil.

Tata și-a examinat tăietura de pe antebraț. Și-a legat strâns un garou în jurul brațului și mi-a spus să aduc trusa de cusut a mamei. A cotrobăit prin ea după un mosor de mătase, dar negăsind a hotărât că ața de bumbac e foarte bună. A pus în ac un fir de ață neagră, mi l-a întins și a arătat spre creștătură.

— Coase-o, a zis.

— Tată! Nu pot să fac asta.

— Hai, dă-i înainte, draga mea. Aș face-o cu mâna mea, numai că nu pot face chestii prea complicate cu mâna stângă, a spus el zâmbind. Nu-ți face griji în privința mea. Sunt atât de trecut prin ciur și prin dărmon, că n-o să simt nimic.

Tata și-a aprins o țigară și a întins brațul pe masă.

— Haide, fa-o, a spus el.

Am atins pielea tatei cu acul și m-am cutremurat.

— Haide, fă-o, a repetat.

Am apăsat acul și am simțit o ușoară smucitură, atunci când a străpuns pielea. Îmi doream să închid ochii, dar trebuia să văd ce făceam. Am împins ceva mai tare și am simțit rezistența mușchilor. Era de parcă aș fi cusut carne. De fapt, *chiar* coseam carne.

— Nu pot, tată, îmi pare rău, pur și simplu nu pot s-o fac, i-am spus.

— O s-o facem împreună, a spus tata.

Folosindu-se de mâna stângă, mi-a ghidat degetele în timp ce împingeam acul prin piele și ieșea pe partea cealaltă. Au apărut câteva picături de sânge. Am tras de ac, scoțându-l, apoi am tras firul blând, să strâng. Am înnodat cele două capete ale aței, așa cum mi-a spus tata, apoi, pentru a face o a doua cusătură, am repetat procedura. Crestătura era mare și i-ar mai fi prins bine câteva cusături, dar nu mă simțeam în stare să mai înfig o dată acul în brațul tatei.

Ne-am uitat amândoi la cele două cusături închise la culoare, cam neglijente.

— E o treabă foarte frumoasă, a spus tata. Sunt cât se poate de mândru de tine, Căpriță de Munte.

Când am plecat de acasă, a doua zi de dimineață, tata dormea încă. Seara, când am ajuns acasă, era deja plecat.

***

Tata căpătase obiceiul de a dispărea mai multe zile în șir. Când îl întrebam unde fusese, explicațiile lui erau fie atât de vagi, fie atât de neverosimile, încât am renunțat să-i mai pun întrebări. Totuși, ori de câte ori venea acasă, aducea câte două pungi cu alimente. Noi devoram sendvișuri cu șuncă picantă și felii groase de ceapă, în timp ce el ne povestea despre

evoluția anchetei lui referitoare la Sindicatul Lucrătorilor Minieri și despre ultimele planuri de a face bani. Oamenii îi ofereau slujbe fără încetare, ne povestea el, dar pe el nu îl interesa munca de angajat, să cânte în strună, să facă temenele, să lingușească și să primească ordine.

— Nu vei face niciodată avere dacă lucrezi pentru un șef, ne explica el.

Se concentra asupra ideii de îmbogățire. Poate că în West Virginia nu se găsea aur, dar erau o mulțime de alte modalități pentru a-ți umple punga. De exemplu, acum lucra la o tehnologie de ardere mai eficientă a cărbunelui, astfel încât și cărbunele de calitate inferioară să poată fi exploatat și vândut. Exista o piață mare pentru asta, spunea el, iar asta avea să ne îmbogățească cum nici nu visam.

Ascultam planurile tatei și încercam să-l încurajez, sperând că lucrurile pe care le povestea era adevărate, dar totodată sigură de faptul că nu erau. Bani veneau – și, odată cu ei, mâncarea – în rarele ocazii când tata mai prindea câte o slujbă sau mama căpăta câte un cec de la compania petrolieră care exploata terenurile ei din Texas. Mama era mereu evazivă când venea vorba despre dimensiunile acestui teren sau locul exact în care se afla și refuza să ia în considerare posibilitatea vânzării. Tot ce știam era că, odată la câteva luni, apărea acest cec, iar noi aveam mâncare din belșug pentru câteva zile.

Când aveam electricitate, mâncam o grămadă de fasole. Un sac mare de fasole pinto costa mai puțin de un dolar și ne ajungea timp de mai multe zile. Era foarte gustoasă mai ales dacă îi adăugai o linguriță de maioneză. De asemenea, mâncam o grămadă de orez cu macrou care, spunea mama, era un aliment foarte bun pentru creier. Macroul nu era la fel de gustos precum tonul, dar era mai apetisant decât mâncarea pentru pisici pe care o mâncam uneori, când situația devenea cu adevărat dificilă. Uneori, mama ne făcea o porție mare de floricele pentru cină. Porumbul are o grămadă de fibre, sublinia ea, punându-ne să le sărăm din plin, pentru că iodul

ne împiedica să facem gușă.

— Nu vreau să arătați ca niște pelicani, ne spunea.

Odată, când a sosit un cec cu o sumă mai mare decât de obicei, mama ne-a cumpărat o conservă imensă cu șuncă de porc. Am mâncat din ea zile în șir, tăind felii groase pentru sendvișuri. Pentru că nu aveam frigider, am lăsat șunca pe un raft din bucătărie. După vreo săptămână, m-am dus să-mi tai o bucată pentru cină și am găsit-o plină de viermișori mici și albi.

Mama stătea pe canapea, mâncând bucata pe care și-o tăiasse pentru ea.

— Mamă, șunca asta e plină de viermi, i-am spus.

— Nu mai face atâtea mofturi, a ripostat ea. E de ajuns să tai părțile cu viermi. În interior, e bună.

***

Eu și Brian am devenit prădători profesioniști. Culegeam mere pădurețe, mure și papaya, iar toamna șterpeleam știuleți de porumb de la ferma bătrânului Wilson. Porumbul era tare – bătrânul Wilson îl creștea pentru a-și hrăni vitele –, dar dacă îl mestecai îndeajuns de mult, îl puteai înghiți. Odată am prins o mierlă rănită, aruncând o pătură peste ea, și am presupus că puteam face o plăcintă de mierlă, ca în poezioara pentru copii. Dar nu ne-am putut hotărî să o omoram și, oricum, era prea sfrijită ca să merite să fie mâncată.

Am auzit de un fel de mâncare numit salată de cârmâz. Și, pentru că în spatele casei noastre era un petic de pământ acoperit cu cârmâz, eu și Brian am zis să facem o încercare. Dacă era bun, am fi avut o nouă sursă de hrană. La început, am încercat să mâncăm cârmâzul gol, dar era cumplit de amar și atunci l-am fiert – cântând „*Poke Salad Annie!*”²³ “ cu

---

²³ *Polk Salad Annie* era un cântec foarte cunoscut în SUA în anii '70. Aici este un joc de cuvinte *polk* e transformat în *poke*, respectiv „cârmâz“ (n.tr.).

nerăbdare – dar tot avea un gust amar și vâscos, de ne-au usturat limbile câteva zile după aceea.

Într-o zi, în timp ce căutam mâncare, am intrat pe geam într-o casa părăsită. Camerele erau minuscule și podeaua era din pământ, dar în bucătărie am găsit rafturi pe care se aliniau mai multe șiruri de conserve.

— O comoară! a strigat Brian.

— Momentul ospățului! am zis eu.

Conservele erau pline de praf și începuseră să ruginească, dar noi am presupus că alimentele erau încă bune de mâncat, dat fiind că asta era de fapt ideea conservării: păstrarea. I-am întins o conservă de roșii lui Brian, care și-a scos briceagul. În clipa în care a străpuns cutia, conținutul i-a explodat în față, acoperindu-ne cu un lichid maroniu și spumos. Am încercat mai multe cutii, dar toate au explodat, și ne-am întors acasă fără să fi mâncat nimic, dar cu cămășile și fețele pătate cu roșii putrede.

***

Când am început clasa a șasea, ceilalți copii își băteau joc de mine și de Brian, pentru că eram atât de slăbănogi. Mă porecleau „picioare de păianjen”, „fata schelet”, „curățătoare de țevi”, „scândură”, „fund osos”, „femeia băț”, „arac de fasole” și „girafa” și îmi spuneau că aș putea să mă feresc de ploaie adăpostindu-mă sub un cablu telefonic.

La prânz, când ceilalți copii își despachetau sendvișurile sau își cumpărau mâncare caldă, eu și Brian scoteam cărțile și începeam să citim. Brian le spunea tuturor că trebuie să-și mențină greutatea pentru că voia să intre în echipa de lupte atunci când ajungea în liceu. Eu le spuneam tuturor că îmi uitasem mâncarea acasă. Nimeni nu mă credea, și atunci am început să mă ascund în baie când sosea ora prânzului. Stăteam într-una dintre cabine cu ușa încuiată și cu picioarele sprijinite de ceva, pentru ca nimeni să nu-mi recunoască

pantofii.

Când alte fete intrau în baie și își aruncau pungile cu mâncare în coșurile de gunoi, mă duceam să le recuperez. Nu înțelegeam cum puteau copiii să arunce atâta mâncare cât se poate de bună: mere, ouă fierte tari, pachete de biscuiți cu unt de arahide, murături feliate, cutii cu lapte de un sfert de litru, sendvișuri cu cașcaval din care luaseră o singură gură, doar pentru că nu le plăceau ardeii în cașcaval. Mă întorceam în cabină și devoram descoperirile delicioase.

Dar, din când în când, găseam mai multă mâncare în gunoi decât puteam mânca. Prima oară când am găsit un surplus de mâncare – un sendviș cu salam de Bologna și cașcaval – l-am îndesat în geantă să-l iau acasă pentru Brian. Când m-am întors în clasă, am început să-mi fac griji: cum să-i explic lui Brian de unde îl aveam. Eram sigură că și el cotrobăia prin coșurile cu gunoaie, dar nu am vorbit niciodată despre asta.

În timp ce stăteam acolo, încercând să găsesc mai multe explicații pentru Brian, am început să simt mirosul salamului. Părea că umple întreaga încăpere. Am fost îngrozită la gândul că restul copiilor ar putea simți și ei mirosul, că se vor întoarce și îmi vor vedea geanta umflată și, pentru că toți știau că nu mâncam niciodată la prânz, își vor da seama că l-am șterpelit din gunoi. Imediat ce s-a terminat cursul, am dat o fugă până la baie și am îndesat sendvișul înapoi în coșul de gunoi.

Maureen avea mereu de mâncare din belșug, pentru că își făcuse o mulțime de prieteni în cartier și apărea acasă la ei pe la ora cinei. Habar nu aveam ce făceau mama și Lori. În mod bizar, mama se îngrășa. Într-o seară, când tata nu era acasă și nu aveam nimic de mâncare, stăteam cu toții în sufragerie, încercând să nu ne gândim la mâncare, mama tot dispărea sub pătura de pe canapea. La un moment dat, Brian s-a uitat spre ea.

— Mesteci ceva? a întrebat-o.

— Mă dor dinții, a spus mama, dar privirea i se plimba prin încăpere, evitându-le pe ale noastre. E din cauza gingiilor mele

bolnave. Îmi mișc mandibula pentru a stimula circulația.

Brian a smuls brusc cuverturile de pe ea. Pe saltea, lângă mama, era o tabletă de ciocolată Hershey de dimensiune mare, „pentru toată familia”, iar ambalajul strălucitor, argintiu, era desfăcut. Mama o mâncase deja pe jumătate.

A început să plângă.

— Nu mă pot abține, suspina ea. Sunt dependentă de zahăr, așa cum tatăl vostru e alcoolic.

Ne-a spus că ar trebui să o iertăm, așa cum îl iertam pe tata pentru că bea. Niciunul dintre noi nu a scos o vorbă. Brian a înhățat ciocolata și a împărțit-o în patru bucăți. Sub privirile mamei, le-am halit pe loc.

***

Iarna a fost grea în anul acela. Chiar după Ziua Recunoștinței a început prima ninsoare. Fulgi mari și umezi, de mărimea unor fluturi pluteau leneși în jos. Au fost urmați de fulgi mai mici și meu lipicioși, care au căzut zile în șir. L-a început, mi-a plăcut iarna din Welch. Pătura de zăpadă ascundea funinginea și făcea ca întregul oraș să pară curat și confortabil. Casa noastră arăta aproape la fel ca oricare alta de pe Little Hobart Street.

Era atât de frig, încât ramurile cele mai tinere și fragile pocneau în aerul înghețat și, foarte curând, am început să resimt și eu chestia asta. Încă nu aveam altceva de purtat, în afară de haina mea subțire de lână căreia îi lipseau nasturii. În casă mi-era aproape la fel de frig. Deși aveam o sobă, nu aveam cărbuni pentru ea. În cartea de telefoane din Welch erau înșirați 42 de furnizori de cărbune. O tonă de cărbune, care ne-ar fi ținut aproape toată iarna, costa aproximativ 50 de dolari – cu livrarea inclusă – sau chiar suma modestă de 30 de dolari pentru marfa de calitate mai proastă. Mama a spus că îi părea rău, dar în bugetul nostru nu era inclus cărbunele. Trebuia să descoperim alte modalități de a ne încălzi.

Ori de câte ori veneau camioanele să facă livrări, din ele cădeau mereu cărbuni, așa că Brian mi-a propus să luăm amândoi o găleată și să adunăm. Ne plimbam pe Little Hobart Street, culegând bucăți de cărbune, când vecinii noștri, familia Noe, au trecut pe lângă noi într-un autoturism combi. Fetele lor, Karen și Carol, stăteau în spate, uitându-se pe fereastră.

— Adunăm pentru colecția noastră de pietre, am strigat eu.

Bucățile pe care le-am găsit erau atât de mici, încât după o oră nu umpluserăm decât jumătate de găleată. Aveam nevoie de cel puțin una plină pentru un foc care să țină toată seara. De aceea, deși făceam din când în când expediții de colectat cărbune, foloseam mai mult lemne. Nu ne permiteam să le cumpărăm, așa cum nu ne permiteam nici cărbune, iar tata nu era prin preajmă să le taie și să le spargă, ceea ce însemna că nouă, copiilor, ne revenea responsabilitatea de a aduna crengi rupte și bușteni din pădure.

Căutarea de lemne bune, uscate, era o provocare. Am cutreierat toată panta căutând bucăți care nu fuseseră îmbibate cu apă și nu erau putrede, scuturând zăpada de pe crengi. Dar colindam al naibii de repede întreaga pădure; și pe lângă asta, dacă un foc de cărbune înfierbântă atmosfera, unul de lemne nu eliberează prea multă căldură. Ne înghesuim cu toții în jurul sobei rotunde, înfășurați în pături, ținându-ne mâinile deasupra valului slab și fumegând de căldură. Mama a spus că ar trebui să fim recunoscători, pentru că ne mergea mai bine decât pionierilor, care nu aveau dotări moderne, cum ar fi ferestre de sticlă și sobe de fontă.

Într-o zi, am reușit să facem un foc mare, dar tot ne vedeam aburii respirației și florile de gheață pe ferestre. Eu și Brian am decis că ne trebuie un foc și mai mare și ne-am dus să adunăm mai multe lemne. Când ne întorceam, Brian s-a oprit brusc și s-a uitat spre casa noastră.

— Pe acoperișul nostru, nu e zăpadă, a spus el.

Avea dreptate. Se topise complet.

— Toate celelalte case au zăpadă pe acoperiș, a adăugat.

Avea dreptate și în privința asta.

— Casa asta nu are niciun pic de izolație termică, i-a zis Brian mamei, după ce am intrat în casă. Toată căldura trece direct prin acoperiș.

— Poate că nu avem izolație termică, a spus mama în timp ce ne adunam cu toții în jurul sobei, dar cel puțin ne avem unul pe altul.

Era atât de frig în casă, încât țurțuri de gheață atârnavă de pe tavanul bucătăriei, apa din chiuvetă se transformase într-un bloc solid de gheață, iar vasele murdare se lipiseră acolo de parcă ar fi fost cimentate. Chiar și albia cu apă pe care o țineam de obicei în sufragerie, să ne spălăm, avea un strat de gheață deasupra. Umblam prin casă cu paltoanele pe noi, înfășurați în pături. Purtam paltoanele chiar și în pat. În dormitorul nostru nu exista o sobă și indiferent câte pături îngrămădeam peste mine, tot mi-era frig. Noaptea stăteam întinsă, trează, frecându-mi picioarele cu mâinile ca să mi le încălzesc.

Ne certam pentru privilegiul de-a dormi cu câinii – Tinkle, terrierul Jack Russell, și Pippin, un dulău cu părul creț care apăruse într-o zi în timp ce rătăceam prin pădure – pentru că ne țineau de cald. De obicei, se adunau într-o grămăjoară deasupra mamei, pentru că ea avea trupul mai mare și le era și lor frig. Brian cumpăraseră o iguană de la G. C. Murphy, magazinul de articole ieftine de pe Medowell Street, pentru că îi amintea de deșert. Botezase șopârta Iggy și dormea cu ea lipită de piept pentru a o încălzi, dar tot a murit de frig într-o noapte.

A trebuit să lăsăm robinetul din fața casei să picure, altfel riscam să înghețe apa pe țevă. Când s-a făcut ger, apa a înghețat oricum și ne-am pomenit cu un țurture mare care atârna din robinet. Am încercat să dezghețăm țeava plimbând pe sub ea un lemn care ardea, dar înghețase atât de tare, încât nu puteam să facem altceva decât să așteptăm următorul val de căldură. Când țeava îngheța astfel, ne procuram apa topind

zăpadă sau țurțuri de gheață în albia de cositor pe care o puneam peste soba rotundă.

De câteva ori, când nu era destulă zăpadă, mama m-a trimis în vecini să împrumut o găleată cu apă de la domnul Freeman, un miner pensionar care locuia împreună cu fiul său, Peanut și fiica sa, Prissy, amândoi adulți. Nu m-a refuzat direct niciodată, dar obișnuia să se uite la mine timp de un minut, în tăcere, apoi clătina din cap și dispărea în casă. Când îmi înapoia găleata, mai clătina o dată din cap spre mine, în semn de dezgust, chiar și după ce-l asiguram că la primăvara va primi toată apa pe care o va dori.

— Urăsc iarna, i-am spus eu mamei.

— Toate anotimpurile au câte ceva de oferit, a zis ea. Vremea rece vă face bine. Ucide bacteriile.

Acest lucru părea să fie adevărat pentru că niciunul dintre noi nu s-a îmbolnăvit. Dar, chiar dacă m-aș fi trezit într-o dimineață cu febră mare, nu i-aș fi mărturisit mamei sub nicio formă. Să fii bolnav însemna să stai acasă, într-o locuință înghețată, în loc să-ți petreci ziua într-o sală de clasă cu o temperatură agreabilă.

O altă calitate a iernii era că menținea mirosurile la nivel minim. Până la Anul Nou, nu ne spălaserăm hainele decât o singură dată de la acea primă ninsoare din noiembrie. În vară, mama cumpărase o mașină de spălat cu storcător, ca aceea pe care o avuseserăm în Phoenix, și o țineam în bucătărie. Ori de câte ori aveam curent, spălam hainele și le atârnăm pe veranda din față, să se usuce. Chiar și atunci când vremea era călduroasă, trebuiau să stea mai multe zile la uscat, pentru că aerul era mereu umed în acea scobitură de pe latura nordică a muntelui. Dar, de când se făcuse frig, ne-am spălat o singură dată rufele și au înghețat pe verandă. Am adus hainele în casă – ciorapii se întăriseră, luând forma unor semne de întrebare, iar pantalonii erau atât de țepeni, încât îi puteai sprijini de perete – și le-am izbit de sobă, încercând să le înmuiem.

— Măcar nu va trebui să cumpărăm apret, a spus Lori.

Cu tot frigul, până în ianuarie am început să puțim atât de tare cu toții, încât mama a decis că sosise momentul să facem o risipă: ne vom duce la spălătorie. Ne-am încărcat hainele murdare în niște fețe de pernă și le-am cărat la vale, apoi în sus, pe Stewart Street.

Mama și-a pus sacul încărcat pe cap, așa cum făceau femeile din Africa și a încercat să ne convingă să facem același lucru. A spus că era mai bine pentru ținuta noastră și o povară mai ușoară pentru coloana vertebrală, dar nouă, copiilor, nici prin minte nu ne trecea să fim văzuți traversând Welch-ul cu saci de rufe pe cap. Am urmat-o pe mama, ținând sacii agățați de umeri, dând ochii peste cap de câte ori ne întâlneam cu oamenii, ca să le arătăm că eram de acord cu ei: doamna cu sacul pe cap era într-adevăr ciudată.

Spălătoria, cu geamurile complet aburite, era caldă și umedă ca o baie turcească. Mama ne-a dat voie nouă să punem monedele în mașinile de spălat, apoi ne-am cățarat și am rămas așezați pe ele. Căldura care ieșea din mașinile zgomotoase ne învăluia fundurile și ni se răspândea treptat în corp. După ce am terminat cu spălatul, am îndesat teancurile de rufe ude în uscătoare și le-am privit cum se învăteau, de parcă ar fi fost într-un carusel al unui parc de distracții. După ce s-a încheiat ciclul, am scos din uscător hainele fierbinți și ne-am îngropat fețele în ele. Le-am întins pe mese și le-am împăturit cu grijă, aliniind mânecile cămășilor și cusăturile pantalonilor și făcând ghem ciorapii împerecheați. Acasă nu ne împătuream niciodată hainele, dar spălătoria aceea era atât de caldă și de confortabilă, încât căutam orice pretext pentru a ne prelungi vizita.

***

O perioadă de căldură, în ianuarie, ni s-a părut a fi o veste bună, dar după aceea a început să se topească zăpada și lemnele din pădure s-au udat complet. Nu puteam scoate

dintr-un foc mai mult decât un fum bolborosit. Dacă lemnul era ud, îl stropeam cu petrolul pe care îl foloseam pentru lămpi. Tata dezaproba folosirea petrolului pe post de substanță inflamabilă. Niciun colonist vestic adevărat nu s-ar fi umilit să folosească așa ceva. Nu era ieftin și, dat fiind că nu emana căldură atunci când ardea, era nevoie de o cantitate mare pentru a aprinde lemnul. În plus, era periculos. Tata spunea că dacă erai neatent cu petrolul, putea să explodeze. Și totuși, dacă lemnul era ud și nu voia să se aprindă, iar noi degeram de frig, turnam puțin petrol deasupra.

Într-o zi, eu și Brian am urcat pe panta muntelui, încercând să găsim niște lemn uscat, în timp ce Lori stătea în casă răscolind focul. În timp ce eu și Brian scuturam zăpada de pe câteva crengi care ne dădeau speranțe, am auzit o detunătură puternică venind dinspre casă. M-am întors și am văzut flăcările ridicându-se până la ferestre.

Am scăpat lemnul din mâini și am coborât în fugă panta, îndreptându-ne spre casă. Lori se împleticea prin sufragerie, cu sprâncenele și bretonul pâijolite, iar mirosul părului ars stăruia în aer. Folosise petrol, încercând să întetească focul, iar acesta explodase, întocmai cum prezisese tata că se va întâmpla. Nimic din casă nu luase foc, cu excepția părului lui Lori, dar explozia îi sfâșiase haina și fusta, iar flăcările îi lăsasera arsuri superficiale pe coapse. Brian a ieșit să aducă niște zăpadă, pe care am așezat-o pe picioarele lui Lori, care căpătaseră o tentă roz-închis. În ziua următoare, s-a trezit cu bășici pe coapse.

— Amintește-ți că ceea ce nu te ucide te face mai puternică, i-a spus mama.

— Dacă lucrul ăsta ar fi fost adevărat, aș fi fost Hercule până acum, a spus Lori.

Peste câteva zile, după ce i s-au spart bășicile, lichidul transparent din interiorul lor i-a curs pe picioare în jos. Timp de mai multe săptămâni, a avut partea din față a picioarelor acoperită de răni deschise, atât de sensibile încât o durea să

stea acoperită cu pături. Dar, între timp, temperatura scăzuse din nou, iar dacă se dezvelea, îngheța.

***

Într-o zi, din acea iarnă m-am dus acasă la o colegă de clasă, să lucrăm la un proiect școlar. Tatăl lui Carrie Mae Blankenship era administrator al Spitalului Districtului Meadowell, și familia ei locuia într-o casă solidă de cărămidă, pe Meadowell Street. Camera de zi era decorată în nuanțe de portocaliu și maroniu, iar modelul ecosez al perdelelor era asortat cu tapițeria canapelei. Pe perete, era o poză înrămată a surorii mai mari a lui Carrie Mae, în roba de la absolvirea liceului. Fotografia era luminată de o lampă minusculă, întocmai ca într-un muzeu.

De asemenea, mai era o cutie mică de plastic, pe peretele de lângă ușa sufrageriei. Deasupra ei era un șir de numere minuscule, sub un mâner. Tatăl lui Carrie m-a văzut privind cu atenție cutia, în timp ce fiica lui nu era în cameră.

— E un termostat, mi-a spus el. Trebuie să miști mânerul pentru a încălzi sau a răci casa.

Credeam că îmi spune ceva referitor la picior²⁴, dar el a mișcat mânerul și am auzit un vâjâit înăbușit care venea din pivniță.

— Acolo e cazanul, mi-a spus.

Mi-a arătat un orificiu din podea și m-a pus să-mi țin mâna deasupra acestuia și să simt aerul cald care adia în sus. N-am vrut să spun nimic care să arate cât eram de impresionată dar, timp de mai multe nopți la rând după aceea am visat că aveam un termostat pe Little Hobart Street, la numărul 93. Am visat că tot ce aveam de făcut pentru a ne umple casa cu acea căldură plăcută și curată, generată de cazan, era să mișcăm un mâner.

---

²⁴ Confuzie datorată asemănării cuvintelor „lever“ (mâner) și „leg“ (picior) (n. Tr.).

Emma a murit în timpul ultimei ninsori grele de la finalul celei de-a doua ierni pe care am petrecut-o noi în Welch. Tata a zis că, pur și simplu, i-a cedat ficatul. Mama a susținut că Emma a băut până a murit.

— A fost sinucidere în adevăratul sens al cuvântului, ca și cum și-ar fi băgat capul în cuptor, a spus mama, numai că mai lentă.

Oricare ar fi fost motivul, Erma făcuse pregătiri amănunțite pentru ocazia înmormântării ei. De ani buni de zile, citea *The Welch Daily News* numai pentru necrologe și mesajele memoriale în chenar negru, decupându-le și păstrându-le pe preferatele ei. Acestea îi ofereau inspirație pentru propriul anunț mortuar, pe care îl scria și îl tot rescria. De asemenea, scrisese mai multe pagini cu instrucțiuni referitoare la felul în care dorea să se desfășoare înmormântarea ei. Alesese toate imnurile și rugăciunile, optase pentru firma de pompe funebre preferată, își comandase o cămașă de noapte din dantelă de culoarea lavandei de la J. C. Penney, veșmântul în care dorea să fie îngropată, și alesese un coșciug tot de culoarea lavandei, în două nuanțe, cu mânere sclipitoare de crom, din catalogul unui antreprenor de pompe funebre.

Moartea Ermei a scos la iveală latura pioasă a mamei. În timp ce îl așteptam pe preot, și-a scos mătâniile și-a început să se roage pentru sufletul Ermei, pentru care se temea că ar fi fost în pericol deoarece, după cum vedea ea lucrurile, aceasta se sinucisese. A încercat de asemenea să ne convingă să sărutăm cadavrul Ermei. Noi am refuzat-o fără menajamente, dar mama a ieșit în fața bocitorilor, s-a aplecat cu o mișcare amplă, și a sărutat atât de energic obrazul Ermei, încât sunetul stânjenitor a putut fi auzit din toate colțurile capelei.

Stăteam lângă tata. Era prima oară în viața mea când îl vedeam purtând cravată, pe care o numise întotdeauna „ștreang”. Chipul lui era încordat și lipsit de expresie, dar îmi dădeam seama că era tulburat. Mai tulburat decât îl văzusem

vreodată, ceea ce mă surprindea, pentru că Erma mi se părise că a avut un fel de putere diabolică asupra tatei, și credeam că ar fi trebuit să se simtă ușurat acum că se eliberase de ea.

În timp ce ne întorceam agale spre casă, mama ne-a întrebat pe noi, copiii, dacă aveam ceva drăguț de zis despre Erma, acum, că a trecut în neființă. Am făcut câțiva pași în liniște, apoi Lori a zis:

— Ding-dong, vrăjitoarea a murit.

Brian și cu mine am început să chicotim, dar tata s-a întors brusc și i-a azvârlit lui Lori o privire atât de rece și de furioasă încât mi s-a părut că ar fi în stare să-i dea o palmă.

— Era mama mea, pentru numele lui Dumnezeu, a spus el. S-a uitat fie la noi.

— Măi, copii. Mă faceți să-mi fie rușine cu voi. Mă auziți? Rușine!

S-a întors spre barul lui Junior. L-am privit cum se îndepărtează.

— *Ție ți-e rușine cu noi?* a strigat Lori după el.

Tata și-a continuat drumul.

***

După patru zile, pentru că tata încă nu se întorsese acasă, mama m-a trimis să-l caut.

— De ce trebuie să-l aduc eu întotdeauna? am întrebat.

— Pentru că pe tine te place cel mai mult, a spus ea. Și o să vină acasă dacă-i spui tu să facă asta.

Primul pas în găsirea tatei a fost să mă duc la vecini, la familia Freeman, care ne lăsau să le folosim telefonul pentru 10 cenți, și să-l sun pe bunicul, să-l întreb dacă tata era acolo. Bunicul mi-a spus că habar n-are unde e tata.

— Când o să vă cumpărați un telefon? m-a întrebat domnul Freeman, după ce am închis.

— Mama nu e de acord cu telefoanele, i-am spus în timp ce i puneam o monedă de zece cenți pe măsura de cafea. Crede

că sunt mijloace impersonale de comunicare.

Prima mea oprire, ca de obicei, a fost la *Junior's*. Asta era cel mai elegant bar din Welch, cu o fereastră care dădea spre o priveliște frumoasă, cu un grătar pe care se pregăteau hamburgeri și cartofi franțuzești și cu un automat de *pinball*.

— Hei, a strigat unul dintre clienții fideli în timp ce intram. E fetița lui Rex. Ce faci, dulceată?

— Sunt bine, mulțumesc. Tata e pe-aici?

— Rex? s-a întors el spre bărbatul de lângă el. Unde e sconcsul ăla bătrân de Rex?

— L-am văzut în dimineața asta pe la *Howdy House*.

— Iubito, arăți de parcă ți-ar prinde bine un pic de odihnă, mi-a spus barmanul. Stai jos și bea o Coca Cola din partea casei.

— Nu, mulțumesc. Am chestii de făcut.

M-am dus la *Howdy House*, care era o speluncă mai prejos de *Junior's*. Era mai mică și mai întunecată, și singura mâncare pe care o servea erau ouăle murate. Barmanul mi-a spus că tata se dusese la *Pub*, o speluncă și mai jechoasă decât *Howdy House* – neagră precum catranul, cu un bar lipicios, unde nu servea mâncare. Aici era, în mijlocul altor câțiva obișnuiți ai localului, povestindu-și una dintre istoriile lui din Forțele Aeriene.

Când m-a văzut, tata a întrerupt povestirea și mi-a aruncat privirea pe care mi-o adresa de fiecare dată când trebuia să îl caut prin baruri. Era întotdeauna un moment neplăcut pentru amândoi. Nu îmi doream să-l iau de acolo mai mult decât își dorea el ca fiica lui murdară și zdrențuroasă să-l cheme acasă ca pe un școlar rătăcitor. M-a privit în felul ăsta rece și ciudat doar o clipă, apoi pe chip i-a apărut un zâmbet cald.

— Hei, Căpriță de Munte, a strigat el. Ce dracu' cauți în bomba asta?

— Mama spune că trebuie să vii acasă, i-am răspuns.

— Așa spune, nu?

Mi-a comandat o Coca Cola și încă un whisky pentru el. Îi

tot repetam că era timpul să plecăm, dar continua să amâne și să comande mai multe pahare de whisky, de parcă ar fi trebuit să dea pe gât cât putea de multe înainte de a îndura ce-l aștepta acasă. S-a dus împleticindu-se până la baie, s-a întors, a mai comandat unul pentru drum, a trântit paharul înapoi pe bar și a luat-o spre ușă. S-a dezechilibrat încercând s-o deschidă și a căzut lat la podea. Am încercat să-l ajut să se ridice, dar se tot prăbușea.

— Iubito, n-o să ajungi nicăieri cu el, așa, a spus un bărbat din spatele meu. Haide, dă-mi voie să te duc cu mașina până acasă.

— V-aș fi recunoscătoare, domnule, i-am răspuns eu. Dacă nu e un ocol prea mare pentru dumneavoastră.

Câțiva dintre ceilalți obișnuiți ai casei ne-au ajutat să-l urcăm pe tata în camion. L-am sprijinit de o ladă cu unelte. Era după-amiaza târzie a unei zile de la începutul primăverii, începea să se lase întunericul, iar oamenii de pe Meadowell Street își închideau magazinele și plecau. Tata a început să cânte una dintre melodiile lui preferate.

*Swing low, sweet chariot
Coming for to carry me home.*

Tata avea o voce plăcută de bariton, cu forță, timbru și amplitudine și în pofida faptului că era beat, cânta așa cum se cădea să fie interpretat un cântec plin de patimă.

*I looked over Jordan, and what did I see
Coming for to carry me home?
A band of angels coming after me
Coming for to carry me home.*

Am urcat în față, lângă șofer. În drum spre casă – în timp ce tata continua să cânte în spate, prelungind cuvântul „low“ atât de mult încât ajunsese să semene cu mugetul unei vaci –

omul m-a întrebat cum merge școala. I-am spus că învățam din greu pentru că îmi doream să mă fac fie medic veterinar, fie geolog specialist în perioada miocenului, când s-au format munții. Îi povesteam cum s-au format geodele din bulele de aer prinse în lavă, când m-a întrerupt.

— Pentru fata celui mai mare bețiv din oraș, ai planuri mari, mi-a zis.

— Opreți camionul, am ripostat eu. Ne putem descurca și singuri de aici încolo.

— Vai, dar n-am vrut să spun nimic rău cu asta, a zis el. Și știi că nu îl poți duce acasă de una singură.

Și totuși, a oprit. Am deschis ușa orizontală din spatele camionului și am încercat să-l târăsc pe tata jos, dar omul avusese dreptate. Nu eram în stare. Și atunci am urcat înapoi pe locul de lângă șofer, mi-am încrucișat brațele peste piept și am privit drept înainte. Când am ajuns pe Little Hobart Street, la numărul 93, omul m-a ajutat să-l dau jos pe tata.

— Știu că te-ai simțit jignită din cauza cuvintelor mele, a spus bărbatul. Adevărul e că am avut de gând să o zic ca pe un compliment.

Poate că ar fi trebuit să-i mulțumesc, dar nu am făcut decât să aștept până când s-a îndepărtat și apoi l-am chemat pe Brian să mă ajute să-l târăsc pe tata în sus pe deal, și apoi în casă.

***

La câteva luni după moartea Ermei, unchiul Stanley a adormit în pivniță, în timp ce citea reviste cu benzi desenate și fuma o țigară. Casa cea mare de lemn a ars până la temelii, dar bunicul și Stanley au scăpat cu viață și s-au mutat într-un apartament cu două camere, fără ferestre, în subsolul unei case vechi de peste deal. Traficanții de droguri care locuiseră pe acolo înainte de asta scriseseră înjurături și desenaseră modele psihedelice cu spray pe pereți și pe țevile din tavan.

Proprietarul casei nu le acoperise cu var; nici bunicul și nici Stanley n-au făcut-o.

Și totuși, bunicul și unchiul Stanley aveau o baie funcțională, de aceea, la fiecare sfârșit de săptămână, câțiva dintre noi ne duceam până acolo să facem o baie. Într-o zi, stăteam lângă unchiul Stanley pe canapeaua din camera lui, uitându-mă la *Hee Haw* și așteptându-mi rândul la cadă. Bunicul era plecat la Moose Lodge, unde își petrecea o bună parte din fiecare zi; Lori făcea baie, iar mama stătea la masă în camera bunicului, dezlegând cuvinte încrucișate. Am simțit mâna lui Stanley strecurându-mi-se pe coapsă. M-am uitat la el, dar se uita la fetele din *Hee Haw* cu atâta atenție, încât nu puteam fi sigură dacă o făcea deliberat; așa că i-am împins mâna la o parte fără să-i spun nimic. Câteva minute mai târziu, mâna lui s-a strecurat înapoi pe coapsa mea. M-am uitat în jos și am observat că pantalonii unchiului Stanley aveau fermoarul desfăcut, și că se juca cu propriul mădular. Am simțit impulsul de a-l lovi, dar mă temeam că o să intru în belea, așa cum i se întâmplase lui Lori după ce o pocnise pe Erma, așa că, am tuit-o afară din cameră, la mama.

— Mamă, unchiul Stanley se comportă inadecvat, i-am spus.

— Ah, sigur e doar în imaginația ta, a zis ea.

— M-a pipăit. Și-și face laba!

Mama a clătinat din cap și a părut îngrijorată.

— Săracul Stanley, spuse ea. E atât de singur.

— Dar a fost scârbos!

Mama m-a întrebat dacă mă simțeam bine. Am ridicat din umeri și-am dat din cap.

— Vezi, asta e, a spus ea.

Mi-a zis că agresiunea sexuală era o infracțiune de percepție.

— Dacă nu crezi că ai fost prejudiciată, nu ești, a spus ea. Atâtea femei fac un mare târâboi din cauza chestiilor ăstora. Dar tu ești mai puternică.

Și s-a întors la cuvintele ei încrucișate.

După asta, am refuzat să-l mai vizitez pe bunicul. Era în regulă să fiu puternică, dar ultimul lucru de care aveam nevoie era ca unchiul Stanley să creadă că mă întorceam la ei în casă pentru ca el să se mai dea la mine. Am făcut tot ce îmi stătea cu putință pentru a mă spăla acasă, pe Hobart Street. În bucătărie, aveam o cadă de aluminiu în care încăpeai dacă îți strângeai picioarele la piept. Vremea s-a încălzit suficient pentru ca să pot umple cada cu apă de la robinetul de sub casă și să fac baie în bucătărie. După baie, mă ghemuiam la marginea căzii, îmi scufundam părul în apă și mă spălam pe cap. Dar căratul tuturor acelor găleți cu apă până în casă era muncă grea, iar eu amânam de obicei îmbăiatul până când îmi adunam curajul pentru asta.

Primăvara au început ploile, inundând valea mai multe zile, în valuri de apă care se revărsau peste tot. Apa se scurgea prin fâgașele de pe pantele munților, luând cu ea pietre și copaci mai mici, se revărsa peste drumuri, smulgând bucăți de asfalt. Țâșnea prin pâraie, care se umflau și formau deasupra o spumă maronie, ca *milkshake-urile* cu ciocolată. Pâraiele se revărsau în Tug, iar acesta și-a ieșit din matcă, a năvălit pe țărmuri și a inundat casele și magazinele de pe Medowell Street. Noroiul din unele case avea o adâncime de 120 de centimetri, iar camioanele și rulotele oamenilor au fost măturate. Mai încolo, în Buffalo Creek Hollow, îndiguirea unei mine a cedat, și un val de apă închisă la culoare, înalt de peste zece metri, a ucis 126 de oameni. Mama a spus că așa se răzbuna natura pe oamenii care violentau și devalizau pământurile, distrugând sistemul de canalizare propriu al naturii prin defrișarea pădurilor și exploatarea în exces prin minierit.

Little Hobart Street era mult prea sus pentru a suferi din cauza inundațiilor, dar oricum, ploaia a măturat o parte a pavajului în curțile oamenilor care locuiau mai jos decât noi. De asemenea, apa a măcinat o parte din pământul care

înconjura stâlpii care ne susțineau casa, facând-o și mai instabilă. Gaura din acoperișul bucătăriei s-a lărgit, și apa a început să picure și prin acoperișul dormitorului, în colțul dinspre Brian și Maureen. Brian avea patul de sus, iar când ploua trebuia să întindă o prelată deasupra, să se ferească de stropii de apă.

Toate obiectele din casă erau umede. Un mucegai fin și verde năpădisese cărțile, hârtiile și tablourile, adunate în mormane atât de înalte și îngrămădite în așa hal încât de-abia izbuteai să traversezi încăperea. Ciuperci mititele au răsărit prin colțuri. Umezeala a erodat și scările de lemn care duceau spre casă, iar urcarea lor a devenit un risc zilnic. Mama a căzut printr-o treaptă putrezită și s-a dus de-a dura pe panta dealului. A avut vânătași pe brațe și pe picioare săptămâni în șir.

— Soțul meu nu mă bate, spunea, dacă cineva se holba la ea. Pur și simplu, nu vrea să repare scările.

Și veranda începuse să putrezească. Majoritatea stâlpilor care susțineau balustrada, precum și grilajul acesteia, cedaseră, iar scândurile podelei deveniseră buretoase și alunecoase din cauza mucegaiului și a algelor. Era o adevărată provocare să coborâm sub casă pentru a folosi toaleta în timpul nopții. Fiecare dintre noi alunecase și căzuse de pe verandă cel puțin o dată. Veranda era la o înălțime de vreo trei metri de pământ.

— Trebuie să facem ceva în privința problemei cu veranda, i-am spus mamei. În ultima vreme, e un adevărat pericol să te duci la baie în timpul nopții.

În afară de asta, toaleta de sub casă devenise complet inutilizabilă. Se inundase și te descurcai mult mai bine dacă îți săpai o groapă undeva, pe panta muntelui.

— Ai dreptate, a răspuns mama. Trebuie să facem ceva.

A cumpărat o găleată. Era din plastic galben, o țineam pe podeaua bucătăriei și de atunci am folosit-o ori de câte ori trebuia să mergem la baie. Când se umplea, un suflet curajos

o ducea afară, săpa o groapă și o golea.

***

Într-o zi, când eram cu Brian pe afară, hoinărind la marginile proprietății noastre, a ridicat o bucată de cherestea putrezită și sub ea, printre păduchii de lemn și viermi, era un inel cu diamant. Piatra era mare. La început, am crezut că este un gunoi oarecare, apoi l-am lustruit cu salivă și am zgâriat sticlă cu el, așa cum ne învățase tata, și ni s-a părut veritabil. Ne-am dat seama că, fără îndoială, a fost al bătrânei doamne care locuise acolo și care a murit înainte de venirea noastră. Toată lumea obișnuia să spună că era puțin sărită de pe fix.

— Cât crezi că valorează? l-am întrebat pe Brian.

— Probabil mai mult decât casa, a răspuns el.

Ne-am gândit că am putea să-l vindem și să cumpărăm de mâncare, să achităm contravaloarea casei – mama și tata rămâneau mereu în urmă cu plățile lunare și se discuta că vom fi evacuați – ba poate chiar ne vor rămâne îndeajuns de mulți bani pentru a ne cumpăra ceva special, cum ar fi o pereche nouă de pantofi sport pentru fiecare dintre noi.

Am dus inelul acasă și l-am arătat mamei. Ea l-a ridicat înspre lumină, apoi a spus că va trebui să-l evaluăm. În ziua următoare, a luat autobuzul Trailways până la Bluefield. Când s-a întors, ne-a spus că era vorba despre un diamant autentic de două carate.

— Așadar, cât valorează? am întrebat.

— N-are importanță, a zis mama.

— Cum așa?

— Pentru că nu îl vindem.

Îl va păstra, ne-a explicat ea, pentru a înlocui verigheta pe care i-o dăruise mama ei, cea pe care tata o amanetase la scurt timp după căsătorie.

— Dar, mamă, i-am spus, inelul ăla ne-ar putea procura o grămadă de mâncare.

— Așa e, a spus mama, dar pe de altă parte, ar putea să-mi îmbunătățească încrederea în forțele proprii. În momente ca astea, încrederea în forțele proprii este mai importantă decât mâncarea.

***

Într-adevăr, încrederea mamei în forțele proprii avea nevoie de oarecare susținere. Uneori, pur și simplu ceda. Se retrăgea pe canapea și stătea acolo zile în șir, plângând și aruncând din când în când cu diverse obiecte în noi. Ar fi fost o artistă faimoasă, urla ea, dacă n-ar fi avut copii, și niciunul dintre noi nu îi apreciam sacrificiile. În ziua următoare, dacă starea de spirit se îmbunătățea, începea din nou să picteze și să fredoneze, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Într-o dimineață de sâmbătă, la scurt timp după ce mama a început să poarte noul inel cu diamant, buna dispoziție îi revenise și a hotărât să facem cu toții curat în casă. Mi s-a părut o idee minunată. I-am spus mamei că ar trebui să golim fiecare cameră, să facem o curățenie temeinică și să băgăm înapoi în casă doar lucrurile esențiale. Mi se părea că era o soluție de a ne descotorosi de talmeș-balmeș. Dar mama a spus că ideea mea solicita prea mult timp, așa că, tot ce-am făcut până la urmă a fost să îndreptăm teancurile de hârtii și să îngrămădim hainele murdare în dulapul cu sertare. Mama a insistat să cântăm *Ave Maria* în timp ce munceam.

— E un mod de a ne curăța sufletele în timp ce facem curat în casă, a spus ea. Așa, împușcăm doi iepuri dintr-un foc.

Motivul pentru care devenise o morocânoasă, ne-a spus ea ceva mai târziu în acea zi, era faptul că nu făcea suficientă mișcare.

— O să încep să fac gimnastică, ne-a anunțat ea. Odată ce îți pui sângele-n mișcare, ți se schimbă complet viziunea asupra vieții.

S-a aplecat și și-a atins degetele de la picioare.

Când s-a ridicat, ne-a spus că deja se simțea mai bine, și s-a aplecat din nou. Am privit-o stând așezată la masa de scris, cu brațele încrucișate la piept. Știam că problema nu consta în faptul că aveam cu toții circulația proastă. Nu era cazul să facem aplecări și să ne atingem degetele de la picioare. Trebuia să luăm măsuri drastice. Aveam deja doisprezece ani și luasem în calcul toate opțiunile, făcusem niște cercetări pe la biblioteca publică și culesesem frânturi de informații despre cum supraviețuiau celelalte familii de pe Little Hobart Street. Concepusem un plan și așteptam ocazia de a-l prezenta mamei. Se părea că sosise momentul.

— Mamă, nu putem continua să trăim așa, i-am spus.

— Dar nu e atât de rău, mi-a răspuns ea.

Între două aplecări până la vârfurile picioarelor, își ridica brațele în aer.

— De trei zile încoace, mâncăm numai popcorn, am continuat.

— Ești întotdeauna atât de negativistă, a zis ea. Îmi amintești de maică-mea, nu faci decât să critici, să critici, să critici.

— Nu sunt negativistă, am obiectat eu. Încerc să fiu realistă.

— Fac tot ce pot în circumstanțele date, a ripostat ea. Cum se face că nu-l învinuiești niciodată pe tatăl tău pentru nimic? Nu e un sfânt, să știi.

— Știu, am aprobat-o.

Mi-am trecut un deget de-a lungul tăbliei biroului. Tata își punea întotdeauna țigările pe marginea lui și era crestat cu un șir de arsuri negre de țigară, ca o margine ornamentală.

— Mamă, trebuie să-l părăsești pe tata, i-am spus.

Și-a întrerupt aplecările.

— Nu pot să cred că tocmai tu ești în stare să-mi spui una ca asta, a zis ea. Nu-mi vine să cred că dintre toți oamenii, tocmai tu te-ai întoarce împotriva tatălui tău.

Eu eram ultima persoană care îl mai apăra pe tata, a continuat ea, singura care se prefăcea că-i crede scuzele și

poveștile, singura care pretindea că are încredere în planurile lui de viitor.

— Te iubește atât de mult, a adăugat mama. Cum poți să-i faci una ca asta?

— Nu-l învinovățesc pe tata, am spus eu.

Nu-l acuzam. Dar tata părea pornit să se autodistrugă, iar eu mă temeam că ne va trage pe toți în prăpastie, împreună cu el.

— Trebuie să scăpăm de aici.

— Dar nu pot să-l părăsesc pe tatăl tău! a zis ea.

I-am explicat mamei că dacă îl părăsea pe tata, s-ar fi calificat pentru ajutor social, pe care nu-l putea primi acum, pentru că avea un soț sănătos fizic. Câțiva dintre copiii de la școală – ca să nu mai spun de jumătate dintre cei care locuiau pe Little Hobart Street – primeau ajutoare sociale și nu era un lucru atât de rău. Știam că mama era împotriva asistenței sociale, dar copiii ăia primeau bonuri de masă și alocații pentru îmbrăcăminte. Statul le cumpăra cărbune și le plătea mesele de la școală.

Mama nu a vrut să audă de una ca asta. Asistența socială, a spus ea, ne-ar provoca un rău psihologic ireparabil nouă, copiilor.

— Poate că din când în când vă este foame, dar după ce mâncați, sunteți în regulă, a zis. Poate că vi se face frig pentru un timp, dar vă încălziți întotdeauna. Odată ce apălați la ajutoare sociale, lucrul ăsta vă va schimba. Chiar și după ce renunțați la ele, nu veți scăpa niciodată de acest stigmat: că ați fost odată un caz social. Veți fi marcați pe viață.

— În regulă, am zis eu. Dacă nu suntem cazuri sociale, fați rost de un loc de muncă.

Era o lipsă mare de profesori în districtul Medowell, exact cum fusese și în Battle Mountain. Putea găsi un post într-o clipă și, dacă avea salariu, ne puteam muta într-un mic apartament în oraș.

— Asta sună ca o viață îngrozitoare, a protestat mama.

— Mai rea decât cea de acum? sun întrebat-o.

Mama a amuțit. Părea că se gândește. Apoi, a ridicat privirea. Avea un zâmbet senin.

— Nu-l pot părăsi pe tatăl vostru, a zis ea. E împotriva crezului catolic.

Apoi a oftat.

— Și, oricum, îți cunoști mama. Sunt dependentă de suspans.

***

Mama nu i-a spus niciodată tatei că o îndemnasem să-l părăsească. În acea vară, el a continuat să mă considere principalul său aliat și, dată fiind concurența atât de scăzută pentru acest post, probabil că eram.

Într-o după-amiază din iunie, stăteam cu tata pe verandă, cu picioarele atârând pe marginea ei, uitându-ne la casele de jos. În acea vară era atât de cald, încât abia puteam să respir. Mi se părea că e mai cald decât la Phoenix sau la Battle Mountain, unde temperatura urca în mod regulat peste 38°, așadar, când tata mi-a spus că nu erau decât 32°, am zis că sigur termometrul era stricat. Dar el a spus că nu, doar că noi eram obișnuiți cu căldura uscată din deșert, iar aici era căldură umedă.

Era mult mai cald, a subliniat tata, în vale, în Stewart Street, care era flancată de casele acelea drăguțe de cărămidă cu pajiștile lor îngrijite, pătrate și pasarelele lor din aluminiu răsucit. Văile erau prinse în capcana caniculei. Casa noastră era situată la cea mai mare înălțime de pe panta dealului, prin urmare, era locul cel mai răcoros din Welch. În cazul inundațiilor – după cum văzuserăm și noi – era locul cel mai sigur.

— Nu știai că m-am gândit foarte bine când am hotărât unde să locuim, nu? m-a întrebat el. Secretul afacerilor imobiliare constă în trei lucruri, Căpriță de Munte.

Amplasament. Amplasament. Amplasament.

Tata a început să râdă. Era un răs tăcut care-i făcea umerii să se cutremure, și cu cât râdea mai mult, cu atât i se părea mai amuzant, și râdea și mai tare. Am început să râd și eu, și, în scurt timp, amândoi râdeam isteric, întinși pe spate, cu lacrimile curgându-ne pe obraji, lovindu-ne tălpile de podeaua verandei. Obosisem, aveam crampe din cauza râsului și credeam că trecuse criza de răs, dar unul dintre noi începea să chicotească, și asta îl stârnea pe celălalt și, din nou, începeam amândoi să hăhăim ca hienele.

Pentru copiii din Welch, principala sursă de răcoare împotriva caniculei era ștrandul public, aflat în vale, lângă șinele de tren, în apropierea gării Esso. Eu și Brian ne duseserăm o dată, dar Ernie Goad și prietenii lui erau acolo și au început să le spună tuturor că noi, familia Walls, locuim în gunoi și am fi împuțit în ultimul hal apa din bazin. A fost ocazia lui Ernie Goad de a se răzbuna pentru Bătălia de pe Little Hobart Street. Unul dintre prietenii lui a inventat expresia „epidemie de boală”, și după aceea s-au dus la părinți și la salvamari să le spună că trebuia să fim alungați pentru a preveni o erupție în bazin. Eu și Brian am hotărât să plecăm. În timp ce ne îndepărtam, Ernie Goad s-a cățarat pe gardul de sârmă.

— Duceți-vă acasă, în groapa de gunoi! a strigat el.

Vocea lui era stridentă, din cauza triumfului.

— Duceți-vă și nu mai veniți aici!

***

O săptămână mai târziu, pe o vreme la fel de toridă, m-am întâlnit cu Dinitia Hewitt în centrul. Ea venea chiar atunci de la ștrand și avea părul ud, prins la spate cu o eșarfa.

— Frate, cât de bine a fost în apa aia, a zis ea, lungind cuvântul „bine”, care a sunat de parcă ar fi avut cincisprezece „i” în el. Tu te duci să înoți?

— Nu suntem prea bine primiți pe-acolo, i-am spus.

Dinitia a dat din cap, deși nu-i dădusem nicio explicație.

Apoi a zis:

— De ce nu vii să înoți cu noi, dimineața?

Prin „noi“ știam că se referea la ceilalți oameni de culoare. Ștrandul nu avea un program diferit, oricine se putea duce oricând să înoate – cel puțin teoretic – dar realitatea era că toți oamenii de culoare înotau dimineața, când intrarea era gratuită, și toți albi se duceau la înot seara, când intrarea costa cincizeci de cenți. Nimeni nu planificase acest aranjament și nu existau reguli care să-l impună. Pur și simplu, așa mergeau lucrurile.

Cu siguranță îmi doream să intru din nou în apă, dar nu îmi puteam reprimă senzația că dacă acceptam oferta Dinitiei aș fi încălcat un tabu.

— N-o să se înfurie nimeni? am întrebat-o.

— Pentru că ești albă? a întrebat la rândul ei. Poate că ăia ai tăi s-ar înfuria, dar noi nu. Iar ăia ai tăi nu vor fi acolo.

***

A doua zi de dimineață, m-am întâlnit cu Dinitia în fața intrării la ștrand. Aveam cu mine costumul meu de baie întreg cumpărat de la magazinul de vechituri, împăturit în interiorul prosopului gri și ponosit. Fata albă care supraveghea intrarea mi-a aruncat o privire surprinsă când am intrat pe poartă, dar nu mi-a spus nimic. Vestiarul femeilor era întunecat și mirosea a soluție de curățat Pine-Sol, avea pereți din beton și podea de ciment, udă. O melodie *soul* venea din magnetofon, și toate femeile de culoare înghesuite printre băncile de lemn cu vopseaua scorojită cântau și dansau pe muzică.

În vestiarele în care fusesem până atunci, femeile albe păreau întotdeauna stânjenite de goliciunea lor și își înfașurau prosoape în jurul taliei înainte să își lase chiloții să alunece în jos, dar aici majoritatea femeilor erau goale pușcă. Unele erau

slabe ca țărul, cu șolduri ascuțite și clavicule ieșite în afară. Altele aveau funduri mari, pufoase, și sâni imenși lăsați, și în timp ce dansau, își loveau fundurile unul de altul și își atingeau sâni de ai celorlalte.

De îndată ce m-au văzut, femeile s-au oprit din dans. Una dintre cele dezbrăcate s-a apropiat și s-a proptit în fața mea, punându-și mâinile în șold, cu sâni atât de aproape de mine, încât m-am temut că sfârcurile ei o să mă atingă. Dinitia a explicat că venisem cu ea și eram o fată de treabă. Femeile s-au uitat una la alta și-au dat din umeri.

Mă apropiam de treisprezece ani și eram timidă, așa că, plănuiam să mă strecur cu costumul de baie pe sub rochie. Dar mi-am făcut griji că asta m-ar fi scos și mai mult în evidență așa că am tras aer în piept și m-am dezbrăcat. Cicatricea de pe coaste era cam cât mâna mea cu degetele întinse, iar Dinitia a observat-o imediat. I-am povestit că am căpătat-o la trei ani și că am stat șase săptămâni la spital, că mi s-au făcut grefe de piele și de aceea nu purtam niciodată bikini. Dinitia și-a trecut cu delicatețe degetele peste cicatrice.

— Nu arată chiar atât de rău, a zis ea.

— Hei, Nitia! a strigat una dintre femei. Prietenei tale albe o să-i crească un tufiș roșu!

— La ce te așteptai? a întrebat Dinitia.

— Așa e, am spus eu. Gulerul trebuie să se asorteze cu mânecile.

Era o expresie pe care o auzisem de la Dinitia. Ea a zâmbit auzind-o, și toate celelalte femei au început să râdă și să țipe. Una dintre dansatoare și-a lovit șoldul de mine. M-am simțit îndeajuns de binevenită încât să-i răspund cu o lovitură vioaie.

Dinitia și cu mine ne-am petrecut întreaga dimineață la strand, improșcându-ne cu apă, exersând înotul pe spate și fluture. Ea s-a bălăcit în apă aproape la fel de mult ca mine. Am stat în mâini cu picioarele afară din apă, am făcut răsuciri subacvatice, am jucat Marco Polo și jocul lașului. Am ieșit să facem sărituri ghiulea și pepene de pe margine, făcând apa să

țâșnească în coloane, ca un gheizer imens, menit să-i stropească pe cât mai mulți dintre oamenii de pe margine. Apa albastră sclipea și se învolbura, făcând o spumă albă deasupra. Când s-a terminat timpul alocat înotului gratuit, aveam degetele de la mâini și de la picioare complet încrețite și ochii roșii, dureroși din cauza dorinei, care era atât de concentrată încât de pe fundul bazinului se ridicau niște vapori pe care îi puteai vedea cu ochiul liber. Niciodată nu m-am simțit mai curată.

În acea după-amiază, eram singură acasă și continuam să savurez senzația de mâncărime și uscăciune a pielii îmbibate în dorință și pe aceea de oboseală până în oase pe care o capeți după exerciții fizice îndelungate, când am auzit o bătaie la ușă. Zgomotul m-a surprins. Aproape nimeni nu ne vizita pe Little Hobart Street, la numărul 93. Am întredeschis ușa câțiva centimetri și m-am uitat afară. Un bărbat chel stătea pe verandă, ținând un dosar sub braț. Ceva din ținuta lui sugera ideea de „autorități” – o specie pe care tata ne antrenase să o evităm.

— Capul familiei e acasă? a întrebat el.

— Cine vrea să știe? l-am întrebat.

Omul a zâmbit așa cum o faci atunci când încerci să îndulcești veștile proaste.

— Sunt de la Protecția copilului și îi caut pe Rex sau pe Rose Mary Walls, a spus el.

— Nu sunt aici, am zis.

— Câți ani ai? m-a întrebat el.

— Doisprezece.

— Pot să intru?

Am văzut că încerca să tragă cu ochiul în spatele meu, în casă. Am împins ușa, lăsând-o doar puțin crăpată.

— Mama și tata nu ar fi de acord să vă dau drumul în casă, am spus eu. Până când discută cu avocatul lor, am adăugat, ca să-l impresionez. Spuneți-mi ce doriți și le voi transmite eu

mesajul.

Omul mi-a spus că cineva, căruia nu avea permisiunea să-i dezvăluie numele, sunase la biroul său recomandându-i să facă o anchetă privind condițiile de pe Little Hobart Street, numărul 93, unde era posibil ca niște copii de vârste mici să fie neglijați de părinți.

— Nu suntem neglijați, i-am spus.

— Ești sigură?

— Sunt sigură, domnule.

— Tatăl tău muncește?

— Bineînțeles, i-am zis. Are angajamente temporare. Și e întreprinzător. Dezvoltă o tehnologie privind arderea cărbunelui bituminos de calitate inferioară într-un mod sigur și eficient.

— Dar mama ta?

— E artistă, i-am spus. Și scriitoare și profesoară.

— Serios?

Omul a notat ceva în carnetel.

— Unde?

— Nu cred că mama și tata ar fi de acord să vorbesc cu dumneavoastră iară să fie aici, am zis. Reveniți atunci când vor fi acasă. Vă vor răspunde la întrebări.

— Bine, a spus bărbatul. Mă voi întoarce. Spune-le asta.

Mi-a întins o carte de vizită prin crăpătura ușii. L-am urmărit cu privirea în timp ce cobora.

— Aveți grijă cu scările alea, i-am spus. Suntem pe cale să facem altele noi.

***

După plecarea bărbatului, am fost atât de furioasă încât am luat-o la fugă pe pantă în sus și am început să arunc cu pietre – pietre atât de mari, încât aveam nevoie de ambele mâini pentru a le ridica – în groapa cu gunoi. Exceptând-o pe Erma, nu urăsem pe nimeni atât de mult pe cât îl uram pe bărbatul

ăsta de la Protecția copiilor. Nici măcar pe Emie Goad. Atunci când Emie și gașca lui veneau prin zonă răcnind că eram niște gunoaie, puteam măcar să-i alungăm cu pietre. Dar dacă tipului de la Protecția copilului îi intra în cap că eram o familie dezorganizată, nu am fi avut cum să-l alungăm. Ar fi început o anchetă și, în cele din urmă, ne-ar fi trimis pe mine, pe Brian, pe Lori și pe Maureen să locuim la familii diferite, chiar dacă aveam cu toții note bune și știam codul Morse. Nici prin minte nu-mi trecea să-i pierd pe Brian, Lori și Maureen.

Mi-aș fi dorit să putem spăla putina. O bună bucată de vreme, eu, Brian și Lori am presupus că vom pleca din Welch, mai devreme sau mai târziu. Odată la câteva luni, îl întrebam pe tata când o să mergem mai departe. El vorbea uneori despre Australia sau Alaska, dar nu făcea nimic concret, iar când o întrebam pe mama, începea să fredoneze un cântecel despre cum pofta ei de-a se ridica și de-a pleca se ridicase și plecase. Poate că întoarcerea la Welch ucisese imaginea pe care tata o avea despre sine, de om care rătăcește din loc în loc. Adevărul era că înțepeniserăm aici.

Când s-a întors mama acasă, i-am dat cartea de vizită a bărbatului și i-am povestit despre vizita lui. I-am spus că, dat fiind că nici ea, nici tata nu se deranjau să caute de lucru, iar ea refuza să-l părăsească pe tata, autoritățile vor rezolva situația, destrămând familia.

M-am așteptat ca mama să riposteze cu una dintre remarcile ei sfidătoare, dar mi-a ascultat tirada în bniște. Apoi a spus că avea nevoie să își analizeze opțiunile. S-a așezat la șevalet. Nu mai avea pânze și începuse să picteze pe placaj, așa că a luat o bucată de placaj de pe jos, și-a scos paleta, a stors câteva tuburi de vopsea pe ea și a ales o pensulă.

— Ce faci? am întrebat-o.

— Mă gândesc, a răspuns ea.

Mama a lucrat repede, mecanic, de parcă ar fi știut exact ce avea de gând să picteze. O siluetă umană s-a conturat în mijlocul bucății de placaj. Era o femeie, de la talie în sus, cu

brațele ridicate. În jurul taliei i-au apărut cercuri albastre, concentrice. Albastrul s-a dovedit a fi o apă. Mama picta imaginea unei femei care se îneca într-un lac cuprins de furtună. După ce a terminat, a stat mult timp tăcută, uitându-se fix la pictură.

— Așadar, ce-o să facem? am întrebat, în cele din urmă.

— Jeannette, știi atât de bine ce vrei încât e înspăimântător.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, am spus.

— O să-mi iau o slujbă, Jeannette, a pufnit ea.

Și-a aruncat pensula în borcanul cu terebentină și a rămas acolo, uitându-se la femeia care se îneca.

***

Profesorii calificați erau atât de puțini în districtul Medowell, încât doi dintre profesorii pe care îi aveam la liceul din Welch nu fuseseră la facultate. Mama a reușit să obțină un post până la sfârșitul săptămânii. Ne-am petrecut zilele acelea încercând cu disperare să facem curat în casă, așteptând să se întoarcă bărbatul de la Protecția copilului. Era o sarcină fără sorti de izbândă, dacă ne gândeam la toate mormanele de gunoi ale mamei, la gaura din tavan și la găleata galbenă, dezgustătoare, din bucătărie. Și totuși, nu se știe din ce motiv, el nu s-a mai întors niciodată.

Mama preda citirea pentru copiii de la școala elementară din Davy, o colonie de mineri aflată la 20 de kilometri nord de Welch. Pentru că tot nu aveam mașină, directorul școlii a aranjat ca mama să fie adusă la școală de o altă profesoară, Lucy Jo Rose, care tocmai absolvise Bluefield State College și era atât de grasă, încât abia se strecura după volanul Dodge-ului ei maro. Lucy Jo, care primise practic ordin de la director să îndeplinească această sarcină, a antipatizat-o din prima clipă pe mama. Nu vorbea mai deloc pe drum, în schimb puneă iar și iar cântecele Barbarei Mandrell și fuma Kool cu filtru. Imediat ce mama cobora din mașină, Lucy Jo pulveriza

ostentativ locul mamei cu Lysol. La rândul ei, mama considera că Lucy Jo era întristător de incultă. Când mama l-a menționat odată pe Jackson Pollock, Lucy Jo a spus că ea avea origine poloneză²⁵, așa că nu aprecia faptul că mama făcea referiri batjocoritoare la poporul polonez.

Mama întâmpina aceleași probleme cu organizarea programei și disciplina elevilor pe care le avusese și în Battle Mountain. Cel puțin într-o dimineață din săptămână făcea câte o criză de isterie și refuza să se ducă la muncă, iar eu, Lori și Brian trebuia să îi adunăm lucrurile și să o ducem până jos, în stradă, unde o aștepta Lucy Jo încruntată, în timp ce fumul albastru pufăia din țeava de eșapament ruginită a Dartului.

Dar cel puțin aveam bani. Deși eu aduceam niște bani în plus făcând pe bona, Brian tăia iarba din curțile altor oameni, iar Lori distribuia ziare, toate astea la un loc nu erau cine știe ce. Acum, mama era plătită cu aproximativ șapte sute de dolari pe lună, și prima oară când i-am văzut cecul de salariu verde cu gri, cu cotorul detașabil și semnăturile automate, am crezut că necazurile noastre au luat sfârșit. În zilele de salariu, mama ne lua până la banca de lângă tribunal să încaseze cecul. După ce casierul îi dădea banii, mama se ducea într-un colț al băncii și îi îndesa într-o șosetă pe care o prindea de sutien cu un ac de siguranță. Apoi dădeam cu toții o tură pe la compania de electricitate, pe la furnizorul de apă și pe la proprietar, plătindu-ne datoriile cu hârtii de zece și douăzeci de dolari. Casierii căscău ochii atunci când mama își pescuia șoseta din sutien, explicându-le tuturor care o puteau auzi că era metoda ei de-a se proteja de hoții de buzunare.

De asemenea, mama a cumpărat niște radiatoare electrice și un frigider în rate, și ne duceam la magazinul de electrocasnice să plătim câțiva dolari în fiecare lună, calculând

---

²⁵ Confuzie cu *polack*, cu pronunție asemănătoare, termen peiorativ care vizează polonezii (n. Tr.).

că, până iarna, vor fi ale noastre. În afară de asta, mama mai plătea rate pentru cel puțin o „achiziție extravagantă”, ceva de care nu aveam cu adevărat nevoie – o cuvertură din mătase, cu ciucuri sau o vază din cristal tăiat – pentru că, spunea ea, calea cea mai sigură de a ne simți bogați era să investim în obiecte decorative de calitate. După aceea, ne duceam la magazinul universal și ne făceam rezerve de provizii cum ar fi fasole și orez, lapte praf și alimente conservate. Mama cumpăra întotdeauna conservele zgâriate, chiar dacă nu erau la reduceri, spunând că și ele au nevoie de dragoste.

Acasă, goleam poșeta mamei pe canapea și număram banii rămași. Erau sute de dolari, mai mult decât suficient să ne acopere cheltuielile până la sfârșitul lunii, credeam eu. Dar, lună după lună, banii dispăreau până la următorul cec de salariu, și din nou mă pomeneam cotrobăind după mâncare prin gunoiul de la școală.

La sfârșitul unei luni din acea toamnă, mama ne-a anunțat că nu mai aveam decât un dolar pentru cină. Era suficient pentru a cumpăra o cutie de trei litri și jumătate de înghețată napolitană care, spunea ea, nu era doar delicioasă, ci avea și foarte mult calciu, care era bun pentru oase. Am adus înghețata acasă, Brian a desfăcut cutia și a tăiat calupul în cinci bucăți egale. Mi-am însușit dreptul de a alege prima. Mama ne-a spus s-o savurăm, pentru că nu vom avea bani de cină în seara următoare.

— Mamă, ce s-a întâmplat cu toți banii noștri? am întrebat în timp ce ne mâncam înghețata.

— S-au dus, s-au dus, s-au dus! a răspuns ea. I-am cheltuit pe toți.

— Dar pe ce? a întrebat Lori.

— Am casa plină de copii și un soț care absoarbe alcoolul ca un burete, a zis mama. E mai greu să te gospodărești decât ați crede.

N-avea cum să fie atât de greu, mi-am spus eu. Alte mame reușeau. Am încercat să-i pun mai multe întrebări. Cheltuia

banii pentru ea? îi dădea tatei? Tata îi fura? îi risipeam noi prea repede? Nu am reușit să obțin răspunsuri.

— Dă-ne nouă banii, i-am propus. O să concepem noi un buget și o să-l respectăm.

— Ușor de zis, a ripostat mama.

Într-adevăr, Lori și cu mine am conceput un buget, în care am inclus și o sumă generoasă pentru ca mama să-și permită articole de lux cum ar fi ciocolatele uriașe Hershey și vasele de cristal tăiat. Dacă ne încadram în acest buget, credeam noi, ne-am fi putut permite haine noi, pantofi și paltoane și să cumpărăm o tonă de cărbune la prețul din extrasezon, mai mic. În cele din urmă, am fi făcut izolația termică, am fi racordat casa la rețeaua de apă, ba chiar am fi putut lua și un boiler. Dar mama nu ne-a dat niciodată banii pe mână. Așa că, deși avea o slujbă stabilă, noi trăiam aproximativ la fel ca până atunci.

***

Am început clasa a șaptea în acea toamnă, ceea ce însemna că mergeam la liceul din Welch. Era o școală mare, aproape de vârful unui deal; o cărare abruptă ducea în sus. Copiii erau aduși cu autobuzele din toate depresiunile îndepărtate și din coloniile de mineri cum ar fi Davy și Hemphill, prea mici pentru a avea propriul lor liceu. Unii copii păreau la fel de săraci ca și mine, cu tunsori făcute acasă și cu pantofii găuriți. Mi-a fost mult mai ușor să mă integrez decât la școala elementară din Welch.

Și Dinitia Hewitt era acolo. Acea dimineață de vară pe care mi-o petrecusem înotând cu Dinitia la strand fusese momentul cel mai fericit pe care îl trăisem în Welch, dar ea nu a mai repetat niciodată invitația după aceea și, chiar dacă era un strand public, simțeam că nu mă puteam duce să înot gratuit decât în urma unei invitații din partea ei. Nu m-am mai întâlnit cu ea decât după ce a reînceput școala, și niciuna dintre noi

nu a mai amintit de ziua aceea de la ștrand. Presupun că amândouă știam că, dat fiind felul în care oamenii din Welch priveau prietenia între rase, ar fi fost prea ciudat ca noi două să fim prietene apropiate. În timpul prânzului, Dinitia stătea împreună cu ceilalți copii de culoare, dar aveam un curs comun, și acolo ne strecuram bilețele una alteia.

Când a ajuns la liceul din Welch, Dinitia se schimbuse. Scânteia din ochi i se stinsese. Începuse să bea bere în timpul cursurilor. Își umplea o cutie de răcoritoare cu Mad Dog 20/20²⁶ și o lua cu ea în clasă. Am încercat să aflu ce se întâmplase, dar tot ce am reușit să scot de la ea a fost că noul prieten al mamei sale se mutase cu ele și situația era puțin cam tensionată.

Într-o zi, chiar înainte de Crăciun, Dinitia mi-a strecurat un bilețel, întrebându-mă nume de fete care începeau cu D. Am scris toate numele pe care mi le-am putut aminti – Diane, Donna, Dora, Dreama, Diandra – și apoi i-am pus întrebarea: „De ce?”. Ea mi-a dat un alt bilețel pe care scria: „Cred că sunt însărcinată”.

După Crăciun, Dinitia nu s-a mai întors la școală. După vreo lună, am mers până la ea acasă și am bătut la ușă. Un bărbat a deschis și m-a privit. Avea pielea de culoarea fierului și ochii galbeni ca nicotină. Lăsase ușa de protecție, exterioară, închisă, așa că a trebuit să-i vorbesc prin panou.

— Dinitia e acasă? am întrebat.

— De ce întrebi?

— Vreau s-o văd.

— Ea nu vrea să te vadă pe tine, a trântit-o el și a închis ușa.

După aceea, am mai văzut-o pe Dinitia prin oraș doar o dată sau de două ori, și ne-am făcut semn cu mâna, dar n-am mai vorbit niciodată. Ulterior, am aflat că fusese arestată pentru că îl ucisese pe prietenul mamei sale cu o lovitură de cuțit.

---

²⁶ Vin dulce, fortifiat (n.r.).

***

Celelalte fete vorbeau fără încetare între ele despre cele care mai erau virgine și despre punctul până la care erau dispuse să meargă împreună cu prietenul lor. Lumea părea împărțită în fete care aveau prieten și fete care nu aveau. Această diferență era cea care conta în cea mai mare măsură; practic, era singura care avea vreo importanță. Dar eu știam că băieții sunt periculoși. Chiar dacă spuneau că te iubesc, vânau întotdeauna câte ceva.

Deși nu aveam încredere în băieți, mi-aș fi dorit, într-adevăr, ca unul dintre ei să-mi arate puțin interes. Kenny Hali, tipul în vârstă de pe strada noastră, care continua să mă urmărească, nu se punea, Dacă un băiat ar fi fost interesat de mine, mă întrebam dacă aș fi avut curajul să-i spun, când încerca să meargă prea departe, că nu eram genul ăla de fată. Dar adevărul era că nu trebuia să-mi fac prea multe griji în privința respingerii avansurilor pentru că eram – după cum îmi spunea Emie Goad ori de câte ori prindea ocazia – urâtă cu cotlet de porc. Prin asta, încerca să sugereze că eram atât de urâtă încât, dacă voiam ca un câine să se joace cu mine, trebuia să-mi leg un cotlet de porc la gât.

Aveam ceea ce mama numea „o înfățișare ieșită din comun”. Asta era un fel de-a o spune. Aveam peste 180 cm, eram palidă ca burta unei broaște și aveam părul roșu aprins. Aveam coatele ascuțite și genunchi ca niște farfurioare pentru ceștile de ceai. Dar trăsătura mea cea mai proeminentă – și mai îngrozitoare – erau dinții. Nu erau stricați sau strâmbi. De fapt, erau mari și sănătoși. Dar ieșeau în afară. Șirul de sus țâșnea înainte cu atât de mult entuziasm, încât îmi era greu să închid gura complet, și îmi întindeam în permanență buza superioară, încercând să-i acopăr. Când râdeam, îmi puneam mereu mâna la gură.

Lori îmi spunea că am o impresie exagerată asupra felului

în care arătau dinții mei.

— Sunt doar puțin pronunțați, spunea ea. Au un anume farmec, în stilul lui Pippi Șosețica.

Mama zicea că supraocluzia dentară conferea expresie feței mele. Brian spunea că mi-ar fi fost folositoare dacă trebuia vreodată să mănânc un măr prin crăpătura vreunui gard.

Lucrul de care aveam nevoie, și îmi dădeam seama de asta, era un aparat dentar. De câte ori mă uitam în oglindă, îmi doream ceea ce restul copiilor numea „o gură plină de sârme”. Bineînțeles, mama și tata nu aveau bani pentru un aparat dentar – niciunul dintre noi, copiii, nu fusese vreodată la dentist – dar, după ce începusem să am grijă de copii și să fac teme pentru bani, am decis să fac economii până când o să-mi permit un aparat dentar din banii mei. Habar n-aveam cât costa unul, așa că am intrat în vorbă cu singura fată din clasa mea care purta aparat dentar și, după ce am complimentat-o pentru progresele făcute, am întrebat-o într-o doară cât costase. Când mi-a spus că valoarea 1.200 de dolari, aproape că am leșinat. Eu primeam un dolar pe oră pentru a avea grijă de copii. Lucram de obicei cinci sau șase ore pe săptămână, iar asta însemna că, dacă aș fi economisit fiecare cent câștigat, miar fi trebuit aproape patru ani să strâng banii.

Am hotărât să-mi fac singură un aparat dentar.

***

M-am dus la bibliotecă și am cerut o carte despre ortodonție. Bibliotecara m-a privit oarecum stupefiată și mi-a spus că nu are așa ceva și atunci mi-am dat seama că trebuia să descopăr singură lucruri în timp ce făceam asta. Procesul a presupus o serie de experimente și mai multe starturi ratate. La început, am folosit un elastic. Înainte de culcare, îl întindeam peste dinții din față. Elasticul era mic, dar gros, și avea o strânsoare bună, fermă. Dar îmi apăsa incomod limba și uneori sărea în timpul nopții încât mă trezeam că mă înec cu el. Totuși, de

obicei, rămânea acolo toată noaptea, iar dimineața mă dureau gingiile din cauza presiunii pe care o exercita asupra dinților.

A părut a fi un semn promițător, dar am început să-mi fac griji că, în loc să îmi împingă dinții din față înăuntru, elasticul ar putea să mi-i tragă pe cei din spate în afară. Și atunci, am făcut rost de niște elastice groase pe care le-am purtat de jur împrejurul capului, și care îmi apăsau dinții din față. Problema cu această tehnică era că elasticele erau strâmte – trebuiau să fie așa, pentru a funcționa – și mă trezeam cu dureri de cap și semne roșii, adânci, în locurile în care mi se înfipseseră în jurul feței.

Aveam nevoie de o tehnologie mai avansată. Am îndoit un umeraș de metal în formă de potcoavă, adaptându-l la forma capului meu. Apoi, am curbat cele două capete în afară, pentru ca, atunci când țineam umerașul în jurul capului, marginile să se îndepărteze de fața mea și să formeze cârlige care să țină elasticul pe loc. Când l-am încercat, umerașul mă incomoda așa că am folosit un prosop de hârtie Kotex pe post de câptușeală.

Invenția funcționa perfect, numai că trebuia să dorm întinsă pe spate, un lucru care pe care îl făceam cu greu, mai ales dacă era frig; mie îmi plăcea să stau cuibărită în pături, în afară de asta, elasticele se mai desprindeau din când în când în toiul nopții. Un alt dezavantaj era că instalația îmi lua o grămadă de timp, s-o pot pune așa cum trebuia. Așteptam de obicei până se făcea întuneric, să nu o vadă cineva.

Într-o noapte, stăteam întinsă în patul meu, purtându-mi sofisticatul aparat dentar-umeraș, când s-a deschis ușa dormitorului. Am izbutit să deslușesc o siluetă neclară în întuneric.

— Cine e acolo? am întrebat eu, dar pentru că purtam aparatul dentar, a ieșit cam așa: „Fine e acovo?”

— E taică-tău, a răspuns tata. Ce-i cu fonfăiala asta?

A venit până lângă patul meu, și-a scos bricheta Zippo și a aprins-o. Flacăra a țâșnit brusc.

- Ce e drăcia aia de pe capul tău?
- Abavatuv meu ventav, am răspuns eu.
- Ce anume?

Mi-am scos invenția și i-am explicat tatei că fiindcă dinții din față îmi ieșeau atât de mult în afară, aveam nevoie de aparat dentar, dar pentru că ar fi costat 1.200 de dolari, mi-am făcut singură unul.

- Pune-l înapoi, a spus tata.

Mi-a examinat cu atenție opera, apoi a dat din cap.

— Aparatul ăsta dentar e o afurisită de creație care dovedește geniu ingineresc, a zis el. L-ai moștenit pe taică-tău.

M-a luat de bărbie în mână și mi-a deschis gura.

- Și, pentru numele lui Dumnezeu, cred că funcționează.

***

În acel an, am început să lucrez pentru ziarul școlii, *The Maroon Wave*. Îmi doream să mă alătur vreunui club, unui grup sau unei organizații unde să simt că eram acceptată și unde oamenii nu se îndepărtau dacă mă așezam lângă ei. Eram o alergătoare bună și întâi m-am gândit să mă înscriu în echipa de atletism, dar trebuia să-ți plătești uniforma, iar mama a spus că nu ne putem permite așa ceva. Nu trebuia să cumperi o uniformă, un instrument muzical sau să plătești o taxă de înscriere pentru a lucra la *Wave*.

Domnișoara Jeanette Bivens, una dintre profesoare, era consultantă de specialitate a ziarului *Wave*. Era o femeie liniștită și minuțioasă, care era de atât de mult timp la liceul din Welch, încât fusese și profesoara de engleză a tatei. Fusese prima persoană din viața lui, mi-a povestit tata odată, care îi arătase un dram de încredere. Ea crezuse că are talent la scris și îl încurajase să trimită un poem de douăzeci și patru de versuri, intitulat „Furtună de vară“ la un concurs de poezie la nivel de stat. După ce obținuse locul întâi, unul dintre ceilalți profesori ai tatei se mirase în gura mare că fiul unor alcoolici

decăzuți ca Ted și Erma Walls ar fi putut scrie un astfel de poem. Tata se simțise atât de jignit, încât abandonase școala. Domnișoara Bivens fusese aceea care îl convinsese să se întorcă și să-și ia diploma, spunându-i că avea tot ce trebuia ca să ajungă cineva. Tata mă botezase după ea; mama sugerase adăugarea celui de-al doilea „n”, pentru ca numele să pară mai elegant și mai franțuzesc.

Domnișoara Bivens mi-a spus că, din câte știa ea, eram singura care a lucrat vreodată la *Wave* încă din clasa a șaptea. Am început cu munca de corector. În serile de iarnă, în loc să mă înghesui în jurul sobei pe Little Hobart Street, la numărul 93, mergeam la birourile încălzite și uscate ale ziarului *The Welch Daily News*, unde era cules, pus în pagină și tipărit *The Maroon Wave*. Îmi plăcea atmosfera concentrată a redacției. Telexurile clămpăneau lângă perete, în timp ce rolele de hârtie care aduceau vești din toată lumea se adunau pe jos. Lumini fluorescente atârnav la patru metri și jumătate deasupra birourilor înclinate, cu suprafețe de sticlă, la care stăteau bărbați cu cozorocuri verzi, discutând asupra unor teancuri de articole și fotografii.

Luam șpalturile ziarului *Wave* și mă așezam la unul dintre birouri, cu spatele drept și un creion pe după ureche, citind cu atenție paginile, în căutarea greșelilor. Anii pe care îi petrecusem ajutând-o pe mama să corecteze ortografia din temele elevilor ei îmi asigurase suficientă practică pentru genul ăsta de muncă. Făceam corecturile cu un marker albastru deschis, care nu putea fi detectat de aparatul de fotografiat care capta paginile pentru tipărire. Culegătorii dactilografiau din nou rândurile pe care le corectasem și le imprimau. Treceam rândurile corectate prin aparatul cu ceară fierbinte care le ungea partea din spate cu adeziv, apoi le decupam cu un cuțit X-Acto și le așezam peste rândurile originale.

Am încercat să nu mă remarc cu nimic în redacție, dar una dintre culegătoare, o femeie morocănoasă, care fuma iară

întrerupere și purta întotdeauna o plasă pentru păr, mă antipatiza. I se părea că sunt murdară. Când treceam prin apropiere, se întorcea spre ceilalți culegători și spunea cu voce tare:

— Simțiți vreun miros ciudat?

Exact cum îi făcea și Lucy Jo mamei, și-a luat obiceiul de a pulveriza dezinfectante și odorizante de cameră în direcția mea. Apoi, i s-a plâns redactorului-șef, domnul Muckenfuss, că s-ar putea să am păduchi și aș putea infesta întreaga redacție. Domnul Muckenfuss a discutat cu domnișoara Bivens, iar ea mi-a spus că atâta timp cât voi avea grijă de curățenia mea corporală, va lupta pentru mine. Așa că am început să mă duc din nou în apartamentul bunicului și al lui Stanley, pentru baia săptămânală, deși când mă aflam acolo, aveam grijă să mă feresc cât puteam de mult de Stanley.

Ori de câte ori eram la *Daily News*, îi urmăream pe redactorii și pe reporterii care lucrau în redacție. Aveau un aparat pornit tot timpul, care monitoriza transmisiunile radio ale poliției și, ori de câte ori se întâmpla un accident, un incendiu sau o crimă, un redactor trimitea un reporter să afle ce s-a întâmplat. Acesta venea înapoi după câteva ore și scria un articol, care apărea în ziarul de a doua zi. Asta mă atrăgea extrem de mult. Până atunci, ori de câte ori mă gândeam la scriitori, îmi venea în minte mama, aplecată deasupra mașinii ei de scris, bătând zgomotos romane, piese de teatru și filosofii de viață și primind din când în când câte o scrisoare personalizată de refuz. Dar un reporter de la ziar, în loc să se ascundă într-un loc izolat, era în legătură permanentă cu restul lumii. Ceea ce scria reporterul influența gândurile și discuțiile de a doua zi ale oamenilor; el știa ce se întâmplă cu adevărat. Am hotărât că vreau să fiu unul dintre oamenii care știu ce se întâmplă cu adevărat.

După ce îmi terminam treaba, citeam articolele care soseau prin telegraf. Pentru că noi nu ne abonasem niciodată la un ziar sau o revistă, n-am știut niciodată ce se întâmpla în lume,

exceptând versiunile distorsionate ale evenimentelor, care ne erau prezentate de mama și tata – cele în care toți politicienii era escroci, toți poștiștii era mardeiași și fiecărui dehnvent i se înscenase ceva. Mă simțeam de parcă aș fi înțeles întreaga poveste pentru prima oară, de parcă mi se înmănaseră bucățelele lipsă ale jocului de puzzle și întreaga lume avea acum mai mult sens.

***

Câteodată, simțeam că dau greș față de Maureen, că nu îmi țin promisiunea de a o proteja – promisiunea pe care i-o făcusem atunci când o țineam în brațe, când ne întorceam acasă de la spital, imediat după ce se născuse. Nu aveam cum să-i ofer lucrurile de care avea cea mai mare nevoie: băi fierbinți, un pat cald, castroane aburinde de cremă de grâu, dimineața, înainte să plece la școală – dar încercam să fac lucruri mărunte. Când a împlinit șapte ani, le-am spus lui Brian și lui Lori că trebuia să-i luăm un cadou special. Știam că mama și tata n-o să-i cumpere cadouri, de aceea am făcut economii timp de mai multe luni, ne-am dus la Dollar General Store și l-am cumpărat un set de aparate electrocasnice pentru bucătărie, de jucărie, realizate într-un mod destul de realist. Mașina de spălat se învârtea, iar frigiderul avea rafturi de metal. Am presupus că astfel putea, măcar atunci când se juca, să se prefacă că avea haine curate și mese la ore regulate.

— Mai povestești-mi despre California, ne-a cerut Maureen după ce a desfăcut cadourile.

Deși se născuse acolo, nu-și mai amintea nimic. Îi plăcuse dintotdeauna să ne asculte poveștile despre viața din deșertul californian, și atunci i le-am mai spus o dată, i-am vorbit despre soarele care strălucea tot timpul, despre faptul că era atât de cald încât alergam desculți peste tot chiar și în toiu iernii, despre cum am mâncat salată pe câmpiile unei ferme și cum ne-am umplut mașina de mai multe ori cu struguri albi

și despre cum am dormit pe pături sub cerul liber. I-am spus că era blondă pentru că fusese născută într-un stat de unde fusese extras atâta aur, și avea ochii albaștri, de culoarea oceanului care mătura plajele californiene.

— Acolo o să locuiesc când o să fiu mare, a spus Maureen.

Deși tânjea după California, locul magic al luminii și al căldurii, părea mai fericită în Welch decât noi, ceilalți. Era o fată frumoasă ca dintr-o carte de povești, cu părul lung, blond și ochi albaștri tulburători. Își petrecea atât de mult timp cu familiile prietenilor ei, încât, adeseori, nu părea să facă parte din familia noastră. O mulțime dintre prietenii ei erau penticostali, ai căror părinți susțineau că mama și tata erau dezgustător de iresponsabili și își asumaseră răspunderea pentru a salva sufletul lui Maureen. Ei o adoptaseră ca pe o fiică surogat și o duceau la întrunirile lor de reînviere și ședințe de confruntare cu șarpele, în Jolo.

Sub influența lor, Maureen a căpătat o atitudine profund religioasă. A fost botezată de mai multe ori și venea acasă de fiecare dată, spunând că fusese renăscută. Odată, a insistat că diavolul luase forma unui șarpe mitologic cu coada în gură, care se rostogolise după ea în jos pe munte, șuierând că o să-i ia sufletul. Brian i-a spus mamei că ar trebui să o ținem pe Maureen departe de penticostalii ăia săriți de pe fix, dar mama i-a răspuns că toți ajungem la religie pe propriile noastre drumuri și fiecare dintre noi trebuie să respecte practicile religioase ale celorlalți, dat fiind că depinde de fiecare om să-și găsească calea spre rai.

***

Mama putea fi înțeleaptă ca un filosof, dar schimbările ei bruște de dispoziție începeau să mă calce pe nervi. Uneori, era fericită timp de mai multe zile la rând, anunțând că hotărâse să se concentreze exclusiv asupra gândurilor pozitive, pentru că, dacă ai numai gânduri pozitive, atunci ți se vor întâmpla

lucruri pozitive. Dar, de fiecare dată, gândurile pozitive erau înlocuite de cele negative, iar cele negative îi invadau mintea ca un stol imens de ciori negre care se năpustește asupra orizontului, îngrămădindu-se peste copaci, peste scândurile gardurilor și peste pajști, holbându-se la tine într-o tăcere rău-prevestitoare. Când se întâmpla asta, mama refuza să se dea jos din pat, chiar și atunci când apărea Lucy Jo să o ducă la școală, claxonând nerăbdătoare.

Într-o dimineață, pe la sfârșitul anului, mama a avut o cădere veritabilă. Ar fi trebuit să scrie evaluările referitoare la progresele elevilor ei, dar își petrecuse fiecare clipă liberă pictând, iar acum, termenul limită o apăsa, și evaluările erau tot nescrise. Programul de citire pentru elevii cu dificultăți urma să-și piardă finanțarea, iar directoarea urma să fie ori furioasă, ori pur și simplu dezgustată. Mama nu putea suporta ideea de a se întâlni cu ea. Lucy Jo, care o așteptase pe mama în Dart, a plecat iară ea, iar mama a rămas pe canapea, învelită în pături, văitându-se cât de mult își detesta viața.

Tata nu era acasă, și nici Maureen. Ca de obicei, Brian a început să o imite, dar nimeni nu râdea, așa că și-a luat cărțile și a ieșit din casă. Lori s-a așezat lângă mama pe pat, încercând s-o consoleze. Eu stăteam pur și simplu în pragul ușii, cu brațele încrucișate, holbându-mă la ea.

Îmi era greu să cred că femeia asta care stătea cu capul sub pături, plângându-și de milă și dând apă la șoareci ca un copil de cinci ani, era mama mea. Avea 38 de ani, nu mai era tânără, dar nu era nici bătrână. În douăzeci și cinci de ani, mi-am spus, voi avea vârsta ei de acum. Habar nu aveam cum va fi viața mea atunci, dar în timp ce îmi adunam cărțile pentru școală și ieșeam pe ușă, mi-am jurat că nu va fi niciodată ca a mamei, că nu voi boci cu atâta disperare într-o cocioabă iară încălzire dintr-o bortă uitată de Dumnezeu.

Am pornit la vale pe Little Hobart Street. Plouase în noaptea precedentă; singurul sunet care se auzea era clipocitul apei de ploaie care se scurgea în jos prin rigolele erodate de pe panta

dealului. Șuvoaiele subțiri de apă noroioasă se revărsau și peste drum, prelingându-mi-se în pantofi și udându-mi șosetele. Talpa pantofului drept se înmuiase și clămpănea la fiecare pas.

Lori m-a ajuns din urmă. Am mers o bucată de vreme în liniște.

— Săraca mama, a spus Lori în cele din urmă. Îi e greu și ei.

— Nu mai greu decât nouă, am răspuns eu.

— Ba da, îi este, a spus Lori. Ea e cea care e măritată cu tata.

— Asta a fost decizia ei, am spus eu. Ar trebui să fie mai hotărâtă, să stabilească reguli clare pentru tata, în loc să se isterizeze de fiecare dată. Tata are nevoie de o femeie puternică.

— Nici măcar o cariatidă n-ar fi îndeajuns de puternică pentru tata.

— Ce-i aia?

— Un stâlp în formă de femeie, a zis Lori. Cele care susțin templele grecești cu capetele lor. Mă uitam acum câteva zile la o fotografie cu câteva dintre ele și mă gândeam: Tipele astea ocupă locul doi într-un clasament al celor mai dificile sarcini din lume.

***

Nu eram de acord cu Lori. Credeam că o femeie puternică ar reuși să-i facă față tatei. Avea nevoie de cineva care să fie concentrat și hotărât, cineva care să fie în stare să dea ultimatumuri și să le respecte. M-am gândit că eram suficient de puternică pentru a-l controla pe tata. Când mama îmi spusese că știu atât de bine ce vreau, încât e înspăimântător, îmi dădeam că nu încercase să-mi facă un compliment, dar am luat-o ca atare.

Ocazia mea de a demonstra că tata putea fi ținut în frâu a

venit în acea vară, după ce s-a terminat școala. Mama avea de petrecut opt săptămâni în Charleston, unde urma să frecventeze cursuri universitare pentru a-și reinnoi diploma de profesor. Sau, cel puțin, așa susținea. Mă întrebam dacă, de fapt, căuta o modalitate de a scăpa de noi toți pentru o vreme. Lori, datorită notelor bune și a portofoliului artistic, fusese acceptată într-o tabără de vară sponsorizată de autorități, pentru elevi cu talente speciale. Asta m-a pus, la treisprezece ani, în ipostaza de șefa a gospodăriei.

Înainte să plece, mama mi-a dat două sute de dolari. Era îndeajuns, spunea ea, să cumpăr mâncare pentru mine, Brian și Maureen, să plătesc apa și factura la electricitate. Am făcut calculele. Îmi ieșeau 25 de dolari pe săptămână, sau cu puțin peste 3,50 pe zi. Am făcut un buget și am calculat că, într-adevăr, ne puteam descurca dacă mai câștigam și eu niște bani lucrând ca bonă.

În prima săptămână, totul a mers conform planului. Am cumpărat mâncare și am gătit pentru mine, Brian și Maureen. Trecuse aproape un an de când tipul de la Protecția copilului ne speriasse, determinându-ne să facem curat, și între timp se adunase iar o mizerie de nedescris. Mama ar fi făcut o criză dacă aș fi azvârlit totul la gunoi, dar am petrecut mai multe ore făcând ordine și încercând să organizez teancurile imense de obiecte inutile.

De obicei, tata nu se culca seara până când ne băgăm noi în pat, și încă mai dormea dimineța, când ne trezeam și plecam. Dar într-o după-amiază, cam la o săptămână după plecarea mamei la Charleston, m-a surprins singură în casă.

— Iubito, am nevoie de niște bani, a zis el.

— Pentru ce?

— Pentru bere și țigări.

— Am un buget destul de limitat, tată.

— Nu-mi trebuie mult. Doar cinci dolari.

Era echivalentul mâncării pe două zile. Aproape doi litri de lapte, o franzelă, douăsprezece ouă, două conserve de macrou,

o pungă mică de mere și niște popcorn. Iar tata nu-mi făcea nici măcar onoarea de-a se preface că are nevoie de banii ăia pentru ceva folositor. Nu se certa cu mine, nu mă lingușea, nu mă amăgea și nu făcea o demonstrație de farmec. Pur și simplu, se aștepta să marchez banul, de parcă ar fi știut că nu voi putea să-l refuz. Și n-am putut. Am scos portofelul de plastic verde pentru mărunțiș, am scos o bancnotă șifonată de cinci dolari și i-am întins-o încet.

— Ești o scumpete, a zis tata și m-a sărutat.

Mi-am ferit capul. Faptul că îi dădusem banii ăia mă înfuriase. Eram furioasă pe mine, dar eram și mai furioasă pe tata. Știa că am o slăbiciune pentru el, așa cum nu mai avea nimeni altcineva din familie, și profita de ea. M-am simțit folosită. Fetele de la școală vorbeau întotdeauna despre cum un tip sau altul este un profitor și despre cum o fată sau alta a fost folosită, iar acum înțelegeam, în adâncul sufletului, semnificația aceluia cuvânt.

Când tata mi-a mai cerut cinci dolari peste câteva zile, i-am dat. Îmi venea rău când mă gândeam că depășisem bugetul cu zece dolari. Peste alte câteva zile, mi-a cerut douăzeci.

— Douăzeci de dolari?

Nu mi-a venit să cred că tata mergea atât de departe.

— De ce douăzeci?

— Dracu' s-o ia de treabă, de când trebuie să le dau explicații copiilor mei? a întrebat tata.

Apoi, mi-a povestit că împrumutase mașina unui prieten și trebuia să cumpere benzină, să se poată duce până la Gary pentru o întâlnire de afaceri.

— Am nevoie de bani pentru a face bani. Ți-i dau înapoi.

M-a privit, provocându-mă să-l contrazic.

— Am facturi de plătit.

Auzeam că vocea îmi devine stridentă, dar nu o puteam controla.

— Am copii de hrănit.

— Nu-ți face griji în privința mâncării și a facturilor, a zis

tata. Astea-s probleme care trebuie să mă preocupe pe mine. În regulă?

Mi-am băgat mâna în buzunar. Nu știam dacă voiam să scot banii, sau încercam să-i protejez.

— Te-am dezamăgit eu vreodată? a întrebat tata.

Auzisem întrebarea asta de cel puțin două sute de ori și răspunsesem întotdeauna la ea așa cum se așteptase să o fac, pentru că mă gândeam că numai încrederea mea în el fusese cea care îl menținuse în formă în toți acești ani. Mă pregăteam să-i spun pentru prima oară adevărul, să-l informez că ne dezamăgise pe toți de nenumărate ori, dar ceva m-a oprit. Nu eram în stare să o fac. Între timp, tata îmi spunea că nu mă roagă să-i dau banii, ci mi-i cere. Avea nevoie de ei. Credeam oare că mințea, atunci când spunea că mi-i dă înapoi?

I-am dat cei douăzeci de dolari.

***

În sâmbăta aceea, tata mi-a spus că pentru a-mi da banii înapoi, trebuia mai întâi să-i câștig. Voia să-l însoțesc într-o călătorie de afaceri. A spus că trebuia să port ceva drăguț. Mi-a cercetat rochiile, care atârnau de o țevă din dormitor și a ales una cu floricele albastre și nasturi în față. Împrumutase o mașină, un Plymouth cu geamul spart în dreptul pasagerului de lângă șofer, și am trecut munții până la un oraș din apropiere, oprindu-ne într-un bar de la marginea drumului.

Localul era întunecat și încețoșat ca un câmp de bătălie, din cauza fumului de țigară. Pe pereți străluceau reclame cu neoane de la Pabst Blue Ribbon și Old Milwaukee. Bărbați cu obrații supti și femeii cu rujuri roșu-închis stăteau înșirați de-a lungul barului. Câțiva țipi care purtau bocanci cu bombeuri de oțel jucau biliard.

Eu și tata ne-am așezat la bar. Tata a comandat câte un Buds pentru amândoi, deși îi spusese că voiam un Sprite. După un timp, s-a ridicat și s-a dus să joace biliard. De-abia

își părăsise locul, că a și apărut un tip care s-a așezat în locul lui. Avea o mustață neagră, care se rotunjea în colțurile gurii și praf de cărbune sub unghii. Și-a pus sare în bere. Tata spunea că unii făceau chestia asta pentru că voiau să obțină mai multă spumă.

— Mă cheamă Robbie, a zis el. Tipul de-acolo e prietenul tău?

A făcut un semn spre tata.

— E tata, am răspuns eu.

A lins spuma, apoi a început să-mi pună întrebări despre mine, aplecându-se mai aproape în timp ce vorbea.

— Câți ani ai?

— Tu câți îmi dai? am întrebat eu.

— Cam șaptesprezece.

Am zâmbit și mi-am acoperit dinții cu mâna.

— Știi să dansezi? a întrebat el.

Am dat din cap.

— Bineînțeles că știi, a spus el și m-a ridicat de pe scaun.

Am aruncat o privire spre tata, care a zâmbit și mi-a făcut semn cu mâna.

Din tonomat răsuna vocea lui Kitty Wells, care cânta despre bărbați căsătoriți și îngeri *honky tonk*²⁷. Robbie mă ținea strâns, de talie. Am dansat pe un al doilea cântec, iar când ne-am așezat din nou pe scaunele orientate spre masa de biliard, cu spatele lipit de bar, și-a strecurat brațul pe după mine. Brațul ăla. M-a făcut să nu mă simt în largul meu, dar nu neapărat nemulțumită. Nimeni nu mai flirtase cu mine de la Billy Deel încoace, dacă nu îl luai în calcul pe Kenny Hali.

Și totuși, îmi dădeam seama ce urmărea Robbie. Mă pregăteam să-i spun că nu eram genul ăla de fată, dar apoi m-am gândit că o să răspundă că am o imaginație prea bogată. Până la urmă, tot ce făcuse fusese să danseze lent cu mine și

---

²⁷ *It Wasn't God Who Made Honky Tonk Angels* – titlul unui cunoscut cântec country (n.r.).

să-și petreacă brațul în jurul meu. Am surprins privirea tatei. Mă așteptam să traverseze val-vârtej încăperea și să-i ardă una lui Robbie cu tacul pentru că se dădea la fiica lui. Dar, în loc să facă asta, i-a strigat lui Robbie:

— Fă ceva util cu mâinile alea afurisite. Vino încoace și joacă o partidă de biliard cu mine.

Și-au comandat câte un whisky și și-au dat tacurile cu cretă. La început, tata s-a abținut și a pierdut, apoi a început să mărească mizele și să-l bată. După fiecare joc, Robbie mai voia să danseze cu mine o dată. Lucrurile au ținut-o așa câteva ore, timp în care Robbie s-a îmbătat pulbere, a pierdut joc după joc în fața tatei și a început să mă pipăie în timp ce dansam sau stăteam la bar între jocuri. Tot ce mi-a spus tata a fost:

— Ține-ți picioarele încrucișate, dulceață, ține-le încrucișate strâns.

După ce tata l-a fraierit de vreo 80 de dolari, Robbie a început să bombăne furios. A trântit creta pentru tac, făcând să se ridice în aer un nor de praf albastru, și a ratat o ultimă lovitură. Și-a azvârlit tacul pe masă și a zis că s-a săturat, apoi s-a așezat lângă mine. Avea ochii tulburi. Continua să repete că nu-i venea să creadă că un bășinos bătrân l-a făcut să piardă 80 de dolari, de parcă nu se putea hotărî dacă era indignat sau impresionat.

Apoi mi-a spus că locuia într-un apartament chiar deasupra barului. Avea o înregistrare cu Roy Acuff, care nu era în tonomat, și i-ar fi plăcut să mergem până sus, să-l ascultăm. Dacă nu și-ar fi dorit decât să mai dansăm puțin și eventual câteva sărutări, aș fi putut accepta. Dar aveam senzația că se considera îndreptățit să primească ceva în schimb pentru că pierduse atâția bani.

— Nu sunt foarte sigură, am zis eu.

— Ei, haide! a ripostat el.

Apoi i-a strigat tatei:

— O să-ți iau fata până sus la mine.

— Desigur, a zis tata. Numai să nu-i faci ceva ce nu i-aș face eu.

Și-a îndreptat tacul spre mine.

— Strigă dacă ai nevoie de mine, a zis și mi-a făcut cu ochiul, de parcă ar fi vrut să sugereze că eram în stare să-mi port singură de grijă, că asta nu era decât treaba mea.

Așadar, cu binecuvântarea tatei, am urcat treptele. Ajunși în apartament, ne-am croit drum printr-o perdea făcută din cheițe de cutii de bere. Doi bărbați stăteau pe o canapea și urmăreau un meci de wrestling la televizor. Când m-au văzut, i-au rânjit hulpavi lui Robbie, care a pus discul cu Roy Acuff fără să oprească televizorul. M-a lipit de el și a început din nou să danseze, dar îmi dădeam seama că treburile nu merg în direcția pe care mi-aș fi dorit-o, și m-am opus. Și-a lăsat mâinile în jos. Mi-a înșfăcat fundul, m-a împins pe pat și a început să mă sărute.

— Uite-așa! a spus unul dintre prietenii lui, în timp ce al doilea urla:

— Dă-i înainte!

— Nu sunt genul ăla de fată, i-am spus, dar m-a ignorat.

Când am încercat să mă rostogolesc de sub el, mi-a imobilizat brațele la spate. Tata îmi spusese să strig dacă aveam nevoie de el, dar nu voiam să țip. Eram atât de furioasă pe tata, că nu puteam suporta ideea ca el să mă salveze. Între timp, Robbie spunea ceva despre mine, cum că eram prea osoasă ca să mi-o tragă.

— Da, cei mai mulți țipi nu sunt atrași de mine, i-am zis. În plus mai am și cicatricele astea.

— Da, sigur, a zis el.

Dar s-a oprit.

M-am rostogolit de sub el, dându-mă jos din pat, mi-am deschis rapid rochia și am dat-o la o parte, să-i arăt cicatricea pe care o aveam în dreapta. Din câte se vedea, ar fi putut crede că tot torsul meu era doar o întindere uriașă de țesut cicatrizat. Robbie s-a uitat nesigur la prietenii lui. Era ca și

cum ar fi descoperit o crăpătură prin gard.

— Cred că îl aud pe tata strigându-mă, am spus îndreptându-mă spre ușă.

***

În mașină, tata a scos banii pe care-i câștigase și a numărat patruzeci de dolari, pe care mi i-a dat.

— Facem o echipă bună, a zis el.

Am simțit impulsul de a-i azvârli banii înapoi, dar aveam nevoie de ei, așa că am pus bancnotele în portofel. Nu-l escrocasem pe Robbie, dar acționasem asupra lui într-un mod care mi se părea de-a dreptul abject, și mă pomenisem într-o situație delicată. Dacă Robbie fusese tras pe sfoară de tata, același lucru mi se întâmplase și mie.

— Te-a supărat ceva, Căpriță de Munte?

Pentru o secundă, m-am gândit să nu-i spun nimic tatei. M-am gândit că se va lăsa cu vărsare de sânge, pentru că el susținea mereu că ar fi în stare să omoare pe oricine m-ar atinge. Apoi, mi-am dat seama că vreau să-l văd pe tipul ăla caftit zdravă.

— Tată, nemernicul ăla m-a atacat când eram sus la el.

— Sunt sigur că n-a făcut decât să te pipăie puțin, a zis tata în timp ce demaram din parcare. Știam că te poți descurca.

Drumul de întoarcere până la Welch era întunecat și gol. Vântul șuiera prin geamul spart al Plymouth-ului pe partea mea. Tata și-a aprins o țigară.

— A fost ca atunci când te-am aruncat în izvorul ăla cu apă sulfuroasă, să te învăț să înoți, a zis el. Poate că tu erai convinsă că te vei îneca, dar eu știam că o să te descurci.

***

În seara următoare, tata a dispărut. După câteva zile, mi-a cerut să-l însoțesc din nou la un bar, dar l-am refuzat. S-a

înfuriat și a spus că dacă nu aveam de gând să fac echipă cu el, cel puțin puteam să pariez câțiva bani la biliard pe el. M-am pomenit că îi dau douăzeci de dolari; apoi, alți douăzeci, peste câteva zile.

Mama îmi spusese să aștept un cec cu drepturile ei din urma terenului din Texas pe la începutul lui iulie. De asemenea, mă avertizase că tata va încerca să pună mâna pe cec. De fapt, tata l-a așteptat pe poștaș la poalele dealului și i l-a luat din ziua în care a sosit. Poștașul mi-a spus ce se întâmplase și am rupt-o la fugă pe Little Hobart Street în jos, prinzându-l din urmă pe tata înainte să ajungă în oraș. I-am spus că mama hotărâse ca eu să păstrez cecul până la întoarcerea ei.

— Hai să-l ascundem împreună, a zis tata și a sugerat să-l strecurăm în *World Book Encyclopedia* din 1933, pe care mama o primise gratis de la bibliotecă, la pagina „valute”.

În ziua următoarea, când am vrut să ascund cecul în altă parte, am descoperit că dispăruse. Tata a jurat că nu avea habar ce se întâmplase cu el. Știam că minte, dar mai știam și că dacă îl acuzam, ar fi început un concurs asurzitor de urlete, care nu mi-ar fi fost de niciun folos. Pentru prima oară, am avut o imagine clară a situației cu care se confrunta mama. Să fii o femeie puternică era mai greu decât mă așteptasem. Mama mai avea mai mult de o lună de stat în Charleston; banii noștri de mâncare erau pe terminate; iar câștigul meu ca bonă nu compensa aceste lipsuri.

Văzusem o inscripție cu „Angajăm vânzătoare” în vitrina unui magazin de bijuterii de pe Medowell Street, numit Becker’s Jewel Box. M-am machiat puternic, m-am îmbrăcat în rochia mea cea mai drăguță – mov, cu buline mici, albe, cu un cordon care se lega la spate – și o pereche de pantofi cu toc înalt ai mamei, pentru că purtam același număr la încălțăminte. Apoi am bătut drumul în jurul muntelui, să candidez pentru slujbă.

Am deschis ușa făcând să răsunе clopoței care atârnavă

deasupra. Becker's Jewel Box era un magazin elegant, genul de loc în care nu avusesem ocazia să intru niciodată, cu un aparat de aer condiționat care vâjâia și lumini fluorescente care bâzâiau.

Vitrinele din sticlă, încuiate, ofereau inele, coliere și brose, iar pe pereții acoperiți cu lambriuri de pin atârnavă câteva chitare și banjouri pentru a diversifica marfa. Domnul Becker stătea sprijinit de tețghea, cu mâinile împreunate.

Avea o burtă atât de mare, încât cureaua lui subțire și neagră îmi amintea de ecuatorul care înconjură globul.

Mă temeam că domnul Becker nu mi-ar fi dat slujba, dacă ar fi aflat că aveam doar treisprezece ani, așa că i-am spus că am șaptesprezece. M-a angajat pe loc, cu un salariu de patruzeci de dolari pe săptămână, bani în mână. Eram încântată. Asta era primul meu serviciu adevărat. Munca de bună, meditațiile, temele altor copii, tunderea gazonului, colectarea de sticle și vânzarea fierului vechi nu conta. Patruzeci de dolari pe săptămână erau bani serioși.

***

Îmi plăcea munca asta. Oamenii care cumpărau bijuterii erau mereu fericiți și, cu toate că Welch era un oraș sărac, Becker's Jewel Box avea o sumedenie de cumpărători; mineri mai în vârstă care le cumpărau nevestelor câte o broșă „de nume”, împodobită cu pietre scumpe care simbolizau luna de naștere a fiecăruia dintre copiii lor; sau cupluri de adolescenți care achiziționau inele de logodnă – fata chicotea entuziasmată, iar băiatul avea o atitudine mândră și bărbătească.

În momentele cu trafic scăzut, domnul Becker și cu mine ne uitam la audierile scandalului Watergate, la un mic televizor alb-negru. Domnul Becker era fascinat de soția lui John Dean, Maureen, care stătea în spatele soțului ei atunci când acesta depunea mărturie, și purta haine elegante și părul blond prins

la spate, într-un coc strâns.

— Pe toți dracii, aia e o țipă cu clasă, obișnuia să spună domnul Becker.

Uneori, după ce se uita la Maureen Dean, domnul Becker se excita atât de tare încât se strecura în spatele meu în timp ce ștergeam vitrina de praf și se freca de spatele meu. Obișnuiam să îi îndepărtez mâinile și să mă îndepărtez fără să scot o vorbă, iar libidinosul se întorcea în fața televizorului, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Când domnul Becker traversa strada până la restaurantul *Mountaineer* să ia prânzul, lua întotdeauna cu el cheia vitrinei în care se aflau inelele cu diamante. Dacă veneau cumpărători care voiau să se uite la inele, trebuia să mă duc peste drum, să-l aduc. Odată, a uitat să ia cheia, și după ce s-a întors, s-a apucat să facă o verificare ostentativă, numărând inelele în fața mea. Era felul lui de a-mi da de știre că nu avea câtuși de puțin încredere în mine. Într-o zi, după ce domnul Becker s-a întors de la prânz și a verificat ostentativ vitrinele, m-am enervat atât de tare, încât m-am uitat înjur să văd dacă exista ceva în afurisitul ăla de magazin, care să merite furat. Coliere, broșe, banjouri – nimic din toate astea nu mă impresiona. Dintr-odată, privirea mi-a fost atrasă de vitrina cu ceasuri de mână.

Îmi dorisem dintotdeauna un ceas de mână. Spre deosebire de diamante, ceasurile erau practice. Fuseseră create pentru oameni grăbiți, oameni cu întâlniri care trebuiau respectate și programe care trebuiau onorate. Tipul de persoană care îmi doream să fiu. Zeci de ceasuri ticăiau în dulapul de sub casa de marcat. Era unul, mai ales, după care mă topeam. Avea patru curele de culori diferite – neagră, maronie, albastră și albă – prin urmare, îți puteai schimba culoarea curelei, să se asorteze la îmbrăcăminte. Avea o etichetă de preț de 29,95 dolari, cu zece dolari mai puțin decât salariul meu pe o săptămână. Dar, dacă mi-l doream, putea fi al meu într-o secundă, pe gratis. Cu cât mă gândeam mai mult la acel ceas,

cu atât mă atrăgea mai tare.

Într-o zi, femeia care lucra în magazinul domnului Becker din War a trecut pe la noi. Domnul Becker i-a cerut să îmi dea câteva sfaturi legate de înfățișare. În timp ce îmi arăta diferite pensule de aplicat fardurile, femeia, care avea părul platinat, țeapăn, și genele negre de atâta rimei, mi-a spus că probabil câștig o căruță de bani din comisioane. Când am întrebat-o la ce se referea, mi-a spus că, pe lângă salariul ei de patruzeci de dolari pe săptămână, primea 10 din fiecare vânzare. Uneori, comisioanele ajungeau până la dublul salariului.

— La dracu', ajutorul de șomaj este mai mare de patruzeci de dolari pe săptămână, a zis ea. Dacă nu primești comisioane, Becker te înșală.

Când l-am întrebat pe domnul Becker despre comisioane, mi-a spus că acestea erau pentru oamenii de la vânzări, iar eu nu eram decât o asistentă în magazin. A doua zi, după ce domnul Becker a plecat la Mountaineer, am deschis vitrina și am scos ceasul cu patru curele. L-am strecurat în poșetă și am rearanjat ceasurile rămăse, să acopăr lipsa. Făcusem o grămadă de vânzări pe cont propriu când domnul Becker era ocupat. Dat fiind că nu-mi plătise niciun fel de comision, nu făceam decât să iau ceea ce mi se cuvenea.

Când domnul Becker s-a întors de la prânz, a inspectat din nou vitrina cu inele cu diamant așa cum făcea întotdeauna, dar nu a aruncat nici măcar o privire spre ceasuri. În timp ce mă întorceam acasă cu ceasul ascuns în poșetă, m-am simțit ușoară și ametită de plăcere. După cină, m-am urcat în patul suprapus, unde nu mă putea vedea nimeni, și am probat ceasul cu fiecare dintre cele patru curele, făcând gesturi pe care îmi imaginam că le fac oamenii bogați.

Să port ceasul la muncă era exclus, bineînțeles. Apoi, mi-am dat seama că puteam da nas în nas prin oraș cu domnul Becker oricând, așa că am hotărât că, până începea școala, nu voi purta ceasul decât acasă. Apoi am început să mă întreb cum le voi explica existența acestuia lui Brian, lui Lori, mamei

și tatei. De asemenea, mi-am făcut griji că domnul Becker ar putea vedea ceva dubios în expresia chipului meu. Mai devreme sau mai târziu, ar fi descoperit dispariția ceasului și m-ar fi luat la întrebări, iar eu ar fi trebuit să mint convingător, și nu eram prea bună la asta. Aș fi fost trimisă la o școală de corecție, împreună cu oameni ca Billy Deel, iar domnul Becker ar fi avut satisfacția gândului că în tot acest timp avusese dreptate să nu aibă încredere în mine.

Nu aveam de gând să-i ofer satisfacția asta. În dimineața următoare, am scos ceasul din cutia de lemn în care îmi țineam geoda, l-am pus în portofel și l-am dus înapoi la magazin. Toată dimineața am așteptat nerăbdătoare ca domnul Becker să plece la masa de prânz. După ce a dispărut, am deschis vitrina, am pus ceasul înapoi și le-am rearanjat pe celelalte în jurul lui. M-am mișcat repede. În săptămâna precedentă, furasem ceasul fără ca măcar să tresar. Dar acum eram speriată să nu fiu prinsă în timp ce îl puneam înapoi.

***

La sfârșitul lui august, spălam rufe în vana de metal din sufragerie, când am auzit pe cineva urcând scările cântând. Era Lori. A dat năvală în camera de zi, cu un sac mannaresc pe umăr, râzând și cântând în gura mare una dintre melodiile acelea vesele de tabără pe care intonează de obicei copiii noaptea, în jurul focului. N-o auzisem niciodată pe Lori dându-și frâu liber atât de mult până acum. Strălucea în adevăratul sens al cuvântului și mi-a povestit despre mesele calde, despre dușurile fierbinți și despre toți prietenii pe care și-i făcuse. Ba chiar avusese un prieten care o sărutase.

— Toată lumea a crezut că eram o persoană normală, mi-a spus. A fost ciudat.

Apoi, mi-a povestit că și-a dat seama că dacă ar pleca din Welch, departe de familie, ar putea avea o șansă de a duce o viață fericită. Din acel moment, a început să aștepte cu

nerăbdare ziua în care va părăsi Little Hobart Street și va fi pe cont propriu.

Câteva zile mai târziu, s-a întors acasă și mama. Și ea părea schimbată. Locuise într-o cameră din campusul universitar, fără patru copii de care să aibă grijă, și îi plăcuse la nebunie. Participase la cursuri și pictase. Citise teancuri întregi de cărți de dezvoltare personală și acestea o făcuseră să-și dea seama că își trăise viața pentru alții oameni. Intenționa să-și dea demisia din postul ei de profesoară și să se dedice artei.

— A sosit momentul să fac ceva și pentru mine, a spus ea. A sosit momentul să încep să-mi trăiesc viața pentru mine.

— Mamă, ți-ai petrecut întreaga vară reînnoindu-ți diploma.

— Dacă nu aș fi făcut asta, nu aș fi avut niciodată această revelație.

— Nu-ți poți lăsa postul, i-am spus. Avem nevoie de banii ăia.

— De ce trebuie să fiu întotdeauna eu aceea care câștigă banii? a întrebat mama. Tu ai o slujbă. Poți câștiga bani. Și Lori poate să câștige bani. Eu am lucruri mai importante de făcut.

Am crezut că pe mama au apucat-o iar pandaliile. Am presupus că, de îndată ce va începe emul școlar, va pleca în Dart-ul lui Lucy Jo spre școala elementară din Davy, chiar dacă va trebui să ne milogim de ea. Dar în acea primă zi de școală mama a refuzat să se dea jos din pat. Lori, Brian și cu mine am tras păturile de pe ea și am încercat s-o târâm pe podea, dar n-a fost dispusă să se clintească.

I-am spus că avea responsabilități. I-am amintit că cei de la Protecția copilului puteau veni din nou, dacă nu lucra. Ea și-a încrucișat brațele la piept și ne-a susținut privirea până când am lăsat noi ochii în jos.

— Nu mă duc la școală, a spus.

— De ce? am întrebat-o.

— Sunt bolnavă.

— Ce ai? m-am interesat.

— Am secrețiile nazale galbene, a spus mama.

— Dacă toată lumea care are secrețiile nazale galbene ar sta acasă, școlile ar fi destul de goale, am ripostat eu.

Mama a ridicat brusc capul.

— Nu poți să-mi vorbești așa, a zis ea. Sunt mama ta.

— Dacă vrei să fii tratată ca o mamă, i-am spus, ar trebui să te comporți ca atare.

Mama se enerva rar. De obicei, cânta sau plângea, dar de data asta, fața i s-a schimonosit de furie. Amândouă știam că întrecusem măsura, dar nu-mi păsa. Și eu mă schimbasem în decursul verii.

— Cum îndrăznești? a țipat ea. O să vezi tu – stai să vezi. Te spun lu' taică-tău. Stai să vină acasă.

Amenințarea mamei nu m-a îngrijorat. Așa cum vedeam eu lucrurile, tata îmi era dator. Avusesem grijă de copiii lui toată vara, îi dădusem bani de bere și de țigări, ba chiar îl ajutasem să-l jecmânească pe minerul ăla, Robbie. Îmi imaginam că îl am pe tata în buzunarul de la spate.

Când am ajuns acasă în acea după-amiază, mama încă era cuibărită pe canapea, cu un teanc de cărți alături. Tata stătea la masa de schițe, rulându-și o țigară. Mi-a făcut semn să îl urmez până în bucătărie. Mama s-a uitat la noi în timp ce ieșeam.

Tata a închis ușa și m-a privit solemn.

— Mama ta spune că i-ai răspuns obraznic.

— Da, am zis. E adevărat.

— Da, domnule, m-a corectat, dar eu nu am adăugat nimic.

— M-ai dezamăgit, a continuat el. Știi al dracului de bine că ar trebui să-ți respecti părinții.

— Tată, mama nu e bolnavă, chiulește pur și simplu, i-am zis. Ar trebui să-și ia obligațiile mai în serios. Trebuie să se maturizeze un pic.

— Cine te crezi? m-a întrebat el. E mama ta.

— Și atunci de ce nu se comportă ca o mamă?

M-am uitat la tata o vreme. Apoi am izbucnit:

— Iar tu, de ce nu te comporți ca un tată?

Am văzut cum se înroșea de nervi. M-a prins de braț.

— Cere-ți scuze pentru comentariul ăsta!

— Și dacă nu, ce-o să se întâmple? am întrebat.

Tata m-a izbit de perete.

— Dacă nu, pentru numele lui Dumnezeu, o să-ți arăt cine e șeful în casa asta.

Chipul lui era la câțiva centimetri de al meu.

— Și ce ai de gând să faci, să mă pedepsești? l-am întrebat.
Nu mă mai duci prin baruri?

Tata și-a ridicat mâna, de parcă ar fi vrut să mă pălmuiască.

— Ai grijă cum vorbești, domnișoară. Încă pot să te bat la cur și să nu crezi că n-o voi face.

— Nu vorbești serios, am zis eu.

Tata și-a lăsat mâna în jos, și-a scos cureaua din găicile pantalonilor lui de muncă și și-a înfașurat-o de câteva ori în jurul degetelor.

— Cere-ți scuze de la mine și de la maică-ta, a spus el.

— Nu.

Tata a ridicat cureaua.

— Cere-ți scuze.

— Nu.

— Atunci apleacă-te.

Tata stătea între mine și ușă. Nu exista cale de ieșire, decât pe lângă el. Dar nu-mi trecuse nicio clipă prin minte nici să o rup la fugă, nici să mă împotrivesc. Așa cum vedeam eu lucrurile, el era într-o situație mai complicată decât mine. El trebuia să dea înapoi, pentru că, dacă îi ținea partea mamei și mă bătea, urma să mă piardă pentru totdeauna.

Ne-am privit fix unul pe celălalt. Tata părea că se aștepta ca eu să-mi plec ochii în jos, să-mi cer scuze și să-i spun că greșisem, pentru a ne întoarce la relația noastră anterioară, dar am continuat să-i susțin privirea. În cele din urmă, ca să pun capăt cacealmalei, m-am întors, m-am aplecat ușor și mi-

am pus mâinile pe genunchi.

M-am așteptat ca el să se întoarcă și să plece, dar am simțit șase lovituri usturătoare, fiecare dintre ele însoțită de o șuierătură a aerului. Deja simțeam urmele lor umflându-se, chiar înainte să mă îndrept.

Am ieșit din bucătărie iară să mă uit la tata. Mama era în fața ușii. Fusese acolo tot timpul, ascultând. Nu m-am uitat la ea, dar i-am văzut cu colțul ochiului expresia triumfătoare. Mi-am mușcat buzele, să nu plâng.

De îndată ce-am ieșit din casă, am luat-o la fugă prin pădure, ferindu-mă de crengi și lujerii de viță sălbatică. Am crezut că o să încep să plâng acum că mă îndepărtasem de casă, dar în loc de asta, am vomitat. Am mâncat puțină mentă sălbatică, să scap de gustul de amar și m-am plimbat câteva ore, sau, cel puțin așa mi s-a părut, pe dealurile învăluite în liniște. Aerul era limpede și răcoros și pământul era acoperit cu un strat gros de frunze care căzuseră din castanii porcești și din plopi. Târziu în acea după-amiază, m-am așezat pe un butuc, aplecându-mă înainte, pentru că partea din spate a coapselor continua să mă usture. Pe toată durata plimbării, durerea mă determinase să mă gândesc, iar când am ajuns la butuc, luasem două decizii.

Prima era că asta fusese ultima bătaie. Nimeni nu îmi va mai face așa ceva vreodată. A doua era că, la fel ca Lori, voiam să plec din Welch. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Chiar înainte de a termina liceul, dacă se putea. Habar nu aveam încotro, dar știam că voi pleca. De asemenea, știam că nu va fi ușor. Oamenii rămâneau înțepenți în Welch. Mă bazasem pe mama și pe tata să ne scoată de aici, dar acum știam că va trebui să o fac pe cont propriu. Va fi nevoie de economii și de planificare. Am hotărât ca a doua zi să mă duc la G. C. Murphy și să cumpăr un purceluș de plastic roz pe care îl văzusem acolo. Urma să pun în el cei 75 de dolari pe care reușisem să-i economisesc muncind la Becker's Jewel Box. Urma să fie începutul fondului meu de evadare.

***

În acea toamnă, și-au făcut apariția prin Welch doi tipi diferiți de toți oamenii pe care îl întâlнисem vreodată. Erau producători de filme din New York și fuseseră trimiși la Welch ca parte a unui program guvernamental de impulsione culturală a zonei rurale a Appalachilor. Îi chema Ken Fink și Bob Gross.

La început, credeam că glumesc. Ken Fink²⁸ și Bob Gross²⁹? Din punctul meu de vedere, s-ar fi putut prezenta la fel de bine Ken Prostul și Bob Urâtul. Dar Ken și Bob nu glumeau. Nu li se părea că numele lor erau câtuși de puțin comice, și n-au zâmbit atunci când i-am întrebat dacă-mi joacă o festă.

Ken și Bob vorbeau atât de repede – iar conversația lor abunda în referințe la oameni de care nu auzisem niciodată, ca Stanley Kubrick și Woody Allen – și erau greu de urmărit uneori. Deși nu aveau simțul umorului când venea vorba de numele lor, Ken și Bob făceau o mulțime de bancuri. Nu era genul de umor caracteristic liceului din Welch, cu care eram obișnuită – glume cu polonezi sau băieți care își făceau mâinile căuș la subsuoară, să scoată sunete ca niște bășini. Ken și Bob aveau o manieră inteligentă și competitivă de a glumi: unul făcea o poantă, celălalt riposta, iar primul venea cu o replică și o țineau tot așa până când îmi vâjâia capul.

Într-un weekend, Ken și Bon ne-au prezentat un film suedez în amfiteatrul școlii. Era alb-negru, cu subtitrare și cu o intrigă plină de simboluri, așa că câ au venit mai puțin de doisprezece oameni, deși intrarea era liberă. După aceea, Lori le-a arătat lui Ken și lui Bob câteva dintre ilustrațiile ei. Ei i-au spus că are talent și că dacă voia în mod serios să devină

---

²⁸ Ticălos (n. Tr.).

²⁹ Mărlan, scârbos (n. Tr.).

artistă, trebuia să se ducă la New York. Era un loc al energiilor, al creativității și al stimulării intelectuale, cum nu mai văzusem niciodată. Era plin de oameni care, pentru că erau unici și atât de speciali, nu se integrau nicăieri altundeva.

În acea noapte, Lori și cu mine am stat în paturile noastre de frânghii și am vorbit despre New York. Lucrurile pe care le știam ni-l prezentaseră întotdeauna ca pe un oraș mare, gălăgios, cu multă poluare și o mulțime de oameni îmbrăcați la costum, care își făceau loc cu coatele unii printre alții, pe trotuare. Dar Lori a început să vadă New York-ul ca pe Orașul de Smarald din Oz – locul strălucitor, aglomerat, de la capătul unui drum lung, unde putea în sfârșit să devină persoana care era destinată să fie.

Ceea ce îi plăcea cel mai mult lui Lori din descrierea lui Ken și a lui Bob era faptul că orașul atrăgea oameni diferiți. Lori era atât de neconvențională, pe cât se putea în Welch. În timp ce aproape toți ceilalți copii purtau blugi, teniși Converse și tricouri, ea apărea la școală în bocanci de armată, rochie albă cu buline roșii și o geacă de blugi pe spatele căreia scrisese niște versuri depresive. Ceilalți copii aruncau cu bucăți de săpun în ea, se împingeau unul pe altul în calea ei și mângăleau graffiti-uri despre ea pe pereții băii. La rândul ei, îi înjura în latină.

Acasă, citea și picta până târziu în noapte, la lumina lumânării sau a lămpii cu petrol, dacă electricitatea era oprită. Îi plăceau detaliile gotice: ceața deasupra unui lac liniștit, rădăcini noduroase ieșind din pământ, un corb singuratic printre crengile unui copac desfrunzit pe un țărm. Ni se părea că Lori e uluitoare, și nu aveam nicio îndoială că va fi o artistă de succes, dar numai dacă va putea ajunge la New York. Am hotărât că și eu îmi doream să merg acolo, și în iarna aceea, ne-am făcut un plan. Lori urma să plece singură la New York în iunie, după ce termina liceul. Se stabilea acolo, găsea o locuință, iar eu o urmam de îndată ce era posibil.

I-am spus lui Lori despre fondul meu de evadare, cei

șaptezeci și cinci de dolari pe care îi economisiseam. De acum încolo, i-am zis, va fi fondul nostru comun. Ne vom găsi câte ceva de lucru după școală și vom pune tot ce câștigăm în purcelușul cu economii. Lori îi putea lua la New York și folosi pentru a se stabili acolo, așa că, până în momentul în care soseam, totul urma să fie pregătit.

Lori făcuse întotdeauna afișe foarte bune, pentru meciuri de fotbal, pentru piesele de teatru ale corului dramatic, pentru candidații care concureau la o funcție în consiliul studenților. Acum a început să facă afișe la comandă, cu un dolar și 50 de cenți bucata. Era prea timidă pentru a-și face rost de comenzi, așa că făceam eu chestia asta pentru ea. O mulțime de puști de la liceul din Welch își doreau postere personalizate pe care să le pună pe pereții dormitorului – cu numele prietenului sau prietenei lor, cu mașina, zodia sau formația lor preferată. Lori desena numele cu litere mari, tridimensionale, care se întrepătrundeau ca literele de pe albumele rock, apoi le picta cu vopsea Day-Glo, conturate cu tuș indian, pentru a le scoate în relief, și le înconjura cu stele, buline și linii răsucite, care făceau să pară că se mișcă. Afișele erau atât de bune, că s-a răspândit vestea, și în curând Lori avea un portofoliu atât de mare de comenzi, încât ajunsese să stea trează și să lucreze până la ora unu sau două dimineața.

Eu câștigam bani ca bonă și făcând temele altor copii. Făceam comentarii de carte, eseuri și teme la matematică. Ceream un dolar pe subiect și garantam cel puțin un A-, sau dacă nu, cumpărătorul avea dreptul să-și primească banii înapoi. După școală, aveam grijă de copii pentru un dolar pe oră și de obicei făceam atunci temele. De asemenea, meditam copii cu doi dolari pe oră.

I-am spus și lui Brian despre fondul nostru de evadare, și ni s-a alăturat, chiar dacă nu îl indusesem în planurile noastre pentru că era abia în clasa a șaptea. Tundea gazoane, tăia lemne sau cosea iarbă. Lucra după școală până la apusul soarelui, iar sâmbetele și duminicile muncea de dimineața

până seara, și venea acasă cu brațele și fața zgâriate de desigurile pe care le curățase. Fără să pretindă mulțumiri sau aprecieri, își adăuga tăcut câștigurile în porcușor, pe care îl poreclisem Oz.

Îl țineam pe Oz pe vechea mașină de cusut din dormitor. Oz nu avea un orificiu cu dop, iar gaura de deasupra era prea îngustă pentru a scoate bancnote din el, chiar dacă te foloseai de un cuțit, așa că, odată ce puneai banii în Oz, rămâneau acolo. L-am testat, pentru a ne asigura. Nu puteam număra banii, dar pentru că Oz era translucid, îi vedeam adunându-se înăuntrul, atunci când îl ridicam la lumină.

***

Într-o zi din acea iarnă, când m-am întors acasă de la școală, în fața casei noastre era parcat un Cadillac Coupe Deville auriu. M-am întrebat dacă instituția de protecție a copilului găsisese niște milionari care să fie părinții noștri adoptivi, iar aceștia sosiseră să ne ia, dar tata era în casă, învârtind o legătură de chei pe deget. Ne-a explicat că mașina de afară era noul nostru vehicul oficial de familie. Mama perora fără încetare că una era să locuiești într-o cocioabă cu trei încăperi, fără electricitate, dat fiind că sărăcia avea o anumită demnitate, dar să locuiești într-o cocioabă cu trei încăperi și să ai un Cadillac auriu însemna că ești un gunoi alb autentic și sărăntoc.

— De unde ai făcut rost de el? l-am întrebat pe tata.

— Dintr-o mână a dracu' de bună la poker și o cacealma și mai bună, a zis el.

Avuseserăm câteva mașini de când ne stabiliserăm în Welch, dar fuseseră adevărate grămezi de fiare vechi, cu motoare care se cutremurau și parbrize crăpate, iar când mergeam cu ele pe șosea, puteam vedea asfaltul printre plăcile ruginite ale podelei. Mașinile alea nu rezistau niciodată mai mult de câteva luni și, întocmai cum procedasem cu

Oldsmobile-ul cu care venisem de la Phoenix, nu le dădeam niciodată nume, darămite să le înregistrăm și să le ducem la inspecția tehnică. Dar acest Coupe Deville chiar avea un abțibild de inspecție tehnică valabil. Era atât de frumos, încât tata a spus că sosise momentul să reînviem tradiția de a da nume mașinilor.

— Caddy-ul ăsta de acolo, mi-a zis el, îmi dă senzația că ar merita numele de Elvis.

Mi-a trecut prin minte că tata ar fi trebuit să-l vândă pe Elvis și să folosească banii pentru a ne instala o toaletă în casă și pentru a cumpăra haine noi pentru toți. Pantofii de piele neagră pe care îi cumpărasem cu cincizeci de cenți de la Dollar General Store erau prinși cu ace de siguranță, pe care încercam să le colorez în negru cu carioci Magic Marker, să nu se vadă. De asemenea, foloseam carioci Magic Marker să-mi fac pete colorate pe picioare, sperând că îmi vor camufla găurile din pantaloni. Mi-am dat seama că așa erau mai greu de remarcat decât dacă le-aș fi acoperit cu petice. Aveam o pereche albastră și una verde, de aceea, de câte ori îmi scoteam pantalonii, aveam picioarele pline de pete verzi și albastre.

Dar tatei îi plăcea prea mult Elvis pentru a lua în considerare posibilitatea de a-l vinde. Iar adevărul era că și mie îmi plăcea aproape la fel de mult. Elvis era lung și strălucitor ca un iaht de curse. Avea aer condiționat, tapițerie aurie, ferestre care se ridicau și coborau la apăsarea unui buton și o lumină de semnalizare pentru schimbarea direcției care funcționa, prin urmare tata nu mai trebuia să-și scoată brațul pe geam de fiecare dată. Când treceam prin oraș în Elvis, dădeam din cap grațioasă și zâmbeam oamenilor de pe trotuar, simțindu-mă ca o moștenitoare bogată.

— Ai o veritabilă *noblesse oblige*, Căpriță de Munte, spunea tata.

Și mama a ajuns să-l placă pe Elvis. Nu se mai întorsese la slujba ei de profesoară; își petrecea tot timpul pictând, iar la

sfârșit de săptămână porneam la drum, cutreierând târgurile de meșteșugari de pe întinsul West Virginiei: spectacole cu bărbați bărboși îmbrăcați în salopete care cântau la țambal, femei în rochii bătrânicioase care vindeau ustensile de scărpinat spatele făcute din știuleți de porumb și sculpturi din cărbune înfățișând urși negri și mineri. Noi umpleam portbagajul lui Elvis cu tablourile mamei și încercam să le vindem la târguri. În plus, mama desena pe loc portrete în pastel pentru cei care erau dispuși să plătească 18 dolari și, din când în când, primea câte o comandă.

Toți dormeam în Elvis în timpul acestor călătorii, pentru că de cele mai multe ori, banii câștigați ne ajungeau doar pentru a plăti benzina și, uneori, nici pentru atât. Și totuși, era plăcut să fim din nou pe drum. Călătoriile acelea din Elvis îmi aminteau cât de simplu era să ne facem bagajele și să plecăm atunci când trebuia. Odată ce reușeai să pleci, nimic nu mai conta.

***

Cum primăvara se apropia, iar ziua absolvirii lui Lori era tot mai aproape, îmi petreceam nopțile trează, gândindu-mă la cum va fi viața ei în New York.

— Peste exact trei luni, i-am spus eu, o să locuiești la New York.

Săptămâna următoare, i-am zis:

— În exact două luni și trei săptămâni, o să locuiești la New York.

— Vrei, te rog, să taci? a ripostat ea.

— Doar nu ești emoționată, nu? am întrebat-o.

— Tu ce crezi?

Lori era îngrozită. Nu era sigură ce avea de făcut odată ce ajungea în New York. Aceasta fusese întotdeauna partea cea mai neclară a planului nostru de evadare. În toamnă, nu avusesem nicio îndoială că va obține o bursă la una dintre

universitățile din oraș. Fusese printre finaliștii Bursei Naționale de Merit, dar a trebuit să facă autostopul până la Bluefield, să participe la examen, și a avut parte de un șoc când camionagiul care o luase a început să se dea la ea; a întârziat aproape o oră și-a ratat examenul.

Mama, care susținea planurile lui Lori de a pleca la New York și insista că și-ar fi dorit să poată pleca și ea în marele oraș, i-a sugerat să candideze la școala de artă Cooper Union. Lori și-a alcătuit un portofoliu de desene și picturi, dar chiar înainte de termenul limită al depunerii candidaturilor, a vărsat un ibric de cafea peste ele, ceea ce a făcut-o pe mama să se întrebe dacă nu cumva lui Lori îi era teamă de succes.

Apoi, Lori a aflat despre o bursă sponsorizată de o societate literară pentru studentul care ar fi creat cel mai bun obiect de artă inspirat de unul dintre geniile literaturii engleze. S-a hotărât să facă un bust din lut al lui Shakespeare. A lucrat la el o săptămână, folosindu-se de un bețișor ascuțit de înghețată pentru a contura ochii ușor holbați, barbișonul, cerceul și părul destul de lung. Când l-a terminat, bustul semăna perfect cu Shakespeare.

În acea seară, stăteau cu toții la masa de schițe și ne uitam la Lori, care făcea retușurile finale la părul lui Shakespeare, când a ajuns tata acasă, beat.

— Seamănă într-adevăr cu bătrânul Billy, a zis tata. Singura problemă e cum ți-am mai spus, că a fost un afurisit de escroc.

De mulți ani, ori de câte ori mama împrumuta piesele lui Shakespeare de la bibliotecă, tata începea să peroreze că nu fuseseră scrise de către William Shakespeare din Avon, ci de o mulțime de oameni, inclusiv de către cineva numit Conte de Oxford, pentru că nu era posibil ca un singur om din Anglia elisabetană să fi avut vocabularul de 30.000 de cuvinte al lui Shakespeare. Toată vrăjeala asta despre micul Billy Shakespeare, spunea tata, un imens geniu în pofida educației sale modeste, a cunoștințelor lui precare de latină, ba și mai

puține de greacă, era pură mitologie sentimentală.

— Contribui la perpetuarea acestei escrocherii, i-a spus el lui Lori.

— Tată, e doar un bust, a ripostat ea.

— Păi, asta e problema, a zis tata.

A privit cu atenție sculptura, apoi, brusc, a întins mâna și a șters buzele lui Shakespeare cu degetul mare.

— Ce dracu' faci? a răcnit Lori.

— Acum nu mai e *doar* un bust, a zis tata. Acum, are valoare simbolică. Poți să-l numești *Bardul mut*.

— Am lucrat zile în șir la chestia asta, a strigat Lori. Și ai distrus-o!

— Am ridicat-o la un nou nivel, a zis tata.

I-a spus lui Lori că o va ajuta să scrie o lucrare prin care să demonstreze că piesele lui Shakespeare aveau mai mulți autori, ca și picturile lui Rembrandt.

— Pentru numele lui Dumnezeu, o să rupi gura lumii literare, a zis el.

— Nu vreau să rup gura lumii literare! a țipat Lori. Vreau doar să câștig o tâmpenie de bursă!

— Dracu' s-o ia de treabă, ești într-o cursă de cai, dar gândești ca o oaie, a zis tata. Oile nu câștigă curse de cai.

***

Lori n-a mai avut energia să refacă bustul. A doua zi a strivit lutul, transformându-l într-un bulgăre mare și l-a lăsat pe masa de schițe. I-am spus lui Lori că dacă nu era acceptată la o școală de artă până când termina liceul, trebuia să plece oricum la New York. Se va putea întreține din banii adunați până când își găsea o slujbă, apoi putea candida la o școală. Acesta a devenit noul nostru plan.

Toată lumea era furioasă pe tata, ceea ce-i dădea lui un motiv de a face pe îmbufnatul. Spunea că nu știe de ce se mai deranjează să vină acasă, pentru că oricum nu primea nici

măcar o fărâmbă de apreciere pentru ideile lui. Insista că nu încercase să o împiedice pe Lori să plece la New York, dar dacă ea nu avea mai multă minte decât dăduse Dumnezeu unei găște, va rămâne blocată locului.

— New York-ul nu e decât o groapă nenorocită, mai zicea el, plină de poponari și de violatori.

Lori va fi jefuită și se va pomeni pe străzi, o avertiza tata, forțată să se prostitueze și ajungând în cele din urmă dependentă de droguri, ca adolescenții care fug de acasă.

— Îți spun toate astea pentru că te iubesc, zicea el. Și nu vreau să te văd că suferi.

Într-o seară, în mai, după aproape nouă luni în care ne economisiserăm banii, am intrat în casă cu câțiva dolari pe care îi câștigasem ca bonă și m-am dus în dormitor, să-i îndes în Oz. Porcul nu era pe vechea mașină de cusut. Am început să caut prin toate vechiturile din dormitor și, în cele din urmă, l-am găsit pe Oz pe podea. Cineva îl sfâșiasse în două cu un cuțit și furase toți banii.

Știam că fusese tata, dar în același timp, nu mi-a venit să cred că era în stare să se coboare în halul ăsta. Era evident că Lori nu descoperise încă furtul. Era în camera de zi, fredonând ceva, în timp ce lucra la un afiș. Primul meu impuls a fost să-l ascund pe Oz. Mi-a fulgerat prin cap ideea asta dementă, că aș fi putut înlocui cumva banii, înainte ca Lori să descopere că lipsesc. Dar știam cât e de ridicolă ideea; noi trei ne petrecuserăm cea mai mare parte a unui an economisind acei bani. Mi-ar fi fost imposibil să-i înlocuiesc într-o lună, până la absolvirea lui Lori.

Am intrat în camera de zi și m-am oprit lângă ea, încercând să mă gândesc la ceea ce aș putea să-i spun. Ea lucra la un poster cu inscripția „TAMMY!” în culori Day-Glo. După o clipă, a ridicat privirea.

— Ce e? m-a întrebat.

Lori și-a dat seama după expresia feței mele că se întâmplase ceva. S-a ridicat atât de brusc în picioare, încât a

dărâmat o sticlură de tuș indian, apoi a dat năvală până în dormitor. Mi-am încolăcit brațele în jurul trupului, așteptându-mă să aud un țipăt, dar nu a urmat decât liniște și după aceea, un scâncet slab, devastat.

***

Lory a stat trează întreaga noapte, așteptându-l pe tata, dar el nu a venit acasă. Ea a chiulit de la școală în ziua care a urmat, în caz că se întorcea, dar tata a dispărut fără urme în următoarele trei zile, până când l-am auzit urcând scările șubrede ale verandei.

— Nemernicule! a răcnit Lori. Ne-ai furat banii!

— Despre ce dracu' vorbești? a întrebat tata. Și ai grijă cum vorbești.

S-a sprijinit de ușă și și-a aprins o țigară.

Lori a ridicat porcul sfâșiat și l-a aruncat cât a putut ea de tare în tata, dar animalul era gol și aproape lipsit de greutate. A lovit ușor umărul tatei, apoi s-a izbit de podea. Tata s-a aplecat cu grijă, de parcă podeaua de sub el ar fi putut aluneca oricând, a ridicat purcelușul de economii maltratat, apoi l-a răsucit în mână.

— E al naibii de clar că cineva i-a băgat un cuțit în stomac bătrânului Oz, nu-i așa?

S-a întors spre mine.

— Jeannette, ai vreo bănuială vizavi de ceea ce s-a întâmplat?

De fapt, aproape că zâmbea, privindu-mă. După bătaia cu cureaua, tata adoptase un comportament fermecător față de mine și, deși plănuiam în continuare să plec, încă mă putea face să râd atunci când încerca și încă mă considera o aliată. Dar, de data asta, mi-aș fi dorit să-i dau una-n cap.

— Ne-ai luat banii, i-am zis. Asta s-a întâmplat.

— Ei, nu e asta cea mai tare fază din lume? a zis tata.

A început să trâncănească despre cum vine acasă un bărbat

care a ucis dragoni, încercând să vegheze la siguranța familiei lui, și tot ce își dorește în schimb pentru eforturile și sacrificiile lui e puțină iubire și respect, dar, din câte se pare, chiar și astea sunt pretenții ale dracu' de mari în ultima vreme. A susținut că nu el ne-a luat banii pentru New York, dar dacă Lori era a naibii de chitită să locuiască în haznaua aia, îi va plăti el călătoria.

Și-a băgat mâna în buzunar și a scos câteva bancnote cocoloșite de un dolar. N-am făcut decât să ne holbăm la el, și atunci a lăsat banii mototoliți să cadă pe jos.

— Serviți-vă, ne-a zis.

— De ce ne faci chestia asta, tată? l-am întrebat. De ce?

Chipul lui s-a încordat de furie; apoi, s-a îndreptat, clătînându-se, spre canapea și a leșinat.

— N-o să plec niciodată de aici, repeta Lori. N-o să plec niciodată de aici.

— Ba o să pleci, am zis eu. Mă jur.

Credeam că o va face. Pentru că știam că dacă Lori nu va pleca niciodată din Welch, nici eu nu voi reuși.

M-am dus a doua zi la G. C. Murphy și m-am uitat la raftul cu pușculițe purceluși. Toți erau fie din plastic, fie din porțelan sau din sticlă, ușor de spart. Am cercetat o colecție de cutii de metal cu încuietori și chei. Balamalele lor erau prea fragile, tata le-ar fi putut desface ușor. Am cumpărat un portofel albastru pentru mărunțiș. Îl purtam legat de o curea, sub haine, tot timpul. Când se umplea prea mult, puneam banii într-un ciorap, pe care îl ascundeam într-o crăpătură din peretele, sub patul meu.

Am început să economisim din nou, dar Lori era prea dezamăgită ca să mai picteze mult, iar banii nu mai veneau atât de repede. Cu o săptămână înainte de încheierea anului școlar, nu aveam decât 37 de dolari și 20 de cenți în ciorap. Apoi, una dintre femeile la care lucrasem ca bonă, o profesoară, doamna Sanders mi-a spus că ea și familia ei se mutau înapoi în orașul ei natal din Iowa și m-a întrebat dacă

voiam să-mi petrec vara acolo, alături de ei. Dacă o însoțeam și o ajutam la îngrijirea copilașilor, a zis ea, îmi va plăti două sute de dolari la sfârșitul verii și îmi va cumpăra un bilet de autobuz până înapoi în Welch.

M-am gândit la oferta ei.

— Luați-o pe Lori în locul meu, i-am spus. Iar la sfârșitul verii, cumpărați-i un bilet de autobuz până la New York.

Doamna Sanders a fost de acord.

***

Nori joși, de culoarea cositorului, se odihneau pe piscurile muntoase care înconjurau Welch-ul, în dimineața plecării lui Lori. Erau acolo în majoritatea dimineților și atunci când îi observam îmi aminteau cât de izolat și de uitat de lume era acest oraș, un loc trist, părăsit, în voia norilor. De obicei, norii dispăreau până la jumătatea dimineții, când soarele urca pe deasupra dealurilor abrupte, dar în unele zile, ca în aceea în care a plecat Lori, rămâneau deasupra munților, și în vale se forma o ceață fină, care îți umezea părul și fața.

Când familia Sanders a oprit în fața casei noastre autoturismul lor combi, Lori era pregătită. Își împachetase într-o cutie de carton hainele, cărțile preferate și materialele pentru pictură. Ne-a îmbrățișat pe toți, cu excepția tatei – refuzase să-i mai vorbească de când îl jefuise pe Oz – a promis că o să ne scrie și s-a urcat în mașină.

Toți am rămas uitându-ne după ea, în timp ce mașina dispărea la vale pe Little Hobart Street. Lori nu s-a uitat înapoi nici măcar o dată. Am luat-o ca pe un semn bun.

Când am urcat scările înapoi spre casă, tata stătea pe verandă, fumând o țigară.

— Familia asta se destramă, a zis el.

— Într-adevăr, i-am răspuns.

***

În acea toamnă, pe când începeam clasa a zecea, domnișoara Bivens m-a numit redactor de știri la *Maroon Wave*. După ce lucrasem în clasa a șaptea la corectură, începusem să mă ocup de paginare într-a a opta, iar în clasa a noua, am început să lucrez ca reporter, să scriu articole și să fac fotografii. Mama cumpăraseră un aparat de fotografiat Minolta ca să-și fotografieze tablourile, pentru a-i trimite poze lui Lori, să le arate pe la galeriile de artă din New York. Când nu-l folosea mama, luam aparatul foto peste tot, pentru că nu aveai de unde să știi când apărea ceva demn de o știre. Ceea ce îmi plăcea cel mai mult în privința muncii mele de reporter era că îmi oferea o scuză pentru a apărea oriunde. Pentru că nu reușisem să-mi fac prea mulți prieteni prin Welch, rareori mă duceam pe la meciurile de fotbal, petrecerile cu dans sau competiții. Mă simțeam stânjenită să stau acolo singură în timp ce restul lumii era cu prieteni. Dar acum că lucram pentru *Wave* aveam un motiv să fiu acolo. Primisem o însărcinare, eram un membru al presei active, cu carnetul de notițe în mână și aparatul foto atârnat de gât.

Am început să particip cam la toate evenimentele extrașcolare ale școlii, iar copiii care înainte mă ocoliseră acum mă acceptau, ba chiar mă căutau, pozând și făcând giumbușlucuri, în speranța că le va apărea fotografia în ziar. Acum că eram o persoană care îi putea face faimoși nu-și mai băteau joc de mine.

Chiar dacă *Wave* apărea numai o dată pe lună, eu lucram zi de zi. În loc să mă ascund în baie în timpul prânzului, stăteam în clasa domnișoarei Bivens, unde îmi scriam articolele, redactam textele scrise de alți elevi și numărăm literele din titluri, să mă asigur că se încadrau în coloane. În sfârșit, aveam o scuză bună pentru că nu mâncam niciodată la prânz.

— Sunt contra-cronometru, obișnuiam să spun.

De asemenea, rămâneam după program să dezvolt

fotografiile în camera obscură, iar acest lucru avea un beneficiu ascuns. Mă puteam strecura în cantină după ce restul lumii plecase, să caut prin gălețile cu gunoi. Găseam conserve cu porumb de dimensiuni industriale, aproape pline, și recipiente imense cu salată de varză și budincă de tapioca. Nu mai trebuia să scormonesc prin coșurile de gunoi din baie, după mâncare, și aproape n-am mai flămânzit niciodată.

Pe când eram încă în clasa a zecea, domnișoara Bivens m-a numit redactor-șef, deși slujba ar fi trebuit să o primească cineva din anul terminal. Dar nu erau decât o mână de elevi dispuși să lucreze la *Wave*, iar eu am ajuns să scriu atât de multe articole, încât am renunțat la semnătura autorului; arăta un pic ridicol cu numele meu de patru ori pe prima pagină.

Ziarul costa cincisprezece cenți și îl vindeam chiar eu, ducându-mă de la o clasă la alta și stând în picioare pe coridoare, facându-i reclamă ca un puștan care vinde ziare. Liceul din Welch avea în jur de 1200 de studenți, dar noi nu vindeam decât câteva sute de exemplare din ziar. Am încercat diverse tertipuri pentru a-i crește tirajul: am ținut concursuri de poezie, am adăugat o rubrică de modă și am scris editoriale provocatoare, inclusiv unul care contesta validitatea examenelor standardizate, ceea ce mi-a adus o scrisoare indignată din partea șefului Departamentului de Educație. Nimic n-a funcționat.

Într-o zi, un elev pe care încercam să-l conving să cumpere *Wave* mi-a spus că nu avea niciun motiv să o facă pentru că în ziar apăreau aceleași nume, iar și iar: sportivii școlii, majoretele și cei câțiva puști cunoscuți ca „mașini de calcul”, care obțineau întotdeauna premii școlare. Și atunci, am început o rubrică numită „Colțul Aniversar”, care înșira numele celor aproximativ optzeci de oameni care își sărbătoreau ziua de naștere în luna care urma. Cei mai mulți dintre ei nu apăruseră niciodată în ziar, și au fost atât de entuziasmați să își vadă numele tipărit, că au cumpărat mai

multe exemplare. Tirajul s-a dublat. Domnișoara Bivens s-a întrebat cu voce tare dacă „Colțul Aniversar“ putea fi considerat jurnalism serios. I-am spus că nu conta – ne ajuta să vindem.

***

În acel an, Chuck Yeager a vizitat liceul din Welch. Auzisem despre Chuck Yeager de când mă născusem, de la tata; despre faptul că se născuse în West Virginia, în orașul Myra de pe râul Mud, în districtul Lincoln, despre cum se înrolase în forțele aeriene în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și doborâse unsprezece avioane nemțești înainte să împlinească 22 de ani; despre cum devenise pilot de încercare la Baza Aeriană Edwards, în deșertul Mojave din California, și cum, într-o zi în 1947, devenise primul om care a depășit viteza sunetului cu avionul său X-1, deși în noaptea precedentă băuse până dimineța, ba mai fusese azvârlit și de pe cal și își rupsesse câteva coaste.

Tata nu ar fi recunoscut niciodată că are eroi, dar Chuck Yeager cel curajos, căruia îi plăcea băutura, dar avea o minte calculată și rece era singurul om pe care îl admira med presus de oricine. Când a auzit că Chuck Yeager urma să țină un discurs la liceul din Welch și că fusese de acord să-mi dea un interviu după aceea, tata abia a reușit să-și stăpânească entuziasmul. Mă aștepta pe verandă, cu un stilou și hârtie când am ajuns acasă de la școală în ziua dinaintea marelui interviu. S-a așezat lângă mine, să mă ajute să concep o listă de întrebări, ca să nu mă fac de râs în fața celui mai important dintre fiii West Virginiei.

Ce v-a trecut prin minte după ce ați depășit Mach1³⁰ pentru

---

³⁰ Numărul Mach reprezintă raportul dintre viteza de deplasare a unei aeronave și viteza de propagare a sunetului la altitudinea la care are loc zborul. Mach1 = 1224

prima oară?

La ce v-ați gândit când A. Scott Crossfield a depășit Mach2?

Care este aparatul dumneavoastră preferat de zbor?

Care este părerea dumneavoastră despre fezabilitatea zborului la viteza luminii?

Tata a formulat vreo douăzeci și cinci sau treizeci de întrebări de acest gen și apoi a insistat să repetăm interviul. S-a prefăcut că era Chuck Yeager și mi-a dat răspunsuri detaliate la întrebările pe care le scrisese. I s-au încețoșat ochii în timp ce descria cum a fost să depășească viteza sunetului. Apoi s-a gândit că aveam nevoie de câteva repere solide din istoria aviației, și a rămas treaz alături de mine jumătate din noapte, să mă pună pe scurt în temă, la lumina lămpii cu petrol, cu programul de experimente aviatice, cu principiile de bază ale aerodinamicii și cu cercetările fizicianului austriac Ernst Mach.

În ziua următoare, domnul Jack, directorul, l-a prezentat pe Chuck Yeager în amfiteatru. Semăna mai mult cu un cowboy decât cu un tip din West Virginia, cu mersul lui de călăreț și cu chipul slab, dur, dar imediat ce a început să vorbească, vocea lui a căpătat accentul specific.

În timp ce vorbea, elevii neastâmpărați au rămas locului pe scaunele lor pliante și au fost captivați de bărbatul legendar, umblat prin toată lumea, care ne-a spus cât era de mândru de rădăcinile lui din West Virginia, și cum ar trebui să fim și noi mândri de aceste rădăcini pe care le aveam în comun; cum, indiferent de unde veneam, fiecare dintre noi putea și trebuia să-și urmeze visele, așa cum și l-a urmat și el pe al lui. După ce a terminat de vorbit, aplauzele au făcut geamurile să zdrăngăne.

Am urcat pe scenă înainte ca elevii să plece încolonați.

— Domnule Yeager, am spus eu, ridicând mâna. Sunt

Jeannette Walls de la *Maroon Wave*.

Chuck Yeager mi-a luat mâna și a zâmbit.

— Te rog doar să-mi scrii corect numele, domnișoară, a zis el, pentru ca ai mei să știe despre cine e vorba.

Ne-am așezat pe două scaune pliante și am vorbit aproape o oră. Domnul Yeager a luat în serios fiecare întrebare și s-a comportat de parcă ar fi avut tot timpul din lume pentru mine. Când am menționat diversele tipuri de avioane cu care zburase, cele despre care îmi povestise tata, a zâmbit din nou și a spus:

— La dracu', cred că avem un expert în aviație alături de noi.

După aceea, pe coridoare, ceilalți puști veneau să-mi spună cât fusesem de norocoasă.

— Cum e de fapt? întrebau. Ce ți-a zis?

Toată lumea mă trata cu respectul acordat numai sportivilor de performanță ai școlii. Chiar și fundașul echipei de fotbal a școlii mi-a prins privirea și mi-a făcut un semn cu capul. Eram fata care vorbise cu Chuck Yeager.

Tata era atât de nerăbdător să afle cum decursese interviul, încât nu doar că era acasă când m-am întors de la școală, dar era și *treaz*. A insistat să mă ajute la articol, să se asigure de acuratețea lui tehnică.

Deja aveam o introducere în minte. M-am așezat în fața Remingtonului mamei și am scris:

Paginile cărților de istorie au prins viață în această lună, când Chuck Yeager, omul care a depășit pentru prima oară viteza sunetului, a vizitat liceul din Welch.

Tata mi s-a uitat peste umăr.

— Minunat, a zis el. Dar hai s-o condimentăm puțin.

***

Lori ne scria cu regularitate din New York. Îi plăcea acolo. Locuia într-un hotel pentru femei din Greenwich Village,

găsise un post de chelneriță într-un restaurant german, frecventa cursuri de artă, ba chiar și de scrimă. Cunoscuise cel mai fascinant grup de oameni, fiecare dintre ei un geniu ciudat. Oamenii din New York iubeau atât de mult muzica și arta, spunea ea, încât artiștii își vindeau tablourile pe trotuare, alături de cvartete de coarde care interpretau Mozart. Nici măcar Central Park nu era atât de periculos precum credeau oamenii din West Virginia. La sfârșit de săptămână, era plin de oameni pe role, jucători de frisbee, jongleri și mimi cu fețele pictate în alb. Era sigură că o să-mi placă la nebunie după ce voi ajunge acolo. Și eu eram sigură.

De când începusem clasa a unsprezecea, număram lunile – mai erau douăzeci și două – până când mă voi putea alătura lui Lori. Aveam un plan limpede în minte. După ce voi absolvi liceul, mă voi muta la New York, mă voi înscrie la o facultate de acolo și îmi voi căuta un loc de muncă la AP sau UPI, agențiile de presă ale căror articole se desfășurau din telexurile de la *Welch Daily News*, sau la una dintre publicațiile celebre din New York. Îi auzeam pe reporterii de la *Welch Daily News* făcând glume între ei despre autorii grandmani care lucrau la acele ziare. Eram hotărâtă să devin unul dintre ei.

***

Pe la jumătatea anului școlar, m-am dus la domnișoara Katona, consilierul liceului, să-i cer nume de universități din New York. Domnișoara Katona și-a pus ochelarii care atârnavă legați cu o sfoară în jurul gâtului și s-a holbat la mine. Bluefield State era la numai 60 de kilometri, a zis ea, iar cu notele mele, aș fi putut obține mai mult ca sigur o bursă de merit care să-mi acopere toate cheltuielile.

— Vreau să mă duc la o facultate din New York, i-am zis.

Domnișoara Katona m-a privit încruntându-se nedumerită.

— De ce?

— Acolo vreau să locuiesc.

Domnișoara Katona mi-a spus că din punctul ei de vedere era o idee proastă. Era mai ușor să te duci la facultate în statul în care terminai liceul. Admiterea era mai probabilă, iar cheltuielile de întreținere erau mai mici.

M-am gândit la asta timp de un minut.

— Poate că ar trebui să mă mut la New York chiar acum și să termin liceul acolo. Poate că atunci voi fi considerată ca venind din același stat.

Domnișoara Katona și-a mijit ochii, privindu-mă.

— Dar tu locuiești aici, a spus ea. Aici e casa ta.

Domnișoara Katona era o femeie slabă, care purta întotdeauna pulovere închise până la ultimul nasture și pantofi cu talpă groasă. Se angajase la liceul din Welch și se vedea că nu-i trecuse niciodată prin minte că ar putea locui altundeva. Să pleci din West Virginia, ba chiar să pleci din Welch, ar fi fost ceva inimaginabil de neloyal; ca și cum ți-ai fi părăsit familia.

— Faptul că locuiesc aici, acum, i-am spus, nu înseamnă că nu mă pot muta.

— Asta ar fi o greșeală cumplită. Locuiești aici. Gândește-te la tot ce ai pierde. La familia și prietenii tăi. Iar anul terminal este cea mai frumoasă parte a liceului. O să ratezi Ziua Absolvirii. O să ratezi balul de absolvire.

***

M-am întors acasă mergând agale în acea seară, gândindu-mă la ceea ce îmi spusese domnișoara Katona. Era adevărat că mulți adulți din Welch vorbeau despre faptul că ultimul an de liceu fusese cel mai frumos din viața lor. De Ziua Absolvirii, o sărbătoare pe care o inventaseră cei din școală pentru a împiedica abandonul școlar, elevii din clasa a douăsprezecea purtau haine fistichii și aveau voie să chiulească de la ore. Nu era un motiv foarte convingător să mai stau încă un an în Welch. Iar în ceea ce privea balul de absolvire, aveam cam

aceleași șanse la un partener cum avea tata de a pune capăt corupției din sindicate.

Vorbisem ipotetic despre mutarea la New York cu un an mai devreme. Dar, mergând spre casă, îmi dădeam seama că dacă îmi doream asta puteam să mă ridic și să plec. Poate nu chiar acum, nu în minutul ăsta – eram la jumătatea anului școlar – dar puteam aștepta să termin clasa a unsprezecea. Până atunci, voi fi împlinit șaptesprezece ani. Economisiseam aproape o sută de dolari, suficienți pentru a începe o nouă viață la New York. Puteam pleca din Welch în mai puțin de cinci luni.

M-a cuprins un entuziasm atât de intens, încât am rupt-o la fugă, din ce în ce mai repede, de-a lungul Old Road, pe deasupra căreia se întindeau crengile desfrunzite ide copacilor, apoi am luat-o pe Grand View și în sus pe Little Hobart Street, trecând pe lângă câinii care lătrau prin curți și mormanele de cărbuni acoperite de chiciură, trecând pe lângă casa familiei Noe, a familiei Parish, a familiei Hali și a familiei Renko, până când, gâfâind, m-am oprit în fața casei noastre. Pentru prima oară după câțiva ani, am remarcat tentativa mea neterminată de a vopsi casa în galben. Petrecusem atât de mult timp în Welch, încercând să îmbunătățesc puțin lucrurile, și nimic nu funcționase.

De fapt, casa se ruina din ce în ce mai mult. Unul dintre stâlpii de susținere începea să se curbeze. Spărtura din acoperiș, de deasupra patului lui Brian, se făcuse atât de mare încât atunci când ploua, el dormea sub o barcă pneumatică pe care o câștigase mama la un concurs, trimițând pachete de Benson și Hedges 100, adunate din gunoi. Dacă plecam, Brian putea dormi în patul meu. Mă hotărâsem. Voi pleca la New York imediat la sfârșitul anului școlar.

Am urcat panta până în spatele casei – scările putreziseră complet – și am intrat cățărându-mă pe fereastra din spate, pe care o foloseam acum pe post de ușă. Tata era la masa de schițe, făcând niște calcule, iar mama își frunzărea teancurile

de picturi. După ce le-am împărtășit planul meu, tata și-a stins țigara, s-a ridicat și a ieșit pe fereastra din spate fără să scoată o vorbă. Mama a dat din cap și a lăsat privirea în jos, ștergând praful de pe unul dintre tablouri și murmurând ceva în sinea ei.

— Așadar, ce părere ai? am întrebat.

— Minunat. Du-te.

— Care e problema?

— Niciuna. Trebuie să te duci. E un plan bun.

Părea pe cale să izbucnească în plâns.

— Nu fi tristă, mamă. O să-ți scriu.

— Nu sunt supărată pentru că o să-mi fie dor de tine, a zis mama. Sunt supărată pentru că tu ai șansa să pleci la New York, iar eu sunt blocată aici. Nu-i corect.

***

Când am sunat-o, Lori a fost de acord cu planul meu. Puteam locui cu ea, a zis, dacă îmi găseam un serviciu și cotizam la chirie. Și lui Brian i-a plăcut ideea mea, mai ales după ce i-am spus că îmi putea moșteni patul. A început să glumească cu un accent simandicos despre cum voi deveni una dintre newyorkezele alea îmbrăcate în blănuri, cu degetul mic ridicat și cu nasul pe sus. A început să numere săptămânile până la plecarea mea, întocmai cum le număraseram și eu pentru Lory,

— Peste șaisprezece săptămâni, vei fi la New York, zicea el.

Săptămâna următoare:

— Peste trei luni și trei săptămâni, vei fi la New York.

Tata abia mai vorbea cu mine de când îmi anunțasem decizia. Într-o noapte, în primăvara aceea, a intrat în dormitor. Eu stăteam în patul meu suprapus și învățam. Avea câteva hârtii făcute sul, sub braț.

— Ai un minut liber să te uiți la ceva? m-a întrebat.

— Desigur.

L-am urmat până în sufragerie, unde a desfășurat hârtiile pe masa de schițe. Erau vechile lui planuri pentru Castelul de sticlă, pline de pete și cu colțurile îndoite. Nu-mi aduceam aminte când le văzusem ultima dată. Încetaserăm să mai vorbim despre Castelul de sticlă după ce groapa de temelie pe care o săpaserăm se umpluse cu gunoi.

— Cred că am soluționat în cele din urmă problema lipsei de lumină solară pe versantul ăsta al muntelui, a zis tata.

Trebuia să instaleze oglinzi curbate speciale în celulele solare.

— Acum că a plecat Lori, a zis el, o să refac planurile, iar camera ta va fi cu mult mai mare.

Măinile tatei tremurau ușor în timp ce desfășura planurile. Desenase schițe frontale, schițe laterale și schițe ale Castelului de sticlă văzut de sus. Făcuse scheme ale instalațiilor electrice și ale țevilor. Desenase interiorul camerelor, le etichetase și menționase dimensiunile fiecăreia, până la ultimul centimetru, cu scrisul lui de mână corect, pătrășos.

M-am uitat la planurile lui.

— Tată, i-am zis, nu vei construi niciodată Castelul de sticlă.

— Vrei să spui că n-ai încredere în tatăl tău?

— Și chiar dacă o faci, eu nu voi mai fi aici. În mai puțin de trei luni, plec la New York.

— Mă gândeam doar că n-ar trebui să pleci chiar acum, a zis tata.

Aș fi putut să rămân, să termin liceul din Welch și să frecventez Bluefield State, după cum îmi sugerase domnișoara Katona, iar apoi să obțin o slujbă la *Welch Daily News*. M-ar ajuta cu articolele, așa cum o făcuse și cu textul ăla despre Chuck Yeager.

— Iar eu voi construi Castelul de sticlă, jur. Vom locui acolo împreună. Va fi cu mult mai bine decât în orice apartament pe care îl vei găsi vreodată în New York. Îți garantez asta, la dracu’.

— Tată, i-am zis, imediat ce termin cursurile, o mă urc în primul autobuz care mă va duce cât mai departe de locul ăsta. Dacă autobuzele nu mai circulă, o să fac autostopul. O să merg pe jos, dacă o să fie nevoie. Dă-i drumul și construiește Castelul de sticlă, dar nu face chestia asta pentru mine.

Tata a strâns schițele și a ieșit din încăpere. După un minut, l-am auzit coborând panta.

***

Fusese o iarnă blândă, iar vara a venit devreme peste munți. Pe la sfârșitul lui mai, plantele sălbatice de dicentra și rododendronii înfloriseră, iar parfumul caprifoiului plutea în jos pe panta muntelui, răspândindu-se prin casă. Erau primele zile de caniculă, înainte de încheierea anului școlar.

În acele ultime săptămâni, treceam de la entuziasm la emoții, apoi la spaimă pură, și înapoi la entuziasm, în numai câteva minute. În ultima zi de școală, mi-am golt dulapul și m-am dus să-mi iau rămas-bun de la domnișoara Bivens.

— Am o presimțire în privința ta, mi-a zis. Cred că o să te descurci minunat acolo. Dar mă lași cu o problemă. Cine o să redacteze *Wave* la anul?

— Veți găsi pe cineva, sunt sigură.

— M-am gândit să încerc să-l ispitesc pe fratele tău cu chestia asta.

— Oamenii ar putea începe să creadă că familia Walls își construiește o dinastie.

Domnișoara Bivens a zâmbit.

— Poate că asta faceți.

***

În seara aceea, acasă, mama a golit un geamantan pe care îl folosea pentru colecția ei de pantofi de dans, iar eu l-am umplut cu haine și cu exemplarele din *Maroon Wave* legate

într-un teanc. Voiam să las tot trecutul în urmă, chiar și lucrurile bune, de aceea, i-am dăruit lui Maureen geoda mea. Era prăfuită și lipsită de strălucire, dar i-am spus că, dacă o freca bine, o să strălucească exact ca un diamant. În timp ce mi goleam cutia prinsă pe perete, lângă pat, Brian mi-a spus:

— Știi ceva? Peste o zi o să fii la New York.

Apoi, a început să-l imite pe Frank Sinatra, cântând fals *New York, New York* și imitându-i dansul de răsfățat al cafenelelor.

— Taci din gură, prostănac mare, am spus și l-am lovit tare în umăr.

— Ba tu ești prostănacă, a zis el și m-a lovit înapoi.

Am mai schimbat câțiva pumni în joacă, apoi ne-am uitat încurcați unul la celălalt.

Singurul autobuz din Welch pleca la șapte și zece dimineața. Trebuia să fiu în stație înainte de șapte. Mama m-a anunțat că, pentru că nu obișnuia se trezească devreme, nu se va trezi să mă conducă.

— Știi cum arăți și știi cum arată stația de autobuz, mi-a zis. Iar despărțirile sunt atât de sentimentale.

***

De-abia am reușit să dorm în noaptea aia. Nici Brian nu putea dormi. Din când în când, rupea tăcerea, anunțându-mă că în șapte ore voi pleca din Welch, în șase ore voi pleca din Welch, și izbucneam amândoi în râs. Am adormit numai pentru a fi trezită, la prima rază a zorilor, de Brian, căruia, ca și mamei, nu-i stătea în obicei să se trezească devreme.

— Nu mai glumim cu asta, a zis el. În două ore, vei fi plecată.

Tata nu venise acasă în acea noapte, dar după ce am trecut prin fereastra din spate cu geamantanul, l-am văzut stând în capătul de jos al treptelor, fumând o țigară. A insistat să-mi care geamantanul și am pornit pe Little Hobart Street în jos, apoi am cotit-o pe Old Road.

Străzile goale erau umede. Din când în când, tata se uita la mine și-mi făcea semn cu ochiul sau scotea cu limba un sunet asemănător cu un plescăit, de parcă aș fi fost un cal iar el m-ar fi îmboldit. Se părea că asta îl face să simtă că se comportă ca un tată, îmbărbătându-și fiica, ajutând-o să facă față terorii unei lumi necunoscute.

Când am ajuns în stația de autobuz, tata s-a întors spre mine:

— Iubito, s-ar putea ca viața din New York să nu fie atât de simplă cum crezi tu că va fi.

— O să mă descurc, i-am spus.

Tata și-a băgat mâna în buzunar și a scos briceagul lui preferat, cu mâner de corn și lamă de oțel nemțesc albastru, pe care îl folosisem pentru Vânătoarea de Demoni.

— O să mă simt mai liniștit dacă știi că ai chestia asta la tine.

Mi-a strecurat briceagul în mână.

Autobuzul a apărut din colțul străzii și s-a oprit cu un șuier de aer comprimat în fața stației Trailways. Șoferul a deschis compartimentul de bagaje și mi-a strecurat valiza în el, alături de celelalte. L-am îmbrățișat pe tata. Când ni s-au atins obraji și i-am inspirat mirosul de tutun, aftershave Vitalis și whisky, mi-am dat seama că se bărbierise pentru mine.

— Dacă lucrurile nu merg așa cum trebuie, poți oricând să vii acasă, a zis el. O să fiu aici să te aștept. Știi asta, nu-i așa?

— Știu.

Știam că va fi, în felul lui. De asemenea, știam că nu mă voi întoarce niciodată.

În autobuz erau doar câțiva călători, așa că am prins un loc bun, lângă fereastră. Șoferul a închis ușa și am pornit. La început, eram hotărâtă să nu mă uit înapoi. Voiam să mă uit înainte, spre locul în care mă duceam, nu înapoi, la ceea ce părăseam, dar până la urmă am aruncat o privire înapoi.

Tata își aprindea o țigară. I-am făcut semn cu mâna și el mi-a făcut un semn înapoi. Apoi și-a îndesat mâinile în

buzunare și a rămas acolo, cu țigara în colțul gurii, în picioare, puțin adus de spate, părând tulburat. M-am întrebat dacă își amintea cum și el plecase din Welch plin de amărăciune la 17 ani, la fel de convins că nu se va mai întoarce niciodată, cum eram eu acum. Mă întrebam dacă spera că fiica lui preferată se va întoarce sau își dorea ca, spre deosebire de el, să reușească să scape de acolo pentru totdeauna.

Mi-am băgat mâna în buzunar și am atins briceagul cu mâner de corn, apoi i-am mai făcut un semn cu mâna. Tata a rămas acolo. S-a făcut din ce în ce mai mic, apoi autobuzul a cotit, iar el a dispărut.

IV

NEW YORK

Soarele apunea când l-am zărit pentru prima oară în depărtare, pe după o creastă. Tot ce puteam vedea erau turnurile și vârfurile unghiulare ale clădirilor. Apoi am ajuns în vârful crestei și acolo, peste un râu mare, se afla o insulă imensă, pe care se îngheșuiau zgârie-nori de la un capăt la celălalt, iar sticla lor strălucea ca focul în soarele care apunea.

Inima a început să-mi bată sălbatic și mi s-au umezit palmele. Am mers pe culoarul autobuzului până la mica baie din spate și m-am spălat la chiuveta de metal. Mi-am privit chipul în oglindă și m-am gândit la ce vor crede newyorkezii atunci când se vor uita la mine. Vor vedea o țărancă din Appalachii, o fată înaltă și stângace, toată numai genunchi, coate și dinți proeminenți? De ani în șir, tata îmi spunea că am o frumusețe interioară. Cei mai mulți oameni n-o vedeau. Eu însămi aveam dificultăți în a o zări, dar tata zicea că el o putea vedea al dracului de bine și asta era singurul lucru care conta. Speram ca atunci când newyorkezii se vor uita la mine, să vadă și ei chestia aia pe care o zărea tata.

***

Când autobuzul a oprit la capăt de linie, mi-am luat valiza și am pornit spre partea din mijloc a stației. Un vâl încețoșat de trupuri grăbite a năvălit pe lângă mine, făcându-mă să mă simt ca o pietricică într-un pârâu, dar apoi am auzit pe cineva strigându-mă pe nume. Era un tip palid cu ochelari groși, cu lame negre, care îi făceau ochii să pară minusculi. Îl chema Evan și era un prieten al lui Lori. Ea era la muncă și îl rugase pe el să mă aștepte. Evan s-a oferit să-mi care valiza și m-a

condus până afară, în stradă, un loc zgomotos cu oameni înghesuiți care așteptau să traverseze la intersecții, mașini îngrămădite unele în altele și ziare fluturând de peste tot. L-am urmat chiar în inima mulțimii.

După o vreme, Evan a lăsat geamantanul din mână.

— E greu, a zis el. Ce ai înăuntru?

— Colecția de cărbuni.

S-a uitat năuc la mine.

— Glumeam doar, i-am zis și l-am lovit în umăr.

Evan n-a înțeles foarte repede gluma, dar eu am luat-o ca pe un semn bun. Nu aveam niciun motiv să mă înfior automat de spiritul și de intelectul newyorkezilor ăstora.

Am ridicat valiza. Evan n-a insistat să i-o dau înapoi. De fapt, a părut oarecum ușurat că o căram eu. Ne-am continuat drumul, iar el se tot uita la mine dintr-o parte.

— Voi, fetele din West Virginia, sunteți o specie tare a dracu', a zis el.

— Asta așa e, am răspuns.

***

Evan m-a lăsat la un restaurant nemțesc numit *Zum Zum*. Lori era în spatele tejghelei, cu patru halbe de bere în fiecare mână, cu părul legat în două cozi și vorbind cu un accent nemțesc pronunțat pentru că, mi-a explicat ea mai târziu, așa primea bacșișuri mai mari.

— *Azda ezde zora mea!* le-a strigat bărbaților așezați la una dintre mese.

Ei și-au ridicat halbele de bere și au strigat:

— *Velkommen to New Yorken!*

Nu știam o boabă de germană, așa că am răspuns:

— *Grazi!*

La chestia asta, au început toți să chicotească. Lori era pe la jumătatea turei, așa că, am ieșit să hoinăresc pe străzi. M-am rătăcit de câteva ori și a trebuit să cer indicații. Fusesem

avertizată de câteva luni în legătură cu lipsa de politețe a newyorkezilor. Era adevărat, am descoperit eu în acea seară, că dacă încercai să-i oprești pe stradă, o grămadă dintre ei își continuau drumul, clătinând din cap; iar cei care totuși se opreau, nu se uitau la tine din prima. Rămâneau cu privirea pierdută într-un punct îndepărtat, cu fețele lipsite de expresie. Dar de îndată ce își dădeau seama că nu încercai să-i hărțuiești sau să cerșești, deveneau pe loc mai binevoitori. Te priveau în ochi și îți dădeau instrucțiuni amănunțite despre cum puteai ajunge la Empire State Building: mergeai înainte, apoi o luai la dreapta și mai parcurgeai o bucată și tot așa. Ba chiar îți desenau hărți.

Newyorkezii, mi-am dat eu seama, doar se prefăceau că sunt neprietenosi.

***

Ceva mai târziu, eu și Lori am luat metroul până la Greenwich Village, apoi am mers pe jos până la Evangeline, un hotel pentru femei în care locuia ea. În acea primă noapte, m-am trezit la trei dimineața și am văzut tot cerul luminat, cu o tentă portocalie, sclipitoare. M-am întrebat dacă nu cumva era un incendiu imens pe undeva, dar dimineața Lori mi-a spus că strălucirea portocalie venea de la poluarea aerului, care refracta lumina străzilor și a clădirilor. Aici, cerul nopții avea întotdeauna culoarea asta, mi-a spus ea. Ceea ce însemna că în New York nu vedeai niciodată stelele. Dar Venus nu era o stea. M-am întrebat dacă voi reuși să o văd.

A doua zi, am obținut o slujbă la un restaurant *fast food* de pe Fourteenth Street. După plata impozitelor și a asigurării sociale, aduceam acasă mai mult de optzeci de dolari pe săptămână. Petrecusem o grămadă de timp imaginându-mi cum va fi în New York, dar nu îmi dădusem seama de un lucru: că oportunitățile vor veni atât de ușor. Exceptând faptul că trebuia să port uniforma aceea jenantă, roșu cu galben, cu

pălărioară asortată, îmi plăcea munca mea. Aglomerările de la prânz și de seara erau întotdeauna antrenante, cu cozile care se formau la tejghea, cu casierii care strigau comenzile prin microfoane, cu băieții de la grătare care îndesau hamburgerii pe banda fierbinte ca focul, și toată lumea alerga de la tejgheaua cu garnituri la punctul de servire al răcoritoarelor și până la aparatul cu raze infraroșii de prăjit cartofi; cu nevoia de a ține toate comenzile sub control; cu șeful care intervenea să ne ajute ori de câte ori apărea câte o criză. Aveam o reducere de 20% la ceea ce consumam, iar în primele câteva săptămâni acolo, mi-am luat câte un cheeseburger și un *milkshake* cu ciocolată în fiecare zi, la ora prânzului.

***

Pe la jumătatea verii, Lori a găsit un apartament pentru noi într-un cartier unde ne puteam permite – South Bronx. Clădirea galbenă în stil art deco fusese probabil foarte elegantă când se inaugurase, dar acum pereții exteriori erau acoperiți de graffiti iar oglinzile crăpate din hol erau lipite cu bandă adezivă. Și totuși, avea ceea ce mama numea structură bună.

Apartamentul nostru era mai mare decât toată casa de pe Little Hobart Street și mult mai elegant. Avea podele strălucitoare din parchet de stejar, un hol cu două trepte care duceau spre camera de zi – unde dormeam eu – și, în lateral, un dormitor care a devenit camera lui Lori. De asemenea, aveam o bucătărie cu un frigider care funcționa și un aragaz care avea flacăra-pilot, deci nu aveai nevoie de chibrituri să-l faci să funcționeze, nu făceai decât să rotești butonul, să asculți pocnetul și să te uiți la cercul de flăcări albastre care țâșneau prin găurile minuscule. Dar încăperea mea preferată era baia. Avea gresie cu dale albe și negre, o toaletă la care se trăgea apa cu un șuierat puternic, o cadă atât de adâncă încât te puteai scufunda complet în ea și apă fierbinte care nu se termina niciodată.

Nu mă deranja că apartamentul era într-un cartier rău famat; locuisem dintotdeauna în cartiere rău famate. Puștii portoricani stăteau pe afară, prin cartier, la orice oră din zi și din noapte, cântând, dansând, stând pe mașini abandonate, adunându-se la intrarea stației de metrou și în fața bodegii unde se vindeau țigări la bucată. Am fost atacată de câteva ori. Mi se spunea întotdeauna că dacă eram jefuită era mai bine să-i dau banii hoțului decât să risc să fiu omorâtă. Dar nu eram dispusă nici de-a dracului să-i dau unui străin banii mei câștigați cu greu și nici nu voiam să ajung cunoscută prin cartier ca o țintă ușoară, așa că mă luptam și eu cu ei. Uneori învingeam, alteori pierdeam. Odată, când urcam în metrou, un individ a încercat să-mi înșface poșeta, dar eu am smucit-o înapoi și i s-a rupt cureaua. Hoțul a căzut pe peron, cu mâna goală și, în timp ce trenul pornea, m-am uitat pe geam și i-am făcut ironic, cu mâna.

***

În acea toamnă, Lori m-a ajutat să găsesc o școală publică unde, în loc să frecventeze cursurile, elevii se înscriau să facă practică prin tot orașul. Unul dintre locurile mele de practică a fost la *The Phoenix*, un ziar săptămânal a cărui redacție se afla într-un magazin stradal murdar de pe Atlantic Avenue, în centrul Brooklyn-ului, lângă vechea fabrică Ex-Lax. Proprietar, editor și redactor șef era Mike Armstrong. El se considera o pacoste băgăreață și își ipotecase casa de cinci ori pentru a menține *The Phoenix* pe linia de plutire. Tot personalul folosea mașini de scris manuale Underwood cu panglici zdrențuite și taste îngălbenite. Litera „E” de pe a mea era stricată, de aceea foloseam „@” în locul ei. Nu aveam niciodată hârtie să ne scriem articolele și prin urmare scriam pe comunicate de presă azvârlite pe care le recuperam din gunoi. Cel puțin o dată pe lună, cecul cuiva de salariu era refuzat de bancă. Reporterii își dădeau demisia, dezgustați. În

primăvara, când domnul Armstrong intervieva o absolventă a universității de jurnalism pentru un nou post, un șoarece i-a trecut peste picior, și fata a țipat. După plecarea ei, domnul Armstrong mi-a aruncat o privire. Comisia zonală din Brooklyn avea ședință în acea după-amiază, iar el nu avea pe cine să trimită la fața locului.

— Dacă vei începe să-mi spui Mike în loc de domnul Armstrong, a zis el, poți avea postul.

De-abia împlinisem optsprezece ani. Mi-am dat demisia de la *fast food* a doua zi și am devenit reporter cu normă întreagă la *The Phoenix*. Nu fusesem niciodată mai fericită, de când mă știam. Lucram 90 de ore pe săptămână, telefonul îmi suna iară întrerupere. Eram mereu în fugă spre interviuri și îmi consultam ceasul Rolex de zece dolari, cumpărat de pe stradă, să mă asigur că nu întârziam, apoi mă întorceam în fugă să îmi scriu materialul și stăteam până la patru dimineața să-l dactilografiez, când mașina de scris ceda. Și aduceam acasă 125 de dolari pe săptămână. Dacă cecul era acceptat.

***

Îi scriam scrisori lungi lui Brian, descriindu-i viața bună din New York. El îmi răspundea, povestindu-mi că lucrurile mergeau din ce în ce mai prost în Welch. Tata umbla numai beat, exceptând perioadele în care era la închisoare; mama se retrăsese complet în lumea ei, iar Maureen stătea mai mult pe la vecini. Tavanul din dormitor cedase, iar Brian își mutase patul pe verandă. Își făcuse pereți, bătând scânduri în cuie de balustrade, dar și acolo apa se scurgea destul de rău, iar el dormea tot sub pluta pneumatică.

I-am spus lui Lori că Brian ar trebui să vină să locuiască împreună cu noi, la New York, iar ea a fost de acord. Dar mă temeam că Brian și-ar fi dorit să rămână în Welch. Părea mai degrabă un băiat de la țară decât un puști de la oraș. Rătăcea mereu prin păduri, reparându-și motocicletă în doi timpi,

tăind lemne sau sculptând capete de animal din bucăți mari de lemn. Nu se plângea niciodată de Welch și, spre deosebire de Lori și de mine, își făcuse o mulțime de prieteni pe acolo. Dar m-am gândit că pe termen lung pentru Brian era mai bine să plece din orașul ăla. Am făcut o listă de motive pentru care ar fi trebuit să se mute la New York ca să-l pot convinge.

L-am sunat acasă la bunicul și i-am prezentat punctul meu de vedere. Va trebui să-și ia de lucru, să-și plătească partea lui de chirie și de alimente, i-am spus, dar slujbele se găseau peste tot. Putea împărți camera de zi cu mine – era destul spațiu pentru un al doilea pat – apa de la toaletă funcționa, iar tavanul era etanș.

Când am terminat, Brian a rămas tăcut pentru o clipă. Apoi a zis:

— Cât de repede pot să vin?

***

La fel ca mine, Brian a sărit în autobuzul Trailways în dimineața de după sfârșitul clasei a unsprezecea. În ziua care a urmat sosirii lui la New York, și-a găsit o slujbă la un chioșc de înghețată din Brooklyn, nu departe de *The Phoenix*. Spunea că îi place Brooklyn mai mult decât Manhattan sau Bronx, dar, și-a făcut un obicei din a trece pe la *The Phoenix* după ce ieșea de la muncă, așteptându-mă până la trei sau la patru dimineață, să putem lua metroul împreună spre South Bronx. N-a spus niciodată nimic despre asta, dar cred că își dăduse seama că, la fel ca atunci când eram copii, aveam amândoi șanse mai bune dacă înfruntam lumea împreună.

Acum nu mai vedeam ce rost mai avea să merg la facultate. Era scumpă, iar motivul pentru care aș fi frecventat-o ar fi fost pentru a obține o diplomă care să mă califice pentru un post de jurnalist. Dar îmi aveam postul de la *The Phoenix*. Iar în ceea ce privea învățătura propriu-zisă, am presupus că nu aveai nevoie de o diplomă universitară pentru a deveni unul

dintre oamenii care știau ce se petrecea în realitate. Dacă erai atent la anumite lucruri, puteai afla lucrurile și pe cont propriu. Și dacă auzeam menționându-se chestii despre care nu aveam habar – cum să ții *kosher*, Tammany Hall, *haute couture* – căutam semnificația expresiei. Într-o zi, am intervievat un activist al comunității care mi-a descris un anumit program de locuri de muncă drept o întoarcere înapoi la Era Progresivă. Habar nu aveam ce era Era Progresivă, și după ce m-am întors în birou, am început să mă uit prin *World Book Encyclopedia*. Mike Armstrong a vrut să știe ce căutam, și când i-am explicat, m-a întrebat dacă m-am gândit vreodată să mă duc la facultate.

— De ce aș renunța la postul ăsta pentru facultate? l-am întrebat. Ai absolvenți de facultate care lucrează pe aici și care fac exact ce fac și eu.

— Poate că n-o să-ți vină să crezi, a zis el, dar există și slujbe mai bune pe lume decât cea pe care o ai acum. Ai putea să obții una dintre ele cât de curând. Dar nu fără o diplomă universitară.

Mike mi-a promis că, dacă merg la facultate, voi putea reveni la *The Phoenix* oricând. Dar, a adăugat el, se îndoia că o să vreau.

Prietenii Ini Lori mi-au spus că Universitatea Columbia era cea mai bună din New York. Dar pentru că nu primea decât bărbați pe vremea aia, m-am înscris la universitatea înrudită, Bamard, și am fost acceptată. Am beneficiat de burse și împrumuturi pentru a acoperi cea mai mare parte a taxei de școlarizare, care era destul de piperată; pe lângă asta, economisise niște bani când lucram la *The Phoenix*. Dar pentru a acoperi restul taxei, a trebuit să-mi petrec un an răspunzând la telefoane pentru o firmă de pe Wall Street.

Odată ce a început școala, nu mi-am mai putut susține partea mea de chirie, dar o doamnă psiholog mi-a oferit o cameră din apartamentul ei aflat în Upper West Side, în schimbul serviciilor mele de bonă pentru cei doi copii ai ei. Mi-

am găsit o slujbă de weekend la o galerie de artă, mi-am înghesuit toate cursurile în două zile și am devenit redactor de știri la *Barnard Bulletin*. Dar am renunțat la asta după ce am fost angajată trei zile pe săptămână ca asistent editorial la una dintre cele mai mari reviste din oraș. Autorii de acolo publicaseră cărți, fuseseră corespondenți speciali în războaie și intervievaseră președinți. Trebuia să le duc corespondența, să le verific deconturile și să le număr cuvintele din texte. Eram în al nouălea cer.

***

Mama și tata ne mai sunau din când în când de la bunicul, să ne țină la curent cu viața din Welch. Am început să mă gândesc cu groază la telefoanele respective, pentru că de câte ori primeam vești de la ei era vorba despre o nouă problemă: o avalanșă de noroi distrusese ultimele rămășițe ale scărilor; vecinii noștri, familia Freeman, încercau să obțină demolarea casei; Maureen căzuse de pe verandă și-și spărsese capul.

Când Lori a auzit una ca asta, a spus că sosise timpul ca Maureen să se mute și ea la New York. Dar Maureen nu avea decât doisprezece ani și m-am îngrijorat că poate era prea mică pentru a pleca de acasă. Avea numai patru ani când ne mutaserăm în West Virginia și asta era singurul loc pe care-l cunoștea.

— Cine o să aibă grijă de ea? am întrebat.

— Eu, a zis Lori. Poate să stea cu mine.

Lori a sunat-o pe Maureen, care a început să țipe de entuziasm când a auzit ideea; apoi, a vorbit cu mama și cu tata. Mamei i se părea un plan excelent, dar tata a acuzat-o pe Lori că îi fură copiii și a amenințat că o va dezmoșteni. Maureen a sosit pe la începutul iernii. Între timp, Brian se mutase într-un bloc înalt din apropierea stației de autobuz care ducea spre Autoritatea Portuară și, folosindu-ne de adresa lui, am înscris-o pe Maureen la o școală publică bună

din Manhattan. În weekenduri, ne întâlneam cu toții în apartamentul lui Lori. Prăjeam cotlete de porc sau pregăteam farfurii imense cu spaghetti și chiftele și ne petreceam timpul împreună, vorbind despre Welch, răsând până ne dădeau lacrimile de toate nebuniile.

Într-o dimineață, în al treilea an de după mutarea la New York, mă pregăteam să plec la cursuri și ascultam radioul. Realizatorul a descris un ambuteiaj cumplit pe autostrada New Jersey. O dubă se defectase, risipind haine și mobilier pe toată șoseaua creând un ambuteiaj. Polițiștii încercaseră să elibereze șoseaua, dar un câine sărise din dubă și alerga în sus și în jos pe autostradă, fugărit de doi ofițeri de poliție. Reporterul a lungit povestea la nesfârșit, continuând să vorbească despre țărănoii cu rabla lor și câinele zgomotos, care făcuseră mii de navetiști newyorkezi să întârzie la lucru.

În acea seară, doamna psiholog mi-a spus că mă căuta cineva la telefon.

— Micuță Jeannette!

Era mama.

— Știi ceva? a întrebat ea pe un ton care deborda de entuziasm. Eu și tatăl tău ne-am mutat la New York.

Primul gând care mi-a venit în minte a fost legat de duba care se defectase pe autostradă în acea dimineață. Când am întrebat-o pe mama despre asta, a recunoscut că da, ea și tata au avut un piculeț de dificultăți tehnice cu duba. I se rupsese o curea de transmisie pe o șosea mare, aglomerată, iar Tinkle, care se săturase până peste cap să stea întemnițat, doar știi și tu cum e, o rupsese la fugă. Apăruse poliția, iar tata se luase la ceartă cu ei, iar ei amenințaseră să-l aresteze și, Doamne, cât fusese de dramatic.

— De unde știai? m-a întrebat ea.

— Am auzit la radio.

— La radio? a întrebat mama.

Nu-i venea să creadă.

— Cu tot ce se întâmplă prin lume în ultima vreme, faptul

că unei dube vechi i s-a rupt cureaua de transmisie e demn de prezentat la știri?

Dar în vocea ei răzbătea o încântare autentică.

— De-abia am ajuns aici și deja suntem faimoși!

După ce am terminat convorbirea cu mama, m-am uitat înjur prin cameră. Era o cameră de menajeră, aproape de bucătărie, și era minusculă, cu o singură fereastră îngustă și cu o baie care slujea și de debara. Dar era a mea. Acum aveam o cameră, și aveam o viață, iar în acestea nu era loc pentru mama, și tata.

Și totuși, a doua zi m-am dus la apartamentul lui Lori, să-i văd. Toată lumea era acolo. Mama și tata m-au îmbrățișat. Tata a scos o sticlă de whisky de jumătate de litru dintr-o pungă de hârtie, în timp ce mama povestea diversele lor aventuri din această călătorie. Mai devreme, fuseseră să viziteze orașul și merseseră pentru prima oară cu metroul, pe care tata l-a numit o groapă nenorocită în pământ. Mama a spus că frescele art deco de la Rockefeller Center erau dezamăgitoare și nici nu se apropiau ca valoare de unele dintre propriile ei picturi. Niciunul dintre noi, nu făceam eforturi prea mari pentru a întreține conversația.

— Așadar, care-i planul? a întrebat Brian în cele din urmă. Vă mutați aici?

— Ne-am mutat deja, a zis mama.

— De tot? am continuat eu.

— Exact, a spus tata.

— De ce? m-am interesat.

Întrebarea a părut răutăcioasă.

Tata a părut încurcat, de parcă răspunsul ar fi trebuit să fie evident.

— Ca să putem fi din nou o familie.

Și-a ridicat sticla de jumătate de litru.

— Pentru familie, a zis el.

Mama și tata și-au găsit o cameră într-o pensiune aflată la câteva blocuri de apartamentul lui Lori. Proprietăreasa cărunță i-a ajutat să se mute, iar peste câteva luni, după ce au rămas în urmă cu chiria, le-a scos lucrurile în stradă și le-a pus un lacăt la ușă. Mama și tata s-au mutat într-un hotel ieftin cu șase etaje dintr-un cartier și mai sărăcăcios. Au rezistat acolo câteva luni, dar după ce tata a dat foc camerei adormind cu o țigară aprinsă în mână, au fost dați afară. Brian credea că mama și tata trebuie forțați să se descurce singuri, sau vor depinde de noi pentru totdeauna, așa că a refuzat să-i primească la el acasă. Dar Lori, care plecase din South Bronx și se mutase într-un apartament în aceeași clădire cu Brian, le-a permis să vină și să stea cu ea și cu Maureen. Numai o săptămână sau două, au asigurat-o mama și tata, cel mult o lună, până când își găseau o nouă locuință.

O lună în apartamentul lui Lori s-a transformat în două, apoi în trei. Ori de câte ori veneam în vizită, apartamentul era și mai aglomerat. Mama își atârname tablourile de perete, depozitase obiecte găsite pe stradă în sufragerie și pusese sticle colorate la ferestre pentru efectul de vitraliu. Mormanele ajunseseră până la tavan, apoi sufrageria s-a umplut, iar colecțiile mamei și lucrurile ei găsite au început să umple bucătăria.

Dar tata era acela care o înfuria cu adevărat pe Lori. Chit că nu-și găsisese o slujbă stabilă, avusese mereu metodele lui misterioase de-a face rost de bani de buzunar, și venea beat acasă noaptea, căutând motive de ceartă. Brian a văzut că Lori era pe cale de a ceda nervos, așa că l-a invitat pe tata să locuiască la el. A pus un lacăt la dulapul cu băuturi, dar tata stătea acolo de mai puțin de-o săptămână când Brian a venit acasă și a descoperit că tata folosisese o șurubelniță pentru a demonta ușa din balamale și apoi se îmbibase cu tot ce găsisese.

Brian nu și-a pierdut cumpătul. I-a spus tatei că făcuse o greșală atunci când lăsase băutura în apartament. A adăugat

că îi va permite să mai rămână, dar că tata va trebui să urmeze câteva reguli, iar prima dintre ele era să înceteze cu băutul atâta timp cât stătea acolo.

— Ești regele propriului tău castel și e normal să fie așa, a ripostat Tata. Dar mai degrabă îngheață iadul decât să-i fac eu temenele propriului meu fiu.

El și mama mai aveau duba albă cu care veniseră din West Virginia, așa că a început să doarmă în ea.

Între timp, Lori îi dăduse mamei un termen limită să arunce gunoaietele din apartament. Dar termenul limită a venit și a trecut; la fel s-a întâmplat cu un al doilea și cu un al treilea. De asemenea, tata apărea în permanență să o viziteze pe mama, și între ei izbucneau certuri atât de violente încât vecinii începeau să bată în pereți. Tata începuse să se ia la harță și cu aceștia.

— Nu mai rezist, mi-a spus Lori într-o zi.

— Poate că va trebui, pur și simplu, s-o dai pe mama afară, am zis eu.

— Dar e mama mea.

— Nu contează. Te scoate din minți.

Lori a fost de acord în cele din urmă. Aproape că a murit când i-a spus mamei că va trebui să plece și s-a oferit să facă tot ce putea pentru a o ajuta să-și găsească o altă locuință. Dar mama a insistat că o să se descurce.

— Lori face ceea ce trebuie, mi-a spus. Uneori, ai nevoie de o mică criză, să-ți declanșeze fluxul de adrenalină și să te ajute să-ți dai seama de potențialul tău.

Mama și Tinkle s-au mutat în dubă, alături de tata. Au locuit acolo câteva luni, dar într-o zi au lăsat-o într-o zonă unde parcare era interzisă și a fost confiscată. Pentru că nu era înmatriculată, n-au putut s-o recupereze. În acea noapte, au dormit pe o bancă din parc. Erau boschetari.

Mama și tata ne sunau cu regularitate de la telefoane publice, să vadă ce mai facem, și o dată pe lună ne întâlneam cu toții la Lori acasă.

— Nu e o viață chiar atât de rea, ne-a spus mama după ce au trăit pe străzi câteva luni.

— Nu vă faceți absolut nicio grijă pentru noi, a adăugat tata. Am fost întotdeauna în stare să ne descurcăm singuri.

Mama a explicat că fuseseră ocupați să descopere șmecheriile specifice. Fuseseră la diverse cantine pentru săraci, încercaseră felurile de mâncare, și aveau câteva preferate. Știa deja care-s bisericile care împart sendvișuri și când. Găsiseră biblioteci publice cu băi confortabile, unde se puteau spăla – „Ne spălăm cât de mult se poate în sus și în jos, dar nu spălăm ce nu se poate”, s-a exprimat mama –, se puteau spăla și pe dinți, iar tata se putea bărbieri. Pescuiau ziare din coșurile de gunoi și căutau evenimente gratuite. Se duceau la piese de teatru, spectacole de operă și concerte prin parcuri, ascultau cvartete de coarde și recitaluri de pian în holurile clădirilor de birouri, se duceau la proiecții de film și vizitau muzee. Când au rămas fără casă, era începutul verii, și au dormit pe bănci în parcuri sau prin tufișuri. Câteodată, îi mai trezea câte un polițist și le spunea să plece, dar nu făceau altceva decât să găsească un alt loc de dormit. În timpul zilei, își ascundeau sacii de dormit prin boscheți.

— Nu puteți continua să trăiți așa, le-am zis.

— De ce nu? a întreat mama. Să fii boschetar e o aventură.

***

Pe măsură ce se apropia toamna, zilele erau mai scurte și vremea se răcea, mama și tata au început să petreacă din ce în ce mai mult timp prin biblioteci, care erau calde și confortabile, iar unele dintre ele rămâneau deschise până târziu în noapte. Mama citea Balzac. Tata devenise interesat de teoria haosului și citea *Los Alamos Science* și *Journal of Statistical Physics*. Susținea că îi îmbunătățiseră deja tactica la biliard.

— Ce o să faceți la iarnă? am întreat-o eu pe mama.

Ea a zâmbit.

— Iarna e unul dintre anotimpurile mele preferate, a zis.

Nu știam ce să fac. O parte din mine își dorea să facă tot ce era cu putință pentru a-i ajuta pe mama și pe tata, iar o altă parte nu-și dorea decât să se spele pe mâini de ei. Frigul a venit devreme în acel an și ori de câte ori ieșeam din apartament, m-am pomenit că cercetam chipurile oamenilor iară locuință pe lângă care treceam pe stradă, întrebându-mă de fiecare dată dacă vreunul dintre ei putea fi mama sau tata. De obicei, le dădeam tot mărunțișul pe care-l aveam, dar nu mă puteam abține să nu mă simt de parcă aș fi încercat să-mi liniștesc conștiința în privința faptului că mama și tata rătăceau pe străzi în timp ce eu aveam o slujbă stabilă și o cameră încălzită la care să mă întorc.

Într-o zi, mă plimbam pe Broadway cu o colegă pe nume Carol și i-am dat niște mărunțiș unui tip tânăr, vagabond.

— N-ar trebui să faci chestia asta, mi-a zis Carol.

— De ce?

— Nu faci decât să-i încurajezi. Toți sunt niște escroci.

„Ce știi tu?” aș fi vrut s-o întreb. Am simțit impulsul de a-i spune lui Carol că și părinții mei erau pe drumuri, că habar nu avea cum e să ajungi la limită, să n-ai unde să te duci și să n-ai ce să mănânci. Dar asta ar fi presupus să-i explic cine eram cu adevărat și n-aveam de gând să fac așa ceva. Așadar, la următorul colț de stradă, mi-am văzut de drum fără să mai scot o vorbă.

Știam că ar fi trebuit să-i apăr pe mama și pe tata. Fusesem destul de bătaioasă în copilărie, iar membrii familiei noastre se luptaseră mereu unii pentru alții, dar pe atunci nu aveam de ales. Adevărul era că mă săturasem să mă cert cu oameni care ne ridiculizau pentru modul în care trăiam. Pur și simplu, nu mai aveam energia de a pleda în fața lumii cazul mamei și al tatei.

Din acest motiv nu mi-am susținut părinții nici în fața doamnei Fuchs. Era una dintre profesoarele mele preferate, o

femeie mărunțică, brunetă, plină de pasiune, care preda științe poptice. Într-o zi, doamna Fuchs ne-a întrebat dacă situația celor fără locuințe se datora abuzului de droguri și programelor de sprijin prost direcționate, așa cum pretindeau conservatorii, sau apăruse, după cum susțineau liberalii, din cauza reducerilor de fonduri alocate programelor de asistență socială și eșecului de a crea oportunități economice pentru săraci. Doamna Profesor Fuchs m-a pus pe mine să răspund.

Am ezitat.

— Uneori, cred eu, nu e niciunul dintre aceste cazuri.

— Poți să te explici?

— Cred că, uneori, oamenii aleg modul de viață care le convine.

— Vrei să spui că oamenii fără locuință vor să trăiască pe străzi? a întrebat doamna Fuchs. Vrei să spui că nu-și doresc paturi calde și acoperișuri deasupra capului?

— Nu chiar, am zis, căutându-mi cuvintele. Și le doresc. Dar, dacă unii dintre ei ar fi dispuși să muncească din greu și să accepte compromisuri, s-ar putea să nu aibă vieți ideale, în schimb, s-ar descurca de pe-o zi pe alta.

Doamna Fuchs a făcut un ocol, apărând de după catedră.

— Ce știi tu despre viețile celor defavorizați? a întrebat ea.

Tremura de nervi.

— Ce știi tu despre dificultățile și obstacolele pe care le înfruntă clasa de jos?

Ceilalți studenți mă priveau fix.

— Aveți dreptate, i-am spus.

***

În luna ianuarie a aceluia an, a fost atât de frig încât puteai vedea bucăți de gheață de mărimea unor mașini plutind la vale pe fluviul Hudson. În nopțile acelea din toiu iernii, adăposturile pentru vagabonzi se umpleau repede.

Mama și tata urau adăposturile. Gropi de gunoi omenești,

le numea tata, cuiburi blestemate de insecte. Mama și tata preferau să doarmă pe băncile bisericilor care-și deschideau porțile pentru oameni fără locuințe, dar erau nopți când fiecare bancă din fiecare biserică era ocupată. În acele nopți, tata ajungea în cele din urmă într-un adăpost, în timp ce mama apărea la Lori acasă, cu Tinkle pe urme. În asemenea momente, alura ei veselă ceda și începea să plângă și-i mărturisea lui Lori că viața de pe stradă putea fi grea, cumplit de grea.

O vreme, m-am gândit să-mi întrerup studiile de la Barnard și să-i ajut. Mi se părea o dovadă insuportabilă de egoism, un lucru de-a dreptul incorect ca eu să mă răsfăț cu o educație în artele liberale, la o facultate privată de lux, în timp ce mama și tata locuiau pe străzi. Dar Lori m-a convins că renunțarea la studii era o idee cretină. Nu ar folosi la nimic, a zis ea, și, în plus, dacă aș fi abandonat facultatea, i-aș fi sfărâmat inima tatei. El era extrem de mândru că are o fiică la facultate, și nu la oricare, ci la una de divizia 1. Ori de câte ori cunoștea pe cineva, izbutea să strecoare informația asta în primele minute de conversație.

Mama și tata aveau de ales, a subliniat Brian. S-ar fi putut muta înapoi în West Virginia sau în Phoenix. Mama ar fi putut să muncească. Și nu săracă. Încă mai avea colecția de bijuterii antice indiene, pe care o ținea la ea într-o casetă zăvorâtă. Mai era inelul cu un diamant de două carate, pe care eu și Brian îl găsisem sub un lemn putrezit, în Welch; îl purta chiar și atunci când dormea pe stradă. Încă avea o casă în Phoenix. Și avea pământul ăla din Texas, care îi aducea venituri din exploatarea petrolului.

Brian avea dreptate; mama avea opțiuni, într-adevăr. M-am întâlnit cu ea într-o cafenea, să le discutăm. Prima oară, i-am sugerat că ar putea să ia în calcul găsirea unui aranjament ca al meu: o cameră într-un apartament drăguț al cuiva, și în schimb, să aibă grijă de copii sau de bătrâni.

— Mi-am petrecut toată viața având grijă de alți oameni, a

zis mama. Acum a sosit timpul să am grijă și de mine.

— Dar nu ai grijă de tine.

— Chiar trebuie să purtăm conversația asta? a întrebato mama. Am văzut câteva filme bune în ultima vreme.

I-am propus mamei să-și vândă bijuteriile indiene. Nici n-a vrut să audă una ca asta. Adora bijuteriile. În afară de asta, erau amintiri de familie și aveau valoare sentimentală.

Am menționat pământul din Texas.

— Pământul ăla a fost în familie de generații în șir, a zis mama, și rămâne în familie. Nu ai cum să vinzi un pământ ca ăla.

Am întrebato despre proprietatea din Phoenix.

— Pe aceea o păstrez pentru zile negre.

— Mamă, e întuneric beznă.

— E doar o umbră, atâta tot, a zis ea. Acuși se luminează!

A sorbit din ceai.

— Lucrurile se rezolvă în cele din urmă.

— Și dacă nu se rezolvă?

— Asta înseamnă că încă n-ai ajuns la urmă.

A aruncat o privire peste masă și mi-a adresat acel zâmbet pe care îl afișezi când știi că ai răspunsuri la toate întrebările oamenilor. Așa că am vorbit despre filme.

***

Mama și tata i-au supraviețuit iernii, dar ori de câte ori îi vedeam, arătau mai rău: mai murdari, cu mai multe vânătăi, cu părul mai încâlcit.

— Nu te frământa nicio clipă, a zis tata. S-a întâmplat vreodată ca taică-tău să nimerească într-o situație pe care să n-o poată rezolva?

Mi-am tot spus în sinea mea că tata avea dreptate, că erau în stare să aibă grijă de ei înșiși și unul de celălalt, dar în primăvară mama m-a sunat să-mi spună că tata se îmbolnăvisese de tuberculoză.

Tata nu se îmbolnăvea aproape niciodată. Ori de câte ori era doborât, se ridica în picioare aproape în aceeași clipă, de parcă nimic nu i-ar fi putut face rău cu adevărat. O parte din mine încă mai credea toate poveștile din copilărie pe care ni le spunea despre invincibilitatea lui. Ceruse să nu fie vizitat de nimeni, dar mama a zis că era sigură că s-ar fi bucurat dacă aș fi trecut pe la spital.

Am așteptat în camera asistentelor, până când un infirmier s-a dus să-i spună că are un vizitator. Am presupus că tata era sub o mască de oxigen sau că zăcea într-un pat, tușind sânge într-o batistă albă, dar a apărut după un minut, pășind grăbit de-a lungul coridorului. Era mai palid și cu obrajii mai supti decât de obicei, dar în pofida tuturor anilor de greutate, îmbătrânise foarte puțin. Încă avea tot părul în cap, la fel de negru precum cărbunele, iar ochii lui negri străluceau deasupra măștii chirurgicale de hârtie pe care o purta.

Nu m-a lăsat să-l îmbrățișez.

— Hei, ține-te departe de mine, a zis el. Arăți slăbită, dulceață, și nu vreau să te molipsești cu infecția asta afurisită.

Tata m-a condus la secția de TBC, unde m-a prezentat tuturor prietenilor săi.

— Poate că n-o să vă vină să credeți, dar bătrânul Rex Halls a reușit să conceapă ceva cu care să se poată lăuda, și anume, pe ea, le-a spus, apoi a început să tușească.

— Tată, o să te faci bine? l-am întrebat.

— Niciunul dintre noi nu iese viu din chestia asta, iubito, a răspuns tata.

Era o expresie pe care o folosea de multe ori, iar de data asta, părea să-l mulțumească în mod special.

Tata m-a condus până la patul lui. Alături, avea un teanc ordonat de cărți. Mi-a povestit că problema asta cu tuberculoza l-a determinat să mediteze la caracterul efemer al vieții și la originea cosmosului. Fusesse mereu treaz, de când se internase, și citise tot mai multe despre teoria haosului, mai ales despre cercetările lui Mitchell Feigenbaum, un fizician din

Los Alamos care făcuse un studiu asupra tranziției de la ordine la turbulență. Să fie el al dracului, spunea tata, dacă Feigenbaum nu avea un mod convingător de a susține că, de fapt, turbulența nu era întâmplătoare, ci urmărea un spectru secvențial de frecvențe variate. Dacă fiecare acțiune a unui univers pe care noi îl credeam întâmplător se conformează de fapt unui model rațional, zicea tata, asta presupunea existența unui creator rațional, iar el începea să-și revizuiască viziunea de ateu.

— Nu spun că există un bătrân bărbos pe nume Iehova, care stă sus în nori și decide care echipă de fotbal va câștiga Cupa, a zis tata. Dar dacă fizica – fizica cuantică – sugerează că Dumnezeu există, sunt mai mult decât dispus să iau în considerare ideea.

Tata mi-a arătat câteva dintre calculele la care lucra. A observat că mă uitam la degetele lui tremurătoare și le-a ridicat.

— Lipsa de alcool sau frica de Dumnezeu – nu știu care dintre ele îmi provoacă asta, a zis el. Poate că ambele.

— Promite-mi că o să rămâi aici până te simți mai bine, i-am zis. Nu vreau să speli putina.

A izbucnit într-un râs care s-a încheiat cu încă o criză de tuse.

Tata a stat șase săptămâni în spital. Între timp, nu numai că a învins tuberculoza, dar a mai și rămas treaz mai mult timp decât oricând, cu excepția curei de dezalcoolizare de la Phoenix. Unul dintre administratorii spitalului i-a făcut rost de o slujbă de electromecanic într-o stațiune din nordul statului, cu locuință și cazare incluse. A încercat s-o convingă și pe mama să-l însoțească, dar l-a refuzat clar.

— În nordul statului e țărănie, a zis ea.

Așa că tata s-a dus de unul singur. Mă mai suna din când în când și părea ca își aranjase o viața care îi convenea. Avea o garsonieră deasupra unui garaj, îi plăcea să facă reparațiile și verificările vechii cabine și îi plăcea că se întorsese undeva

la o aruncătura de băț de natura neîmblânzită; pe lângă asta, se menținea treaz. Când a început să se lase din nou frigul, mama l-a sunat și i-a spus că era cu mult mai ușor pentru doi oameni să se încălzească în timpul iernii, și cât de mult îi ducea dorul Tinkle, câinele, în noiembrie, după primul ger cumplit, am primit un telefon de la Brian, care mi-a spus că mama a reușit să-l convingă pe tata să renunțe la slujbă și să se întoarcă în oraș.

— Și crezi că o să rămână treaz? am întrebat eu.

— Deja s-a apucat de băut, a zis Brian.

Peste câteva săptămâni după întoarcerea tatei, l-am revăzut acasă la Lori. Stătea pe canapea, cu un braț în jurul mamei și cu o sticlă de jumătate de litru în mână. Râdea.

— Nebuna asta de mamă a voastră, nu poți trăi cu ea, nu poți trăi fără ea. Și al dracu' să fiu dacă nu simte și ea același lucru pentru mine.

***

Pe atunci, fiecare dintre noi, copiii, aveam deja o viață proprie. Lori era ilustratoare la o editură care scotea reviste de benzi desenate, Maureen locuia împreună cu Lori și mergea la liceu, iar Brian, care își dorise să devină polițist încă de când trebuise să cheme poliția acasă, în Phoenix, să potolească o ceartă între mama și tata, era șef de echipă într-un depozit și se înrolase în forțele auxiliare până când împlinea vârsta pentru a se înscrie la examenul de admitere la poliție. Mama a propus să petrecem cu toții Crăciunul în apartamentul lui Lori. I-am cumpărat mamei o cruce veche de argint, dar găsirea unui cadou pentru tata a fost o sarcină mai grea; el susținea întotdeauna că nu are nevoie de nimic. Dat fiind că se anunța o altă iarnă dificilă și pentru că tata nu purta niciodată altceva decât haina lui de pilot, chiar și pe vremea cea mai friguroasă, am hotărât să-i cumpăr niște haine călduroase. De la un magazin cu surplusuri militare, i-am

cumpărat cămăși de flanelă, izmene, ciorapi groși de lână, pantaloni albaștri de lucru cum poartă mecanicii auto și o pereche nouă de bocanci cu vârfuri de oțel.

Lori a decorat apartamentul cu lumini colorate, crengi de pin și îngerii de hârtie; Brian a preparat lichior de ouă; iar pentru a demonstra că avea de gând să adopte cel mai decent comportament, tata s-a asigurat de nenumărate ori că nu conținea alcool înainte să accepte un pahar. Mama a împărțit cadourile de la ei, împachetate în ziare și legate cu sfoară. Lori a primit o veioză puțin crăpată, care ar fi putut fi Tiffany; Maureen, o păpușă veche de porțelan care își pierduse cea mai mare parte din păr; Brian, un volum de poezie din secolul al XIX-lea, căruia îi lipseau coperta și primele câteva pagini. Cadoul meu a fost un pulover portocaliu cu gulerul rotund, puțin pătat, dar confecționat, a subliniat mama, din lână Shetland veritabilă.

Când i-am întins tatei teancul meu de cutii împachetate cu grijă, a protestat că nu avea nevoie și nu-și dorea nimic.

— Haide, l-am îndemnat. Desfa-le.

L-am privit în timp ce le despacheta cu atenție din ambalaj. A ridicat capacele și s-a holbat la hainele împăturite.

Chipul lui a căpătat expresia aceea rănită pe care o adopta ori de câte ori lumea din jur îi denunța o cacealma.

— Probabil că-ți e tare rușine de taică-tău, a zis el.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat.

— Ai impresia că-s un nenorocit de caz caritabil.

Tata s-a ridicat și și-a îmbrăcat haina de pilot. Își ferea privirea de noi.

— Unde te duci? l-am întrebat.

Tata n-a făcut decât să-și ridice gulerul și a ieșit din apartament. I-am auzit tropăitul bocancilor coborând scările.

— Ce-am făcut? am întrebat eu.

— Privește lucrurile din perspectiva lui, a zis mama. Tu îi cumperi toate lucrurile astea noi și drăguțe, iar tot ce are el să-ți ofere sunt gunoaie de pe stradă. El e tatăl. El e cel care

ar trebui să aibă grijă de tine.

Pentru o clipă, camera a fost învăluită în tăcere.

— Presupun că nici tu nu vrei să accepți cadourile, i-am zis mamei.

— O, ba da, a replicat ea. Ador să primesc cadouri.

***

În următoarea vară, mama și tata începeau al treilea an de locuit pe străzi. Își dăduseră deja seama cum să se adapteze la traiul ăsta și treptat am ajuns să accept ideea că fie că-mi plăcea, fie că nu, așa stăteau lucrurile de acum încolo.

— E oarecum vina orașului, mi-a zis mama. E prea simplu să locuiești pe stradă. Dacă ar fi cu adevărat de nesuportat, poate că am face altceva.

În august, tata m-a sunat să discutăm cursurile pe care urma să mi le aleg pentru semestrul de toamnă. Voia, de asemenea, să discute despre câteva dintre cărțile de pe lista de bibliografie. De când venise la New York, împrumutase cărțile pe care trebuia să le citesc din bibliotecile publice. Le parcursese pe fiecare în parte, mi-a spus el, ca să poată răspunde la toate întrebările pe care le-aș fi putut avea. Mama spunea că ăsta era modul lui de a beneficia de o educație universitară împreună cu mine.

Când m-a întrebat la ce cursuri mă înscrișesem, i-am mărturisit:

— Mă gândeam să-mi întrerup studiile.

— Ei, pe dracu', a ripostat tata.

I-am explicat că, deși cea mai mare parte a taxei mele de școlarizare era acoperită de finanțări, împrumuturi și burse, școala îmi cerea să contribui și eu cu două mii de dolari pe an. Dar în timpul verii nu reușisem să economisesc decât o mie. Aveam nevoie de o mie de dolari și nu știam cum să fac rost de ei.

— Și de ce nu mi-ai spus până acum? a întrebat tata.

M-a sunat după o săptămână și mi-a cerut să ne întâlnim acasă la Lori. Când a sosit împreună cu mama, ducea un sac mare din plastic pentru gunoi, legat la gură, și o pungă mică de hârtie maronie, înghesuită sub braț. Am presupus că avea o sticlă de băutură acolo, dar el a deschis punga și a întors-o cu susul în jos. Sute de bancnote – de un dolar, de cinci, de zece, de douăzeci, toate boțite și uzate – mi s-au revărsat în poală.

— Aici sunt 950 de dolari, a zis tata.

Apoi a desfăcut punga de plastic, și din ea a căzut o haină de blană.

— Iar asta e de nurcă. Ar trebui să poți s-o amaneți pe cel puțin cincizeci de dolari.

M-am holbat la pradă.

— De unde ai făcut rost de toate astea? l-am întrebat în cele din urmă.

— New York-ul e plin de jucători de poker care nu știu să facă diferența dintre curul lor și o groapă de pe jos.

— Tată, am zis, voi aveți mai multă nevoie de banii ăștia decât mine.

— Sunt ai tăi, a spus tata. De când e greșit ca un tată să aibă grijă de fetița lui?

— Dar nu se poate.

M-am uitat la mama. S-a așezat lângă mine și m-a bătut ușor pe picior.

— Am crezut întotdeauna în valoarea unei educații bune, a zis.

Așadar, când m-am înscris în ultimul an la Barnard, mi-am plătit partea mea din taxa de școlarizare cu bancnotele șifonate și boțite ale tatei.

***

O lună mai târziu, am primit un telefon de la mama. Era atât de entuziasmată încât se bâlbâia. Ea și tata găsiseră unde

să locuiască. Noua lor casă, a spus mama, era într-o clădire abandonată din Lower East Side.

— E puțin cam dărăpănată, a recunoscut ea. Dar nu are nevoie decât de puțină dragoste și grijă. Și, ce e mai important, e gratis.

Și alți oameni se mutau în clădiri abandonate, mi-a zis ea. Se numeau *squatter*³¹, iar clădirile erau numite *squat-uri*³².

— Tatăl tău și cu mine suntem pionieri, a zis mama. Întocmai ca stră-străbunicul meu, care a contribuit la îmblânzirea Vestului Sălbatic.

Mama mi-a mai telefonat peste alte câteva săptămâni și mi-a spus că deși sqwai-ul mai avea nevoie de câteva retușuri finale – o ușă la intrare, de exemplu – ea și tata primeau oficial vizitatori. Am luat metroul până la Astor Place într-o zi de primăvară târzie și am pornit-o spre est. Apartamentul mamei și al tatei era într-un bloc de șase etaje, fără lift. Mortarul se fărâmița, iar cărămizile erau dezlocate. Toate ferestrele de la primul etaj fuseseră acoperite cu scânduri. Am întins mâna să deschid ușa din față a imobilului, dar acolo unde ar fi trebuit să fie broasca și clanța, nu era decât o gaură. Înăuntru, un singur bec atârna de o sârmă în tavanul holului. Pe un perete, bucăți întregi de ipsos se sfărâmaseră, lăsând să se vadă scheletul de lemn, țevile și instalația electrică. La etajul al treilea, am bătut la ușa apartamentului mamei și tatei și am auzit vocea înăbușită a tatei. Dar, în loc să se deschidă ușa spre înăuntru, au apărut degete de ambele părți ale acesteia, ridicând-o pur și simplu din cadru. Și iată-l pe tata, strălucind de bucurie și îmbrățișându-mă în timp ce îmi spunea că mai avea de montat balamale pentru ușă. De fapt, de-abia făcuseră rost de ușa propriu-zisă, pe care o găsisse în pivnița altei clădiri abandonate.

Mama a apărut repede de după el, zâmbind atât de larg

---

³¹ Ocupanți ilegali ai unor imobile (n. Tr.).

³² Imobilele ocupate de *squatter*, iară acte de proprietate (n. Tr.).

încât îi puteai vedea molarii, și m-a îmbrățișat cu căldură, tata a alungat o pisică de pe scaun – deja adoptaseră câteva fără stăpân – și mi-a oferit un loc. Camera era plină ochi cu mobilă ruptă, maldăre de haine, teancuri de cărți și materialele pentru picturi ale mamei. Patru sau cinci radiatoare electrice dădeau căldură. Mama a explicat că tata conectase fiecare apartament din clădire la un cablu izolat pe care îl trăsese de la un stâlp de electricitate de la capătul blocului.

— Toți avem curent gratis, datorită tatălui tău, a zis mama. Nimeni din clădirea asta n-ar putea supraviețui fără el.

Tata a chicotit modest. Mi-a spus cât de complicat fusese, pentru că instalațiile electrice din clădire erau foarte vechi.

— Cel mai nenorocit sistem electric pe care l-am văzut, a zis el. Cu siguranță că manualul lui de instrucțiuni a fost scris cu hieroglife.

M-am uitat în jur și m-a izbit gândul că, dacă înlocuiai radiatoarele electrice cu o sobă de cărbune, *squat*-ul ăsta de pe Lower East Side semăna destul de mult cu casa de pe Little Hobart Street. Evadasem o dată din Welch, iar acum, inspirând aceleași vechi mirosuri de terebentină, păr de câine, haine murdare, bere stătută, fum de țigară și mâncare neținută la frigider și care se strica treptat, am simțit nevoia de-a o rupe la goană. Dar mama și tata erau evident mândri, și în timp ce îi ascultam vorbind – întrerupând-se unul pe altul pentru a corecta amănunte și pentru a completa omisiunile din poveste – despre tovarășii lor *squatter*i, despre prietenii pe care și-i făcuseră prin cartier și despre lupta comună împotriva administrației locuințelor, mi-am dat seama că găsiseră o întregă comunitate de oameni asemănători lor, oameni care duceau vieți nonconformiste, înfruntând autoritățile, și căroră le plăcea acest lucru. După toți acești ani de hoinăreală, ajunseseră în sfârșit acasă.

În primăvara aceea, am absolvit Barnard. Brian a venit la ceremonie, dar Lori și Maureen erau la muncă, iar mama a spus că nu vor fi oricum decât o grămadă de discursuri despre drumul lung și întortocheat al vieții. Aș fi vrut să vină tata, dar erau toate șansele să apară beat și să încerce să contrazică vorbitorii.

— Nu-mi pot asuma riscul ăsta, tată, i-am zis.

— La dracu', a răspuns el, nu am nevoie să o văd pe Căprița mea de Munte luând o bucată de hârtie pentru a ști că și-a obținut diploma universitară.

Revista la care lucrasem două zile pe săptămână mi-a oferit acum o slujbă cu program întreg. Mai aveam nevoie de un apartament în care să locuiesc. De mai mulți ani ieșeam cu un bărbat pe nume Eric, un prieten al unuia dintre amicii lui Lori – genii excentrice, care provenea dintr-o familie bogată, conducea o mică firmă și locuia singur în apartamentul de pe Park Avenue în care crescuse. Era un tip independent, organizat până aproape de fanatism, care făcea diagrame detaliate de organizare a timpului și știa pe dinafară statistici nesfârșite de baseball. Dar era de treabă și responsabil, nu juca niciodată la jocuri de noroc, nu-și pierdea cumpătul și își plătea întotdeauna facturile la timp. Când a auzit că îmi căutam o colegă de cameră cu care să împart un apartament, mi-a propus să mă mut la el. Nu-mi puteam permite jumătate din chirie, i-am spus, și nu eram dispusă să locuiesc acolo decât dacă îmi puteam plăti cazarea în felul meu. A sugerat că aș putea începe prin a plăti cât îmi puteam permite și, pe măsură ce salariul meu va crește, puteam mări suma. A făcut-o să sune ca o propunere de afaceri, dar una durabilă, și după ce m-am gândit o vreme, am acceptat oferta.

Când i-am spus tatei despre planurile mele, m-a întrebat dacă Eric mă făcea fericită și dacă se purta bine cu mine.

— Pentru că dacă nu o face, a zis tata, jur pe Dumnezeu că îi tăbăcesc curul, de i-l mut din loc.

— Se poartă bine cu mine, tată, i-am răspuns.

Ceea ce voiam să spun era că știam că Eric nu va încerca niciodată să-mi fure cecul de salariu sau să mă arunce pe fereastră, că fusesem întotdeauna îngrozită că mă voi îndrăgosti de un nemernic bețivan, scandalagiu și carismatic ca tata, dar că urma să rămân cu un bărbat care era exact opusul lui.

Toate lucrurile mele au încăput în două lăzi de plastic, cum sunt cele în care se cară laptele, și într-un sac pentru gunoi. Le-am târât până în stradă, i-am făcut semn unui taximetrist și le-am cărat până în cealaltă parte a orașului, la blocul lui Eric. Portarul, îmbrăcat într-o uniformă albastră cu șnururi aurii, a ieșit grăbit din cabină și a insistat să care el lăzile în hol.

Apartamentul lui Eric avea tavanul din grinzi de lemn și un șemineu cu o poliță art deco. Chiar locuiesc pe Park Avenue, îmi tot repetam, în timp ce îmi așezam hainele în dulapul pe care Eric îl eliberase pentru mine. Apoi am început să mă gândesc la mama și la tata. Când s-au mutat în *squat*-ul lor – la o distanță de vreo cincisprezece minute cu metroul și vreo șase secole – păreau că și-au găsit, în sfârșit, locul căruia îi aparțineau, și mă întrebam dacă mi se întâmplase același lucru.

***

I-am invitat pe mama și pe tata la apartament. Tata a spus că nu s-ar simți în largul lui și nu a venit niciodată acolo, dar mama m-a vizitat foarte curând. A întors vazele cu susul în jos să citească numele fabricantului și a ridicat colțul covorului persan pentru a număra nodurile. A îndreptat porțelanurile spre lumină și și-a trecut degetul de-a lungul cufărului antic. Apoi s-a dus la fereastră și s-a uitat la clădirile cu apartamente de peste drum, construite din piatră și din marmură.

— Nu-mi prea place Park Avenue, a spus ea. Arhitectura e prea monotonă. Prefer arhitectura din Central Park West.

I-am spus mamei că era cea mai îngâmfată *squatter*-iță pe care o văzusem vreodată, și asta a făcut-o să râdă. Ne-am așezat pe canapea în camera de zi. Aveam ceva de discutat cu ea. Acum aveam o slujbă bună, i-am spus, și puteam să-i ajut, pe ea și pe tata. Îmi doream să le ofer ceva care le-ar fi putut ușura viața. Putea fi o mașină mică. Putea fi un depozit bancar la termen, cu chiria pe câteva luni a unui apartament. Putea fi plata în bani lichizi a unei locuințe într-un cartier ieftin.

— N-avem nevoie de nimic, a zis mama. Suntem în regulă.

Și-a pus ceașca de ceai pe masă.

— Tu ești cea care mă îngrijorează.

— *Tu ești îngrijorată în privința mea?*

— Da. Foarte îngrijorată.

— Mamă, i-am zis. Mă descurc foarte bine. Trăiesc cât se poate de confortabil.

— Asta mă îngrijorează, a zis mama. Uită-te la felul în care trăiești acum. Ne-ai trădat. Data viitoare, o să mă pomenesc că ai devenit republicană.

A clătinat din cap.

— Unde-s valorile cu care te-am crescut?

***

Mama s-a îngrijorat și mai tare în privința valorilor mele când editorul meu mi-a oferit sarcina de a scrie o rubrică săptămânală despre ceea ce el numea mișcările din culise ale celor mari și tari. Mama era de părere că trebuia să scriu dezvăluiri despre proprietarii despotici, nedreptate socială și lupta de clasă din Lower East Side. Dar eu am acceptat pe loc slujba, pentru că asta însemna că voi deveni una dintre acele persoane care știau ceea ce se întâmpla cu adevărat. De asemenea, majoritatea oamenilor din Welch avuseseră o imagine destul de clară asupra halului de nedescris în care trăia familia Walls, pe când adevărul era că ei toți își aveau propriile probleme – numai că erau mai pricepuți decât noi în

a le ascunde, îmi doream să dezvălui lumii că nimeni nu are o viață perfectă și chiar și oamenii care păreau că dețin totul au propriile secrete.

Tatei i se părea minunat faptul că aveam o rubrică săptămânală despre „tipele slăbănoage și bibanii grași”, cum a numit-o el. A devenit unul dintre cei mai fideli cititori ai mei și se ducea adeseori la bibliotecă, să-i cerceteze pe oamenii despre care scriam, apoi mă suna să-mi dea sugestii.

— Tipa asta, Astor, are un trecut al dracului, mi-a zis el odată. Poate că ar trebui să facem niște săpături în direcția aia.

Până la urmă, chiar și mama a recunoscut că luasem o decizie corectă.

— Nimeni nu s-a așteptat la ceva ieșit din comun din partea ta, mi-a zis ea. Lori era cea inteligentă, Maureen era cea frumoasă, iar Brian era cel curajos. Tu n-ai avut niciodată vreo calitate ieșită din comun, cu excepția faptului că te străduiai.

Îmi plăcea noua mea slujbă chiar mai mult decât locuința din Park Avenue. Eram invitată la o mulțime de petreceri în fiecare săptămână: la vernisaje ale galeriilor de artă, la baluri de caritate, la premiere ale filmelor, la lansări de carte și la cine private în sufragerii cu podele de marmură. Am cunoscut magnați ai afacerilor imobiliare, impresari, moștenitoare bogate, administratori de fonduri, avocați, creatori de modă, jucători profesioniști de baschet, producători de filme și corespondenți ai televiziunilor. Am întâlnit oameni care aveau colecții întregi de case și care cheltuiau mai mult pe o masă la restaurant decât plătise familia mea pe casa de la numărul 93, pe Little Hobart Street.

Fie că era sau nu adevărat, eram convinsă că dacă toți acești oameni ar fi aflat adevărul despre mama și tata, și despre adevărata mea identitate, mi-ar fi fost imposibil să-mi păstrez slujba. De aceea, evitam să vorbesc despre părinții mei. Iar când eram nevoită să vorbesc despre ei, mințeam.

La un an după ce am început rubrica, mă aflam într-un

restaurant foarte aglomerat, iar în fața mea stătea o femeie în vârstă, elegantă, cu un turban de mătase în cap, care se ocupa de topul internațional al celor mai bine îmbrăcați oameni.

— Așadar, de unde ești, Jeannette?

— Din West Virginia.

— De unde?

— Din Welch.

— Ce drăguț! Care e principala industrie din Welch?

— Exploatarea cărbunilor.

În timp ce mă interoga, îmi studia îmbrăcămintea, evaluând materialele, estimând costul fiecărui articol și formulând judecăți despre gustrile mele.

— Și familia ta deține mine de cărbuni?

— Nu.

— Cu ce se ocupă părinții tăi?

— Mama este artistă.

— Iar tatăl tău?

— E întreprinzător.

— Și ce face?

Am respirat adânc.

— Lucrează la o tehnologie de ardere mai eficientă a cărbunelui bituminos de calitate inferioară, i-am răspuns.

— Și sunt tot în West Virginia și acum? a întrebat ea.

Am decis să termin odată.

— Le place la nebunie acolo, am spus eu. Au o casă veche, minunată, pe un deal, cu vedere spre un râu splendid. Și-au petrecut mai mulți ani restaurând-o.

Viața mea alături de Eric era calmă și previzibilă, iar mie îmi plăcea așa cum era. Și, după patru ani de la mutarea în apartamentul lui, ne-am căsătorit. La scurt timp după nuntă, fratele mamei, unchiul meu Jim, a murit în Arizona. Mama a venit până la noi acasă să-mi dea vestea și să-mi ceară o favoare.

— Trebuie să cumpărăm pământul lui Jim, a spus ea.

Mama și fratele ei moșteniseră fiecare jumătate din terenul

deținut de tatăl lor în partea de vest a statului Texas. Pe toată durata copilăriei noastre, mama fusese misterios de evazivă în privința dimensiunii și a valorii acestui teren, dar eu avusesem impresia că era vorba de câteva sute de pogoane de deșert, mai mult sau mai puțin locuibil, la kilometri distanță de orice drum.

— Trebuie să păstrăm pământul ăla în familie, a zis mama. E important, din motive sentimentale.

— Să vedem dacă îl putem cumpăra, atunci, i-am răspuns. Cât o să coste?

— Poți împrumuta banii de la Eric, acum, că v-ați căsătorit, a spus mama.

— Am și eu ceva bani, am ripostat. Cât o să coste?

Citiseam pe undeva că terenul situat departe de șosele din vestul canicular al Texasului costa în jur de o sută de dolari pogonul.

— Poți împrumuta de la Eric, a repetat mama.

— Ei bine, cât?

— Un milion de dolari.

— Poftim?

— Un milion de dolari.

— Dar pământul unchiului Jim are aceeași dimensiune ca și al tău.

Vorbeam rar, pentru că voiam să mă asigur că înțelesesem semnificațiile a ceea ce îmi spusese mama.

— Amândoi ați moștenit câte o jumătate din terenul bunicului Smith.

— Aproximativ, a răspuns mama.

— Așadar, dacă pământul unchiului Jim valorează un milion de dolari, asta înseamnă că și pământul tău valorează un milion de dolari.

— Nu știu.

— Cum adică nu știi? Are aceeași dimensiune cu terenul lui.

— Nu știu cât valorează, pentru că n-am cerut niciodată să

fie evaluat. Nu aveam de gând să-l vând niciodată. Tatăl meu m-a sfătuit să nu vând niciodată pământ. Așa că va trebui să cumpărăm pământul unchiului Jim. Să-l păstrăm în familie.

— Vrei să spui că deții pământ în valoare de un milion de dolari?

Eram înmărmurită. Îndurasem toți anii ăia în Welch, fără mâncare, fără cărbuni, fără apă curentă, iar mama păstrase un pământ în valoare de un milion de dolari? Oare toți anii ăia, precum și timpul pe care mama și tata îl petrecuseră pe stradă – nemaivorbind de viața lor de acum, într-un imobil abandonat – fuseseră un capriciu impus de mama? Ar fi putut ea cu adevărat să ne rezolve problemele financiare vânzând acest pământ pe care nici măcar nu-l văzuse vreodată? Dar ea mi-a evitat întrebările, și atunci am înțeles că pentru mama păstrarea acestui pământ nu era atât o strategie investițională, ci, mai degrabă, un gest de credință, un adevăr dezvăluit, atât de profund și de incontestabil pentru ea, cum era și crezul ei catolic. Și, oricât aș fi insistat, n-am putut s-o conving să-mi spună cât valora pământul ăla.

— Ți-am spus că nu știu, a insistat ea.

— Atunci spune-mi ce dimensiune are, unde se află exact și voi afla cam cât costă.

Nu mă interesau banii ei, pur și simplu, voiam să aflu – trebuia să aflu – răspunsul la întrebarea mea: cât valora afurisitul ăla de pământ? Poate că într-adevăr nu știa. Poate că îi era teamă să afle. Poate că îi era teamă de părerea noastră, a tuturor, dacă aflam. Dar, în loc să-mi răspundă, ea repeta iar și iar că era important să păstrăm în familie terenul unchiului Jim – terenul care a aparținut tatălui ei, și tatălui acestuia, și tatălui tatălui său.

— Mamă, nu-i pot cere lui Eric un milion de dolari.

— Jeannette, nu ți-am cerut prea multe favoruri, dar îți cer unul acum. N-aș fi făcut-o, dacă nu ar fi fost important. Dar e important.

I-am spus mamei că nu credeam că Eric ar fi dispus să-mi

împrumute un milion de dolari, să cumpăr niște pământ în Texas, și, chiar dacă el ar face asta, nu i-aș accepta eu.

— Sunt prea mulți bani, i-am spus. Ce să fac eu cu pământul ăla?

— Să-l păstrezi în familie.

— Nu-mi vine să cred că îmi ceri una ca asta, am zis. Nici măcar n-am văzut vreodată pământul ăla.

— Jeannette, a spus mama după ce a acceptat în cele din urmă faptul că nu va obține ce voia, m-ai dezamăgit cumplit.

***

Lori lucra ca artistă liber-profesionistă, specializată în fantasy: ilustra calendare, cutii pentru jocuri și coperte de carte. Brian se înrolase în poliție imediat ce împlinise douăzeci de ani. Tata nu-și putea da seama ce făcuse greșit încât crescuse un fiu care la maturitate devenise membru al gestapo-ului. Dar eu am fost atât de mândră de fratele meu în ziua în care a depus jurământul, stând acolo în șirurile de noi ofițeri, cu umerii drepți, îmbrăcat în uniforma lui bleumarin cu nasturi strălucitori de alamă.

Între timp, Maureen absolvise liceul și se înscriesese la una dintre facultățile din oraș, dar nu s-a dus niciodată la cursuri și în cele din urmă a ajuns să locuiască la mama și la tata. Lucra din când în când ca barmaniță sau chelneriță, dar slujbele nu durau niciodată prea mult. Încă din copilărie, căutase pe cineva care să aibă grijă de ea. În Welch, vecinii penticostali îi asiguraseră cele necesare, și acum, în New York, cu părul ei blond, lung, și ochii mari, albaștri, găsea diverși bărbați dispuși să o ajute.

Prietenii, însă, nu aveau mai multă stabilitate decât slujbele. Ea spunea că vrea să termine facultatea și să studieze dreptul, dar chestiile care o distrăgeau de la asta continuau să se adune. Cu cât stătea mai mult la mama și la tata, cu atât devenea mai absentă și, după un timp, își petrecea majoritatea

timpului în apartamentul lor, fumând, citind romane și, din când în când, pictând autoportrete nud. *Squat-ul* de două camere era aglomerat, iar între Maureen și tata izbucneau cele mai oribile certuri. Maureen îl făcea pe tata bețiv ratat, iar el îi spunea ei că e un cățeluș bolnav, exemplarul defect al grupului de pui, care ar fi trebuit înecat la naștere.

Maureen se lăsase chiar și de citit și dormea cât era ziua de lungă, ieșind din apartament numai pentru a-și cumpăra țigări. Am sunat-o și am convins-o să vină pe la mine și să discutăm despre viitorul ei. Când a sosit, de-abia am recunoscut-o. Își decolorase părul și sprâncenele în culoarea platinei și avea un machiaj închis la culoare, la fel de strident ca al unei dansatoare de kabuki. Își aprindea țigară de la țigară se tot uita de jur-împrejur prin cameră. Când am deschis subiectul posibilităților profesionale, mi-a spus că tot ce-și dorea era să contribuie la lupta împotriva cultelor mormone care răpeau mii de oameni în Utah.

— Ce culte? am întrebat.

— Nu te prefac că nu știi, a ripostat ea. Înseamnă că faci parte dintre ei.

După aceea, l-am sunat pe Brian.

— Crezi că Maureen se droghează? l-am întrebat.

— Dacă nu, poate ar trebui să ia medicamente, a răspuns el. A înnebunit.

I-am spus mamei că Maureen avea nevoie de ajutor specializat, dar ea a continuat să insiste că singurul lucru de care avea nevoie Maureen era aer curat și lumina soarelui. Am discutat cu mai mulți doctori, dar ei mi-au spus că, de vreme ce Maureen refuza să apeleze la ajutor din proprie inițiativă, putea fi tratată numai în urma unei decizii judecătorești, dacă se dovedea că reprezenta un pericol pentru sine sau pentru alții.

Șase luni mai târziu, Maureen a înjunghiat-o pe mama. S-a întâmplat după ce mama a hotărât că sosise momentul ca Maureen să devină ceva mai independentă, mutându-se de la ei și găsindu-și o locuință proprie. Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri, i-a spus mama lui Maureen, și, pentru binele ei, va trebui să plece din cuibul părintesc și să-și găsească propriul drum prin lume. Maureen n-a putut suporta ideea că propria mamă vrea s-o dea afară în stradă și a avut o ieșire violentă. Mama a insistat că de fapt Maureen nu încercase cu adevărat s-o omoare – pur și simplu, fusese confuză și tulburată, spunea ea – dar rănilor au necesitat copci și Maureen a fost arestată.

Procesul a avut loc câteva zile mai târziu. Mama, tata, Lori, Brian și cu mine am fost cu toții acolo. Brian spumega de furie. Lori părea doborâtă de durere. Tata era pe jumătate abțiguit și încerca să se ia la hartă cu gardienii publici. Dar mama s-a comportat ca de obicei – nonșalantă în fața dificultăților. În timp ce stăteam pe băncile tribunalului, așteptând, fredona ceva încetșor și făcea schițe celorlalți.

Maureen a intrat în sală târșându-și picioarele, cu cătușe și salopetă portocalie. Avea fața umflată și părea năucită, dar când ne-a văzut a zâmbit și ne-a făcut cu mâna. Avocatul ei i-a cerut judecătoarei să stabilească o cauțiune. Împrumutasem mai multe mii de dolari de la Eric și aveam bani gheață în poșetă. Dar după ce a ascultat versiunea procurorului despre ceea ce se întâmplase, judecătoarea a clătinat din cap înverșunată:

— Cauțiunea se respinge!

Pe coridor a izbucnit o ceartă zgomotoasă între Lori și tata, despre cine era de vină că o împinsese pe Maureen în prăpastie. Lori îl acuza pe tata că generase un climat inadecvat, în timp ce tata susținea că Maureen avea mansarda defectă. Mama a intervenit, spunând că toată mâncarea nesănătoasă pe care o consuma Maureen a dus la un dezechilibru chimic, iar Brian a început să le strige tuturor să

tacă dracu' din gură, că dacă nu, o să-i aresteze. Eu n-am făcut decât să stau acolo privindu-le chipurile schimonosite, ciorovăielile furioase, în timp ce membrii familiei Walls dădeau glas tuturor anilor de supărare și de furie, și fiecare dintre ei își descărca propriile dureri, învinovățindu-i pe ceilalți pentru că o lăsaseră pe cea mai fragilă dintre noi să se sfărâme.

Judecătoarea a trimis-o pe Maureen la un spital din nordul statului. A fost externată după un an și și-a cumpărat imediat un bilet de autobuz doar dus spre California. I-am spus lui Brian că trebuia s-o oprim. Maureen nu cunoștea pe absolut nimeni în California. Cum avea să se descurce?

Dar Brian credea că ăsta era cel mai inteligent lucru pe care îl putea face pentru ea însăși. A spus că Maureen trebuia să plece cât se putea de departe de mama și de tata și, probabil, și de noi ceilalți.

Am hotărât că Brian avea dreptate. Și am tot sperat că Maureen alesese California pentru că o considera adevăratul ei cămin, locul căruia îi aparținea cu adevărat, unde era întotdeauna cald și unde puteai să dansezi în ploaie, să culegi struguri direct de pe vița de vie și să dormi noaptea afară, sub cerul liber.

Maureen nu a vrut să fie condusă până la stația de autobuz de niciunul dintre noi. În dimineața în care era planificată plecarea ei, m-am trezit cu noaptea-n cap. Pleca devreme, iar eu îmi doream să fiu trează și să mă gândesc la ea în clipa în care autobuzul ei pornea, să-i pot spune „la revedere“ măcar în gând. M-am dus la fereastră și m-am uitat afară, spre cerul rece și umed. M-am întrebat dacă se gândea la noi și dacă o să-i lipsim. Avusesem întotdeauna sentimente incerte în privința venirii ei la New York, dar fusesem de acord cu sosirea ei. Odată ce sosise, am fost prea ocupată să am grijă de mine însămi pentru a avea grijă de ea.

— Îmi pare rău, Maureen, am spus când a sosit clipa plecării, îmi pare rău pentru tot.

După aceea, nu prea m-am mai întâlnit cu mama și cu tata. Nici Brian nu a mai făcut-o. Se însurase și-și cumpăraseră o casă dărăpănată în stil victorian în Long Island, pe care o restauraseră, iar el și soția lui aveau un copil, o fetiță. Ele erau acum familia lui. Lori, care locuia tot în apartamentul din apropierea autorității portuare, ținea o legătură mai strânsă cu mama și cu tata, dar și ea pornise pe drumul ei. Nu ne mai întâlnisem cu toții de la procesul lui Maureen. Ceva din interiorul nostru, al tuturor, se distrusese în acea zi și apoi n-am meu avut pornirea de a organiza întruniri de familie.

Cam la un an după plecarea lui Maureen în California, am primit un telefon la muncă de la tata. Mi-a spus că trebuie să ne întâlnim, să discutăm ceva important.

— Și nu putem s-o facem la telefon?

— Trebuie să te văd personal, dulceață.

Tata mi-a cerut să mă duc până la Lower East Side în acea seară.

— Și dacă nu e un deranj prea mare, a adăugat, poți să te oprești în drum și să cumperi o sticlă de vodcă?

— Ah, despre asta era vorba.

— Nu, nu, dulceață. Chiar trebuie să vorbesc cu tine. Dar ți-aș fi recunoscător dacă ai aduce niște vodcă. Nimic deosebit, pur și simplu, cea mai ieftină poșircă pe care o au. O jumătate de litru ar fi minunată. Dacă ar fi 750, ar fi extraordinar.

M-a enervat modul viclean al tatei de a-mi cere vodcă – că strecurase solicitarea la finalul conversației, de parcă n-ar fi fost decât o idee ulterioară, când de fapt, îmi dădeam seama că asta era probabil motivul apelului. În după-amiaza aceea am sunat-o pe mama, care nu consuma niciodată ceva mai tare decât ceaiul și am întrebat-o dacă ar trebui să-i fac pe plac tatei.

— Tatăl tău e așa cum e, a răspuns mama. E puțin cam prea târziu să încerci să-l schimbi. Fă-i omului plăcerea.

În acea seară, m-am oprit la un magazin de băuturi alcoolice și am cumpărat doi litri din cea mai ieftină poșircă, întocmai cum îmi ceruse tata, apoi am luat un taxi până în Lower East Side. Am urcat scările învăluite în întuneric și am deschis ușa, care era descuiată. Mama și tata stăteau întinși în pat, sub un morman de pături subțiri. Am avut impresia că-și petrecuseră toată ziua așa. Mama a scos o exclamație când m-a văzut, iar tata a început să-și ceară scuze pentru dezordine, spunându-mi că dacă mama i-ar da voie să arunce câteva dintre gunoaiile ei, ar avea loc pentru un ac în camera aia, ceea ce a făcut-o pe mama să-l numească pe tata huligan.

— Mă bucur să vă văd, le-am spus în timp ce-i sărutam. A trecut ceva vreme.

Mama și tata s-au chinuit să se ridice în capul oaselor. L-am observat pe tata uitându-se la punga de hârtie maro și i-am întins-o.

— O sticlă mare, a zis tata, cu vocea sufocată de recunoștință, în timp ce scotea sticla din pungă.

A scos dopul și a luat o înghițitură lungă, adâncă.

— Îți mulțumesc, iubita mea, a zis el. Ești atât de bună cu bătrânul tău tată.

Mama purta un pulover larg, tricotat. Avea pielea de pe mâini foarte crăpată și părul încălcit, dar chipul ei avea o strălucire sănătoasă, rozalie, iar ochii îi erau limpezi și strălucitori. Pe lângă ea, tata părea numai piele și os. Părul lui, care era tot negru precum cărbunele, cu excepția câtorva şuvițe albe pe la tâmpile, era pieptănat pe spate, dar obrajii îi erau supti și avea o barbă scurtă. Fusese întotdeauna bărbierit impecabil, chiar și în zilele pe care le petrecuse pe stradă.

— De ce ți-ai lăsat barbă, Tată? am întrebat eu.

— Orice bărbat trebuie să-și lase, măcar o dată în viață.

— Dar de ce acum?

— Acum ori niciodată, a zis tata. Adevărul e că sunt pe moarte.

Am răs nervos, apoi am privit-o pe mama, care întinsese mâna după blocul de desen, fără să scoată vreo vorbă.

Tata mă privea cu atenție. Mi-a întins sticla cu vodcă. Deși nu beam alcool aproape niciodată, am luat o înghițitură și am simțit arsura în timp ce lichidul îmi cobora spre stomac.

— Chestia asta poate să-ți creeze dependență, i-am zis.

— N-o lăsa, a răspuns tata.

A început să-mi spună că se molipsise de o boală tropicală rară după ce se implicase într-o altercație sângeroasă cu niște traficanți de droguri nigerieni. Doctorii îl consultaseră, declaraseră că boala era incurabilă și îi spusese că mai are de trăit câteva săptămâni, poate câteva luni.

Era o vrăjeală ridicolă. Adevărul era că deși tata nu avea decât 59 de ani, fumase câte patru pachete de țigări pe zi încă de la treisprezece ani și, cam tot de atunci, dădea pe gât câte un litru de băutură pe zi. Era, după cum spusese și el de mai multe ori, complet murat.

Dar în poftida scandalului, ruinei și haosului pe care le adusese în viețile noastre, nu-mi puteam imagina cum va fi viața mea – cum va fi lumea – fără el. Oricât de îngrozitor fusese, știam că mă iubise într-un fel în care nu o făcuse nimeni, niciodată. Am aruncat o privire pe fereastră.

— Acum, să nu dai apă la șoareci sau să te bocești pentru bătrânul ăsta amărât de Rex, a zis tata. Nu vreau nimic din toate astea, nici acum, nici după ce mă duc.

Am dat din cap.

— Dar l-ai iubit întotdeauna pe taică-tu, nu-i așa?

— Da, tată, i-am spus. Și tu m-ai iubit pe mine.

— Sincer, ăsta e adevărul în fața lui Dumnezeu, a chicotit tata. Am petrecut momente bune, nu?

— Da.

— Nu am construit niciodată Castelul ăla de sticlă.

— Dar ne-am distrat atunci când l-am planificat.

— Alea au fost niște planuri ale dracu' de mișto.

Mama nu s-a băgat în discuție, preferând să deseneze în

tăcere.

— Tată, i-am spus, îmi pare rău, chiar ar fi trebuit să te chem la ceremonia de absolvire.

— La dracu' cu asta, a răs el. Ceremoniile n-au însemnat niciodată nimic pentru mine.

A mai luat o înghițitură mare din sticlă.

— Sunt multe lucruri pe care le regret în viața mea, a zis el. Dar sunt al dracu' de mândru de tine, Căpriță de Munte, de felul în care ai crescut. De câte ori mă gândesc la tine, îmi spun că am făcut totuși ceva bun pe lume.

— Bineînțeles că ai făcut.

— Ei, atunci e bine.

Am mai vorbit o vreme despre zilele de odinioară și, în cele din urmă, a sosit timpul să plec. I-am sărutat pe amândoi, apoi, din ușă, m-am întors să-l mai privesc pe tata.

— Hei, a zis el.

Mi-a făcut cu ochiul și a întins un deget spre mine.

— Te-am dezamăgit eu vreodată?

A început să chicotească, pentru că știa că nu puteam răspunde decât într-un singur fel la întrebarea asta. Am zâmbit. Și apoi am închis ușa.

***

Două săptămâni mai târziu, tata a suferit un atac de cord. Când am ajuns la spital, era într-un pat, la urgențe, cu ochii închiși. Mama și Lori stăteau în picioare, alături.

— Doar aparatele îl mai țin în viață, în acest moment, a zis mama.

Știam că tata ar fi detestat una ca asta, să-și petreacă ultimele clipe într-un spital, conectat la niște aparate. El și-ar fi dorit ca lucrul ăsta să se întâmple undeva în natură. Ne spunea întotdeauna că după ce murea, ar trebui să-l lăsăm undeva pe un vârf de munte și să lăsăm uliii și coioții să-i sfășie trupul. Am simțit impulsul ăla sălbatic de a-l lua în

brațe și de a năvăli pe ușă afară – o ultimă externare în stilul Rex Walls.

În loc de asta, l-am luat de mână. Era caldă și grea. Iar după o oră, aparatele au fost oprite.

***

În lunile care au urmat, m-am pomenit că îmi doream fără încetare să fiu în altă parte decât acolo unde mă aflam. Dacă eram la muncă, îmi doream să fiu acasă. Dacă eram în apartament, așteptam cu nerăbdare să ies. Dacă un taxi pe care îl oprisem rămânea blocat în trafic mai mult de un minut, coboram și o porneam pe jos. Mă simțeam cel mai bine atunci când eram în mișcare, ducându-mă undeva, și nu atunci când ajungeam în locul respectiv. M-am apucat de patinaj. Mă trezeam dimineața devreme și porneam pe străzile liniștite, învăluite în lumina zorilor, până la patinoar, unde îmi legam atât de strâns patinele, încât mă dureau picioarele. Mă bucuram de frigul năucitor și chiar și de loviturile pe care le sufeream atunci când cădeam pe gheața tare și rece. Manevrelor rapide, repetitive, mă distrăgeau, și uneori mă întorceam și seara să patinez, întorcându-mă acasă numai când se făcea foarte târziu și mă simțeam extenuată. Am avut nevoie de o bucată de vreme să-mi dau seama că nu era îndeajuns să fiu în mișcare; trebuia să regândesc totul.

***

La un an după moartea tatei, l-am părăsit pe Eric. Era un om bun, dar nu era cel potrivit pentru mine. Iar Park Avenue nu era locul căruia îi aparțineam.

Am găsit un apartament mic în West Side. Nu avea portar și nici șemineu, dar avea ferestre mari, care inundau încăperile cu lumină, podele cu parchet și un mic hol, întocmai ca primul apartament pe care eu și Lori îl găsisem în Bronx. Mi se părea

potrivit.

M-am dus mai rar la patinaj, iar după ce mi s-au furat patinele, nu mi-am mai cumpărat altele. Nevoia compulsivă de a fi mereu în mișcare a început să dispară. Dar îmi plăcea să fac plimbări lungi în timpul nopții. Adeseori, o porneam spre vest, în direcția fluviului. Luminile orașului eclipsau stelele, dar în nopțile senine o puteam vedea pe Venus deasupra liniei orizontului, deasupra apei întunecate, strălucind continuu.

V

ZIUA RECUNOȘTINȚEI

Stăteam pe peron împreună cu cel de-al doilea soț al meu, John. Un șuier s-a auzit din depărtare, lumini roșii au început să strălucească și un clopoțel a răsunat, în timp ce porțile coborau peste șosea. S-a auzit din nou șuieratul, apoi a apărut trenul printre copaci, de după cotitură și a năvălit spre gară, cu cele două faruri frontale pândind în lumina strălucitoare a după-amiezei de noiembrie.

Trenul a încetinit, apoi a oprit. Motoarele electrice au bâzâit și au vibrat, iar după o pauză lungă, ușile s-au deschis. Pe peron a năvălit puhoiul de pasageri, ducând ziare împăturite, genți de weekend din stofa și haine viu colorate. Prin mulțime, le-am văzut pe mama și pe Lori coborând din tren și le-am făcut semn cu mâna.

Trecuseră cinci ani de la moartea tatei. Nu mă mai întâlnisem decât arareori cu mama de atunci, iar ea nu îl cunoscuse pe John și nici nu vizitase casa veche de la țară pe care ne-o cumpărasem cu un an în urmă. John avusese ideea de a-i invita pe ea, pe Lori și pe Brian la noi acasă de Ziua Recunoștinței; prima întâlnire a familiei Walls de după înmormântarea tatei.

Pe chipul mamei a apărut un zâmbet larg. A pornit în grabă spre noi. Nu avea palton, purta, din câte se vedea, patru pulovere unul peste altul, un șal, o pereche de pantaloni de cord și niște pantofi sport vechi. Ducea niște pungi de cumpărături imense în fiecare mână. În spatele ei era Lori, care purta o pelerină și o pălărie neagră. Erau o pereche care sărea în ochi.

Mama m-a îmbrățișat. Părul ei lung încărunțise aproape de tot, dar avea obrajii trandafirii și ochii strălucitori, ca

întotdeauna. Apoi m-a îmbrățișat Lori, iar eu l-am prezentat pe John.

— Scuză-mi ținuta, a zis mama, dar plănuiesc să-mi schimb pantofii aștia confortabili cu alții adecvați, la cină.

A băgat mâna într-una dintre pungile de cumpărători și a scos o pereche de mocasini uzați.

***

Drumul șerpuitor până acasă ne-a purtat pe sub poduri de piatră, prin păduri și sate, și peste heleșteie pe care pluteau lebede pe deasupra apei limpezi ca oglinda. Frunzele căzuseră, iar rafalele de vânt le duceau în spirale de-a lungul drumului. Prin desișurile de copaci despuiați, se vedeau case care fuseseră invizibile în timpul verii.

În timp ce conducea, John le-a povestit mamei și lui Lori despre această regiune, despre fermele de rațe, despre cele cu flori și despre originea indiană a numelui orașului. Stând alături de el, îi priveam profilul și nu-mi puteam stăpâni zâmbetul. John scria cărți și articole pentru reviste. Ca și mine, și el se mutase enorm de mult în copilărie, dar mama lui crescuse într-un sat din Appalachi, în Tennessee, cam la 160 de kilometri de Welch, așadar, puteai spune că familiile noastre veneau de pe același munte. Nu întâlnisem niciodată un bărbat cu care să-mi placă atât de mult să-mi petrec timpul. Îl iubeam pentru tot soiul de motive: pentru că gătea fără rețete; pentru că scria poezii iară sens pentru nepoțelele lui; pentru că familia lui mare, afectuoasă, mă acceptase ca pe una dintre ai lor. Iar când i-am arătat cicatricea mea pentru prima oară, mi-a spus că era interesantă. A folosit cuvântul „texturată”. A zis că lucrurile „netede” sunt plictisitoare, dar cele „texturate” erau interesante, iar cicatricea însemna că fusesem mai puternică decât lucrul care încercase să mă rănească.

Am oprit pe alee. Jessica, fiica de 15 ani a lui John din prima

lui căsătorie, a ieșit din casă, împreună cu Brian și cu Veronica, fata de opt ani a acestuia, și cu mastiff-ul lor, Charlie. Nici Brian nu se întâlnise prea des cu mama de la înmormântarea tatei. A îmbrățișat-o și a început să o tachineze în legătură cu cadourile adunate din gunoi pe care le adusese pentru toată lumea în sacoșele de cumpărături: argintărie ruginită, cărți și reviste vechi, câteva obiecte din porțelan fin cu os din anii '20, zgâriate foarte puțin.

Brian era un sergent de poliție decorat și conducea o unitate specială care ancheta crima organizată. El și soția lui se despărțiseră cam atunci când mă despărțisem eu de Eric, dar se consolase cumpărându-și și renovând o dărăpănătură de casă din Brooklyn. Refacuse instalația electrică și pe cea de apă, montase un șemineu nou, întărise podelele și îi făcuse o verandă nouă; toate acestea cu mâna lui. Era a doua oară când restaura la perfecție o ruină. În plus, existau cel puțin două femei care îl vânau, dorindu-și să se mărite cu el. Se descurca al naibii de bine.

***

Le-am arătat mamei și lui Lori grădinile, care erau pregătite pentru iarnă. Eu și John facuserăm munca singuri: greblaserăm frunzele și le fărâmițaserăm cu aparatul special, tunseserăm plantele moarte și acoperiserăm cu un strat protector răsăturile, puseserăm cu lopata îngrășămintă peste grădina cu legume și o săpaserăm, scoseserăm din pământ bulbiile daliilor și îi depozitaserăm în pivniță, într-o găleată cu nisip. Pe lângă asta, John tăiasă și aranjase în grădină lemnul unui arțar uscat pe care îl doborâse și înlocuise niște olane de cedru care putreziseră pe acoperiș.

Mama a dat din cap când ne-a văzut pregătirile; apreciasă dintotdeauna independența. A admirat glicina care împresura din toate părțile șopronul, lujerii de trompeta cățărătoare care se urcau pe copaci și pâlcul mare de bambuși din spate. Când

a văzut piscina, a cuprins-o un impuls și a rupt-o la fugă, sărind pe acoperitoarea elastică, verde, să-i testeze rezistența. Charlie, câinele, a sărit după ea. Acoperitoarea s-a clătinat sub ei, iar ea a căzut, hohotind de râs. John și Brian s-au văzut nevoiți să o ridice, în timp ce fiica lui Brian, Veronica, se holba la ea cu ochii mari. Nu o văzuse pe mama de când era mică de tot.

— Bunica Walls e diferită de cealaltă bunică a ta, i-am zis eu.

— Foarte diferită, a confirmat Veronica.

Fiica lui John, Jessica, s-a întors spre mine și a spus:

— Dar râde exact ca tine.

Le-am arătat mamei și lui Lori casa. Încă mă mai duceam la birou, în oraș, o dată pe săptămână, dar aici trăiam și munceam împreună cu John, era căminul nostru – prima casă care era cu adevărat a mea. Mama și Lori au admirat podeaua, șemineurile mari și tavanul cu grinzi confecționate din lemn de roșcov, cu urme, lăsate de toporul cu care fuseseră tăiate. Ochii mamei au căzut pe o canapea egipteană pe care o cumpărasem de la o piață de vechituri. Avea picioare sculptate și o spetează de lemn, decorată cu triunghiuri de sidex. A dat din cap mulțumită.

— Orice casă are nevoie de un obiect de mobilier de un autentic prost gust.

Bucătăria era învăluită de mirosul curcanului la cuptor pe care îl pregătise John, cu o umplutură de cârnați, ciuperci, nuci, mere și crutoane condimentate. De asemenea, făcuse cremă de ceapă, orez indian, sos de afine și mâncare de dovleci. Eu făcusem trei plăcinte cu mere, aduse dintr-o livadă din apropiere.

— Festin! a strigat Brian.

— Momentul ospățului! i-am zis.

S-a uitat la toate felurile alea de mâncare. Știam la ce se gândește, ce își spune ori de câte ori vedea o astfel de risipă. A clătinat din cap și a zis:

— Știi, nu e chiar atât de greu să pui mâncare pe masă, dacă te hotărăști că vrei să faci lucrul ăsta.

— Hai, fără reproșuri, i-a spus Lori.

După ce ne-am așezat la masă, ne-a spus și mama veștile ei bune. Era *squatter* de peste cincisprezece ani, iar primăria decisese în sfârșit să le vândă apartamentele, ei și celorlalți *squatteri*, cu un dolar bucata. Nu ne putea accepta invitația de a mai rămâne o vreme pe la noi, ne-a spus ea, pentru că trebuia să ajungă înapoi, la o ședință a consiliului de *squatteri*. Ne-a mai spus și că luase legătura cu Maureen, care locuia tot în California, și că sora noastră cea mică, cu care nu mai vorbiserăm de când plecase din New York, se gândea să se întoarcă acasă și să ne facă o vizită.

Am început să vorbim despre câteva dintre marile aventuri ale tatei: cum mă lăsase să mângâi ghepardul, cum ne luase la Vânătoare de Demoni, cum ne dăruise stele de Crăciun.

— Ar trebui să toastăm în amintirea lui Rex, a zis John.

Mama a ridicat ochii spre tavan, părând că se gândește.

— Știu.

Apoi și-a înălțat paharul.

— Viața cu tatăl vostru nu a fost niciodată plictisitoare.

Am ridicat cu toții paharele. Aproape că îl puteam auzi pe tata chicotind la remarcă mamei, așa cum o făcea de fiecare dată când îi plăcea cu adevărat ceva. Afară se lăsase întunericul. A pornit un vânt care a scuturat ferestrele, iar flăcările lumânărilor au început să se agite, dansând la granița dintre turbulență și ordine.

Mulțumiri

Aș dori să-i mulțumesc fratelui meu, Brian, pentru că mi-a fost alături în copilărie și cât timp am scris această carte. De asemenea, îi sunt recunoscătoare mamei mele pentru că a crezut în artă și în adevăr, și a susținut ideea acestei cărți; surorii mele mai mari, scripitor de inteligente și talentate Lori, pentru că și-a schimbat punctul de vedere în privința ei și surorii mele mai mici, Maureen, pe care o voi iubi întotdeauna. Și tatălui meu, Rex S. Walls, pentru că avut toate acele vise nemaipomenite.

De asemenea, mulțumiri speciale agentului meu, Jennifer Rudolph Walsh, pentru compasiune, spirit, tenacitate și susținere entuziastă; editoarei mele, Nan Graham, pentru simțul acut al măsurii și pentru afecțiunea atât de profundă; precum și lui Alexis Gargagliano, pentru lectura meticuloasă și sensibilă.

Recunoștința mea pentru susținerea continuă, încă de la bun început, se îndreaptă spre Jay și Betsy Taylor, Laurie Peck, Cynthia și David Young, Amy și Jim Scully, Ashley Pearson, Dan Matthews, Susan Watson, Jessica Taylor și Alex Guerrios.

Nu îi pot mulțumi îndeajuns de mult soțului meu, John Taylor, care m-a convins că a sosit momentul să-mi spun povestea, apoi a extras-o din mine.